

VYHODNOCENÍ KONCEPCE

dle zákona č. 100/2001 Sb.,
o posuzování vlivů na životní prostředí,
ve znění pozdějších předpisů

„OPERAČNÍ PROGRAM RYBÁŘSTVÍ 2021 - 2027“

Praha
Říjen 2021

OBSAH

ÚVOD 9

1	OBSAH A CÍLE KONCEPCE, JEJÍ VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM.....	12
1.1	Obsah koncepce	13
1.2	Cíle koncepce	14
1.3	Vztah k jiným koncepcím	15
2	INFORMACE O SOUČASNÉM STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ A JEHO PRAVDĚPODOBNÝ VÝVOJ BEZ PROVEDENÍ KONCEPCE	18
2.1	Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území	18
2.1.1	Geologie, horninové prostředí a surovinové zdroje	18
2.1.2	Klima a kvalita ovzduší	18
2.1.3	Voda a vodní hospodářství	26
2.1.4	Využití území podle charakteru pozemků	33
2.1.5	Staré ekologické zátěže, brownfields	37
2.1.6	Lesy	38
2.1.7	Příroda a krajina	38
2.1.8	Hluk	45
2.1.9	Odpady	46
2.1.10	Kulturní památky	47
2.1.11	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	49
2.1.12	Veřejné zdraví	49
3	CHARAKTERISTIKA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V OBLASTECH, KTERÉ BY MOHLY BÝT PROVEDENÍM KONCEPCE VÝZNAMNĚ ZASAŽENY.....	51
4	VEŠKERÉ SOUČASNÉ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ JSOU VÝZNAMNÉ PRO KONCEPCI, ZEJMÉNA VZTAHUJÍCÍ SE K OBLASTEM SE ZVLÁŠTNÍM VÝZNAMEM PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	52
4.1	Významné problémy životního prostředí v dotčeném území	52
4.2	Současné problémy v oblasti veřejného zdraví	53
5	CÍLE OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ STANOVENÉ NA MEZINÁRODNÍ, KOMUNITÁRNÍ NEBO VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI, KTERÉ MAJÍ VZTAH KE KONCEPCI A ZPŮSOB, JAK BYLY TYTO CÍLE VZATY V ÚVAHU BĚHEM JEJÍ PŘÍPRAVY, ZEJMÉNA PŘI POROVNÁNÍ VARIANTNÍCH ŘEŠENÍ	54
5.1	Přehled strategických dokumentů relevantních pro OP Rybářství	54
5.2	Přehled cílů ochrany životního prostředí souvisejících koncepčních materiálů a způsob, jak byly tyto cíle vzaty v úvahu během její přípravy	54
5.2.1	Společná rybářská politika EU (SRP EU)	55
5.2.2	Zelená dohoda pro Evropu (European Green Deal)	55
5.2.3	Nová politika soudržnosti na období 2021-2027	56

5.2.4	Strategie resortu MZe s výhledem 2030	57
5.2.5	Víceletý národní strategický plán pro akvakulturu pro léta 2021 až 2030.....	58
5.2.6	Plány managementu úhoře říčního	58
5.2.7	Národní koncepce realizace politiky soudržnosti po roce 2020.....	58
5.2.8	Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050 („SPŽP 2030“)	59
5.2.9	Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016-2025	59
5.2.10	Koncepce ochrany před následky sucha pro území ČR	60
5.2.11	Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020 – 2025	60
5.2.12	Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (2015).....	61
5.2.13	Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR.....	61
5.2.14	Národní akční plán adaptace na změnu klimatu (2017).....	62
5.2.15	Politika územního rozvoje ČR (úplné znění závazné od 1. 9. 2021).....	62
5.2.16	Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030 (akt. 2019)	63
5.3	Způsob stanovení referenčního hodnotícího rámce v oblasti ŽP.....	63
5.4	Sada referenčních cílů životního prostředí.....	64
6	ZÁVAŽNÉ VLIVY (VČETNĚ SEKUNDÁRNÍCH, SYNERGICKÝCH, KUMULATIVNÍCH, KRÁTKODOBÝCH, STŘEDNĚDOBÝCH A DLOUHODOBÝCH, TRVALÝCH A PŘECHODNÝCH, POZITIVNÍCH A NEGATIVNÍCH VLIVŮ) NAVRHOVANÝCH VARIANT KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	66
6.1	Postup hodnocení	66
6.2	Hodnocení typových činností	67
6.3	Hodnocení specifických cílů	80
6.4	Hodnocení priorit	80
6.5	Vize české akvakultury v roce 2030	81
6.6	Hodnocení koncepce jako celku	81
7	VYHODNOCENÍ MOŽNÝCH PŘESHRAŇIČNÍCH VLIVŮ KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	84
8	VÝČET DŮVODŮ PRO VÝBĚR ZKOUMANÝCH VARIANT A POPIS, JAK BYLO POSUZOVÁNÍ PROVEDENO, VČETNĚ PŘÍPADNÝCH PROBLÉMŮ PŘI SHROMAŽĎOVÁNÍ POŽADOVANÝCH ÚDAJŮ.....	85
8.1	Výběr zkoumaných variant	85
8.2	Popis provedení posouzení vlivů koncepce na životní prostředí	85
8.3	Problémy při shromažďování požadovaných údajů.....	86
9	STANOVENÍ MONITOROVACÍCH UKAZATELŮ (INDIKÁTORY) VLIVU KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	87
9.1	Monitorování vlivů realizace koncepce na životní prostředí.....	87
9.2	Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátorů) životního prostředí.....	87
9.3	Návrh mechanismu monitorování.....	87
9.4	Návrh environmentálních indikátorů	88

10	POPIS NAVRHOVANÝCH OPATŘENÍ PRO PŘEDCHÁZENÍ, VYLOUČENÍ, SNÍŽENÍ A KOMPENZACI VÝZNAMNÝCH NEGATIVNÍCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ ZJIŠTĚNÝCH NEBO PŘEDPOKLÁDANÝCH PŘI PROVÁDĚNÍ KONCEPCE	89
10.1	Opatření k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci významných negativních vlivů činností/typových aktivit na životní prostředí	90
11	STANOVENÍ INDIKÁTORŮ (KRITÉRIÍ) PRO VÝBĚR PROJEKTŮ	92
11.1	Environmentální kritéria pro výběr projektů	92
12	VLIVY KONCEPCE NA VEŘEJNÉ ZDRAVÍ	93
12.1	Zdravotní stav obyvatelstva	93
12.2	Determinanty vlivů koncepce na veřejné zdraví a jejich výběr	93
12.3	Vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na determinanty veřejného zdraví	93
12.4	Potenciální dopady jednotlivých opatření na veřejné zdraví	93
12.5	Shrnutí.....	94
13	NETECHNICKÉ SHRUTÍ VÝŠE UVEDENÝCH ÚDAJŮ	95
14	SOUHRNNÉ VYPOŘÁDÁNÍ POŽADAVKŮ STANOVENÝCH ZÁVĚREM ZJIŠŤOVACÍHO ŘÍZENÍ A VYJÁDŘENÍ OBDRŽENÝCH KE KONCEPCI Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ.	97
	Přehled vyjádření obdržených ke koncepci	97
14.1	Vypořádání vyjádření obsahujících náměty, připomínky a doporučení	99
14.2	Vypořádání požadavků vyplývajících ze zjišťovacího řízení.....	115
15	ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ VČETNĚ NÁVRHU STANOVISKA KE KONCEPCI.....	120
	SEZNAM POUŽITÝCH PODKLADŮ	127

PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Posouzení vlivů koncepce na EVL a PO soustavy NATURA 2000

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Mapa klimatických oblastí České republiky (Quitt, 1971).....	19
Obrázek 2 Pětiletý průměr ročních průměrných koncentrací PM ₁₀ (2014-2018)	22
Obrázek 3 Pětiletý průměr ročních průměrných koncentrací PM _{2,5} (2014-2018)	22
Obrázek 4 Pětiletý průměr ročních průměrných koncentrací B(a)P (2014 – 2018)	23
Obrázek 5 Pětiletý průměr ročních průměrných koncentrací NO ₂ (, 2014-2018).....	24
Obrázek 6 Podíl obyvatel připojených na kanalizační síť v krajích ČR (%) v roce 2018.....	30
Obrázek 7 Podíl výměry zemědělské půdy v ČR v roce 2016	34
Obrázek 8 Potenciální ohroženost zemědělské půdy vodní erozí vyjádřená dlouhodobým průměrným smyvem půdy G v ČR (t.ha ⁻¹ .rok ⁻¹) v roce 2017	36
Obrázek 9 Zvláště chráněná území.....	39
Obrázek 10 Území NATURA 2000.....	40
Obrázek 11 Koeficient ekologické stability krajiny k roku 2017.....	42
Obrázek 12 Nadregionální a regionální ÚSES na území ČR	42
Obrázek 13 fragmentace krajiny v letech 2000 až 2016 znázorněná pomocí.....	43
Obrázek 14 Stav migrační prostupnosti vymezených migračně významných vodních toků v ČR.....	44

ZKRATKY A VYSVĚTLIVKY

AIM	automatizovaný imisní monitoring
AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
B(a)P	benzo(a)pyren
BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
CENIA	informační agentura životního prostředí
CO ₂	oxid uhličitý
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČOV	čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EIA	posuzování vlivů záměrů na životní prostředí
ENRF	Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond na programové období 2014–2020
ENRAF	Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond na programové období 2021 – 2027
EU	Evropská unie
EVL	evropsky významná lokalita (Natura 2000)
CHOPAV	chráněná oblast přirozené akumulace vod
koncepce	v tomto textu vždy dokument ve smyslu § 10a zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů
LV	Limit Value (emisní limit)
MVE	malá vodní elektrárna
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
Natura 2000	soustava chráněných území Natura 2000, tvořena evropsky významnými lokalitami (EVL) a ptačími oblastmi (PO)
p.b.	procentní bod
OP	operační program
OZE	obnovitelný zdroj energie
PM ₁₀ , PM _{2,5}	suspendované částice frakce PM ₁₀ , PM _{2,5} (prašný aerosol)
SEA	posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí
SRP	Společná rybářská politika EU
SWOT analýza	analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb (formalizovaný závěr analýzy)
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
TZL	tuhé znečišťující látky
ÚSES	územní systém ekologické stability
VKP	významný krajinný prvek
VNSPA	Víceletý národní strategický plán pro akvakulturu pro léta 2021 až 2030
ŽP	životní prostředí

Vyhodnocení koncepce

Operační program Rybářství 2021-2027

NÁZEV KONCEPCE:

Operační program Rybářství 2021 – 2027

PŘEDKLADATEL:

Česká republika – Ministerstvo zemědělství
Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1
IČ: 00020478

OPRÁVNĚNÝ ZÁSTUPCE PŘEDKLADATELE:

Ing. Pavel Pojer
ředitel odboru Řídicí orgán OP Rybářství
Česká republika - Ministerstvo zemědělství
Těšnov 65/17
110 00 Praha 1 – Nové Město

Tel.: +420 221 812 703

E-mail: pavel.pojer@mze.cz

Kontaktní osoba:

Ing. Kateřina Krylová
Vedoucí oddělení vnějších vztahů, Odbor Řídicí orgán OP Rybářství
Česká republika - Ministerstvo zemědělství
Těšnov 65/17
110 00 Praha 1 – Nové Město

Tel.: +420 221 813 003

E-mail: katerina.krylova@mze.cz

OPRÁVNĚNÝ ZÁSTUPCE ZPRACOVATELE VYHODNOCENÍ, DRŽITEL AUTORIZACE A ODPOVĚDNÝ ŘEŠITEL:

Ing. Bohumil Sulek, CSc.
Na Pláni 2863/9
150 00 Praha 5 - Smíchov

telefon: 602 353 194

e-mail: bob.sulek@seznam.cz

držitel osvědčení odborné způsobilosti ke zpracování dokumentací a posudků ve smyslu § 19 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů; číslo osvědčení: 11038/1710/OHRV/93. Platnost osvědčení odborné způsobilosti prodloužena do 31. 12. 2021 Rozhodnutím o prodloužení autorizace ke zpracování dokumentace a posudku č. j.: 37981/ENV/16 vydaným MŽP dne 28. 6. 2016

ŘEŠITELSKÝ TÝM (V ABECEDNÍM POŘADÍ DLE PŘÍJMENÍ DALŠÍCH ČLENŮ TÝMU):

Blahová Martina

Mgr. Frélich Zdeněk

autorizovaná osoba k provádění posouzení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (číslo osvědčení 101346/ENV/09), které bylo prodlouženo dne 21. 10. 2014, č. j. 73460/ENV/14. Platnost osvědčení odborné způsobilosti do 11. 12. 2024 (č.j.: MZP/2019/630/2565).

Mgr. Karkoszková Zuzana

RNDr. Misiaček Radim

Mgr. Vojkovská Renata

ÚVOD

VÝCHODISKA

Předložené Vyhodnocení návrhu koncepce „Operační program Rybářství 2021 - 2027“ (dále také jen Vyhodnocení) je zpracováno na základě § 10e a §10f zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Obsah Vyhodnocení koncepce vychází z obsahu přílohy č. 9 citovaného zákona. Procedura posuzování vlivů na životní prostředí pro uvedenou koncepci probíhá v souladu s § 21, písm. d) zákona, v působnosti Ministerstva životního prostředí.

Ze zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, vyplývá povinnost posoudit, zda provádění koncepce může významně ovlivnit evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti zařazené do soustavy Natura 2000 a pokud ano, do jaké míry a jaká opatření je nutno přijmout. Na základě žádostí zpracovatele (na základě plné moci) byla k návrhu koncepce vydána stanoviska níže uvedených orgánů ochrany přírody:

- Magistrát hlavního města Prahy, odbor ochrany prostředí
- Krajský úřad Jihočeského kraje, odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví
- Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství
- Krajský úřad Karlovarského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství
- Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství
- Krajský úřad Libereckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství
- Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství
- Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství
- Krajský úřad Pardubického kraje, odbor životního prostředí zemědělství
- Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor životního prostředí
- Krajský úřad Středočeského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství
- Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství
- Krajský úřad Kraje Vysočina, odbor životního prostředí
- Krajský úřad Zlínského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství
- Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
- Správa Národního parku České Švýcarsko
- Správa Krkonošského národního parku
- Správa Národního parku Podyjí
- Správa Národního parku Šumava
- Újezdni úřad Boletice
- Újezdni úřad Březina
- Újezdni úřad Hradiště
- Újezdni úřad Libavá
- Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy I
- Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy II
- Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy III
- Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy IV
- Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy V
- Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy VI
- Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy VII
- Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy VIII
- Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy IX

Ze stanovisek Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky, Krajského úřadu Středočeského kraje, Krajského úřadu Jihočeského kraje, Ministerstva životního prostředí České republiky - odborů výkonu státní správy IV a VIII a Správy Národního parku Podyjí, vyplynulo, že nelze vyloučit významný vliv koncepce na lokality soustavy Natura 2000.

Autorizovanou osobou bylo proto zpracováno Posouzení vlivů koncepce na předmět ochrany a celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti podle § 45i odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, plynoucí z vyhlášky č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále také naturové hodnocení, nebo Posouzení vlivů na EVL a PO). Příslušný dokument je součástí přílohy č. 1 Vyhodnocení.

Základním dokumentem pro zpracování Vyhodnocení koncepce byl návrh koncepce „Operační program Rybářství 2021 - 2027“, předložený zhotoviteli ve verzi z 6. 8. 2021, a další koncepční podklady a informace. Dále byly využity konzultace s orgány veřejné správy, literární a mapové podklady a zkušenosti zpracovatelů při zpracování jiných vyhodnocení SEA. Hlavní použité materiály jsou uvedeny v kapitole „Seznam použitých podkladů“.

Soulad uvedené koncepce s povinnostmi vyplývajícími ze zákonných ustanovení byl konfrontován s platnou právní úpravou. Existují-li další závažné skutečnosti, které by na posuzování koncepce mohly mít zásadní vliv, nebyly zpracovateli Vyhodnocení koncepce v době jeho zpracování známy.

PŘEDMĚT POSOUZENÍ A VYMEZENÍ ÚZEMÍ

Předmětem posouzení je návrh koncepce „Operační program Rybářství 2021 - 2027“ (dále také jen OP Rybářství) zahrnující správní území České republiky.

PROCES POSUZOVÁNÍ, VČETNĚ ZAJIŠTĚNÍ PŘÍSTUPU K INFORMACÍM A ÚČASTI VEŘEJNOSTI

Zapojení veřejnosti probíhá v souladu s obligatorními kroky stanovenými zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Dokument „Operační program rybářství 2021 - 2027“ byl zpracováván dle principů strategického plánování rozvojových dokumentů, v souladu s principem partnerství, ve spolupráci s odbornou skupinou pro Operační program Rybářství (OS OP Rybářství), která je složena ze zástupců orgánů státní správy a dalších organizací a institucí: Úřad vlády, Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo financí, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo životního prostředí, Agentura ochrany přírody a krajiny, Státní zemědělský intervenční fond (zprostředkující subjekt), Svaz měst a obcí, Mendelova univerzita v Brně, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Česká zemědělská univerzita, Úřad vlády, hospodářských a sociálních partnerů: Rybářské sdružení ČR, Český rybářský svaz, Moravský rybářský svaz, Národní sdružení intenzivních akvakulturních systémů, Asociace soukromého zemědělství, Agrární komora a další zástupci rybářského sektoru a subjektů zastupujících občanskou společnost. Hlavní činností OS OP Rybářství byla spolupráce na přípravě SWOT analýzy, včetně analýzy potřeb, spolupráce při přípravě Rámcové pozice k návrhu nařízení ENRAF, aktualizace strategie akvakultury a přípravě OP Rybářství 2021–2027 a dále bude následovat spolupráce při samotné implementaci OP Rybářství 2021–2027.

OBLIGATORNÍ KROKY PROCEDURY DO DOBY PŘEDLOŽENÍ VYHODNOCENÍ

Oznámení koncepce ve smyslu § 10c zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, bylo zpracovatelem Oznámení na základě plné moci předloženo příslušnému úřadu. Oznámení bylo v souladu s požadavkem § 10c, odstavec 2, citovaného zákona¹ příslušným úřadem zveřejněno dne 4. 1. 2021, zasláno dotčeným orgánům a dotčeným územním samosprávným celkům. Zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 4. 1. 2021.

Na základě Oznámení a vyjádření doručených k Oznámení byl příslušným úřadem vydán dne 9. 2. 2021 Závěr zjišťovacího řízení, který mimo jiné stanovil obsah a rozsah Vyhodnocení nejen v rozsahu základních zákonných požadavků, daných § 2, § 10b a přílohou č. 9 zákona, ale také nad tento rámec, se zaměřením na aspekty plynoucí ze zjišťovacího řízení. V souladu s požadavky zákona byl Závěr zjišťovacího řízení zveřejněn.

Návrh Operačního programu Rybářství 2021 – 2027“ byl dne 16. 7. 2021 rozeslán do mezirezortního připomínkového řízení. Všechna připomínková místa se k Návrhu Operačního programu Rybářství 2021 – 2027“ vyjádřila a připomínky byly vypořádány.

PLÁNOVANÉ OBLIGATORNÍ KROKY PROCEDURY PO PŘEDLOŽENÍ VYHODNOCENÍ

- Zveřejnění návrhu koncepce, včetně jejího Vyhodnocení, a jeho zaslání příslušným úřadem dotčeným orgánům a dotčeným územním samosprávným celkům dle § 10f), odstavce 2 citovaného zákona.
- Veřejné projednání návrhu koncepce dle § 10f, odstavec 4 citovaného zákona, nebude-li dle § 10f, odstavec 2 od veřejného projednání upuštěno.
- Vydání stanoviska k posouzení vlivů návrhu koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví příslušným úřadem na základě upraveného návrhu koncepce (včetně jejího Vyhodnocení), vyjádření k němu podaných a veřejného projednání (nebude-li od něho upuštěno, viz výše) dle § 10g, odstavec 1 citovaného zákona.
- Schválení koncepce se zohledněním podmínek stanoviska, respektive odůvodněním v případě, že podmínky nebyly zohledněny.
- Zveřejnění schválené koncepce a prohlášení dle § 10g, odst. 6 citovaného zákona.

¹ Není-li uvedeno jinak, je dále v tomto textu zákonem vždy míněn zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů

1 OBSAH A CÍLE KONCEPCE, JEJÍ VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM

Operační program (OP) Rybářství je nástroj pro čerpání prostředků dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1139 ze dne 7. července 2021, kterým se zřizuje Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a mění nařízení (EU) 2017/1004 (ENRAF). Operační program (OP) Rybářství přispívá především k plnění cílů Společné rybářské politiky, Zelené dohody pro Evropu a Víceletého národního strategického plánu pro akvakulturu (VNSPA).

Hlavním důvodem vzniku Operačního programu Rybářství je skutečnost, že Společná rybářská politika stanovuje cíl rozvíjet akvakulturní trhy (k čemuž je určen Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond - ENRAF). ENRAF stanovuje vypracovat pro rozdělování finančních prostředků z fondu Operační program Rybářství. Z Operačního programu Rybářství je možné podpořit aktivity, které jsou uvedeny a jsou v souladu s Víceletým národním strategickým plánem pro akvakulturu.

OP Rybářství je zaměřen na odvětví sladkovodní akvakultury. Řídicím orgánem zodpovědným za přípravu a implementaci OP Rybářství 2021 – 2027 je Ministerstvo zemědělství České republiky.

OP Rybářství navazuje na OP Rybářství pro období 2014 – 2020, prostřednictvím něhož již došlo k posílení konkurenceschopnosti podniků akvakultury hospodařících v tradičním rybníkářství. Byly podpořeny inovace a jejich zavádění do praxe, bylo podpořeno zvýšení a udržení akvakulturní produkce, byly rekonstruovány a budovány nové rybníky, odtěženy sedimenty z rybníků, vznikly nové RAS a bylo podpořeno několik nových chovatelů. Podpora z ENRF byla rovněž zaměřena na budování a modernizaci zpracovatelských kapacit a propagační kampaně. V neposlední řadě byl podpořen Sběr dat o akvakultuře a Vysazování úhoře říčního.

V období 2014 – 2020 bylo podpořeno:

- zvýšení produkce o 246 tun, zpracované produkce o 370 tun a udržení produkce ve výši 18 243 tun.
- vybudováno bylo 30 nových rybníků do dvou hektarů katastrální plochy
- vytěženo 77 850 m³ bahna
- podpořeno bylo celkem 5 nových chovatelů
- vzniklo několik nových RAS, nebo došlo k jejich rozšíření s kapacitou až 2 200 t/rok lososovitých ryb a přibližně 380 t/rok teplomilných ryb. Podpora z ENRF byla rovněž zaměřena na budování a modernizaci zpracovatelských kapacit
- propagační kampaně podporované z OP Rybářství 2014 – 2020 byly v souladu s expertními doporučeními zaměřeny především na lokální trhy a veletrhy s cílem vzdělávat širokou veřejnost a zvyšovat povědomí o výhodách konzumace ryb
- dalším z podporovaných směrů v období 2014 – 2020 byla možnost založit organizace producentů, avšak ze strany podniků akvakultury o toto opatření nebyl zájem. Na základě komunikace s Evropskou komisí bylo zjištěno, že v ČR je nutné doplnit legislativní rámec pro uznávání organizací producentů.

1.1 Obsah koncepce

Návrh operačního programu Rybářství byl připraven v návaznosti na „Víceletý národní strategický plán pro akvakulturu pro léta 2021 až 2030“ (VNSPA).

V rámci návrhu OP Rybářství je uvedena **vize české akvakultury v roce 2030** (formulovaná v rámci VNSPA) a hlavní cíl OP Rybářství (viz níže kap. 1.2.).

Koncepce je členěna do osmi hlavních kapitol:

1. Strategie programu: hlavní problémy související s rozvojem a politické reakce;
- 2) Priority;
- 3) Finanční plán;
- 4) Základní podmínky;
- 5) Programové orgány;
- 6) Partnerství;
- 7) Komunikace a viditelnost;
- 8) Použití jednotkových nákladů, paušálních částek, paušálních sazeb a financování, které není spojeno s náklady).

Na základě analýzy problémů v sektoru rybářství navrhuje podporu priorit, specifických cílů, souvisejících typů činností a aktivit pro rozvoj akvakultury a stanovuje podmínky pro realizaci Společné rybářské politiky EU v České republice.

Osnova operačního programu Rybářství 2021 – 2027 vychází ze závazné šablony z Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060.

V návrhu Programu byly identifikovány následující hlavní problémy sektoru akvakultury v České republice:

- Ohrožení tradičních produkčních zdrojů klimatickou změnou
- Ohrožení produkce ryb z důvodu plnění požadavků na ochranu přírody (zejména ochrany rybožravých predátorů a omezování hospodaření v rybnících pro zvýšení biologické diverzity)
- Ohrožení podnikání v důsledku krize v oblasti veřejného zdraví
- Nízká nebo nestabilní konkurenceschopnost podniků akvakultury
- Přetrvávající nízký podíl diverzifikace podnikatelských aktivit producentů a nižší schopnost kompenzovat výkyvy v oblasti produkce a jejího uvádění na trh
- Vysoká závislost domácí produkce na tradičních formách hospodaření a nízký podíl intenzivních systémů
- Přetrvávající nízká spotřeba sladkovodních ryb
- Vysoká závislost domácí produkce na exportu
- Přetrvávající nízký objem dále zpracované produkce a spotřeby zpracované produkce s vyšší přidanou hodnotou
- Nízká vertikální a horizontální integrace a organizace producentů na trhu
- Ohrožení biologické diverzity tradičních původních druhů ryb a dalších na vodu vázaných organismů
- Nižší úroveň inovací ve zpracování ryb ve srovnání s konkurenčními odvětvími
- Neexistence uceleného systému sběru dat ovlivňující přípravu všech sektorových strategií a politik

1.2 Cíle koncepce

Hlavním cílem předchozího programového období 2014–2020 bylo v ČR především zvýšení konkurenceschopnosti odvětví akvakultury, rozvoj intenzivních akvakulturních systémů a zlepšení zpracování a uvádění výrobků z ryb na trh. Program byl také zaměřen na zlepšení sběru dat o akvakultuře a systému sledovatelnosti produktů rybolovu a akvakultury, a to v souladu s cíli SRP. **Tyto cíle zůstávají nadále platné** a podpora příslušných aktivit bude pokračovat i prostřednictvím ENRAF, **v programovém období 2021–2027 však dojde k výraznému posunu v zaměření OP Rybářství.**

Zásadní změnou je především **orientace na projekty, které budou přispívat k plnění klíčových horizontálních priorit EU a environmentálních cílů EU, zejména Zelené dohody pro Evropu a navazujících strategií: Strategie od zemědělce ke spotřebiteli a Strategie pro biodiverzitu.**

Vize české akvakultury v roce 2030

Vize budoucího vývoje a stavu českého rybářství, která byla definována v rámci VNSPA, musí reflektovat současný stav a zaměření produkčního rybářství v ČR. Dále je nezbytné vzít v úvahu i další mimoprodukční funkce, které rybníky a rybáři plní na straně jedné a na straně druhé environmentální a klimatické cíle včetně cíle SRP. Ve VNSPA byla definována následující vize:

- Posílení významu tradičních a moderních forem akvakultury,
- Udržení produkce z tradiční akvakultury minimálně na stávající úrovni prostřednictvím modernizace a inovace stávajících technologií a chovných zařízení, včetně zachování environmentálních přínosů rybníkářství,
- Zvýšení produkce dalších druhů ryb, zejména dravých, prostřednictvím budování nových moderních rybích farem šetrných k životnímu prostředí,
- Zvýšení podílu i sortimentu zpracovaných sladkovodních ryb, modernizace, inovace a koncentrace zpracovatelských kapacit,
- Silné postavení rybářských podniků na trhu,
- Sektor akvakultury odolný vůči změnám klimatu, krizím v oblasti veřejného zdraví a v oblasti životního prostředí.

Příspěvek OP Rybářství ke klíčovým horizontálním prioritám EU tkví v budování odolnosti pomocí adaptace akvakulturních trhů na měnící se poptávku v souvislosti s pandemií (krátký dodavatelský řetězec, diverzifikace produktů), zlepšování zdravotních a hygienických podmínek, posilování organizace trhu prostřednictvím zakládání organizace producentů a diverzifikace obchodních aktivit a zdrojů příjmů, zajištění energetické účinnosti a kvality produktů s cílem podpořit oživení ekonomiky a zároveň posílit schopnost překonat budoucí krize. Bude podporována **zelená transformace, digitální transformace a přidaná hodnota veřejných investic.**

V rámci návrhu OP Rybářství jsou nastaveny níže uvedené priority, specifické cíle a související typy činností (Tabulka 1).

Tabulka 1 Struktura priorit, specifických cílů a souvisejících typů činností

Priorita	Specifický cíl	Související typy činností
Priorita 1 – Podpora udržitelného rybolovu a obnova a zachování vodních biologických zdrojů	<i>SC 1 (1.4) – Podpora účinné kontroly rybolovu a vynucování, včetně boje proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu, jakož i spolehlivých údajů pro rozhodování založené na znalostech</i>	Shromažďování údajů Sledovatelnost produktů
	<i>SC 2 (1.6) – Přispívání k ochraně a obnově vodní biologické rozmanitosti a ekosystémů</i>	Vysazování úhoře říčního
Priorita 2 – Podpora udržitelných akvakulturních činností, zpracování produktů rybolovu a akvakultury a jejich uvádění na trh, čímž se přispívá k potravinovému zabezpečení v Unii	<i>SC 3 (2.1) – Podpora udržitelných činností v oblasti akvakultury, zejména posilování konkurenceschopnosti produkce akvakultury při současném zajištění toho, aby tyto činnosti byly dlouhodobě environmentálně udržitelné</i>	Inovace
		Investice do akvakultury
		Investice do intenzivních akvakulturních systémů
	<i>SC 4 (2.2) – Podpora uvádění na trh, kvality a přidané hodnoty produktů rybolovu a akvakultury, jakož i zpracování těchto produktů</i>	Kompenzace
		Propagační kampaně
		Zpracování produktů
	Organizace producentů	
	Opatření pro neočekávané události	
Technická pomoc (čl. 36(4), CPR)	5.1. Technická pomoc	Technická pomoc

Číslování v tabulce je upraveno podle připomínek k Oznámení, nicméně v závorce je uvedeno také původní číslování). Uváděna je zde také Technická pomoc, která vzhledem ke svému specifickému charakteru není dále hodnocena.

1.3 Vztah k jiným koncepcím

Účelem této kapitoly je zejména identifikace relevantních strategických dokumentů významných z hlediska životního prostředí majících vazbu k hodnocenému území, respektive hodnocené koncepci. Identifikace relevantních strategických dokumentů je provedena pomocí stupnice uvedené v následující tabulce. Tato tabulka je modifikací stupnice významnosti uvedené v Metodickém doporučení pro posuzování vlivů obecných koncepcí na životní prostředí (Věstník MŽP č. 1/2019).

Tabulka 2 Vztah předkládané koncepce vůči jiným koncepcím přijatým na mezinárodní, vnitrostátní a regionální úrovni

Intenzita vztahu	Popis vztahu	Odůvodnění vztahu
3	velmi silný (přímý) vztah	Strategický dokument obsahuje podněty, požadavky nebo záměry s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se přímo promítají do posuzované koncepce, jejich zahrnutí je nezbytnou podmínkou vyplývající z přijatého strategického dokumentu.
2	silný (přímý) vztah	Strategický dokument bez konkrétně definovaných nároků na promítnutí do předkládaného dokumentu. Do předkládané koncepce se promítají ve formě priorit, požadavků nebo podmínek (verbální výroky). Realizace koncepce není přímo závislá na přijatém strategickém dokumentu.
1	slabý nebo nepřímý vztah	Strategický dokument neobsahuje podněty, požadavky nebo záměry s přímou vazbou na navrhovanou koncepci, je však podkladem pro odůvodnění konkrétních návrhů.

Níže je tabulkovou formou provedena identifikace strategických dokumentů přijatých na národní a nadnárodní úrovni relevantních pro OP Rybářství 2021 – 2027, které se vztahují k zájmovému území a předmětu řešení posuzované koncepce. Koncepce, u kterých bylo možno vztah a priori vyloučit nebo byl zjevně zanedbatelný, nejsou v následující tabulce uváděny, protože nejsou pro hodnocení možných vlivů OP Rybářství na životní prostředí relevantní (neobsahují žádné podněty, požadavky nebo záměry, které vyžadují řešení v rámci hodnocené koncepce).

Tabulka 3 Vztah OP Rybářství ke koncepčním dokumentům na mezinárodní a národní úrovni

Nadnárodní dokumenty	Možná vazba	Komentář
Společná rybářská politika EU	3	Obsahuje podněty s konkrétně definovanými požadavky, které se přímo promítají do předkládané koncepce. OPR ze společné rybářské politiky vychází.
Zelená dohoda pro Evropu (European Green Deal)	3	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Koncepce je zastřešujícím dokumentem pro dílčí strategie „Od zemědělnice ke spotřebiteli“ (Farm to Fork) a „Navrácení přírody do našeho života“ (Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030). Koncepce se mimo jiné zabývá ochranou biologické rozmanitosti (například management úhoře říčního), investicemi do technologií šetrných k životnímu prostředí, snížení uhlíkové stopy, aplikaci moderních metod šetrných k životnímu prostředí a podpoře environmentálně šetrných (zelených) investic.
Nová politika soudržnosti EU 2021-2027 (dosud neschválený návrh)	2	Obsahuje podněty s přímou vazbou na předkládanou koncepci. Cíle Nové politiky se promítají do obou Prioritních oblastí.
Strategie EU pro Podunají (Podunajská strategie, EUSDR)	1	Neobsahuje podněty s přímou vazbou na předkládanou koncepci, avšak je podkladem pro formulaci některých specifických cílů (prioritní osa Podunajské strategie „Udržitelné využívání přírodního a kulturního dědictví a přírodních zdrojů“).
Agenda 2030	1	Neobsahuje podněty s přímou vazbou na předkládanou koncepci, je však jedním z podkladů pro formulaci prioritních oblastí.
Adaptační strategie EU (An EU Strategy on Adaptation to Climate Change)	1	Neobsahuje podněty s přímou vazbou na předkládanou koncepci, avšak je podkladem pro formulaci některých specifických cílů (zahrnujících např. podporu udržitelné akvakultury).
Národní dokumenty	Možná vazba	Komentář
Strategie resortu MZe ČR s výhledem do roku 2030	3	Obsahuje podněty s definovanými požadavky, které se přímo promítají do předkládané koncepce. OPR navazuje na priority resortu „Rybářství“.
Víceletý národní strategický plán pro akvakulturu pro léta 2021 až 2030	3	Návrh OP Rybářství přímo navazuje na VNSPA. Obsahuje podněty a požadavky s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které se promítají do předkládaného programu.
Plány managementu úhoře říčního	3	Obsahují podněty s konkrétně definovanými požadavky, které se promítají do předkládané koncepce. OPR se zaměřuje na opětovné vysazení úhoře říčního.
Národní koncepce realizace politiky soudržnosti po roce 2020	2	Obsahuje podněty s přímou vazbou na předkládanou koncepci. Cíle se promítají do strategických cílů dvou prioritních oblastí.

Státní politika životního prostředí České republiky 2030, s výhledem do 2050	2	Nová SPŽP obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci (podpora biodiverzity, ochrana přírody a krajiny).
Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky 2016 – 2025	2	SOBR ČR je ohraničena rokem 2025, lze ji však přiměřeně použít pro srovnání. Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci (např. podpora biodiverzity, ochrana přírody a krajiny, podpora udržitelné akvakultury).
Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky, 2017	2	Obsahuje podněty a rámce řešitelné v předkládané koncepci – OPR obsahuje aktivity zaměřené na podporu akumulace vody v krajině (např. odbahnění rybníků).
Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020 – 2025	2	Strategie je ohraničena rokem 2025, lze ji však přiměřeně použít pro srovnání. Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci.
Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, 2015	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. OPR obsahuje aktivity zaměřené na podporu akumulace vody v krajině a podpory retenční funkce rybníků při povodních a v období sucha.
Strategický rámec udržitelného rozvoje - Česká republika 2030	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Obsahuje rámce, v nichž se pohybují návrhy předkládané koncepce.
Národní akční plán adaptace na změnu klimatu, 2017	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Je jedním z podkladů pro odůvodnění návrhů aktivit například týkajících se případné výstavby rybníků.
Politika územního rozvoje ČR (úplné znění závazné od 1. 9. 2021)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládané koncepci. Je podkladem pro odůvodnění budoucích návrhů záměrů a aktivit, především prostřednictvím cíle zajištění rozvoje venkovského území.
Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v české republice do roku 2030 („Zdraví 2030“)	2	Obsahuje podněty řešitelné v předkládaném dokumentu. Reflektuje cíle Strategického rámce Je jedním z podkladů pro odůvodnění podpory veřejného zdraví.
Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. Století („Zdraví 21“)	1	Neobsahuje podněty s přímou vazbou na předkládanou koncepci. Je jedním z podkladů pro formulaci specifického cíle 2.2 - Podpora uvádění na trh, kvality a přidané hodnoty produktů rybolovu a akvakultury, jakož i zpracování těchto produktů.
Strategie ochrany před negativními dopady povodní a erozními jevy přírodě blízkými opatřeními v České republice	1	Neobsahuje podněty s přímou vazbou na předkládanou koncepci. Je jedním z podkladů pro formulaci specifického cíle 2.2 - Podpora uvádění na trh, kvality a přidané hodnoty produktů rybolovu a akvakultury, jakož i zpracování těchto produktů. .

Koncepční dokumenty zaměřené na ochranu životního prostředí s identifikovaným velmi silným (3) nebo silným (2) vztahem vůči hodnocené koncepci se stávají podkladem pro hodnocení vztahu předkládané koncepce k cílům ochrany životního prostředí přijatým na mezistátní, respektive vnitrostátní úrovni v kapitole 5 Vyhodnocení.

2 INFORMACE O SOUČASNÉM STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ A JEHO PRAVDĚPODOBNÝ VÝVOJ BEZ PROVEDENÍ KONCEPCE

2.1 Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území

2.1.1 Geologie, horninové prostředí a surovinové zdroje

Území ČR je z regionálně geologického hlediska tvořeno dvěma velkými celky s výrazně odlišnou geologickou minulostí – Čechy a většina Moravy a Slezska jsou součástí **Českého masivu**, východní část Moravy a Slezska patří vnější okrajové části **Západních Karpat**.

Český masiv je zbytkem rozsáhlého variského neboli hercynského orogénu (pásemné pohoří – horstvo), který byl vyvrátněn při variské (= hercynské) orogenezi převážně v intervalu mezi 380 – 300 miliony let před současností (tedy v době od středního devonu do svrchního karbonu). Původně souvislá pásma variského horstva byla již při svém vzniku i později porušována zlomy v zemské kůře a snižována účinky eroze. Dnes proto vystupují na povrch jen jejich vzájemně izolované zbytky, oddělované pokryvy mladších uloženin.

Karpatská soustava je regionálně-geologickým celkem mnohem mladším než Český masiv. Byla zformována teprve procesy alpinského vrásnění, hlavně v intervalu posledního sta milionů let od svrchní křídy do terciéru. Také zde byly určujícím faktorem pohyby litosférických desek, tedy desek zemské kůry, které se pohybovaly spolu se svrchní částí zemského pláště. Hlavní roli zde sehrála kolize jižnější africké desky se severnější deskou Evropy. Na naše území zasahuje jen malý úsek vnější části Západních Karpat, tvořený příkrovy mezozoických a terciérních hornin, takzvané flyšové Karpaty (charakteristické rytmickým střídáním písčitých a jílovitých sedimentů) a ke karpatské oblasti řadíme i mořské a sladkovodní uloženiny, které se zachovaly buď v tzv. takzvané karpatské předhlubni, nebo uvnitř tektonicky pokleslých částí horstva (Vídeňská pánev).

Těžba surovin

Těžba nerostných surovin má v České republice dlouhodobou tradici, avšak těžební činnost postupně klesá. V největším objemu se zde v současnosti těží stavební suroviny, přičemž vývoj jejich těžby je úzce spjat s vývojem stavební výroby. Z energetických surovin je v ČR strategicky významná těžba hnědého a černého uhlí. Z nerudných surovin se těží v největších objemech vápence a cementářské suroviny. Těžba rud se na území České republiky již neprovádí. Plocha ovlivněná těžbou se od roku 2001 postupně snižuje, naopak narůstá množství rekultivovaných ploch (CENIA, 2018).

2.1.1.1 Předpokládaný vývoj v oblasti geologie, horninového prostředí a surovinových zdrojů bez provedení koncepce

Vývoj v oblasti geologie, horninové prostředí a surovinové zdroje se v důsledku neprovedení navrhované koncepce nezmění.

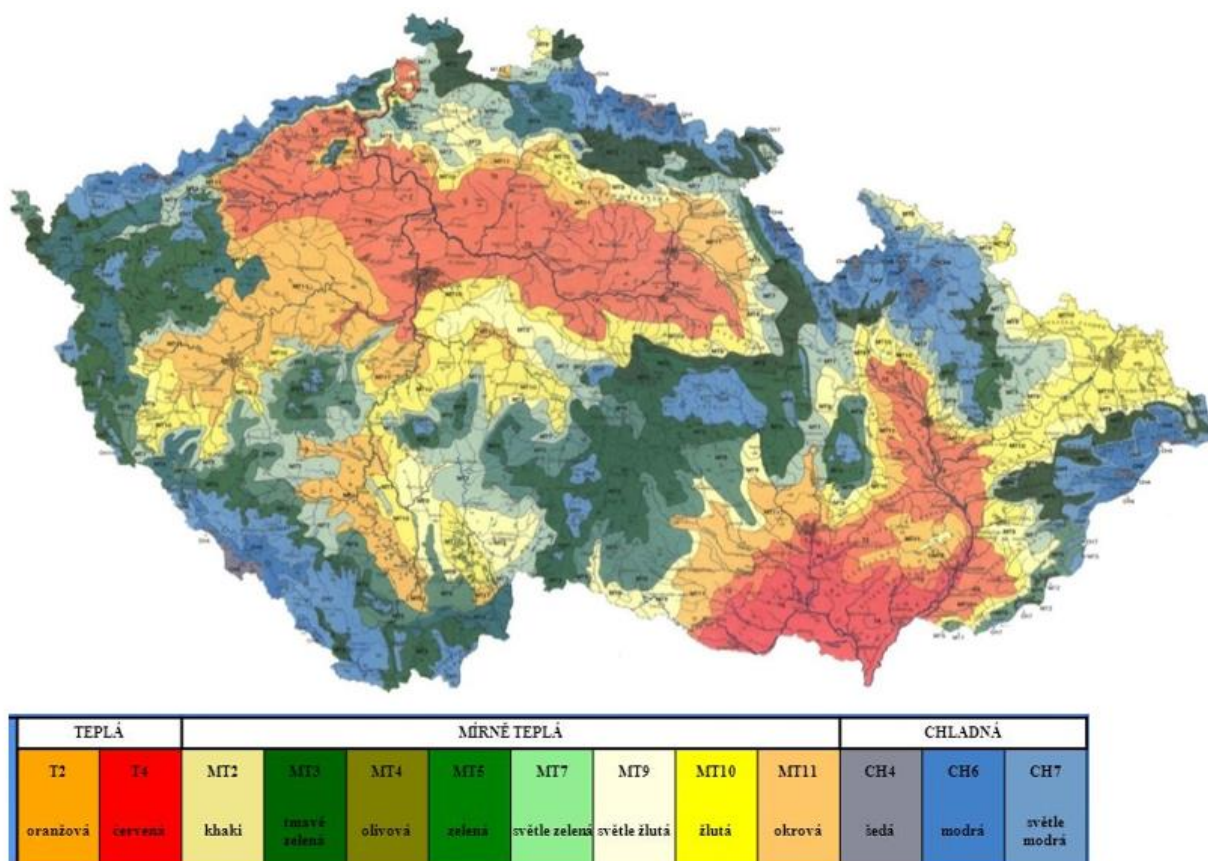
2.1.2 Klima a kvalita ovzduší

2.1.2.1 Klimatické podmínky

Mírné podnebí České republiky náleží do atlanticko-kontinentální oblasti mírného klimatického pásma severní polokoule (Obrázek 1). Průměrná roční teplota na území ČR je 7,3 °C a kolísá v závislosti na geografických faktorech (v souvislosti s nadmořskou výškou, případně v rámci výškové členitosti terénu). Nejteplejší oblasti jsou v nadmořských výškách kolem 200 m (jihovýchod území, Jižní Morava, Polabí).

Nejchladnější jsou vrcholky hor, kde jsou průměrné roční teploty těsně nad bodem mrazu (Sněžka, Praděd). V současnosti dochází ke změnám v distribucích teplot a srážek nejen v rámci České republiky, ale také evropsky a globálně. Ze změn průměrných ročních teplot v posledních 150 letech je patrný postupný nárůst teploty (patrný trend 0,3 °C/10 let). Změna klimatu se tak stává důležitým globálním environmentálním tématem.

Obrázek 1 Mapa klimatických oblastí České republiky (Quitt, 1971)

Na území České republiky je v důsledku klimatické změny predikováno zvýšení průměrných ročních teplot až o 4°C do roku 2100 a nárůst počtu dní bezsrážkového období. K roku 2030 pravděpodobně dojde ke zvýšení průměrné teploty o 1°C, k roku 2050 má být oteplení již výraznější, nejvíce se zvýší teploty vzduchu v létě (o 2,7 °C), nejméně v zimě (o 1,8 °C), (predikováno na základě simulací pomocí regionálního klimatického modelu ALADIN-CLIMATE/CZ, Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR).

Simulace dále naznačují, že se změnou teploty se změní i některé související teplotní charakteristiky. K tomu se přidává také častější výskyt extrémních jevů, jako jsou přívalové povodně nebo naopak dlouhotrvající vlny letních veder, delší období sucha, teplejší a vlhčí zimy, s menším množstvím sněhu, častější epizody výskytu s vysokou rychlostí větru (Pretel, 2011; Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR).

Díky značně členitému reliéfu jsou na území České republiky výrazné rozdíly v ročních srážkových úhrnech. Prozatím dlouhodobé změny ve vývoji srážkového režimu vysledovat nelze, základní rysy ročního chodu srážek zůstávají zachovány. Objem srážek však bývá soustředěn do kratšího časového období a narůstá početnost přívalových dešťů a s tím spojené riziko tzv. bleskových povodní. S ohledem na nárůst teplot je předpoklad, že ubude sněhových a přibude dešťových srážek. Výraznější nárůst srážek je předpokládán v jarním období (duben, červen) a částečně i v podzimních měsících (říjen, listopad). Výraznější pokles je předpokládán naopak v letních měsících (červenec, srpen, září).

Mezi hlavní budoucí trendy vývoje změny klimatu patří:

- Postupný nárůst průměrných ročních teplot
- Nejvýraznější oteplení v letních měsících
- Mírné snížení množství srážek v letních měsících
- Četnější období bezsrážkových období
- Častější a intenzivnější výskyt extrémních meteorologických jevů – povodní, přivalových srážek, období sucha, požárů, apod.

Hlavní rizika, která lze na území České republiky v souvislosti s klimatickou změnou předpokládat:

- Sucho a snížení zásoby vody v půdě, stres suchem, snížení průtoků ve vodních tocích, pokles hladin vodních zdrojů.
- Nárůst průměrné roční teploty vody, rychlejší průběh většiny nežádoucích chemických reakcí a bakteriálních procesů, snížení kvality vody, ovlivnění kyslíkových poměrů, změny společenstev ve vodních tocích.
- Vlivem vysokých teplot a četnějších a intenzivnějších vln veder zvýšení úmrtnosti a vyšší zdravotní rizika pro obyvatele, zejména pro zranitelné skupiny obyvatel (senioři, chronicky nemocní, děti), zhoršení podmínek pro pohodu/kvalitu života obyvatel. Zvýšení nároků na zdravotní péči.
- Ohrožení životů a majetku díky mimořádným událostem, škody na hospodářství a veřejné infrastruktuře (dopravní a technické sítě), (EKOTOXA, 2018).

2.1.2.2 Emisní a imisní situace

Emise

Hlavními sledovanými znečišťujícími látkami ovzduší v České republice jsou tuhé znečišťující látky (TZL – PM₁₀, PM_{2,5} a PM₁), oxid siřičitý (SO₂), oxidy dusíku (NO_x), oxid uhelnatý (CO), těkavé organické látky (VOC), polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU) a amoniak (NH₃). VOC, NO_x, CO a CH₄ se podílejí na tvorbě přízemního ozonu (O₃), který vykazuje nepříznivý vliv na lidské zdraví a vegetaci.

NO_x jsou vypouštěny do ovzduší zejména z dopravy a průmyslových zdrojů (hlavně energetika a výroba tepla). Nejvýznamnějšími producenty znečištění látkami SO₂ jsou energetický a hutní průmysl, v případě emisí TZL, PAU a VOC pak vedle průmyslu tvoří velký podíl mobilní zdroje znečišťování ovzduší (doprava včetně re-suspenze prachových částic z vozovky) a vytápění domácností tuhými palivy. Největší zdroj emisí NH₃ pochází ze zemědělské výroby a chovu hospodářských zvířat (např. v roce 2017 nejvýznamnější v kraji Středočeském (15,4 %) a v Kraji Vysočina (12,7 %)), (CENIA, 2018).

Emise znečišťujících látek do ovzduší dlouhodobě klesají. Meziroční výkyvy množství emisí vypouštěných do ovzduší jsou způsobeny ekonomickým rozvojem (zvýšování výroby, vzrůst intenzit dopravy) a protipůsobením instalací kvalitnějších technologií a obměnou vozového parku o vozidla s nižší měrnou produkcí emisí. V případě lokálních topenišť mají vliv také meteorologické podmínky (potřeba vytápění).

Imisní situace (kvalita ovzduší)

I přesto, že v dlouhodobém období pokračuje v ČR pokles emisí znečišťujících látek, koncentrace znečišťujících látek v ovzduší (zejména suspendovaných částic a na ně vázaného benzo(a)pyrenu), v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší neklesají. Vývoj je doprovázen meziročními výkyvy, které souvisejí především s meteorologickými podmínkami, které předurčují rozptyl emisí v ovzduší. K imisnímu zatížení přispívá rovněž dálkový přenos emisí. Jedná se například o přenos znečišťujících látek ze silně industrializovaných oblastí Hornoslezské pánve v Polsku do Moravskoslezského kraje,

z Německa a Polska do kraje Ústeckého či z průmyslových podniků a tepláren z Karlovarského, Středočeského a Libereckého kraje.

Přízemní ozon (O_3) u lidí poškozuje zejména dýchací soustavu a dráždí dýchací cesty, v případě vegetace pak přízemní ozon negativně působí na asimilační orgány rostlin a ovlivňuje tak jejich produkční schopnost. Vysoké koncentrace NO_x a SO_2 , VOC a CO způsobují dýchací potíže, prohlubují astmatické potíže a jsou spojeny se zvýšením celkové, kardiovaskulární a respirační úmrtnosti, ovlivňují také negativně nervovou soustavu.

Mezi nejvýznamnější znečišťující látky z pohledu lidského zdraví dlouhodobě patří suspendované částice frakce PM_{10} , $PM_{2,5}$ a PM_1 , na které se váží polycyklické aromatické uhlovodíky (např. benzo(a)pyren). U benzo(a)pyrenu jsou prokázány karcinogenní účinky.

Vliv imisí těžkých kovů spočívá v jejich toxických, mutagenních a karcinogenních vlastnostech a ve schopnosti akumulace v jednotlivých složkách životního prostředí a v živých organismech.

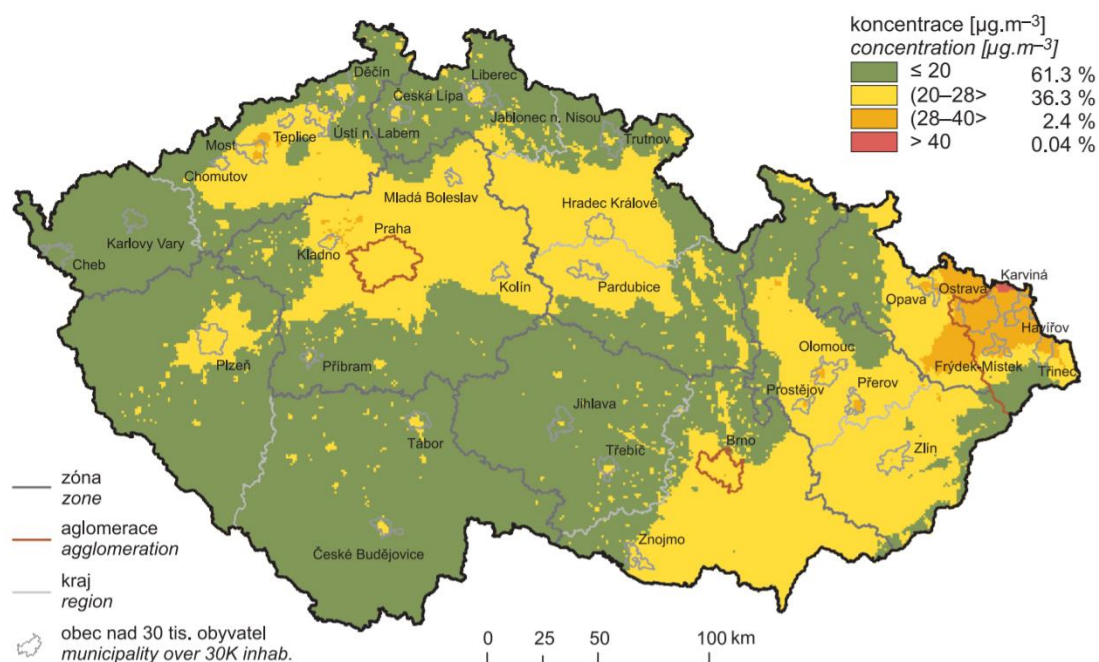
Suspendované částice frakce PM_{10} a $PM_{2,5}$

V posledních letech průměrné koncentrace suspendovaných částic převážně klesají. Pokles koncentrací PM_{10} se projevil na lokalitách všech kategorií (lokality předměstské, městské, průmyslové, dopravní, venkovské, regionální). V roce 2017 došlo k mírnému nárůstu koncentrací, a to převážně z důvodu nepříznivých rozptylových podmínek z počátku roku. V roce 2018 nárůst koncentrací pokračoval s výjimkou nevýrazného poklesu 36. nejvyšší koncentrace PM_{10} na dopravních a městských lokalitách. Nicméně celorepublikový průměr 36. nejvyšší 24hod. koncentrace PM_{10} v roce 2018 a roční průměrné koncentrace PM_{10} a $PM_{2,5}$ v roce 2018 se výrazně neliší od průměrů za předešlé desetileté období 2008–2017. Roční průměrná koncentrace PM_{10} se dlouhodobě drží pod hodnotou imisního limitu, naopak roční průměrná koncentrace $PM_{2,5}$ a nejvyšší 36. denní koncentrace PM_{10} kolísá kolem hodnoty imisního limitu (ve všech případech zprůměrováno pro všechny typy lokalit a celou ČR (ČHMÚ, 2018a).

V roce 2018 byl maximální povolený počet překročení hodnoty denního imisního limitu PM_{10} na úrovni $50 \mu g \cdot m^{-3}$ překročen na 31 % stanic automatizovaného imisního monitoringu (AIM), což představuje 45 ze 144 stanic. Koncentrace PM_{10} vykazují zřetelný roční chod s nejvyššími koncentracemi v chladných měsících roku. Nejvyšší počet překročení byl zaznamenán během října až prosince (ČHMÚ, 2018a). Vyšší koncentrace PM_{10} v ovzduší během chladného období roku souvisejí jak s vyššími hodnotami emisí částic ze sezonních tepelných zdrojů, tak i se zhoršenými rozptylovými podmínkami v zimních měsících (ČHMÚ, 2018b).

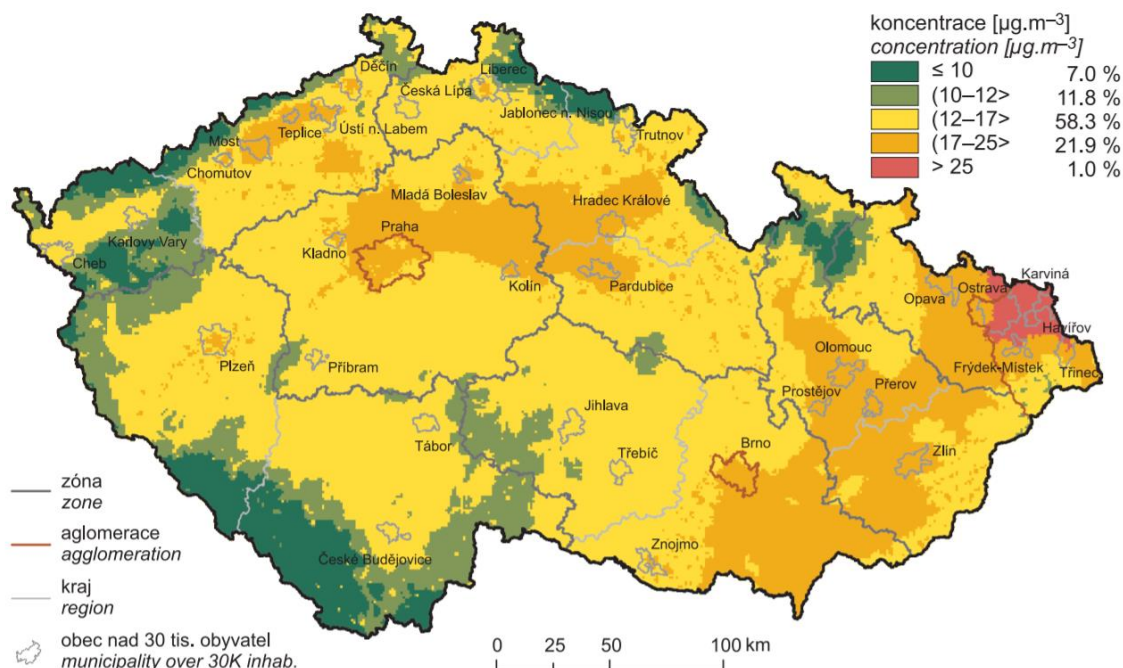
Mapy pětiletých klouzavých průměrů pro průměrné roční koncentrace PM_{10} a $PM_{2,5}$ na území ČR za období 2014 – 2018 jsou znázorněny ve dvou následujících obrázcích (Obrázek 2 a 3).

Obrázek 2 Pětiletý průměr ročních průměrných koncentrací PM₁₀ (2014-2018)

Zdroj: ČHMÚ, 2018a

Obrázek 3 Pětiletý průměr ročních průměrných koncentrací PM_{2,5} (2014-2018)

Zdroj: ČHMÚ, 2018a

Benzo(a)pyren (B(a)P)

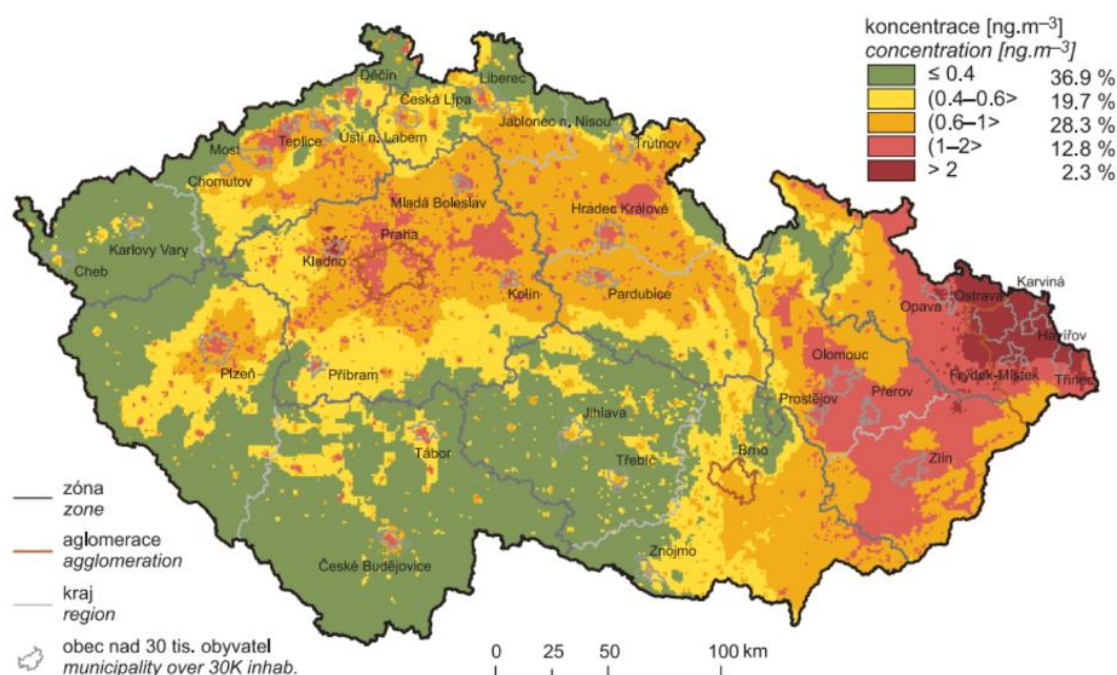
V celorepublikovém průměru je úroveň této škodliviny dlouhodobě nadlimitní, a to přibližně dvojnásobně (ČHMÚ, 2018a). Nejvyšší koncentrace byly naměřeny v roce 2006 (více než trojnásobné překročení hodnoty imisního limitu) v důsledku zhoršených meteorologických a rozptylových podmínek. Od roku 2007 koncentrace B(a)P kolísaly a nevykazovaly výrazný trend. V meziročním srovnání 2015 a 2016 lze konstatovat mírný nárůst koncentrací na všech typech lokalit s výjimkou dopravních stanic.

Nejvyšších koncentrací je dosahováno na lokalitách průmyslových, nadlimitní koncentrace se však vyskytují i na stanicích dopravních, městských a předměstských (ČHMÚ, 2018a). Je třeba zdůraznit, že údaje o koncentracích jsou závislé na meteorologických podmínkách.

V roce 2018 byl imisní limit ($L_v = 1 \text{ ng.m}^{-3}$) pro průměrnou roční koncentraci B(a)P překročen na 22 stanicích z celkového počtu 39 v ČR, to znamená na 56 % stanic. V meziročním srovnání tak došlo k poklesu, neboť v roce 2017 bylo zaznamenáno překročení na 66 % stanic (tj. na 25 z 38 stanic s dostatečným počtem naměřených dat pro hodnocení. Imisní limit B(a)P byl, stejně jako v předešlých letech, překročen v řadě měst a obcí (12,6 % plochy ČR s cca 35,5 % obyvatel).

Lokalizace překračování imisních limitů pro průměrné roční koncentrace B(a)P je znázorněna v následujícím obrázku (Obrázek 4).

Obrázek 4 Pětiletý průměr ročních průměrných koncentrací B(a)P (2014 – 2018)

Zdroj: ČHMÚ, 2018a

Oxid dusíku (NO_x) a oxid dusičitý (NO_2)

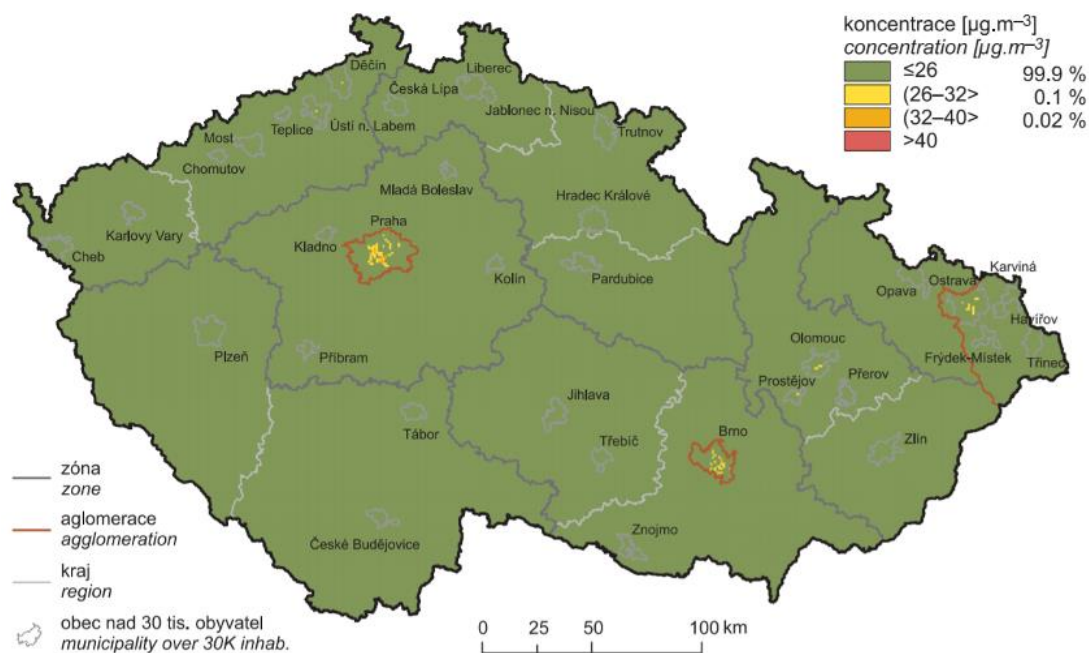
Od roku 2000 dochází střídavě k nárůstům a poklesům průměrných ročních koncentrací oxidů dusíku. Nejvýraznější nárůsty koncentrací byly zaznamenány v letech 2003, 2006 a 2010, pravděpodobně v důsledku nepříznivých meteorologických a rozptylových podmínek, které se v těchto letech vyskytovaly. Od roku 2011 bylo možno pozorovat pozvolna klesající trend. V meziročním porovnání 2017 a 2018 došlo ke stagnaci průměrné roční koncentrace NO_2 a NO_x na všech typech stanic vyjma regionálních venkovských stanic, které monitorují pozadové koncentrace v ČR a na kterých došlo k mírnému poklesu průměrných ročních koncentrací. Ke zlepšení situace přispěly dobré rozptylové podmínky a celkově teplý charakter zimního období v roce 2018 (ČHMÚ, 2018a).

K překročení ročního imisního limitu NO_2 ($L_v = 40 \text{ } \mu\text{g.m}^{-3}$) dochází pouze na omezeném počtu stanic, od 2 do 4 % lokalit v posledních pěti letech, a to na dopravně exponovaných lokalitách aglomerací a velkých měst. Z celkového počtu 95 lokalit s dostatečným množstvím dat pro hodnocení, došlo k překročení ročního imisního limitu v roce 2018 na 3 % lokalit (3 lokality). Všechny tři tyto stanice jsou klasifikovány jako dopravní městské (ČHMÚ, 2018a). Na následujícím obrázku (Obrázek 5) je znázorněna mapa pětiletých klouzavých průměrů pro průměrné roční koncentrace NO_2 na území ČR za období 2014-

2018, dle které docházelo za sledované období k překročení imisních limitů v centrech měst Prahy a Brna (ČHMÚ, 2018a).

Hodnota **hodinového imisního limitu** NO_2 ($L_v = 200 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$, maximální povolený počet 18 překročení za rok) nebyla v roce 2018 překročena ani na jedné stanici (ČHMÚ, 2018a).

Obrázek 5 Pětiletý průměr ročních průměrných koncentrací NO_2 (, 2014-2018)

Zdroj: ČHMÚ, 2018a

Dusík patří spolu s uhlíkem, vodíkem a kyslíkem k hlavním biogenním prvkům a jeho biogeochemický cyklus je značně komplikovaný. Naprostá většina živých organismů není schopna atmosférický dusík využívat, jsou ho schopny přijímat pouze v anorganických látkách (amoniak, dusitany, dusičnany) nebo organických sloučeninách (například močovina). Řada půdních a vodních organismů, takzvaní vazači dusíku, je schopna biologické fixace atmosférického dusíku (bakterie např. *Rhizobium*, *Azotobacter* a sinice *r. Anabena*, *Aphanizomenon*). Část dusíku se do životního prostředí vrací ve formě amoniaku, močoviny nebo například rozkladem tkání uhynulých živočichů. Tyto substráty využívají vodní heterotrofní bakterie a organicky vázaný dusík je tak opět mineralizován a vylučován jako amoniak (proces amonifikace). Dále je tento zdroj dusíku, procesem nitrifikace, využíván nitrifikačními bakteriemi. Při nedostatku kyslíku v prostředí některé bakterie opět redukují dusičnany na amoniak a plynný dusík (proces denitrifikace), (Lellák, Kubíček, 1991).

Procesy nitrifikace a denitrifikace velmi významně ovlivňují produkční procesy ve vodních ekosystémech, za významného přispění člověka, který zasahuje do přirozeného koloběhu dusíku v biosféře: **a)** intenzifikací zemědělské výroby, **b)** přísunem průmyslových hnojiv do zemědělství, **c)** zvyšováním emisí oxidu dusíku ze spalování fosilních paliv a spalovacích motorů.

Přízemní ozón O_3

Koncentrace O_3 nevykazují od roku 2008 výrazný trend. Nejvyšší koncentrace byly naměřeny v letech 2013, 2015 a 2018. Všechny tyto roky jsou charakterizovány výskytem příznivých meteorologických podmínek pro vznik ozonu – v roce 2013 došlo k výskytu vysokých koncentrací O_3 zejména na přelomu července a srpna, během teplotně nadprůměrných až tropických dnů. Roky 2015 a 2018 byly teplotně nadprůměrné a srážkově podprůměrné (ČHMÚ, 2018a). V období 2016 – 2018 byl imisní limit pro

přízemní ozon na ochranu lidského zdraví překročen na 80 % území ČR s cca 52 % obyvatel (ČHMÚ, 2018a).

Nejvyšší koncentrace O_3 ($Lv = 120 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$) byly zaznamenávány na venkovských stanicích, a zároveň byly nejvyšší koncentrace naměřeny v období jarních a letních měsíců. V těchto dnech byl také zaznamenán vysoký úhrn slunečního svitu (8 až 15 hodin), (ČHMÚ, 2018a).

Těžké kovy (olovo, kadmium, arsen, nikl)

Průměrné roční koncentrace všech sledovaných kovů v uplynulých letech mírně klesaly s výjimkou výkyvů v letech 2010, 2012 a 2013. Jejich příčina není zatím dostatečně objasněna, mohlo se jednat o vliv zhoršených rozptylových a meteorologických podmínek (ČHMÚ, 2018a). Roční imisní limit pro olovo, kadmium, arsen a nikl nebyl v roce 2018 překročen na žádné stanici (ČHMÚ, 2018a).

Oxid siřičitý, SO_2

Od roku 1998 koncentrace SO_2 nepřekročily stanovený limit ($Lv = 20 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$) na venkovských stanicích. V roce 2008 došlo na celém území ČR k dalšímu snížení koncentrací SO_2 . V letech 2009 a 2010 bylo naopak zaznamenáno mírné zvýšení znečištění SO_2 , ale od roku 2011 do roku 2016 docházelo opět ke snižování imisních koncentrací. V roce 2017 byl klesající trend přerušen a došlo naopak k vzestupu koncentrací SO_2 . V roce 2018 se průměrné roční koncentrace této látky meziročně snížily na většině typů lokalit. Naopak k výraznému vzestupu došlo u hodinových koncentrací SO_2 na průmyslových a městských lokalitách.

Celkový klesající trend koncentrací SO_2 je způsoben poklesem emisí, odsířením uhelných elektráren a změnou používaných paliv. Vliv na meziroční kolísání koncentrací této látky mají rovněž v jednotlivých letech odlišné meteorologické a rozptylové podmínky (ČHMÚ, 2018a).

V roce 2018 nebyl hodinový ani 24hodinový imisní limit ($Lv = 125 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$, maximální povolený počet 3 překročení za rok) oxidu siřičitého překročen na žádné stanici imisního monitoringu. V případě počtu povoleného překročení hodinového imisního limitu došlo k překročení limitní hodnoty ($Lv = 350 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$, max. 24x za rok) na lokalitách Ostrava-Fifejdy (22x), Ostrava-Přívoz (17x) a Ostrava-Mariánské Hory (2x). Všechny lokality se nacházejí v aglomeraci O/K/F-M (ČHMÚ, 2018a).

Oxid uhelnatý, CO

Na většině lokalit v ČR je patrný klesající trend maximální denní 8hodinové koncentrace CO. V roce 2018 byly ve srovnání s předchozím rokem koncentrace CO na nižší úrovni. K poklesu koncentrací CO došlo na všech lokalitách ČR, kde probíhalo měření v obou letech.

2.1.2.3 Předpokládaný vývoj v oblasti ovzduší a klimatu bez provedení koncepce

Ovzduší ani klima se v důsledku neprovedení navrhované koncepce nezmění. Celkové trendy se nezmění. Nicméně koncepce zahrnuje prvky (například podpora obnovitelných zdrojů, inovace v oblasti energeticky účinných technologií chovu s nízkým dopadem na životní prostředí nebo optimalizace využívání vody v podnicích akvakultury nebo ve zpracovnách ryb), které budou mít pozitivní vliv z hlediska klimatu. Pokud by koncepce nebyla provedena, nedojde k implementaci prvků s pozitivním vlivem na klima a neprojeví by se pozitivní vlivy investic snižující spotřebu energie a investice do moderních metod šetrných k životnímu prostředí (snižování uhlíkové stopy).

2.1.3 Voda a vodní hospodářství

Vzhledem k základním geografickým charakteristikám, pochází většina vody na území České republiky z atmosférických srážek a bilance přítoku a odtoku vody je výrazně negativní. Průměrně cca 95 % vody odtékající z území ČR pochází ze srážek a jen 5 % přiteče z okolních zemí. Zároveň zde pramení mnoho významných vodních toků.

Česká republika je v současné době stále častěji vystavována působení extrémních hydrologických jevů. V roce 2018 trvalo v České republice hydrologické sucho, které započalo po povodních v červnu 2013. V období let 2014 – 2018 se ve vodních tocích vyskytovaly dlouhodobě výrazně podprůměrné průtoky. Průběh zimních měsíců, kdy se zejména v nižších a středních polohách vyskytovala podprůměrná sněhová pokrývka s krátkým trváním, vedl k poklesu zásob půdní a podzemní vody. Rok 2018 byl na území ČR nejteplejší v dosavadní historii pozorování a zároveň byl i výrazně suchý.

Kombinace vysokých teplot a nedostatku srážek, která byla umocněna tím, že rok 2018 byl již pátým suchým v řadě, vedla k rozvoji extrémních projevů hydrologického a půdního sucha. Kvůli výrazně suchému roku 2018 došlo k nárůstu odběrů vody pro zemědělství, nicméně celkové odběry všech sektorů v porovnání s rokem 2017 klesly. Současně, vzhledem ke snížení odběrů povrchových a podzemních vod, došlo také k poklesu vypouštěných odpadních vod do vod povrchových. Vlivem rekonstrukce vodohospodářské infrastruktury došlo také ke snížení ztrát pitné vody ve vodovodní síti (CENIA, 2018). Rok 2019 byl vyhodnocen jako srážkově normální a v současný rok (2020) je hodnocen jako srážkově normální až nadnormální.

2.1.3.1 Vodní plochy a rybníky

Celková rozloha vodních ploch v ČR dosahuje zhruba 2 % rozlohy ČR. Za poslední dvě dekády se rozloha zvýšila přibližně o 7 tisíc hektarů. Podíl rybníků na celkové rozloze vodních ploch v ČR se však přes absolutní nárůst ploch rybníků přibližně o tisíc hektarů v období 2008 – 2017 mírně snižuje. Zatímco v roce 2008 dosahoval tento podíl 32 %, v roce 2017 podíl velmi mírně poklesl na 31,9 % (VNSPA, 2020).

Na území ČR se v současnosti nachází více než 24 tisíc rybníků a malých vodních nádrží o celkové ploše zhruba 53 tisíc hektarů, které zadržují více než 420 mil. m³ vody. Převážná většina rybníků je využívána pro produkci ryb. Velká část rybníků je v současnosti obhospodařována členy Rybářského sdružení ČR (více než 36 tisíc ha, tj. dvě třetiny ploch). Přes 10 tisíc ha rybníků využívají pobočné spolky rybářských svazů a další uživatelé k odchovným účelům a část slouží jako rybářské revíry (VNSPA, 2020).

Hlavní těžiště sladkovodní akvakultury v České republice leží, v návaznosti na historický vývoj, především v oblasti jižních Čech, kde nacházíme početné rybníky a rozlehlé rybníční soustavy. Dále je nejvíce rybníků, co do početnosti, je možno nalézt v kraji Vysočina, kde s ohledem na členitost krajiny není jejich výměra velká (charakteristická je zde pro ně větší hloubka). Nejvyšší výtěžnost s hlediska produkce vykazují rybníky v oblasti jižní Moravy. Vyznačují se nejdelším vegetačním obdobím a díky nízké nadmořské výšce patří také k nejteplejším. Jsou rovněž bohaté na živiny, které „dotuje“ zemědělsky intenzivně obhospodařovaná krajina. Významná je z produkčního hlediska rovněž oblast Polabí, kde je díky nízké nadmořské výšce dosahována dobrá produkce. O něco produkčně slabší je oblast střední Moravy. Na počet rybníků je bohatá rovněž jižní část Středočeského kraje. Rybníky jsou výrazněji přítomné rovněž v západních Čechách a na severní Moravě a ve Slezsku (VNSPA, 2020).

Rybníkem s největší plochou zůstává Rožmberk (489 ha, již od roku 1590), největší objem vody pak má od roku 1550 Staňkovský rybník (6,6 mil. m³) a nejstarší dochovaný (doložený) rybník je Žárský rybník (první zmínka pochází z roku 1221), (VNSPA, 2020).

Rybníky přispívají k zadržování vody v krajině a významně zvyšují její biologickou rozmanitost. Větší část rybníků vedle chovu ryb slouží k vodohospodářským účelům jako retenční nádrže, včetně schopnosti snížení extrémních povodňových průtoků. Z pohledu ochrany krajiny umožňují rybníční soustavy zachovat druhovou pestrost fauny a flóry, jsou často součástí biokoridorů. Rybníky rovněž stabilizují

hladinu podzemních vod, při dobrém hospodaření mohou příznivě ovlivňovat kvalitu povrchových vod a v neposlední řadě mají krajinotvorný, rekreační, historický či estetický význam (MZe, 2007).

Rybníky mohou být negativně ovlivněny nadměrným vnosem živin a splachem zeminy z okolních zemědělských pozemků. Sedimenty v rybnících mají negativní vliv na kvalitu vody. Pro vlastní akvakulturu jsou nepříznivé, snižují retenci vody v krajině a v konečném důsledku postupně snižují i celkový objem vody v rybnících.

Zároveň mohou být i samotné rybníky zdrojem vnosu nadměrného množství živin do povrchových vod. Což je v důsledku extenzivního či polointenzivního využití rybníků, například při přikrmování ryb, hnojení, vápnění, používání herbicidů nebo při chovu vodní drůbeže, kdy nadměrné dotace dusíku a fosforu přispívají ke zvýšené eutrofizaci vody. Vhodnější je proto víceúčelové využívání rybníků, to znamená využití především jejich mimoprodukční funkce, například akumulace vody v krajině, retenční účinky při povodních, klimatické funkce, ochrana přirozené flory a fauny, rekreační funkce a další.

Rybníky jsou často poznamenány v minulosti nevhodně prováděným odbahňováním a trvalým ukládáním bahna a zeminy (která může být navíc kontaminovaná těžkými kovy v závislosti na minulém využití území) na jejich okrajích. Rybníky lze odbahňovat suchou cestou po vypuštění a částečném vyschnutí bahna nebo přímo z vodní hladiny pomocí sacích bagrů. Odtěžený sediment lze aplikovat na zemědělské pozemky, pokud to umožní jejich složení (zejména limity obsahu těžkých kovů) na základě provedených chemických rozborů.

V minulosti často uplatňované vyhrnování a ponechání sedimentu po obvodu rybníka je nevhodné a v rozporu se zákonem. Při tomto způsobu dochází ke značnému vnosu živin a dalších látek do příbřežního pásma a následné degradaci původních, mnohdy cenných, společenstev a jeho obsazení ruderalními společenstvy. Při odbahňování je nutné zachovat dostatečný rozsah litorálního pásma. V ČR je v současnosti v rybnících odhadováno asi 200 mil. m³ sedimentů, které byly splaveny z povodí vlivem nedostatečné protierozní ochrany (AOPK ČR, 2020). Hospodaření v souladu se zájmy ochrany přírody a krajiny, na něž lze poskytnout státní podporu, představuje udržování přirozeného rozsahu litorálního pásma, zajištění dostatečné průhlednosti vody, omezení krmení, hnojení a vysazování nepůvodních druhů ryb. Může se jednat též o omezení vyplývající z rozhodnutí orgánu státní správy (AOPK ČR, 2020).

Průtočné rybníky a umělé vodní nádrže působí také jako migrační překážky pro některé druhy ryb, kdy výstavba jezových těles a dalších staveb buď zcela, nebo částečně znemožnila migraci mořských druhů (např. losos atlantský, pstruh mořský, ad.) zejména proti proudu. Podobně je v podélném pohybu řečištím bráněno dalším druhům ryb, jejichž životní cyklus se odehrává výlučně ve sladkých vodách (např. pstruh obecný, candát obecný, bolen dravý, ad.) a kterým překážky znemožňují migraci do míst přirozeného rozmnožování a za potravou. Uzavření částí populace v rámci říčního systému může způsobit degeneraci s následným vymizením konkrétního druhu v dané oblasti (MZe, 2007).

Mezi lety 2007 – 2015 byl vytvořen Program na podporu obnovy, odbahnění a rekonstrukce rybníků a výstavby vodních nádrží (129 130), který byl kofinancován z národních zdrojů a z úvěru od EIB. V rámci tohoto programu bylo podpořeno celkem 296 akcí, z toho 44 novostaveb rybníků. Součástí programu bylo například také posílení bezpečnosti rybníků za povodní (eAgri, 2016).

Za účelem zlepšení stavu umělých vodních nádrží probíhá v období 2016 – 2021 další program MZe na obnovu, odbahnění a výstavbu rybníků a vodních nádrží nad 2 ha i na opravy hrází (129 280), který je financován z národních zdrojů. Od roku 2016 do roku 2019 bylo vynaloženo 450 milionů korun. Rychlá obnova a oprava poničených rybníků a nádrží pomáhá zadržet vodu v krajině a zpomalit odtok zejména při přivalových deštích (eAgri, 2019). Financování všech staveb bylo v případě uvedeného Programu podmíněno také souhlasnými posudky vybraných nezávislých expertů v oblasti životního prostředí, ochrany přírody a soustavy Natura 2000, které doplňovaly standardní povolovací procedury v rámci české legislativy.

Z programu na podporu drobných toků a malých nádrží získaly obce, Lesy ČR nebo podniky Povodí až 1,1 miliardy korun. Peníze ze státního rozpočtu pomohly rekonstruovat, odbahnit a postavit malé

rybníky, případně obnovit jezy a vyčistit koryta malých vodních toků. Zadržaná voda zlepšuje stav podzemní vody, mikroklima a může být využívána jako zdroj užitkové vody k závlahám, hašení požárů apod. Od roku 2015 jsou z OP Rybářství vyhlašovány jednotlivé výzvy, v rámci kterých žadatelé získávají prostředky na produktivní investice určené k podpoře odbahnění, výstavby a modernizaci rybníků. Podporou šetrného hospodaření na rybnících se zabývají také další programy:

- Program péče o krajinu - Šetrné hospodaření na rybnících
- Podprogram Správa nezcizitelného státního majetku ve zvláště chráněných územích v rámci programu Rozvoj a obnova materiálně technické základny systému řízení Ministerstva životního prostředí – Šetrné hospodaření na rybnících
- Operační program Životní prostředí (4.3) Šetrné hospodaření na rybnících

Podpora zaměřená na rybníky v chráněných územích pak preferuje mimoprodukční aspekty těchto nádrží, jako je především zachování litorálního pásma, nevysazování některých druhů ryb (například amur bílý), omezení příkrmování ryb, omezení aplikace hnojiv, zákaz chovu vodní drůbeže a další.

V minulosti byla podpora vyčleněna také na Odstraňování povodňových škod na hrázích a objektech rybníků a vodních nádrží. Podpora sloužila k neprodlené nápravě povodňových škod na hrázích a objektech rybníků (eAgri, 2016).

Pro rok 2020 Státní zemědělský intervenční fond (dále také jen „SZIF“) vyhlásil 15. výzvu pro Podporu mimoprodukčních funkcí rybníků, kdy budou dotace směřovány na rybníky plnící rozhodnutí vodoprávních úřadů nebo orgánů ochrany přírody nebo zajišťující veřejný zájem, s výměrou větší než 5 ha (SZIF, 2020).

2.1.3.2 Spotřeba vody

Většina odběrů vody je uskutečňována z povrchových vod (76,7 % celkových odběrů), menší část z vod podzemních (23,3 %). Nejvýznamnějším odběratelem podzemní vody jsou vodovody pro veřejnou potřebu (vyšší jakost podzemních vod, nižší potřeba úpravy pro pitné účely). V roce 2018 tvořily odběry podzemní vody pro vodovody pro veřejnou potřebu 80,8 % veškerých odběrů podzemní vody (CENIA, 2018).

Množství celkově odebrané vody (to znamená součet odběrů povrchové a podzemní vody) kleslo v období 2000 – 2018 o 11,8 % (CENIA, 2018). Nejvyšší odběry jsou dlouhodobě uskutečňovány pro energetiku, jejich podíl v roce 2018 na celkových odběrech činil 39,5 % (629,0 mil. m³). Pro vodovody pro veřejnou spotřebu bylo v roce 2018 odebráno 625,0 mil. m³ (39,3 % z celkových odběrů). Třetím nejvýznamnějším odběratelem vody je průmysl, pro který bylo v roce 2018 odebráno 260,7 mil. m³ (16,4 % celkových odběrů). Odběry vody pro zemědělství (47,7 mil. m³), kam se zařazuje i oblast rybářství, a ostatní sektory včetně stavebnictví (28,7 mil. m³) tvořily dohromady 4,8 % z celkových odběrů vody v roce 2018 (CENIA, 2018).

V období 2017 – 2018 došlo k meziročnímu snížení objemu vypouštěných odpadních vod o 9,5 % na hodnotu 1 540,8 mil. m³. V porovnání s rokem 2000 došlo k poklesu o 14,5 %, ve vývoji však není zřetelný dlouhodobý trend. Největší podíl ve vypouštění odpadních vod v roce 2018 zaujímaly kanalizace pro veřejnou potřebu (48,8 %) a energetika (32,4 %). Odpadní vody z průmyslu zabíraly 16,0 %, kategorie ostatní 2,5 % a odpadní vody ze zemědělství tvořily jen 0,3 % (CENIA, 2018).

Významný zdroj plošného znečištění, kdy se do vodních toků splachem dostávají látky využívané při zemědělské činnosti (hnojiva, pesticidy), představuje zemědělství. Tento druh znečištění však není evidován. Významné bodové zdroje znečištění (především organického) představuje vypouštění komunálních odpadních vod (kanalizace pro veřejnou potřebu). Zdrojem nejen organického znečištění, ale i znečištění například těžkými kovy, je vypouštění průmyslových odpadních vod (CENIA, 2018).

2.1.3.3 Čištění odpadních vod

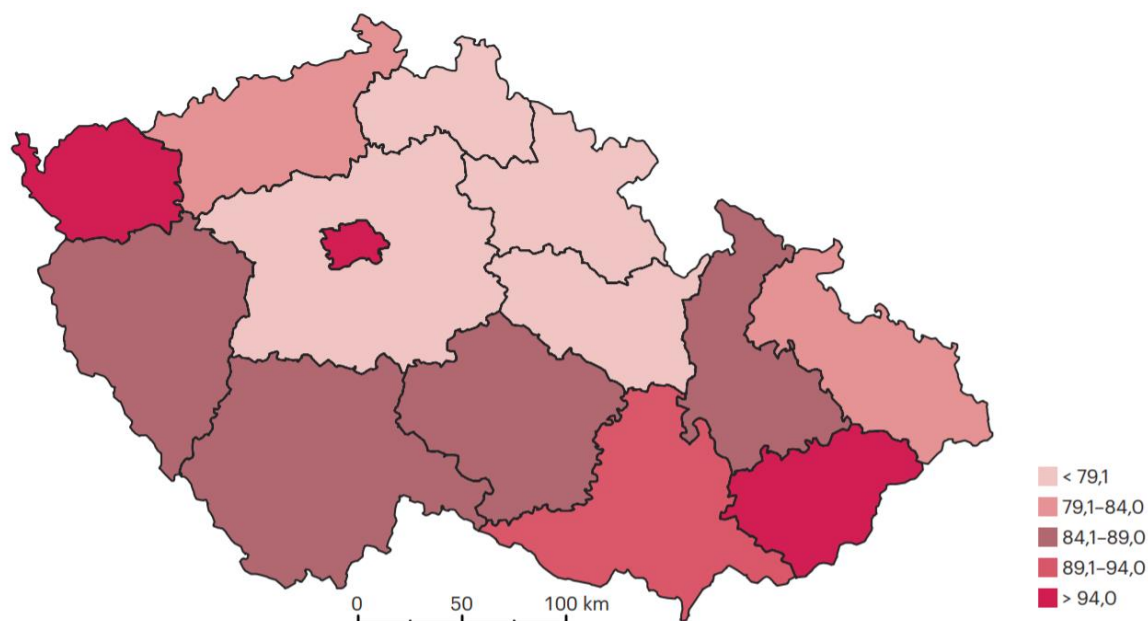
Podíl obyvatel připojených na kanalizační síť se liší v krajském porovnání (viz níže uvedený oblézek). Podíl obyvatel připojených na kanalizaci zakončenou centrální ČOV v porovnání s rokem 2000 se zvýšil o 18,4 %. Přes počáteční výrazný rozvoj vodohospodářské infrastruktury od roku 2000, který byl ovlivněn zejména vstupem ČR do EU, plněním evropské legislativy a čerpáním evropských dotací, však tento rozvoj postupně naráží na limity dané nutností pokrýt menší obce, kde je koncentrováno méně obyvatel a kde chybí finance v rozpočtu. Celkový počet ČOV (v roce 2018) pro veřejnou potřebu v ČR se oproti roku 2002 více než zdvojnásobil na 2 677 ČOV (CENIA, 2018).

Přestože za poslední dvě desetiletí došlo k významnému poklesu přísunu makrobiogenních prvků (dusík, fosfor) v důsledku toho, že se v technologii čištění odpadních vod u nových a intenzifikovaných ČOV uplatňuje biologické odstraňování dusíku a biologické nebo chemické odstraňování fosforu (tzv. terciární čištění), je stále jen cca 56 % ČOV (z celkového počtu 2677 ČOV jen 1497 ČOV) vybaveno technologií pro odstraňování dusíku a fosforu. Systém čištění odpadních vod, lze také vhodně doplnit o stupeň dočištění v biologických rybnících, v kombinaci s makrovegetací, které jsou schopny významně snižovat koncentrace forem dusíku i fosforu (za předpokladu dostatečně dlouhé doby zdržení v rybníce). Lze je zařadit tam, kde je to z hlediska nároků na plochu možné.

Přes výše uvedené skutečnosti, ohledně počtu napojených obyvatel na kanalizaci pro veřejnou potřebu ukončenou na ČOV, je faktem, že ani odpadní vody vyčištěné na centrální čistírně odpadních vod, ani předčištěné odpadní vody z domácí čistírny odpadních vod nejsou vyčištěny dokonale. Do povrchových vod, jako konečných recipientů, se tak stále dostává velké množství živin (zvláště pak dusíku a fosforu). Tím je výrazně podpořena eutrofizace vodního prostředí. Otázkou zůstává také účinnost domácích čistíren odpadních vod, která může být negativně ovlivněna mnoha faktory (například technický stav, životnost, nadměrná zátěž a další).

V měřítku České republiky odpadní vody produkované od 17,6 % obyvatel nebyly v roce 2018 odvedeny kanalizací do ČOV, ale byly shromažďovány v kanalizacích bez napojení na ČOV, žumpách, septicích a jiných zařízeních, odkud byly k čištění následně převezeny nebo byly bez řádného čištění vypouštěny přímo do vodních toků.

Celkový objem vod vypouštěných do veřejné kanalizace, který zahrnuje i zpoplatněné srážkové vody, v roce 2018 byl 529,1 mil. m³, přičemž meziročně došlo k nárůstu pouze o 0,9 % (CENIA, 2018). V současnosti je potřeba řešit hlavně zatížení jednotných kanalizací srážkovou vodou (kdy jednotná kanalizace odvádí splaškové a zároveň srážkové vody na ČOV) a srážková voda zatěžuje nejen kanalizační stoky, ale rovněž snižuje efektivitu výsledného procesu čištění v ČOV. Proto je v současné době nutné dbát na to, aby, tam kde je to technicky možné, byly splaškové vody řádně odděleny od vod srážkových (tzn. splaškové vody odvádět k centrálnímu čištění a srážkové (po jejich zadržení) regulovaně odvádět do vod povrchových).

Obrázek 6 Podíl obyvatel připojených na kanalizační síť v krajích ČR (%) v roce 2018

Zdroj: CENIA, 2018

2.1.3.4 Jakost vody

Povrchové vody

V Česku je aktuálně vymezeno celkem 1 112 útvarů povrchových vod. Z uvedeného počtu je 1 044 útvarů v kategorii „řeka“, z toho 89 silně ovlivněných a 4 umělé, a 77 útvarů v kategorii „jezero“, z toho 73 silně ovlivněných a 4 umělé (údaje z Národních plánů povodí Labe, Dunaje a Odry, 2015 – 2021).

Přestože se obecně jakost vodních toků od roku 1991 výrazně zlepšila, přetrvávajícím problémem je stále zvýšená eutrofizace vod, která je způsobena zvýšením přísunu živin, které se dostávají do vody převážně splachy z půd nadměrně hnojených minerálními hnojivy a vypouštěním splaškových odpadních vod.

V roce 2018 byla ve sledovaných tocích (dle souhrnného hodnocení základních ukazatelů sledovaných podle ČSN 75 7221) jakost vody uspokojivá, stále je však velká část toků hodnocena III. třídou jakosti – tj. znečištěná voda, a horší. V porovnání s rokem 2000 došlo v roce 2018 ve vodních tocích na sledovaných profilech k významnému poklesu koncentrací u NH_4^+ (o 70,2 %), celkového fosforu ($\text{P}_{\text{celk.}}$ o 34,4 %) a BSK_5 (o 18,0 %). Dlouhodobý pokles je ovlivněn především tím, že se v technologii čištění odpadních vod u nových a intenzifikovaných ČOV cíleně uplatňuje biologické odstraňování dusíku a biologické nebo chemické odstraňování fosforu, ale také snížením množství fosfátů používaných v pracích prostředcích (CENIA, 2018).

Mezi významné bodové zdroje znečištění vod (především organického) patří vyústění kanalizací komunálních odpadních vod. Na kanalizaci zakončenou ČOV dosud není připojeno 17,6 % obyvatel České republiky. Ačkoli část jejich odpadních vod může být čištěna decentrálním způsobem, stále se jedná o významný potenciální zdroj znečištění vodních toků (CENIA, 2018).

Sledování množství znečištění ve vypouštěných odpadních vodách je důležité zejména proto, že výrazně ovlivňuje jakost povrchové i podzemní vody. Od roku 2000 má množství vypouštěného znečištění klesající trend s drobnými výkyvy (výrazná odchylka byla v roce 2002, která byla zapříčiněna extrémní povodňovou situací) (CENIA, 2018).

Otázka kvality vody ve stojatých vodách, je problematičtější, vzhledem k tomu, že vody tekoucí mají relativně dobrou schopnost resilience. To, jakým způsobem zlepšovat kvalitu stojatých vod, především v akvakulturně využívaných rybnících a vodních nádržích, závisí na způsobu hospodaření. Ve druhé polovině 20. století (kolektivizace) byly rybníky cíleně hnojeny (vnos dusíku a fosforu), což v začátku přineslo násobný vzrůst produkce ryb. V důsledku tohoto postupu v kombinaci se splachem z polí a vnosem živin z vodních toků byly rybníční ekosystémy uvedenými živinami nasyceny.

V současnosti se s ohledem na šetrné hospodaření v rybnících využívají následující opatření: **1)** vícedruhová osádka ryb s vhodným podílem predátorů, **2)** podpora plochy litorálu, **3)** hnojení pouze ve vybraných případech (například plůdkové rybníky – nastartování potravních zdrojů - zooplanktonu), **4)** dokrmování pouze v mezích právních předpisů a zároveň k podpoře přirozené složky potravy (zooplankton, zoobentos), **5)** potlačování nepůvodních druhů ryb, **6)** důraz správnou manipulaci s vodou v rybníce, **7)** v rybnících a nádržích, které jsou součástí ZCHÚ se klade důraz na dodržování požadavků plánů péče a na adekvátní a na včasnou reakci na případný výskyt nepůvodních druhů.

Podzemní vody

V ČR je aktuálně vymezeno celkem 174 útvarů podzemních vod, z toho 37 ve svrchní vrstvě kvartérních sedimentů, 134 v hlavní vrstvě (v předkvartérních horninách) a 3 vodní útvary jsou hlubinné. Svrchní a hlubinné útvary podzemních vod jsou rozšířeny pouze lokálně, hlavní vrstva útvarů je vymezena na celém území ČR (údaje z Národních plánů povodí Labe, Dunaje a Odry, 2015 – 2021).

Nejčastějšími důvody nedosažení dobrého chemického stavu útvarů podzemních vod jsou nadlimitní koncentrace sloučenin dusíku, pesticidů a kovů. Výrazné znečištění bylo zjištěno u sumy pesticidů, celkově u 165 objektů (v roce 2018 byl u pramenů překročen limit u 104 objektů, u hlubokých vrtů u 32 objektů), (CENIA, 2018).

Dominantními ukazateli znečištění podzemních vod, porovnáním s prahovými hodnotami vyhlášky MŽP a MZe č. 5/2011 Sb. v aktuálním znění, jsou amonné ionty (11,0 % nadlimitních vzorků) a dusičnany (10,6 % nadlimitních vzorků). Z organických látek jsou to pak pesticidy (CENIA, 2018).

Koupací vody

V roce 2018 bylo celkem sledováno 268 lokalit ke koupání, přičemž z toho 48,5 % bylo zařazeno do nejlepší, tj. I. kategorie jakosti, a oproti roku 2017, kdy podíl lokalit činil 46,6 %, tak došlo k nárůstu. Podíl lokalit zařazených do II. kategorie v porovnání s rokem 2017 klesl z 22,3 % na 14,9 %. Zákaz koupání byl na základě provedených laboratorních analýz vydán na 29 lokalitách (10,8 % lokalit), zatímco v roce 2017 byl zákaz vydán na 14 lokalitách (5,6 % lokalit). Meziročně vzrostl také počet lokalit s vodou nevhodnou ke koupání (IV. kategorie jakosti), v roce 2018 to bylo 33 lokalit (12,3 %), zatímco v roce 2017 se jednalo o 23 lokalit (9,2 %) (CENIA, 2018).

2.1.3.5 Chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV)

Chráněnou oblastí přirozené akumulace vod se, podle ustanovení § 2 vyhlášky č. 24/2011 Sb., rozumí území, které v návaznosti na vodní útvary povrchové nebo podzemní vody vyžaduje ochranu podle vodního zákona nebo zákona o ochraně přírody a krajiny. V chráněných oblastech přirozené akumulace vod se v rozsahu stanoveném nařízením vlády limituje řada aktivit.

Mezi CHOPAV patří následující oblasti (vyhlášeny byly v letech 1978 – 1981) :

- Beskydy
- Jeseníky
- Jizerské hory
- Krkonoše
- Orlické hory
- Šumava
- Žďárské vrchy
- Brdy
- Novohradské hory
- Vsetínské vrchy
- Žamberk-Králíky
- Chebská pánev a Slavkovský les
- Severočeská křída
- Východočeská křída
- Polická pánev
- Třeboňská pánev

- Jablunkovsko
- Krušné hory
- Kvartér řeky Moravy

2.1.3.6 Zranitelné a citlivé oblasti

Zranitelné oblasti jsou území, kde se vyskytují

- a) povrchové nebo podzemní vody, zejména využívané nebo určené jako zdroje pitné vody, v nichž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l nebo mohou této hodnoty dosáhnout, nebo
- b) povrchové vody, u nichž v důsledku vysoké koncentrace dusičnanů ze zemědělských zdrojů dochází nebo může dojít k nežádoucímu zhoršení jakosti vody.

Seznam zranitelných oblastí na území ČR je uveden v příloze 1 Nařízení vlády č. 262/2012 Sb.

Citlivé oblasti jsou vodní útvary povrchových vod,

- a) v nichž dochází nebo v blízké budoucnosti může dojít v důsledku vysoké koncentrace živin k nežádoucímu stavu jakosti vod,
- b) které jsou využívány nebo se předpokládá jejich využití jako zdroje pitné vody, v níž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l, nebo
- c) u nichž je z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem nutný vyšší stupeň čištění odpadních vod,

příčemž podle § 15 odst. 1 nařízením vlády č. 401/2015 Sb. jsou všechny povrchové vody na území České republiky vymezeny jako citlivé oblasti.

2.1.3.7 Povodňová ochrana

Významným limitem území, který je nutné při rozvoji a využití území respektovat, jsou záplavová území. Na území ČR se vyskytly velké povodně v letech 1997, 1998, 2002, 2006, 2009, 2010, 2012, 2013, 2014 a 2016. Ve všech případech se jednalo o odezvu na vydatné přívalové srážky. Povodeň v Čechách v roce 2002 se vyznačovala mimo jiné poškozením vodních děl, zejména rybníků, a ohrožením obyvatelstva v případě protřetí hrází. V roce 2013 byly rozvodněny toky celého povodí Vltavy a velké části také povodí Labe (okrajově Dyje). V květnu a září 2014 se jednalo o přívalové povodně zasahující střední a menší toky. V roce 2016 se pak povodně vyskytovaly od května do září, především v souvislosti s intenzivními přeháňkami a lokálními silnými bouřkami (MZe, 2016).

Základním dokumentem pro plánování v oblasti řízení povodňové ochrany v ČR je Povodňový plán České republiky zpracovaný MŽP, který je podkladem pro rozhodování Ústřední povodňové komise pro případ povodní ohrožujících větší územní celky, pokud nestačí síly a prostředky příslušných krajských povodňových komisí nebo je potřebná koordinace jejich činnosti.

Problematika povodní také souvisí s problematikou změn klimatu a nárůstem četnosti výskytu a intenzity extrémních meteorologických jevů, mezi které povodně patří. Bude tedy nutné věnovat pozornost adaptacím na tyto změny, např. na vhodné úpravy vodního režimu v krajině, kdy je doporučováno jak zvyšování retence vody v krajině, a také umožnění rozlivu povodňových vod, v místech kde to umožňují prostorové podmínky území (nivy velkých toků).

2.1.3.8 Předpokládaný vývoj v oblasti voda vodního hospodářství bez provedení koncepce

Celkové trendy se v důsledku neprovedení koncepce nezmění. Koncepce vytváří předpoklady pro některé pozitivní vlivy na vody. Pokud by koncepce nebyla provedena, nerealizovalo by se posilování retence vody v krajině a prevence před suchem, posilování retenčního účinku při povodních a nebyly by realizovány investice do optimalizace využívání vody a zadržování a znovu využívání srážkové vody. Nebyly by realizovány inovace zaměřené na optimalizaci využívání vody v podnicích akvakultury nebo ve zpracovnách ryb.

2.1.4 Využití území podle charakteru pozemků

2.1.4.1 Zemědělský půdní fond

Půdní pokryv ČR je tvořen pestrou mozaikou půd různé kvality. Kvalita zemědělského půdního fondu (ZPF) je měřena na základě bonitace zemědělského půdního fondu (BPEJ). Přibližně 9 % zemědělské půdy jsou velmi až vysoce produkční, 11 % jsou středně produkční, 48 % jsou méně až velmi málo produkční a až 32 % představují produkčně málo významné až nevýznamné půdy.

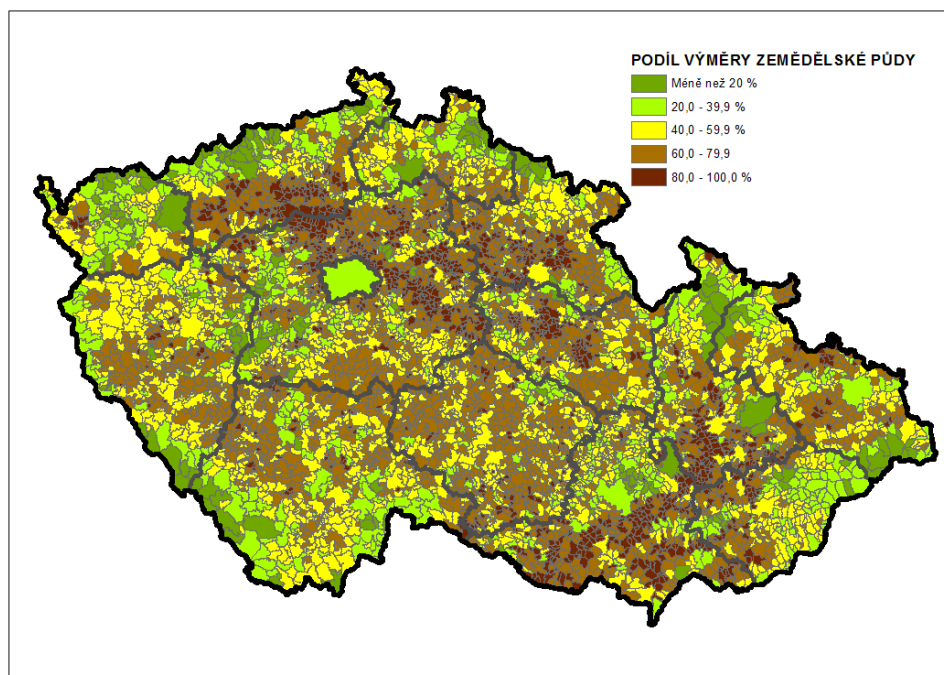
V roce 2018 činila výměra zemědělského půdního fondu (ZPF) 4 203,7 tis. ha, což představuje 53,4 % půdního fondu ČR. Celková výměra zemědělské půdy v období 2000 – 2018 klesla celkem o 76,2 tis. ha (1,8 %). Úbytek zemědělské půdy byl způsoben převážně přeměnou zemědělské půdy na zastavěné a ostatní plochy (velikost těchto ploch se od roku 2000 do roku 2018 zvýšila o 4,1 %). Také rychlost nárůstu vodních ploch se po roce 2010 zvýšila, v období 2000 – 2018 se vodní plochy rozšířily o 7,2 tis. ha (4,5 %) a v roce 2018 zaujímaly 2,1 % území ČR. Nárůst vodních ploch byl způsoben mimo jiné zatopením bývalých dobývacích ploch v Karlovarském a Ústeckém kraji (CENIA, 2018).

Největší podíl zemědělské půdy v přepočtu na plochu kraje měl v roce 2016 kraj Středočeský (60,4 %), Pardubický (60,1 %) a Vysočina (59,8 %), nejmenší pak hlavní město Praha (39,9 %) a Liberecký kraj (44,1 %), (ČSÚ - ÚAP krajů, 2016). Orná půda se nejhojněji vyskytuje v nížinných oblastech podél velkých řek (střední a dolní tok Labe, Ohře, Vltavy, jižní část Ústeckého kraje, severní a severovýchodní část kraje Středočeského), naopak pro zemědělství nevhodné jsou příhraniční horské oblasti a vrchoviny v centrální části České republiky, na území CHKO Křivoklátska, v Brdech, podél toku Vltavy na území Jihočeského a Středočeského kraje (jižní část), a v oblasti Dražanské vrchoviny (kraj Olomoucký a Jihomoravský), kde zemědělskou půdu reprezentují hlavně trvalé travní porosty (TTP), (CENIA, 2016).

Orná půda

Dlouhodobým trendem na území celé České republiky je snižování výměry orné půdy (v období 2000 – 2018 o 131,0 tis. ha, to znamená o 4,3 %). Nejvýznamnějším procesem způsobujícím úbytek orné půdy byla její přeměna na trvalé travní porosty (TTP). Z celkového úbytku orné půdy bylo v roce 2018 na TTP přeměněno celkem cca 4,2 tis. ha. Rozšiřování zastavěných a ostatních ploch způsobilo úbytek orné půdy o dalších 2,1 tis. ha. Úbytek orné půdy v roce 2018 rovněž způsobila její transformace na lesní půdu (442,4 ha) a na vodní plochy (177,4 ha). Nejvíce orné půdy ubylo ve Středočeském kraji (1,4 tis. ha). Přírůstky orné půdy v roce 2018 celkem činily 1,0 tis. ha, nová orná půda vznikala nejvíce z původních TTP (291,0 ha), ostatních ploch (222,1 ha) a ovocných sadů (199,6 ha). V důsledku uvedených změn plocha orné půdy v roce 2018 v celkové bilanci meziročně poklesla o 7,2 tis. ha (0,2 %) a plocha TTP naopak narostla o 4,5 tis. ha (0,5 %), (CENIA, 2018).

Obrázek 7 Podíl výměry zemědělské půdy v ČR v roce 2016

Zdroj: ČSÚ, 2018

PUPFL – Pozemky určené k plnění funkcí lesa (lesní půda)

Pozemky určené k plnění funkcí lesa (§ 3 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích) jsou stanoveny v lesních hospodářských mapách a následně v katastru nemovitostí vedeny podle druhu pozemku jako lesní pozemek. Tyto pozemky jsou tedy primárně určeny pro les, nicméně nemusí být vždy zalesněny.

Podle Souhrnných přehledů o půdním fondu (ČÚZK, 2020) představují pozemky určené pro funkci lesa v České republice 2 673 392 ha k 31. 12. 2018, respektive 2 675 670 k 31. 12. 2019. Je však třeba poznamenat, že existuje nesoulad mezi lesními pozemky (PUPFL) evidovanými v katastru nemovitostí a skutečně zalesněnými pozemky.

Výměra lesní půdy má mírně vzestupnou tendenci s pozvolně stoupajícím trendem. Největší nárůst zaznamenaly Jihočeský, Jihomoravský, Plzeňský a Ústecký kraj. Příčinou je transformace orné půdy, ale také například zrušení VÚ Brdy a s tím související převod pozemků pod CHKO Brdy a zahrnutí jejich výměry do registru ČÚZK.

Jiné typy pozemků

Plocha ostatních a zastavěných ploch se meziročně (2017 – 2018) snížila o 0,4 tis. ha (0,1 %) a v roce 2018 představovala 843,5 tis. ha, což představuje 10,7 % území ČR. Tento pokles je dán úbytkem ostatních ploch o 0,5 tis. ha (0,1 %). Plocha zastavěných ploch se meziročně zvýšila o 0,1 tis. ha (0,1 %). Tempo růstu zastavěných a ostatních ploch, které se od roku 2010 pozvolna snižovalo, se tak poprvé od roku 2000 zastavilo. Tato změna byla způsobena především výrazným úbytkem dobývacích ploch (meziročně o 11,9 tis. ha, tj. 40,2 %). V rámci ostatních ploch naopak stoupá výměra silničních komunikací (v roce 2018 o 0,9 tis. ha, tj. 0,4 %) a veřejné zeleně (o 0,5 tis. ha, tj. 1,3 %). Růst ploch veřejné zeleně je možné hodnotit pozitivně, zejména s ohledem na kvalitu života ve městech a jejich adaptaci na změnu klimatu.

Půda, ať už zemědělská, lesní, či jiné typy, je v České republice ohrožena zhutněním a erozí (větrnou a vodní), které způsobují např. ztrátu organické a minerální složky, okyselení půdy a snížení její úrodnosti (viz níže). Příčinou těchto jevů je intenzifikace zemědělství v minulosti či nesprávné hospodaření v zemědělské výrobě v současnosti, za spolupůsobení klimatických změn

2.1.4.2 Kvalita půdy

Kvalita zemědělské půdy je dána řadou vlastností (např. půdní struktura, půdní reakce (pH), sorpční schopnosti, obsah humusu atd.). Kvalitu zemědělské půdy negativně ovlivňuje **obsah rizikových látek v půdě**, které se do půdy a sedimentů dostávají antropogenní činností. V rámci monitoringu obsahu rizikových prvků a látek v půdě (BMP) se sledují jak anorganické rizikové prvky (např. As, Cd, Ni, Pb, Zn a další), tak persistentní organické polutanty (PAH, PCB, HCH, HCB a látky skupiny DDT).

Na základě výsledků stanovení obsahu rizikových prvků v půdě byly v období 1998 – 2017 nejvíce problémové obsahy kadmia a arsenu. Kadmium je nejproblematictější i v rybníčních a říčních sedimentech. Ve vzorcích za období 1995 – 2017 překročilo limitní hodnoty 16,3 % vzorků u kadmia, u zinku 7,9 % a u arsenu 5,2 % vzorků z rybníčních a říčních profilů. Limitní hodnoty pro PAH byly překročeny u 23,1 % vzorků. Limitní hodnoty pro DDT byly překročeny u 7,0 % vzorků z rybníčních a říčních profilů a u 10,0 % vzorků orné půdy (CENIA, 2017).

Kvalitu půdy také negativně ovlivňuje **eroze**. Na silně erodovaných půdách dochází ke snížení hektarových výnosů až o 75 % a ke snížení ceny půdy až o 50 %. Půda je v klimatických podmínkách ČR ohrožena především vodní a větrnou erozí. Snížená mocnost půdního profilu a narušená půdní struktura významně snižují schopnost půdy zadržovat vodu.

Vodní eroze

Vodní erozí jsou v ČR dlouhodobě nejvíce ohroženy oblasti s výskytem bonitně nejcennější půdy (Polabí a Moravské úvaly), kde se nachází největší podíl půd s extrémním ohrožením (potenciální ztráta půdních částic 10,1 t.ha⁻¹.rok⁻¹ a více). V roce 2017 bylo dlouhodobým potenciálním smyvem ohroženo 56,7 % zemědělského půdního fondu (ZPF), přičemž v 17,8 % se jednalo o extrémní ohrožení.

Větrná eroze

Větrná eroze působí na zemědělskou půdu velmi podobně jako vodní eroze. Větrnou erozí bylo v roce 2017 potenciálně ohroženo 18,3 % zemědělské půdy, 3,2 % bylo zařazeno v kategorii půdy nejohroženější, zejména na jižní Moravě a v Polabí. U větrné eroze lze vzhledem k současnému trendu hospodaření předpokládat, že do budoucna bude její nebezpečí vzrůstat.

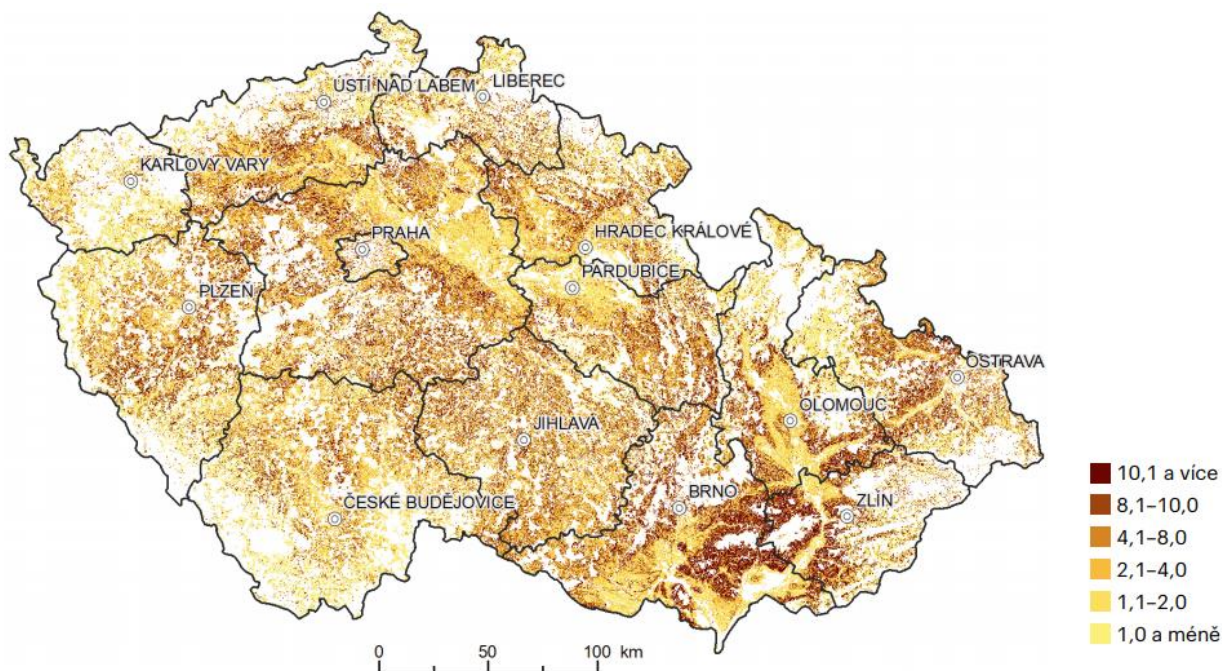
Obecnou příčinou těchto jevů je intenzifikace zemědělství v minulosti či nesprávné hospodaření v zemědělské výrobě v současnosti, za spoluúčasti klimatických změn.

Mezi další příčiny degradace půd v ČR patří acidifikace, utužení, podmáčení a zasolování půd, úbytek organické hmoty (dehumifikace), ztráta stability půdní struktury, znečištění půd, zrychleným odtokem a odvodněním, omezení mikrobiální aktivity v půdách a úbytkem biodiverzity, a dále pak jejím zábořem v místech těžby surovin a výstavby, v jejichž důsledku dochází ke snížení produkčních i ekologických funkcí (eAGRI, 2019).

Acidifikace

Acidifikací je ohroženo 62 % půd, podíl silně kyselých a kyselých půd (tj. s pH do 5,5) zaujímá 26 % výměry a slabě kyselých půd 40 %. V současnosti činí průměrná hodnota půdní reakce na orných půdách 6,1 stupně. Vývoj půdní reakce naznačuje stále výraznější trend okyselování s nižší pufrací (vyrovnávací) schopností chudších půd, zvláště v oblastech, kde je produkce zaměřena převážně na brambory.

Obrázek 8 Potenciální ohroženost zemědělské půdy vodní erozí vyjádřená dlouhodobým průměrným smyvem půdy G v ČR ($t \cdot ha^{-1} \cdot rok^{-1}$) v roce 2017

Zdroj: CENIA, 2017

Utůžení půd

Utůžením půd je ohroženo kolem 49 % zemědělských půd. K utůžení půdy dochází při pojezdech těžkých zemědělských strojů po půdě za nevhodných vlhkostních podmínek, nevhodnou kultivací půdy (orba na stejnou hloubku), vysokou závlahou půdy, nevhodným osevním postupem (pěstováním monokultur s nízkým nebo žádným zastoupením víceletých pícnin), aplikací vysokých dávek minerálních hnojiv apod. Utůžení půdy má za následek poškození půdní struktury, změny pórovitosti a objemové hmotnosti.

Odvodnění – meliorace

Odvodnění půd systematickou drenáží se týká přibližně 25 % plochy zemědělské půdy. Část odvodnění je opodstatněná, avšak část je neopodstatněná a při nedostatečném efektu na zemědělskou produkci vede k nadbytečnému odvodnění krajiny a zrychlenému odtoku vody. Rozsah plošného systematického odvodnění nevykazuje žádný trend – nové stavby se nerealizují. Podmáčené půdy částečně souvisí se starými a poškozenými odvodňovacími systémy. Přibližně 30 – 40 % odvodňovacích systémů je poškozeno, což vede k opětovnému podmáčení půd s negativním efektem pro zemědělce tam, kde byly dříve odvodňovací systémy opodstatněny, ale často s pozitivním dopadem na biodiverzitu a ochranu přírody a krajiny.

Souvislosti

Souvislost zemědělského hospodaření a akvakultury lze jednoznačně spatřovat v navýšení přísunu živin do terestrického prostředí (s primárním cílem navýšit výnosy plodin) a následně pak vodního prostředí. Nechtěným efektem zemědělského hospodaření jsou splachy z polí (v důsledku orby, hnojení nebo postřiků často až na břehovou hranu vodního toku) do vodní nádrže/rybníka. Uvedený problém je možné řešit nejen následným odtěžením sedimentu z vodní nádrže, ale především podchycením příčiny, tedy zamezením přísunu živin do povrchových vod z okolí (například podporou břehových porostů, mezi a remízků, dodržováním větší vzdálenosti orby, hnojení a postřiků od nádrží nebo vodních toků, managementem odvodňovacích zařízení a podobně).

Utuzení půd a nedostatek organické hmoty v půdě přispívá k častějšímu výskytu a závažnějším následkům povodní.

2.1.4.3 Ekologické zemědělství

Pokračuje růst počtu ekofarem. Od roku 2000 byl zaznamenán prudký nárůst z 563 subjektů na 4 596 subjektů v roce 2018. Meziročně bylo v roce 2018 registrováno o 197 ekofarem více. Zvolna roste podíl ekologicky obhospodařované půdy. V roce 2018 bylo obhospodařováno 539 tis. ha, tj. 18,9 tis. více než v roce 2017. Velký podíl z celkové rozlohy ZPF tvořily trvalé travní porosty (80,8 %) (CENIA, 2018).

2.1.4.4 Předpokládaný vývoj v oblasti využití území podle charakteru pozemků bez provedení koncepce

Celkové trendy se v důsledku neprovedení koncepce nezmění. V důsledku neprovedení navrhované koncepce by v případě nové výstavby (pokud by měla být realizována na ZPF) nedošlo k potenciálním negativnímu vlivu na zemědělský půdní fond.

2.1.5 Staré ekologické zátěže, brownfields

Ohrožení půdy představují také staré ekologické zátěže (dále také jen „SEZ“), které jsou projevem negativních důsledků předchozí průmyslové a zemědělské výroby. Staré ekologické zátěže představují rizikové znečištění půd a jejich podloží a ohrožují také jakost zejména podzemních vod. Kontaminovaná místa mohou být rozmanitého charakteru – může se jednat o skládky odpadů, průmyslové a zemědělské areály, drobné provozovny, nezabezpečené sklady nebezpečných látek, bývalé vojenské základny, území postižená těžbou nerostných surovin nebo opuštěná a uzavřená úložiště těžebních odpadů představující závažná rizika (MŽP, 2019). SEZ jsou tedy projevem negativních důsledků hospodářské činnosti, a proto je potřeba zabývat se řešením následků, zejména rekultivací a sanací dotčených lokalit.

MŽP v současnosti na území ČR registruje cca 4 900 kontaminovaných míst, tato databáze však není úplná. Na základě dalších odhadů je na území ČR očekáváno až 10 000 míst s ekologickou zátěží, přičemž se může jednat o areály výrobních závodů, skládky průmyslových odpadů, kontaminace pohonnými hmotami nebo starou municí v bývalých vojenských prostorech (SEKM, 2018). Nejvíce lokalit se SEZ se nachází ve Středočeském, Moravskoslezském a Olomouckém kraji. Většinou se jedná o bývalé průmyslové objekty, skládky odpadů, čerpací stanice apod. (CENIA, 2018).

V této souvislosti je třeba uvést, že v části rybníčních usazenin se vyskytují těžké kovy v hodnotách, které brání jejich přirozenému využití jako hnojiva na okolní zemědělskou půdu a musí být likvidovány v souladu s legislativou odpadového hospodářství.

V České republice se vyskytuje také řada brownfields. Jedná se o nemovitosti (území, pozemek, objekt, areál), které jsou nevyužívané, zanedbané a mohou být i kontaminované. Vznikají jako pozůstatek průmyslové, zemědělské, rezidenční, vojenské či jiné aktivity. Brownfields nelze vhodně a efektivně využívat, aniž by proběhl proces jeho regenerace. Pro mapování výskytu těchto ploch vznikla Národní databáze brownfields. Ta eviduje vybrané lokality, které odpovídají definici brownfields. Jejím účelem je poskytovat přehled o počtu, charakteru a vývoji brownfields na území České republiky.

2.1.5.1 Předpokládaný vývoj v oblasti ekologické zátěže a brownfields bez provedení koncepce

Rozvoj v oblasti ekologické zátěže a brownfields není předmětem předkládané koncepce. V důsledku neprovedení navrhované koncepce se vývoj v oblasti ekologické zátěže a brownfields nezmění.

2.1.6 Lesy

V případě lesů je problémem poškození lesních porostů, které je způsobováno nejen přirozenými činiteli (v poslední době zejména suchem, gradovaným dopady klimatické změny), ale také vlivem imisního zatížení životního prostředí. Zdravotní stav lesních porostů se vyjadřuje procentem defoliace, která je definována jako relativní ztráta asimilačního aparátu v koruně stromu v porovnání se zdravým stromem, rostoucím ve stejných porostních a stanovištních podmínkách.

Přímým důsledkem špatného zdravotního stavu lesních porostů je jejich snížená schopnost odolávat vlivům prostředí. Dlouhodobě nejvýznamnějšími faktory, vyvolávajícími nutnost nahodilých těžeb, jsou faktory abiotické (klimatické faktory jako jsou vítr, mráz, sníh, sucho, které má dominantní vliv, popřípadě exhalace) a biotické faktory (napadání hmyzem, člověkem a okus zvěří). Poškození porostů hmyzem, které je druhou nejčastější příčinou provádění nahodilých těžeb, je zpravidla silně provázáno s předchozím působením živelných faktorů, či dlouhodobým stresem porostů v důsledku kombinace změny klimatu a nevhodné druhové a věkové skladby lesa (CENIA, 2016).

V roce 2020 vzrostla těžba dřeva v lesích na 32,6 mil. m³ dřeva bez kůry, což představuje doposud rekordní objem vytěženého dříví. Jedná se o nejvyšší hodnotu v historii. Téměř veškerou těžbu dřeva z celkového objemu tvořila těžba nahodilá (95 %, při které se zpracovávají zejména kůrovcem napadené stromy a polomy, dosáhla téměř 31 milionů kubíků (Český statistický úřad, 2021).

2.1.6.1 Předpokládaný vývoj v oblasti lesů bez provedení koncepce

V důsledku neprovedení navrhované koncepce se vývoj v oblasti lesů nezmění.

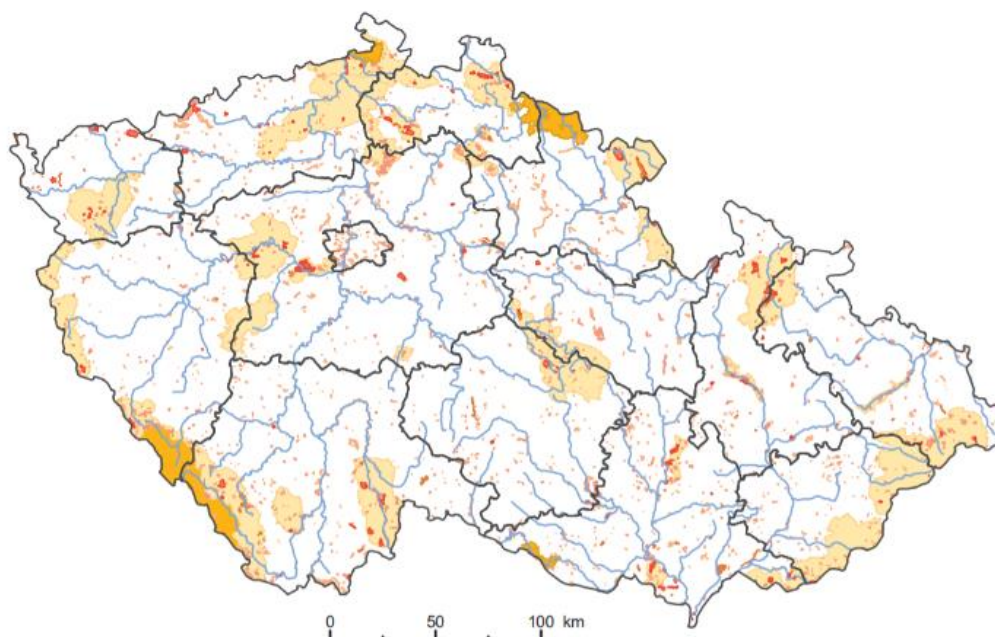
2.1.7 Příroda a krajina

2.1.7.1 Zvláště chráněná území a soustava Natura 2000

V roce 2018 bylo prostřednictvím zvláště chráněných území chráněno 17,2 % rozlohy ČR, prostřednictvím soustavy Natura 2000 bylo chráněno 14,1 % území ČR (Obrázek 10), (CENIA, 2018). Území chráněná prostřednictvím zvláště chráněných území a prostřednictvím soustavy Natura 2000 se často významně překrývají.

Celková plocha **velkoplošných zvláště chráněných území**, zahrnujících národní parky (NP) a chráněné krajinné oblasti (CHKO), činila v roce 2019 celkem 1 257,1 tis. ha, což představuje 15,9 % území ČR. Na území ČR existují 4 národní parky a 26 CHKO. **Maloplošná zvláště chráněná území** v roce 2016 zaujímala 116,2 tis. ha plochy, tj. 1,5 % území ČR. Téměř třetina maloplošných ZCHÚ se však nachází v CHKO nebo NP (CENIA, 2016).

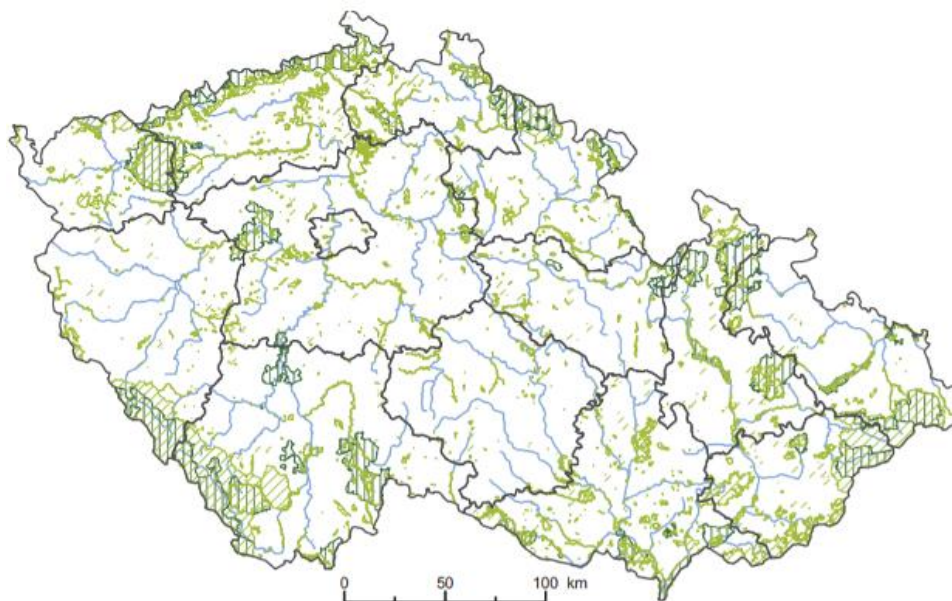
Obrázek 9 Zvláště chráněná území

Zdroj: CENIA, 2018, (zdroj dat AOPK ČR)

Soustava Natura 2000 se skládá ze dvou typů chráněných území, a sice ptačích oblastí (PO) a evropsky významných lokalit (EVL), (Obrázek 10). Evropsky významné lokality jsou shrnuty do národního seznamu, který byl jako celek schválen vládou a publikován v podobě jejího nařízení pod č. 318/2013 Sb. (nahradilo nařízení vlády č. 132/2005 Sb., které stanovilo národní seznam evropsky významných lokalit, ve znění následných novelizací nařízením č. 301/2007 Sb. pro panonskou oblast a nařízením vlády č. 371/2009 Sb. pro kontinentální oblast) ve znění novelizace č. 73/2016 Sb., č. 207/2016 Sb. a 29/2020 Sb. Celkem je na území ČR 1 113 evropsky významných lokalit, což představuje cca 10 % území ČR. Společně s ptačími oblastmi, které jsou vymezeny na necelých 9 % území ČR, tvoří soustava Natura 2000 zhruba 14 % území ČR (ptačí oblasti a evropsky významné lokality se na mnoha místech ČR vzájemně překrývají) (mzp.cz/cz/natura2000).

Obrázek 10 Území NATURA 2000

Zdroj: CENIA, 2018, (zdroj dat AOPK ČR), světle zeleně EVL, tmavě zeleně PO

2.1.7.2 Zvláště chráněné druhy a invazní druhy rostlin a živočichů

Zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů

V České republice je dle příloh 2 a 3 vyhlášky č. 395/1992 Sb., evidováno celkem 487 zvláště chráněných druhů vyšších cévnatých rostlin (v ČR celkem 2 550 druhů), 108 zvláště chráněných druhů hub (v České republice celkem 6 000 druhů), 15 druhů zvláště chráněných druhů savců, 123 zvláště chráněných druhů ptáků (v ČR celkem 389 zjištěných druhů), 11 zvláště chráněných druhů plazů (v ČR celkem 11 druhů), 19 zvláště chráněných druhů obojživelníků (v ČR celkem 21 druhů), **25 zvláště chráněných druhů ryb** a kruhoústých (v ČR celkem 62 druhů) a 116 zvláště chráněných druhů/taxonů bezobratlých (v ČR celkem 40 tisíc druhů).

V červených seznamech z roku 2017 bylo mezi kriticky ohrožené, ohrožené či zranitelné 25 druhů mihulí a ryb. Velký podíl ohrožených druhů lze nalézt mezi plazy, rybami a mihulemi, ptáky, denními motýly a listorohými brouky, což ukazuje na hlavní problémy v české krajině, kterými jsou velké množství nevhodně upravených vodních toků, na mnoha místech nedostatečná, (byť obecně stále se zlepšující kvalita vod), a také celková uniformita mnoha míst české krajiny.

Obecné příčiny ohrožení druhů spočívají zejména v úbytku a degradaci přírodních stanovišť, intenzivním zemědělském a lesnickém hospodaření, plošném odvodnění krajiny, nevhodných úpravách vodních toků, převládající uniformitě krajiny, šíření invazivních druhů rostlin a živočichů, rozšiřování zástavby, zpevněných ploch, infrastruktury, rekreačních areálů a dalších aktivit do volné krajiny, znečištění ovzduší, půdy a vody, ale také klimatická změna.

Za účelem stabilizace některých vybraných ohrožených druhů jsou přijímány záchranné programy obsahující aktivní ochranná opatření. Celkově byla na tyto záchranné programy v roce 2018 vynaložena částka 3 856 tis. Kč. Nejvíce na stabilizaci druhů: perlorodka říční (1 205 tis. Kč) a sysel obecný (1 188 tis. Kč).

Invazní druhy

Populace původních druhů rostlin a živočichů i jednotlivá cenná společenstva v ČR jsou ohrožena šířením geograficky nepůvodních druhů, zejména pak druhů invazních (CENIA, 2018).

Nejvyšší počet invazních druhů se na území ČR vyskytuje podél vodních toků a různých komunikací, které usnadňují jejich šíření. Zvýšený počet invazních druhů je evidován taktéž v lidských sídlech a jejich okolí. Z geografického hlediska se vysoký počet invazních druhů vyskytuje v severopanonské podprovincii (území jižní Moravy), kde se zároveň vyskytuje vyšší množství ohrožených druhů rostlin a živočichů (CENIA, 2018).

Omezení šíření nepůvodních druhů v EU se věnuje nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014 o prevenci a regulaci zavlékání či vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů. V prováděcím předpisu nařízení Komise (EU) 2016/1141 je uveden seznam 49 druhů rostlin a živočichů.

Z hlediska rybářství je v České republice významné uvedení tří druhů ryb: hlavačkovec amurský (*Perccottus glenii*), slunečnice pestrá (*Lepomis gibbosus*) a střevlička východní (*Pseudorasbora parva*). Z bezobratlých živočichů lze jako nepůvodní druhy živočichů s invazním potenciálem v povrchových vodách označit: krab čínský (*Eriocheir sinensis*), rak červený (*Procambarus clarkii*), rak mramorovaný (*Procambarus fallax* var. *virginalis*), rak pruhovaný (*Orconectes limosus*), a rak signální (*Pacifastacus leniusculus*). Výše uvedené nepůvodní druhy raků mohou přenášet nejen obávaný račí mor, způsobený plísní *Aphanomyces astaci*, který je pro naše původní druhy raků letální, ale také jiné nemoci, vůči nimž jsou nepůvodní druhy raků (stejně jako v případě račího moru) imunní. Na seznamu je uvedeno rovněž několik druhů vodních rostlin, přičemž nejznámějšími jsou: tokozelka vodní hyacint (*Eichhornia crassipes*) a vodní mor americký (*Elodea nuttallii*) (VNSPA, 2020).

2.1.7.3 Ekologická stabilita krajiny

Pro zjištění stavu krajiny z hlediska její vyváženosti a rovnováhy se krajina oceňuje koeficientem Pro zjištění stavu krajiny z hlediska její vyváženosti a rovnováhy se krajina oceňuje koeficientem ekologické stability. Výsledné určení hodnoty ekologické stability konkrétního území, respektive administrativní jednotky, je vyjádřeno koeficientem ekologické stability (KES; viz klasifikace Míchal, 1985). Tento ukazatel umožňuje získat základní informaci o stavu krajiny daného území a míře problémů, které se v ní vyskytují. Koeficient ekologické stability je poměrové číslo a stanovuje poměr ploch tzv. stabilních a nestabilních krajinnotvorných prvků ve zkoumaném území.

Ekologicky stabilní plochy: kromě rybníků a ostatních vodních ploch zde patří také lesy, louky, pastviny, zahrady, vinice, ovocné sady, doprovodná a rozptýlená zeleň, přírodní plochy.

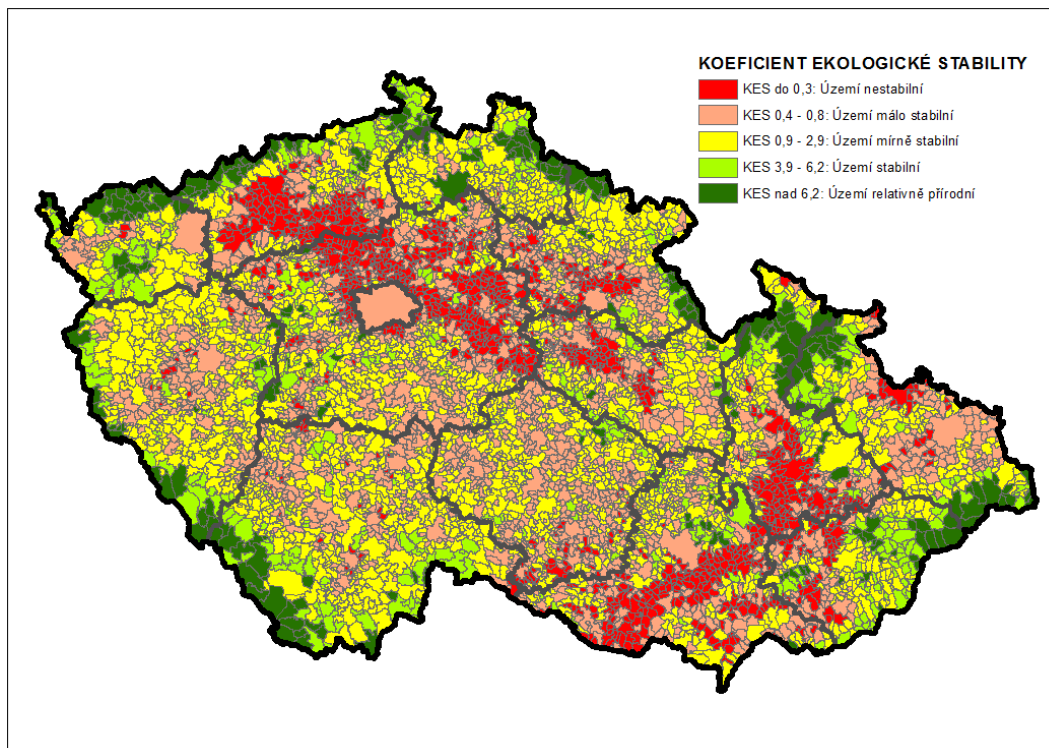
Ekologicky nestabilní plochy: orná půda, chmelnice, zastavěné plochy, ostatní plochy

Hodnota KES v roce 2016 na úrovni jednotlivých obcí je znázorněna níže v mapě (Obrázek 12).

2.1.7.4 ÚSES

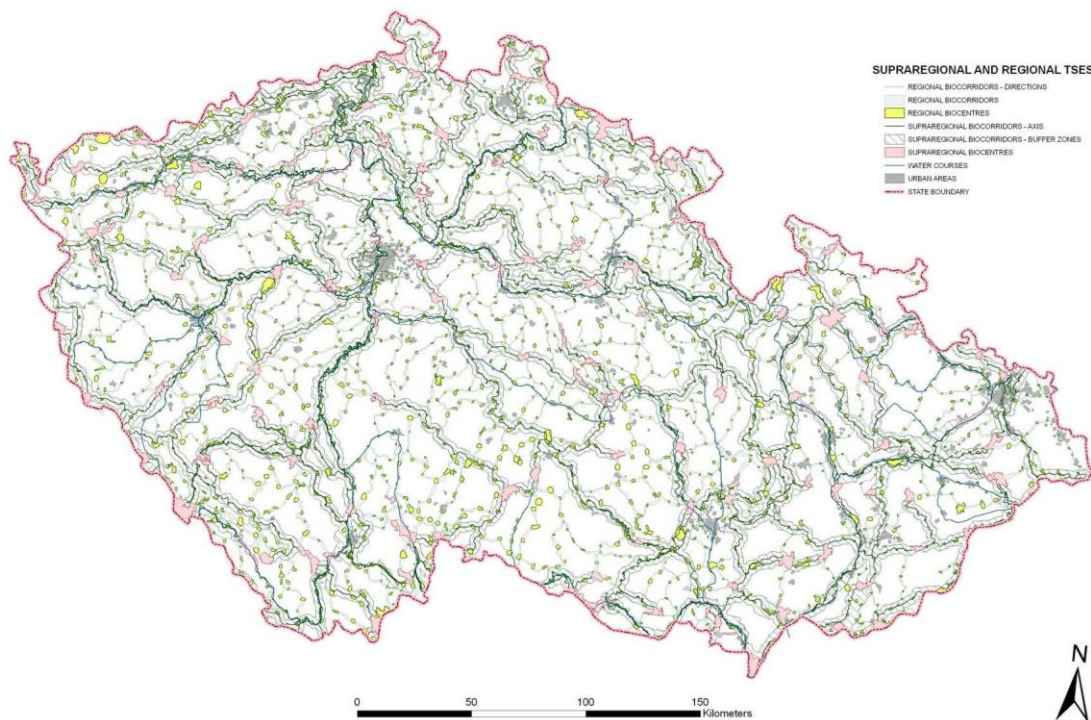
Dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, je pro zajištění obecné ochrany přírody důležité vytvoření systému ekologické stability (ÚSES), který zahrnuje ekologicky stabilní, přírodní nebo přírodě blízké části krajiny a tvoří prostor pro výskyt, rozmnožování a migraci širokého spektra druhů organismů. ÚSES se skládá z biocenter, biokoridorů a interakčních prvků a je vymezen na lokální, regionální a nadregionální úrovni (nadregionální a regionální ÚSES na území ČR jsou znázorněny v následujícím Obrázku 12). Problém realizace projektovaných ÚSES, zejména na lokální úrovni, je absence pozemků ve vlastnictví státu či obcí, nezbytných pro jejich výstavbu a omezená možnost realizace ÚSES na soukromých pozemcích.

Obrázek 11 Koeficient ekologické stability krajiny k roku 2017

Zdroj: ČSÚ, 2018

Obrázek 12 Nadregionální a regionální ÚSES na území ČR

Zdroj: Veronika, 2018

2.1.7.5 Významné krajinné prvky (VKP)

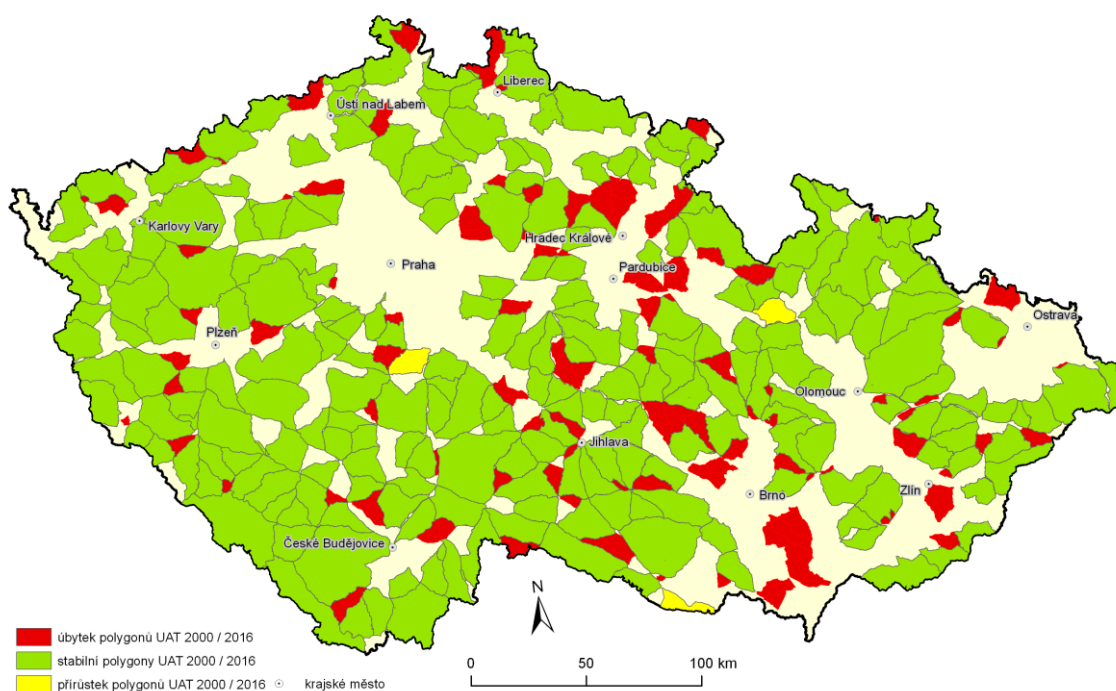
Významné krajinné prvky jsou ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotné části krajiny, které jsou zákonem chráněné před jejich ničením a poškozováním (kromě rybníků se jedná např. o lesy, rašeliniště, vodní toky, jezera a údolní nivy). Kromě výše uvedených mohou být VKP také na základě podnětu veřejnosti registrovány příslušným orgánem ochrany přírody) zápisem do seznamu VKP a vydáním rozhodnutí o jeho registraci (AOPK, 2020).

2.1.7.6 Fragmentace krajiny

Nejvyšší fragmentace krajiny v rámci ČR je zaznamenána v krajích Středočeském, Jihomoravském a Moravskoslezském, které patří současně mezi kraje s nejvyšším úbytkem nefragmentovaných ploch za období 2005–2010. Vysoký nárůst fragmentace je způsoben rozšiřováním zastavěných ploch v důsledku pokračující urbanizace území, zejména městských aglomerací, a v důsledku rozvoje dopravní infrastruktury, zahrnující zejména výstavbu městských okruhů, rychlostních a dálničních komunikací. Naopak mezi kraje s nejvyšší rozlohou **nefragmentovaných** ploch se řadí Plzeňský kraj a Jihočeský kraj, kde je vlivem členitějšího reliéfu a větší plochy velkoplošných chráněných území nižší hustota osídlení, a tím i nižší potřeba dopravní obslužnosti (CENIA, 2018).

Negativní dopady procesu fragmentace krajiny se projevují zejména v dlouhodobém měřítku. Na základě výsledků realizovaného Sčítání dopravy 2016 byla nově v roce 2017 Dostálem a kolektivem vytvořena aktualizace map popisující fragmentaci krajiny dopravní infrastrukturou pomocí indikátoru UAT (= Unfragmented Area by Traffic), který byl navržen pro území SRN Gawlakem (2001) a do českých podmínek adaptován Andělem et al. (2010). Metoda UAT je založena na vymezení oblastí, které považujeme za nefragmentované dopravou. Ty jsou definovány jako území, ohraničená vícekolejnými železnicemi nebo silnicemi s průměrnou denní intenzitou automobilové dopravy vyšší než 1 000 vozidel za den, která mají rozlohu větší než 100 km².

Obrázek 13 Fragmentace krajiny v letech 2000 až 2016 znázorněná pomocí indikátoru UAT (Unfragmented Area by Traffic)

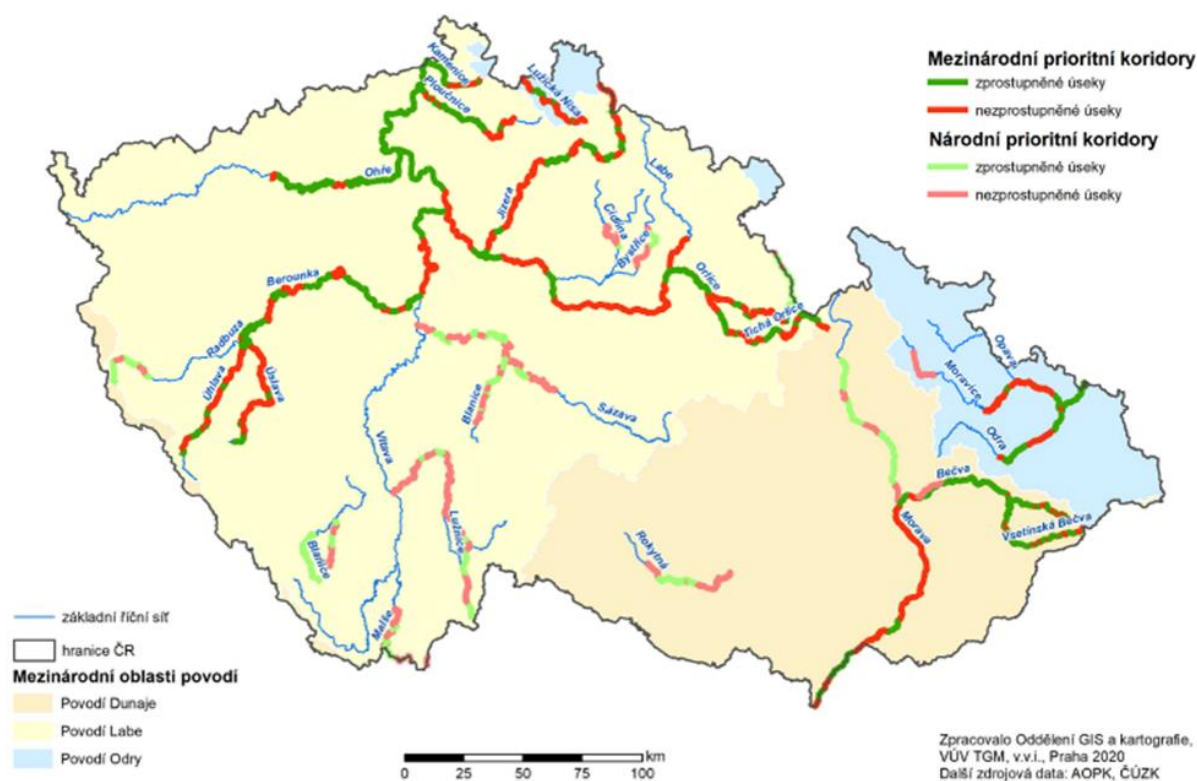
Zdroj: Dostál et al., 2017

Negativní trend zvyšování míry fragmentace v letech 2000 až 2016 je patrný z výše uvedeného Obrázku 13. Z něj jsou patrné výraznější úbytky nefragmentované krajiny na jižní Moravě, v oblasti Hradce Králové a Pardubic i jinde. Současně však platí, že nové dopravní stavby díky procesu EIA většinou splňují požadavky na zachování průchodnosti krajiny dané např. metodikou AOPK (Anděl et al., 2005). Na území ČR je evidováno 23 ekoduktů, na kterých je při běžných prohlídkách sledována přítomnost pobytových stop zvířat.

2.1.7.7 Migrační propustnost vodních toků

Vodní toky a jejich údolní nivy představují specifickou migrační trasu, na kterou jsou vázány různé populace živočichů a rostlin. Na vodních tocích v ČR je evidováno více než 6 600 příčných objektů vyšších než 1 m a v roce 2018 bylo evidováno 758 jezů, které mohou nepříznivě ovlivňovat vodní ekosystémy. V ČR byl na základě rekonstrukce historických areálů doložen výskyt 12 druhů ryb, které migrují mezi mořským a říčním prostředím. Z nich jsou v současnosti na území ČR evidovány následující druhy: úhoř říční (*Anguilla anguilla*), losos atlantský (*Salmo salar*) a pstruh obecný mořský (*Salmo trutta trutta*). Hlavními vlivy, které fragmentaci vodních toků způsobují, jsou vodní nádrže (vzdutí a akumulace vod), příčné objekty, nevhodně provedené úpravy vodních toků (protipovodňová opatření), případně odběry vod (snížení hladiny) a malé vodní elektrárny (MVE). Migrační propustnost migračně významných vodních toků je znázorněna v následujícím obrázku (Obrázek 15). Na významných vodních tocích, které mají ve správě s.p. Povodí, bylo v roce 2018 evidováno celkem 758 jezů, z toho 196 ve správě s.p. Povodí Labe, 345 ve správě s.p. Povodí Vltavy, 44 ve správě s.p. Povodí Ohře, 171 ve správě s.p. Povodí Moravy a 82 ve správě s.p. Povodí Odry (CENIA, 2018).

Obrázek 14 Stav migrační propustnosti vymezených migračně významných vodních toků v ČR

Z důvodu zachování a posílení populací vázaných na potřebu migrace, a z důvodu naplňování „Koncepce migračního zprůchodnění říční sítě ČR“, dochází od roku 2010 k nárůstu počtu připravovaných i realizovaných návrhů staveb rybích přechodů na vodních tocích. V roce 2018 bylo připraveno 243 nových projektů a 4 projekty byly v realizaci. Od roku 2010 pak bylo realizováno celkem 62 projektů (CENIA, 2018).

2.1.7.1 Předpokládaný vývoj v oblasti přírody a krajiny bez provedení koncepce

Pokud by koncepce nebyla realizována, neprojevíly by se mírně pozitivní vlivy vodo hospodářské funkce rybníků na krajinu zajišťované manipulací s vodou (akumulace vody v krajině, retence vody v krajině). V důsledku neprovedení navrhované koncepce by se neprojevil významný pozitivní vliv vysazování úhoře říčního na biodiverzitu a druhovou ochranu přírody (nedošlo by ke zvýšení biologické rozmanitosti a k podpoře biodiverzity sladkovodních ekosystémů). Neprojevil by se pozitivní vliv vytvoření litorálu pro život organismů. Na druhou stranu by nedocházelo k potenciálním střetům s ochranou přírody, například při rekonstrukcích hrází (požadavky na kácení stromů) nebo při odbahňování (dopady na život vodních organismů).

2.1.8 Hluk

2.1.8.1 Hlukové ukazatele pro obtěžování hlukem

Hlukové ukazatele pro obtěžování hlukem stanovuje Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES, o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí, která se vztahuje na hluk ve venkovním prostředí, jemuž jsou vystaveni lidé zejména v zastavěných oblastech, ve veřejných parcích nebo v tichých oblastech aglomerací, v tichých oblastech ve volné krajině, v blízkosti škol, nemocnic a jiných citlivých budov nebo obydlených oblastech. Směrnice má mimo jiné poskytnout základ pro přípravu souboru krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých protihlukových opatření ke snížení hluku z velkých zdrojů, zejména ze silniční a železniční dopravy, z leteckého provozu, z infrastruktury a zařízení určených k použití ve venkovním prostředí, z průmyslových zařízení a mobilních strojních zařízení (MZ ČR, 2019).

Směrnice definuje následující hlukové ukazatele (indikátory):

- L_{dvn} (hlukový indikátor pro den-večer-noc) – hlukový indikátor pro celkové obtěžování hlukem (též L_{den})
- L_d (hlukový indikátor pro den) – hlukový indikátor pro obtěžování hlukem během dne (též L_{day})
- L_v (hlukový indikátor pro večer) – indikátor pro obtěžování hlukem během večera (též $L_{evening}$)
- L_n (hlukový indikátor pro noc) – hlukový indikátor pro rušení spánku (též L_{night}) (MZ ČR, 2019)

Pro ukazatel hladiny akustické energie L_{dvn} je stanovena mezní hodnota vyhláškou č. 315/2018 Sb., o strategickém hlukovém mapování. Mezní hodnota pro ukazatel L_{dvn} pro silniční dopravu je podle uvedené vyhlášky roven 70 dB. Pro deskriptor hladiny L_n (ukazatel rušení spánku) je mezní hodnota 60 dB.

Vlivy hluku na obyvatelstvo ukazují mimo jiné výsledky strategického hlukového mapování (SHM), které ovšem dosud nejsou k dispozici pro území celé ČR, ale pouze pro vymezené aglomerace v okolí měst Praha, Ústí n. L., Liberec, Plzeň, Brno, Olomouc a Ostrava. Dále jsou zmapovány také komunikace - lokality s intenzitou dopravy více než 6 mil. automobilů a/nebo 60 000 vlaků/rok (hluk z vnitroměstské dopravy zahrnut není) a hluk z provozu letecké dopravy na letišti Václava Havla v Ruzyni.

Podíl obyvatel vystavených hlukové zátěži ze silniční dopravy se v jednotlivých aglomeracích výrazněji neliší, s výjimkou aglomerace Ostrava, která je dle požadavků směrnice 2002/49/ES vymezena i mimo

území vlastního města. Výraznější rozdíly byly vykázané u hlukové zátěže přesahující mezní hodnotu, která je nejvyšší v aglomeraci Plzeň (9,8 % obyvatel celodenně a 12,8 % v noci).

Značnou hlukovou zátěž obyvatelstva způsobuje silniční doprava. Dle výsledků 3. kola strategického hlukového mapování z roku 2017 zasahuje hluková zátěž ze silniční dopravy nad 55 dB zhruba čtvrtinu obyvatel ČR, hladinám hluku nad mezní hodnotu je celodenně exponováno 2,0 % obyvatel ČR a přibližně 6 % obyvatel městských aglomerací. Z aglomerací nad 100 tis. obyv. má nejvyšší hlukovou zátěž aglomerace Praha (8,4 % obyvatel celodenně exponováno nad mezní hodnotu), nejnižší aglomerace Olomouc (2,5 %). Mimo aglomerace byla nejvyšší hluková zátěž obyvatel z hlavních silnic zjištěna v krajích Středočeském a Moravskoslezském, naopak nejlepší situace je v kraji Libereckém (CENIA, 2018).

Železniční doprava způsobuje hlukovou zátěž na rozdíl od silniční zejména mimo městské aglomerace. Z celkového počtu 424,8 tis. obyvatel vystavených celodennímu hluku z železniční dopravy nad 50 dB žilo 27,9 % v aglomeracích, pro expozici nad mezní hodnotu (celkově 11,0 tis. obyvatel) se jednalo pouze o 16,4 %. Největší hlukovou zátěž z železnic mají kraje Středočeský, Ústecký a Pardubický, kterými procházejí koridorové železniční tratě.

Hluk z letecké dopravy zasahoval celkem 13,1 tis. obyvatel celodenně (3,1 tis. nad mezní hodnotu) a 19,2 tis. obyvatel v noci, zejména v aglomeracích Praha a Brno.

Hluková zátěž z průmyslu, sledovaná pouze v aglomeracích, zatěžovala celodenně 4,3 tis. obyvatel a v noci 10,9 tis. obyvatel, tyto hodnoty jsou současně zátěží přesahující mezní hodnotu. Nejvíce byla hlukovou zátěží z průmyslu zasažena aglomerace Plzeň (CENIA, 2017).

2.1.8.2 Hygienické limity pro hluk

Hlukové ukazatele se vztahují na hluk ve venkovním prostředí, jemuž jsou vystaveni lidé. Určujícím ukazatelem hluku (hygienickým limitem) používaným pro hodnocení akustické (hlukové) situace v konkrétní lokalitě je ekvivalentní hladina akustického tlaku $A_{L_{Aeq,T}}$ a odpovídající hladiny v kmitočtových pásmech. V denní době se stanoví pro 8 souvislých a na sebe navazujících nejhlučnějších hodin ($L_{Aeq,8h}$), v noční době pro nejhlučnější 1 hodinu ($L_{Aeq,1h}$). Pro hluk z dopravy na pozemních komunikacích a dráhách a pro hluk z leteckého provozu se ekvivalentní hladina akustického tlaku $A_{L_{Aeq,T}}$ stanoví pro celou denní ($L_{Aeq,16h}$) a celou noční dobu ($L_{Aeq,8h}$).

Hygienický limit ekvivalentní hladiny akustického tlaku A se stanoví součtem základní hladiny akustického tlaku $A_{L_{Aeq,T}} = 50$ dB a korekcí přihlížejících ke druhu chráněného prostoru a denní a noční době podle přílohy č. 3 k nařízení vlády č. 272/2011 Sb.

S ohledem na skutečnost, že hodnocení akustické situace v konkrétních lokalitách je prováděno na základě hlukových studií, které nejsou centrálně evidovány, nejsou k dispozici celostátní údaje o plnění nebo neplnění hygienických limitů pro hluk. Celostátní strategické hlukové mapy prezentují hlukové situace pouze kolem vybraných klíčových pozemních komunikací, železničních tratí, městských aglomerací a Letiště Václava Havla v Praze, tedy kolem největších zdrojů hluku způsobených dopravou.

2.1.8.3 Předpokládaný vývoj v oblasti hluku bez provedení koncepce

V důsledku neprovedení navrhované koncepce se vývoj v oblasti hluku nezmění.

2.1.9 Odpady

2.1.9.1 Produkce odpadů

Celková produkce odpadů v České republice, na níž se významnou měrou (95,6 % v roce 2017) podílí produkce ostatních odpadů, se od roku 2009 zvýšila z 32 267,3 tis. t na hodnotu 37 784,8 tis. t v roce

2018 (tj. navýšení o 17,1 %). Celková produkce odpadů na obyvatele v roce 2018 činila 3 555,7 kg.obyv.⁻¹ (CENIA, 2018; VISOH, 2020).

V celkovém nakládání s odpady dominuje jejich materiálové využití (mezi lety 2009 – 2017 se postupně zvýšil podíl materiálově využitých odpadů až na 80,5 %, kdy převládá využití odpadů na povrchu terénu (s výjimkou využití odpadů na skládce a recyklace či zpětné získávání ostatních anorganických materiálů). Podíl energeticky využitých odpadů dosahoval v roce 2017 – 3,4 %. Podíl odpadů odstraněných skládkováním se snižuje až na 9,8 % v roce 2017 (VISOH, 2020). V nakládání s komunálními odpady (KO) nadále převažuje skládkování. Česká republika vykázala v roce 2018 produkci zhruba 5,8 miliónu tun komunálního odpadu (KO), což v přepočtu na jednoho obyvatele činí 544,1 kg.

Množství komunálních odpadů odstraněných skládkováním představovalo v roce 2018 celkem 2 658,3 tis. tun (CENIA, 2018). Pozitivně se vyvíjí nakládání s obalovými odpady, kde míra recyklace i celkového využití odpadů z obalů v ČR převyšuje evropský průměr. Aktuální situace v oblasti nakládání s komunálními odpady v ČR však nadále není vyhovující (skládkování komunálních odpadů je nad úroveň průměru EU, zatímco recyklace pod průměrem). Cílem je razantnější snižování podílu skládkování z celkové produkce komunálních odpadů a současně zvyšování jejich materiálového a rovněž energetického využití (CENIA, 2017).

2.1.9.2 Trendy v oblasti odpadů

V současnosti je v odpadovém hospodářství stěžejním trendem snaha o přechod na oběhové hospodářství, kdy dochází k uzavírání toků materiálů v dlouhotrvajících cyklech a důraz je kladen na prevenci vzniku odpadů, opětovné využití výrobků, recyklaci a přeměnu na energie namísto těžby nerostných surovin a přibývání skládek. V souladu s principy oběhového hospodářství a s potřebou naplnění evropských cílů oběhového hospodářství je vyvíjena snaha o snižování podílu skládkování na celkové produkci komunálních odpadů a současně zvyšování jejich materiálového a rovněž energetického využití. Tomu napomůže mimo jiné zvýšení poplatku za skládkování, posílení třídění komunálních odpadů a jejich opětovného využití (CENIA, 2017). Součástí oběhového hospodářství je také opravitelnost výrobků, podpora a vznik re-use (a dále např. opravárenských kaváren) za spolupráce firem, státní správy, neziskových organizací, jednotlivců i mezinárodních organizací.

2.1.9.3 Předpokládaný vývoj v oblasti odpadů bez provedení koncepce

Celkové trendy se v důsledku neprovedení koncepce nezmění. Nicméně lze předpokládat, že v důsledku neprovedení navrhované koncepce by nebyly podporovány inovace, které snižují negativní vlivy odpadů na životní prostředí (například udržitelné obaly nebo redukce používání plastů a jejich recyklace). Neprojevíly by se potenciální negativní vlivy nakládání s odtěženým bahnem.

2.1.10 Kulturní památky

Architektonické dědictví je v Česku rozděleno do několika skupin. První představují kulturní statky, případně jejich soubory, které jsou vymezeny jako kulturní památka nebo národní kulturní památka. Druhou skupinu tvoří plošně chráněná území. Mezi plošně chráněná území patří národní kulturní památky, kulturní památky, památkové zóny a rezervace. Řešené území je nutno chápat též jako území s archeologickými nálezy ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Památkově chráněná území krajinných památkových zón (KPZ), městských památkových zón (MPZ), vesnických památkových rezervací (VPR) a vesnických památkových zón (VPZ), chráněných kulturních památek a jejich prostředí, ochranných pásem (OP) národních kulturních památek (NKP) jsou vedeny v ÚSKP ČR.

Aktuálně je v České republice vyhlášeno celkem 26 krajinných památkových zón, z toho 6 je součástí památek zapsaných na Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Jedná se o tyto krajinné památkové zóny: Jihočeský kraj (Novohradsko, Římovsko, Čimelicko, Rakovicko, Orlicko, Libějovicko-Lomecko), Jihomoravský kraj (Bojiště bitvy u Slavkova, Lednicko- Valtický areál (zapsaný na seznam Světového dědictví), Vranovsko, Bítovsko), Karlovarský kraj (Hornická kulturní krajina Abertamy-Horní Blatná-Boží Dar (zapsaná na seznam Světového dědictví), Hornická kulturní krajina Jáchymov (zapsaná na seznam Světového dědictví), Bečovsko, Valečsko, Kladská), Kraj Vysočina (Náměšťsko), Královéhradecký kraj (Území bojiště u Hradce Králové), Liberecký kraj (Lembersko, - Zahrádecko), Pardubický kraj (Slatiňansko-Slavicko, Kladrubské Polabí (zapsané na seznam Světového dědictví), Plzeňský kraj (Chudenicko, Plasko), Středočeský kraj (Osovsko, Žehušicko), Ústecký kraj (Hornická kulturní krajina Háj-Kovářská-Mědník (zapsaná na seznam Světového dědictví), Hornická kulturní krajina Krupka (zapsaná na seznam Světového dědictví), Území bojiště u Přestanova, Chlumce a Varvažova

Mezi dalšími sledovanými územími jsou také památkové rezervace, kde se jedná o kombinaci sídla a krajiny. Tato chráněná území pod názvem Západočeský lázeňský trojúhelník jsou na indikativním seznamu Světového dědictví, konkrétně:

Památková rezervace Mariánské Lázně a Valy s lázeňskou kulturní krajinou

Památková rezervace Františkovy Lázně a Cheb s lázeňskou kulturní krajinou

Památková rezervace Karlovy Vary s lázeňskou kulturní krajinou

Největší důraz a sledovanost je kladena na území a areály 14 památek zapsaných na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO:

- Praha – historické centrum
- Český Krumlov – historické centrum
- Telč – historické centrum
- Žďár nad Sázavou – Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře
- Kutná Hora – historické centrum, Chrám sv. Barbory, katedrála Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci
- Lednicko-valtický areál
- Kroměříž – zahrady a zámek
- Holašovice – vesnická rezervace
- Litomyšl – zámek a zámecký areál
- Olomouc – Sloup Nejsvětější Trojice
- Brno – vila Tugendhat
- Třebíč – židovská čtvrť a bazilika sv. Prokopa (UNESCO, 2019)
- Hornický region Erzgebirge / Krušnohoří
- Krajina pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem

Kulturní hodnoty tvoří jednu ze složek životního prostředí na území ČR, kterou je nezbytné v koncepci a ve vyhodnocení vlivů na životní prostředí uplatnit. Potenciálně ovlivněnými charakteristikami jsou v tomto případě pozemky a objekty kulturních památek a jejich prostředí, ochranná pásma, území s plošnou ochranou a území s archeologickými nálezky.

Navrhované strategické cíle lze uplatnit v památkově chráněných lokalitách, kulturní krajině a vlastních kulturních památkách pouze za předpokladu, že nebude záměrem dotčena jejich památková hodnota, pro kterou byly prohlášeny.

OP Rybářství 2021 – 2027 nebude mít významný vliv na životní prostředí, pouze za předpokladu správného vyhodnocení a ošetření sledovaných zájmů státní památkové péče a nastavení souladu se zájmem na ochranu kulturně historických hodnot.

Vodohospodářská opatření musí zohlednit širší vztahy mezi památkově chráněnými statky a areály, a návaznost takových opatření nesmí v dlouhodobém horizontu snížit nebo ohrozit památkovou hodnotu. Mnohé památkově chráněné lokality (stavby, parky, zahrady i celé krajinné celky), jsou

založené na určité úrovni hladiny spodní vody. Rybníky a rybníční krajina je na mnoha lokalitách součástí historické kulturní krajiny pod různým stupněm ochrany památkové péče.

Historická vodní díla (hráze, kanály, rybníční soustavy, vodní elektrárny, mlýny) jsou vyhlášenými kulturními památkami. Jejich případná obnova, odstraňování havarijních situací na vodních dílech, nebo odstraňování povodňových škod musí probíhat za dozoru a účasti orgánů státní památkové péče.

2.1.10.1 Předpokládaný vývoj v oblasti kulturních památek bez provedení koncepce

Celkové trendy se v důsledku neprovedení koncepce nezmění. Pokud by v případě provedení koncepce mohlo dojít k potenciálnímu střetu s kulturními památkami, tak by v případě neprovedení koncepce k tomuto střetu nedošlo.

2.1.11 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta je nezbytnou podmínkou ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje. V České republice (obdobně jako v jiných zemích) se postupně EVVO vyvinula jako systém, zakotvený v politikách a strategických dokumentech. EVVO je financována na různých úrovních a je založena na spolupráci různých aktérů: veřejné správy, škol, dalších vzdělavatelů, výzkumných institucí, nestátní neziskové organizace (NNO) a veřejnosti.

Cílem environmentální výchovy v České republice je rozvoj kompetencí (znalostí, dovedností a postojů) potřebných pro environmentálně odpovědné jednání, tedy takového jednání, které je v dané situaci a daných možnostech co nejpříznivější pro současný i budoucí stav životního prostředí. Environmentálně odpovědné jednání je chápáno jako odpovědné osobní, občanské a profesní jednání, týkající se zacházení s přírodou a přírodními zdroji, spotřebitelského chování a aktivního ovlivňování svého okolí s využitím demokratických procesů a právních prostředků. EVVO k takovému jednání připravuje a motivuje, samotné jednání je věcí svobodného rozhodnutí jednotlivce (MŽP, 2019).

Řada krajů (a část měst) má zpracovány své Koncepce EVVO, které jsou pravidelně aktualizovány a stávají se důležitou součástí rozvojových dokumentů.

Z hlediska ochrany životního prostředí je podstatné, že v některých případech, zejména v oblasti snižování negativních vlivů lokálních topenišť na kvalitu ovzduší, nakládání s odpady (separovaný sběr, eliminace spalování odpadů v domácnostech, odpor proti energetickému využití odpadu v moderních zařízeních), ochrany přírody, ochrany klimatu a dalších jsou nástroje EVVO nezbytnou, nikoliv však postačující, podmínkou řešení. Pouze legislativní, administrativní ani ekonomické nástroje nejsou při ochraně životního prostředí samospasitelné, bez zapojení informované, vzdělané, poučené a v důsledku také aktivní veřejnosti.

2.1.11.1 Předpokládaný vývoj v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty bez provedení koncepce

V důsledku neprovedení navrhované koncepce se vývoj v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty nezmění.

2.1.12 Veřejné zdraví

Na území České republiky žilo k 31. 12. 2018 celkem 10 649 800 obyvatel, z toho 5 244 194 mužů (49,2 %) a 5 405 606 žen (50,8 %), v tom 1 693 060 osob (15,9 %) do 14 let, 6 870 123 osob (64,5 %) ve věku od 15 do 64 let a 2 086 617 osob (19,6 %) starších 65 let. Věkový ukazatel „index stárání“, který je dán poměrem počtu obyvatel ve věku nad 65 let k počtu dětí do 14 let činí v ČR 123,2 %. Průměrný věk obyvatel je 42,3 let. Střední délka života (tj. naděje na dožití při narození) je v ČR 76,1 let u mužů a 81,9 let u žen (ČSÚ, 2018).

V roce 2018 se v ČR narodilo celkem 114 036 dětí (živě narození) a zemřelo 112 920 obyvatel. Nejčastější příčinou úmrtí byly nemoci oběhové soustavy (akutní infarkt myokardu, cévní nemoci mozku a další), které se týkaly 48 792 zemřelých (43,2 %). Podíl zhoubných novotvarů dosáhl 25,0 % (28 266 zemřelých). Úmrtnost z důvodu nemocí oběhové soustavy byla častější u žen a naopak zhoubné novotvary figurovaly jako příčina úmrtí převážně mužů (ČSÚ, 2018).

Na zdraví obyvatel má vliv řada činitelů, kromě genetické zátěže také vliv životního stylu a životního prostředí. Podle Světové zdravotnické organizace způsobuje např. znečištění životního prostředí v evropském regionu až 19 % onemocnění. Pouze v důsledku **znečištění ovzduší** polétavým prachem předčasně v ČR zemře odhadem 6-7 tisíc obyvatel (6,9 % všech úmrtí). Dalším významným činitelem je **hluková zátěž**, která je podle WHO druhou nejvýznamnější environmentální determinantou zdraví (vliv na kardiovaskulární systém, rušení spánku, ad.). Naopak zdravotní rizika z **pitné vody** jsou v ČR nízká. Ze všech sledovaných kontaminantů je pitnou vodou nejvyšší přívod dusičnanů (průměrně ve výši 7-8 % hodnoty celkové denní přijatelné dávky) (CENIA, 2018; MZ ČR, 2014).

Význam rysem veřejného zdraví je v poslední době návrat některých infekčních chorob, z nichž část je podmíněna nerespektováním zdravotnických opatření (viz např. očkování v případě spalniček), část rychlým šířením v globalizovaném světě (například Covid-19).

2.1.12.1 Předpokládaný vývoj v oblasti veřejného zdraví bez provedení koncepce

Celkové trendy se v důsledku neprovedení koncepce nezmění. V důsledku neprovedení navrhované koncepce by nedošlo k předpokládanému nárůstu produkce a nebyly by realizovány aktivity zaměřené na zvýšení konzumace ryb (informování o přínosech konzumace rybího masa, produktů z ryb a udržitelné akvakultury na lidské zdraví).

3 CHARAKTERISTIKA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V OBLASTECH, KTERÉ BY MOHLY BÝT PROVEDENÍM KONCEPCE VÝZNAMNĚ ZASAŽENY

Operační program Rybářství 2021-2027 se týká území celé České republiky a zvláště pak území s největším soustředěním v oblastech, kde se aktuálně či historicky nacházejí rozsáhlejší rybníční soustavy (Jižní Čechy, Vysočina, Jižní Morava, Polabí, jižní část Středočeského kraje apod.). V zájmovém území se nacházejí oblasti, které by mohly být provedením koncepce potenciálně významně zasaženy. Jedná se o oblasti se zvýšenými požadavky na ochranu přírody a krajiny a oblasti se zhoršeným stavem životního prostředí. Vzhledem k tomu, že OP Rybářství nejsou uvedeny konkrétní záměry a zejména není uvedeno jejich umístění, nelze výše uvedené oblasti se zvýšenými požadavky na ochranu přírody a krajiny konkrétně lokalizovat.

Oblasti se zvýšenými požadavky na ochranu přírody a krajiny

Jedná se především o zvláště chráněná území a území evropsky významných lokalit a ptačích oblastí soustavy NATURA 2000 dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Jde také o další cenná území (ZCHÚ, prvky ÚSES, významné krajinné prvky a další), které mají svůj vliv na ekologickou stabilitu a atraktivitu území. Vymezení těchto území je důležité zejména z hlediska jejich potenciálního ohrožení intervencemi koncepce.

Dále se jedná o území, kde je ohrožen zemědělský půdní fond (ZPF) a lesní fond (PUPFL) z důvodu výskytu půdního sucha, ohrožení půd erozí z důvodu jejich intenzivního využívání, splavování zeminy do vodotečí a vodních ploch a nádrží nebo nevhodné druhové skladby lesních porostů a s tím související jejich kalamitní poškození (v kombinaci se suchem) a podobně.

Hlavní charakteristiky výše uvedených území jsou uvedeny výše v kapitole 2.1.7. Příroda a krajina.

Oblasti se zhoršeným stavem životního prostředí.

V souvislosti s dopady klimatické změny patří mezi oblasti, které by mohly být koncepcí potenciálně významně zasaženy, také území se zvýšenou zranitelností vůči dopadům klimatické změny, tedy vůči suchu, extrémním meteorologickým a hydrologickým jevům a dalším projevům klimatické změny (snížená retenční schopnost krajiny, narušení vodního režimu, zvýšené riziko eroze, snížené zásoby podzemních vod, velký rozsah záplavových území, ohrožení jakosti povrchových (popř. rovněž podzemních) vod vlivem zvýšeného přísunu živin z prostředí například činností intenzivního zemědělství a další).

Hlavní charakteristiky výše uvedených území jsou uvedeny výše v kapitolách 2.1.2. Klima a kvalita ovzduší a 2.1.3. Voda a vodní hospodářství.

4 VEŠKERÉ SOUČASNÉ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ JSOU VÝZNAMNÉ PRO KONCEPCI, ZEJMÉNA VZTAHUJÍCÍ SE K OBLASTEM SE ZVLÁŠTNÍM VÝZNAMEM PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

4.1 Významné problémy životního prostředí v dotčeném území

Stav životního prostředí včetně současných problémů je popsán výše v kapitole číslo 2. Oblasti se zvýšenými požadavky na ochranu přírody a krajiny jsou uvedeny v kapitole číslo 3 Vyhodnocení. Hlavní identifikované současné problémy životního prostředí, které by mohly být významné pro Operační program Rybářství 2021-2027, jsou uvedeny níže, hierarchicky dle závažnosti.

VODA

- Nízké využití přirozeného potenciálu krajiny zadržovat vodu, absence rychlé reakce na vyčerpávání objemu podzemních vod, například vsakováním.

OP Rybářství může mít pozitivní vliv na potenciál krajiny zadržovat vodu. Na ostatní problémy nebude mít OP Rybářství vliv.

KLIMA A ZMĚNA KLIMATU

- Narůstající počet událostí s extrémními projevy počasí, projevujícími se v posledních letech především dlouhodobým suchem, případně povodněmi, vlnami veder, ad.

OP Rybářství může působit proti klimatické změně (například investice snižující spotřebu energie, optimalizace využívání vody).

- Nárůst dopadů klimatické změny v posledních letech (sucho, vlny veder, extrémní klimatické jevy, zadržování a znovuvyužívání srážkové vody).

OP Rybářství může působit proti dopadům klimatické změny (např. zvýšení retenční schopnosti rybníků, čímž se sníží potenciální dopady povodní alepší se ochrana před suchem).

VYUŽITÍ ÚZEMÍ

- Snižování výměry zemědělské a především orné půdy.

Pokud by nová zařízení byla realizována na zemědělské půdě, může mít OP Rybářství negativní vliv na půdu.

PŘÍRODA A KRAJINA, ZCHÚ, NATURA 2000

- Narušený vodní režim krajiny, snížená retenční schopnost krajiny.

OP Rybářství může mít na vodní režim krajiny a na potenciál krajiny zadržovat vodu pozitivní vliv.

- Úbytek vhodných biotopů a ekosystémů v důsledku nevhodného využívání krajiny.

OP Rybářství může mít na biotopy a ekosystémy pozitivní vliv (například vysazování úhoře říčního, podpory udržitelné a environmentálně šetrné akvakultury).

- Výstavba nebo modernizace zařízení v lokalitách Natura 2000.

OP Rybářství může mít na lokality Natura 2000 pozitivní vliv (podpora environmentálně šetrných investic, které by měly přispět k adaptaci na klimatickou změnu, předcházet rizikům sucha a také zajišťovat požadavky orgánů ochrany přírody). OP Rybářství by mohl mít na lokality Natura 2000

negativní vliv při nerespektování podmínek předmětů ochrany v lokalitách vázaných na řešené vodní plochy a záměry.

Autor naturového hodnocení v jeho závěru uvádí, že na základě vyhodnocení předložené koncepce v souladu s § 45h,i zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, lze konstatovat, že předložený operační program ani jednotlivé priority, specifické cíle a typy aktivit v něm uvedené nebudou mít významně negativní vliv na celistvost a předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí v rámci soustavy Natura 2000.

V rámci výše uvedeného vyhodnocení bylo identifikováno pouze malé množství potenciálních střetů se zájmy ochrany soustavy Natura 2000 nebo potenciálních rizik. Pro tyto identifikované aktivity doporučil autor naturového hodnocení opatření pro předcházení, vyloučení nebo snížení potenciálních vlivů či rizik.

ODPADY

- Nakládání se sedimenty z odbahněných vodních nádrží a rybníků.

Pokud by nebyly dodržovány podmínky pro použití sedimentů na zemědělské půdě (Vyhláška č. 257/2009 Sb., o používání sedimentů na zemědělské půdě), mohl by mít OP Rybářství negativní vliv na půdu (nakládání s odtěženým bahnem).

ZDRAVOTNÍ STAV OBYVATEL

- Zdraví obyvatel je kromě genetické zátěže a životního stylu (včetně způsobu stravování a kvality potravin) ovlivněno stavem životního prostředí – voda, ovzduší, hluk, ad.

OP Rybářství může mít na zdraví obyvatel pozitivní vliv (například monitoring živin a nežádoucích látek ve vodách, informování o kvalitě a prospěšnosti konzumace rybního masa).

4.2 Současné problémy v oblasti veřejného zdraví

Na zdraví obyvatel má vliv řada činitelů, kromě genetické zátěže také životní styl a stav životního prostředí. Základní charakteristiky týkající se zdraví obyvatel v České republice jsou popsány výše v kapitole 2. Z hlediska OP Rybářství jsou současným problémem v oblasti veřejného zdraví špatné stravovací návyky (nedostatečná konzumace ryb a výrobků z ryb).

OP Rybářství může mít na zdraví obyvatel pozitivní vliv (informování o kvalitě a prospěšnosti konzumace rybního masa, propagačních kampaně, prezentaci produktů a odvětví akvakultury).

5 CÍLE OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ STANOVENÉ NA MEZINÁRODNÍ, KOMUNITÁRNÍ NEBO VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI, KTERÉ MAJÍ VZTAH KE KONCEPCI A ZPŮSOB, JAK BYLY TYTO CÍLE VZATY V ÚVAHU BĚHEM JEJÍ PŘÍPRAVY, ZEJMÉNA PŘI POROVNÁNÍ VARIANTNÍCH ŘEŠENÍ

Při tvorbě koncepce byly jejími zpracovateli brány v úvahu všechny relevantní koncepce na mezinárodní, národní, regionální a místní úrovni. Koncepce relevantní k OP Rybářství, které se vztahují k cílům ochrany životního prostředí, byly identifikovány v rámci kapitoly 1.3 Vztah k jiným koncepcím. V následujícím přehledu jsou shrnuty koncepce, u kterých byl identifikován velmi silný nebo silný vztah. Níže je pak provedeno hodnocení vztahu OP Rybářství a cílů těchto koncepcí relevantních z hlediska ochrany životního prostředí.

5.1 Přehled strategických dokumentů relevantních pro OP Rybářství

Vztah koncepce ke strategickým dokumentům na **nadnárodní** úrovni:

- Společná rybářská politika EU
- Zelená dohoda pro Evropu (European Green Deal)
- Nová politika soudržnosti na období EU 2021-2027

Vztah koncepce ke strategickým dokumentům na **národní** úrovni:

- Strategie resortu MZe ČR s výhledem do roku 2030
- Víceletý národní strategický plán pro akvakulturu
- Plány managementu úhoře říčního
- Národní koncepce realizace politiky soudržnosti po roce 2020
- Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050
- Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016-2025 (2016)
- Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky (2017)
- Státní program ochrany přírody a krajiny české republiky pro období 2020 – 2025
- Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (2015)
- Strategický rámec udržitelného rozvoje - Česká republika 2030
- Národní akční plán adaptace na změnu klimatu (2017)
- Politika územního rozvoje ČR (úplné znění závazné od 1. 9. 2021)
- Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030 („Zdraví 2030“)

5.2 Přehled cílů ochrany životního prostředí souvisejících koncepčních materiálů a způsob, jak byly tyto cíle vzaty v úvahu během její přípravy

Pro následující strategické dokumenty s identifikovanou velmi silnou a silnou vazbou na Operační program Rybářství jsou uvedeny jejich cíle ochrany životního prostředí, které jsou k obsahu OP Rybářství 2021-2027 relevantní a byly zohledněny při přípravě návrhu koncepce. Rovněž je provedeno slovní hodnocení těchto cílů uvedených koncepcí, nakolik a kde se relevantní cíle strategických dokumentů promítají do OP Rybářství.

5.2.1 Společná rybářská politika EU (SRP EU)

Základním cílem souboru pravidel SRP EU, relevantním pro Českou republiku, je dosáhnout stavu, kdy činnosti v oblasti rybolovu a akvakultury budou dlouhodobě udržitelné z hlediska životního prostředí. Nad rámec České republiky je politika zaměřena na to, aby evropská rybářská uskupení byla životaschopná, aby nedocházelo k decimování mořských organismů (nejen ryb), a aby rybářská politika byla lépe provázána s námořní politikou.

SRP EU má 4 hlavní oblasti: **1)** řízení rybolovu, **2)** mezinárodní politiku, **3)** trh a obchodní politiku a **4)** financování politiky a zahrnuje pravidla týkající se akvakultury a účasti zainteresovaných stran.

Z vymezení SRP EU vyplývají pro ČR hlavní oblasti zájmů:

- Podpora rozvoje udržitelných činností Unie v oblasti akvakultury s cílem přispět k zajišťování dodávek a zabezpečení potravin a zaměstnanosti
- Podpora účinného a transparentního vnitřního trhu s produkty rybolovu a akvakultury a zajištění rovných podmínek pro produkty rybolovu a akvakultury uváděné na trh v Unii
- Zohlednění zájmů spotřebitelů i producentů
- Zajištění souladu s právními předpisy Unie v oblasti životního prostředí a rovněž s dalšími politikami Unie

Hodnocení

Pro OP Rybářství jsou relevantní první dvě hlavní oblasti zájmu SRP EU. Podpora rozvoje udržitelných činností Unie v oblasti akvakultury s cílem přispět k zajišťování dodávek a zabezpečení potravin a zaměstnanosti je v OP Rybářství zajištěna v rámci cíle 1.6: Přispívání k ochraně a obnově vodní biologické rozmanitosti a ekosystémů a zejména cíle 2.1 Podpora udržitelných činností v oblasti akvakultury, zejména posilování konkurenceschopnosti produkce akvakultury při současném zajištění toho, aby tyto činnosti byly dlouhodobě environmentálně udržitelné. Podpora účinného a transparentního vnitřního trhu s produkty rybolovu a akvakultury a zajištění rovných podmínek pro produkty rybolovu a akvakultury uváděné na trh v Unii a zohlednění zájmů spotřebitelů i producentů se promítá do cíle 2.2: Podpora uvádění na trh, kvality a přidané hodnoty produktů rybolovu a akvakultury, jakož i zpracování těchto produktů. OP Rybářství 2021 – 2027 je se SRP EU v souladu.

5.2.2 Zelená dohoda pro Evropu (European Green Deal)

Zelená dohoda pro Evropu je plánem, obsahujícím opatření, která mají podpořit účinné využívání zdrojů prostřednictvím přechodu na čisté oběhové hospodářství a zabránit ztrátě biologické rozmanitosti a snížit znečištění.

Pro sektor akvakultury jsou relevantní především následující cíle:

- Podpora udržitelné akvakultury
- Významně rozšířit ekologickou akvakulturu
- Podpora inovací a digitalizace
- Ochrana sladkovodních ekosystémů

Hlavními cíli navazujících strategií jsou:

V rámci Strategie „**Od zemědělce ke spotřebiteli**“ (Farm to Fork), tedy strategie urychlení přechodu ke zdravějšímu a udržitelnějšímu potravinovému systému EU, jsou vymezeny následující cíle:

- 1)** neutrální či pozitivní dopady na životní prostředí
- 2)** pomoci zmírnit změnu klimatu a přizpůsobit se jejím dopadům
- 3)** snížit úbytek biodiverzity
- 4)** zajistit bezpečnost potravin, výživu a veřejné zdraví a to, aby měl každý přístup k dostatečnému, bezpečnému, výživnému a udržitelnému jídlu

5) zachovat cenovou dostupnost potravin při současném dosažení podpory konkurenceschopnosti dodavatelského odvětví EU, ekonomické návratnosti, a podpoře spravedlivého obchodu

V rámci **Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 – Navrácení přírody do našeho života** (EU Biodiversity Strategy for 2030 - Bringing nature back into our lives) musí Evropa posílit ochranu a obnovu přírody tak, aby se biologická rozmanitost dostala do roku 2030 na cestu oživení, Toho by mělo být dosaženo zlepšením a rozšířením naší sítě chráněných území a vypracováním ambiciózního plánu EU na obnovu přírody, z něhož jsou níže uvedeny body relevantní k OP Rybářství:

2.2.7. Obnova sladkovodních ekosystémů (většinově řeší OP Životní prostředí)

Je třeba vyvinout větší úsilí k obnově sladkovodních ekosystémů a přirozených funkcí řek, čehož lze dosáhnout odstraněním migračních překážek na tocích a prostřednictvím obnovy záplavových území. Rozsáhlé investice mohou být významným ekonomickým stimulem pro obnovu odvětví a pro místní socioekonomické aktivity, jako je cestovní ruch a rekreace. Tyto investice mohou zároveň zlepšit regulaci vodních zdrojů, ochranu před povodněmi, stanoviště pro líhnutí ryb a odstraňování znečištění živinami.

2.2.10. Řešení invazních nepůvodních druhů

Cílem by mělo být minimalizovat, a pokud možno vyloučit zavlékání a usazování nepůvodních druhů v životním prostředí EU.

Hodnocení:

Plnění relevantních cílů Strategie “Od zemědělce ke spotřebiteli” je v OP Rybářství zajištěno v rámci cílů 2.1 Podpora udržitelných činností v oblasti akvakultury, zejména posilování konkurenceschopnosti produkce akvakultury při současném zajištění toho, aby tyto činnosti byly dlouhodobě environmentálně udržitelné a 2.2: Podpora uvádění na trh, kvality a přidané hodnoty produktů rybolovu a akvakultury, jakož i zpracování těchto produktů. Půjde zejména o aktivity na podporu udržitelné akvakultury a využití inovativních a udržitelných postupů.

OP Rybářství přispěje rovněž k naplňování relevantních cílů „Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 – Navrácení přírody do našeho života“ podporou vysazování úhoře říčního a udržitelného hospodaření na rybnících prostřednictvím kompenzací za zajišťování mimoprodukčních funkcí v rámci cíle 1.6 Přispívání k ochraně a obnově vodní biologické rozmanitosti a ekosystémů. Bude se jednat především o krajinnotvornou a ochrannou funkci, která může přispět k zachování druhové pestrosti fauny a flóry. Výše uvedené aktivity napomohou obnovit sladkovodní ekosystémy a zastavit úbytek biodiverzity v EU.

Cíle Zelené dohody pro Evropu (strategie “Od zemědělce ke spotřebiteli” a Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 – Navrácení přírody do našeho života) jsou v OP Rybářství 2021 – 2027 zohledněny.

5.2.3 Nová politika soudržnosti na období 2021-2027

Hlavní investiční politika EU je na úrovni Evropské unie východiskem pro regionální politiku České republiky, díky které je možné kombinovat granty a finanční nástroje. Nová Politika soudržnosti EU pro období 2021 - 2027 navrhuje pět politických cílů, z nichž se ochráně životního prostředí věnuje cíl 2. Zelenější, bezuhlíková Evropa - s nízkými emisemi uhlíku, díky provádění Pařížské dohody a investicím do transformace energetiky, obnovitelných zdrojů a boje proti změně klimatu.

Pro období 2021-2027 bylo nezbytné zřídit Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond (ENRAF). Tento fond je zaměřen na rozdělování finančních prostředků z rozpočtu Unie na podporu společné rybářské politiky, unijní námořní politiky a unijních mezinárodních závazků v oblasti správy oceánů. Článek 42 nařízení o společné rybářské politice kromě toho uvádí, že finanční pomoc Unie v rámci ENRAF musí být podmíněna dodržováním pravidel ENRAF.

V podmínkách České republiky, v souladu s obecnými cíli pro období 2021 – 2027, mezi hlavní priority návrhu nařízení o (ENRAF) patří:

Priorita 1: Podpora udržitelného rybolovu a obnova a zachování mořských biologických zdrojů

Priorita 2: Podpora udržitelných akvakulturních činností, zpracování produktů rybolovu a akvakultury a jejich uvádění na trh, čímž se přispívá k potravinovému zabezpečení v Unii

Hodnocení:

Z hlediska OP Rybářství je relevantní Priorita 2: Podpora udržitelných akvakulturních činností, zpracování produktů rybolovu a akvakultury a jejich uvádění na trh, čímž se přispívá k potravinovému zabezpečení v Unii. Tato priorita Nové politiky soudržnosti EU je v OP Rybářství 2021 – 2027 zohledněna v rámci cíle 2.1 Podpora udržitelných činností v oblasti akvakultury, zejména posilování konkurenceschopnosti produkce akvakultury při současném zajištění toho, aby tyto činnosti byly dlouhodobě environmentálně udržitelné a cíle 2.2: Podpora uvádění na trh, kvality a přidané hodnoty produktů rybolovu a akvakultury, jakož i zpracování těchto produktů. OP Rybářství 2021 – 2027 je s ENRAF v souladu.

5.2.4 Strategie resortu MZe s výhledem 2030

Strategie resortu Ministerstva zemědělství České republiky s výhledem do roku 2030 předkládá dlouhodobou strategickou vizi s cílem zvýšení konkurenceschopnosti a trvalé udržitelnosti českého zemědělství, potravinářství, rybářství, lesnictví a vodního hospodářství. Dále je zaměřena na dosažení přiměřené potravinové soběstačnosti v základních komoditách, vytvoření nových pracovních míst a zlepšení kvality života na venkově. Strategie resortu Ministerstva zemědělství s výhledem do roku 2030 vychází ze Strategického rámce udržitelného rozvoje.

V oblasti akvakultury, tedy produkčního rybářství, je hlavním posláním OP Rybářství v České republice produkce kvalitních tržních ryb hlavně v rybnících, ale také ve speciálních rybochovných zařízeních a trvale udržitelné hospodaření na rybnících poskytujících mimoprodukční funkce.

Strategickou prioritou produkčního rybářství je konkurenceschopné tradiční rybářství (především rybníkářství s hlavní produkovanou rybou kaprem obecným), s pozitivními mimoprodukčními funkcemi a využívání inovativních postupů šetrných k životnímu prostředí při produkci sladkovodních ryb.

Strategické cíle resortu MZe relevantní k zaměření OP Rybářství jsou následující:

- E.1** Zachování konkurenceschopné a ekonomicky životaschopné tradiční akvakultury s pozitivními mimoprodukčními funkcemi
- E.2** Posilování technologického rozvoje, inovací a předávání znalostí v sektoru akvakultury včetně souvisejícího zpracování, investice do vývoje moderní intenzivní technologie chovu umožňující udržitelnou produkci ryb při nízké spotřebě vody a minimálním zatížení životního prostředí a zajištění prosperity chovaných ryb
- E.4** Zajistit vhodné podmínky pro výskyt ryb v rybářských revírech

Hodnocení:

Výše uvedené strategické cíle Strategie resortu MZe do roku 2030, a v návaznosti na ně jejich dílčí cíle (a více než tři desítky opatření) jsou v OP Rybářství reflektovány v cíli 1.6 Vysazování úhoře říčního (strategický cíl E4 se týká spíše sportovního rybolovu), v cíli 2.1 – Podpora udržitelných činností v oblasti akvakultury, zejména posilování konkurenceschopnosti produkce akvakultury při současném zajištění toho, aby tyto činnosti byly dlouhodobě environmentálně udržitelné a v cíli 2.2 – Podpora uvádění na trh, kvality a přidané hodnoty produktů rybolovu a akvakultury, jakož i zpracování těchto produktů. OP Rybářství 2021 – 2027 je se Strategií resortu MZe s výhledem 2030 v souladu.

5.2.5 Víceletý národní strategický plán pro akvakulturu pro léta 2021 až 2030

Víceletý národní strategický plán pro akvakulturu pro léta 2021 až 2030 (VNSPA) zahrnuje následující cíle relevantní pro OP Rybářství:

- Zvýšení informovanosti o přínosech chovu a konzumace ryb
- Zlepšení organizace trhu s produkty akvakultury
- Udržení vysoké úrovně ochrany zdraví lidí a zvířat a dobrých životních podmínek zvířat
- Zachování biodiverzity původních druhů
- Zmírňování dopadů klimatických změn
- Zlepšení vývoje a aplikace inovací v oblasti akvakultury a úrovně poradenských a vzdělávacích služeb
- Zlepšování sledovatelnosti produktů rybolovu a akvakultury
- Podpora udržitelné produkce ryb z akvakultury
- Zvýšení podílu zpracovaných ryb

Hodnocení

Návrh OP Rybářství byl připraven v přímé návaznosti na Víceletý národní strategický plán pro akvakulturu pro léta 2021 až 2030 a jeho cíle plně reflektují cíle VNSPA. OP Rybářství 2021 – 2027 je s Víceletým národním strategickým plánem pro akvakulturu pro léta 2021 až 2030 v souladu.

5.2.6 Plány managementu úhoře říčního

Současná návratnost úhoře říčního (*Anguilla anguilla*) ve volných vodách ČR je velmi malá. Přirozený areál výskytu této ušlechtilé ryby v ČR tvoří prakticky celé povodí Labe a Odry, včetně všech jejich přítoků s výjimkou nejhornějších úseků. V souvislosti s nařízením Rady ES č. 1100/2007 ze dne 18. září 2007, kterým se stanoví opatření pro obnovu populace úhoře říčního, musel každý členský stát do 31. 12. 2008 předložit plány managementu úhoře, které mají za cíl snížit úmrtnost způsobenou lidskou činností a tím umožnit, aby do moře uniklo přinejmenším 40 % dospělého úhoře v poměru k nejpříznivějším odhadům úniku, k nimž by docházelo bez negativního vlivu lidských činností.

Koncepce obsahují plány managementu úhoře v povodí Labe a Odry a časové harmonogramy.

Hodnocení:

OP Rybářství 2021 – 2027 se v rámci cíle 1.6 – Přispívání k ochraně a obnově vodní biologické rozmanitosti a ekosystémů zaměřuje na vysazování úhoře říčního do vnitrozemských vodních toků a na podporu nákladů souvisejících s vysazováním úhoře říčního. OP Rybářství 2021 – 2027 je s Plány managementu úhoře říčního v souladu.

5.2.7 Národní koncepce realizace politiky soudržnosti po roce 2020

Politika soudržnosti hraje dlouhodobě důležitou roli v rozvoji České republiky, ale i Evropské unie jako celku. K pozici České republiky, je zpracován strategický dokument Národní koncepce realizace politiky soudržnosti v ČR po roce 2020 (NKR). Cílem je především určit oblasti pro financování po roce 2020 (priority a cíle ČR pro poskytování podpory ze strany Evropské komise). Součástí NKR je také návrh propojení na unijní programy a způsob koordinace těchto aktivit na národní úrovni, které umožní efektivněji využívat unijní programy.

Hodnocení:

OP Rybářství je nástroj pro čerpání finančních prostředků dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1139 ze dne 7. července 2021, kterým se zřizuje Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a mění nařízení (EU) 2017/1004 (ENRAF). OP Rybářství 2021 – 2027 je s výše uvedeným obsahem koncepce v souladu.

5.2.8 Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050 („SPŽP 2030“)

Státní politika životního prostředí (dále jen SPŽP 2030) je základní referenční dokument pro ostatní sektorové i regionální politiky z hlediska životního prostředí. Ochrana životního prostředí úzce souvisí s většinou sektorových politik a z tohoto důvodu je SPŽP 2030 průřezovou politikou, která musí být s ostatními sektorovými politikami jak koordinována, tak do nich integrována. Hlavním cílem SPŽP je zajistit zdravé a kvalitní životní prostředí, výrazně přispět k efektivnímu využívání veškerých zdrojů a minimalizovat negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí, včetně dopadů přesahujících hranice státu, a přispět tak ke zlepšování kvality života v Evropě i celosvětově.

SPŽP 2030 je členěn na tři oblasti: Životní prostředí a zdraví, Nízkouhlíkové a oběhové hospodářství, Příroda a krajina, a 10 témat (Voda, Ovzduší, Rizikové látky, Hluk a světelné znečištění, Mimořádné události, Sídla, Přechod ke klimatické neutralitě, Přechod na oběhové hospodářství, Ekologicky funkční krajina, Zachování biodiverzity a přírodních a krajinných hodnot).

Pro OP Rybářství jsou relevantní následující specifické cíle SPŽP 2030:

- 2.1.2 Energetická účinnost se zvyšuje
- 2.2.1 Materiálová náročnost ekonomiky se snižuje
- 3.1.1 Retence vody v krajině se zvyšuje prostřednictvím ekosystémových řešení a udržitelného hospodaření
- 3.1.3 Mimoprodukční funkce a ekosystémové služby krajiny, zejména zemědělsky obhospodařovaných ploch, rybníků a lesů, jsou posíleny
- 3.2.3 Negativní vliv invazních nepůvodních druhů je omezen.

Hodnocení:

Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050 se promítá do cíle 1.6 - Přispívání k ochraně a obnově vodní biologické rozmanitosti a ekosystémů a do cíle 2.1 – Podpora udržitelných činností v oblasti akvakultury, zejména posilování konkurenceschopnosti produkce akvakultury při současném zajištění toho, aby tyto činnosti byly dlouhodobě environmentálně udržitelné (typová aktivita Inovace). OP Rybářství 2021 – 2027 je se Státní politikou životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050 v souladu.

5.2.9 Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016-2025

Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR představuje základní koncepční dokument definující priority v oblasti ochrany a udržitelného využívání biodiverzity na území ČR. Také zohledňuje současné mezinárodní závazky České republiky. Současně Strategie navazuje na opatření, definovaná Státní politikou životního prostředí, a je provázána i s dalšími koncepčními dokumenty. Strategie představuje koncepční dokument pro dosažení cílů definovaných v oblasti ochrany přírody a přírodních zdrojů v aktualizovaném Strategickém rámci Česká republika 2030.

Hlavním cílem Strategie je zabránit pokračujícímu celkovému úbytku biologické rozmanitosti na území České republiky a zároveň implementovat opatření a činnosti, které povedou ke zlepšení stavu a dlouhodobě udržitelnému využívání biodiverzity. Paralelně a v souladu s tímto hlavním cílem je významnou snahou Strategie přispět ke zvýšení širšího povědomí o významu biodiverzity a její adekvátní ochrany pro zajištění budoucího udržitelného rozvoje České republiky.

Pro Strategii byly definovány 4 prioritní oblasti:

1. Společnost uznávající hodnotu přírodních zdrojů
2. Dlouhodobě prosperující biodiverzita a ochrana přírodních procesů
3. Šetrné využívání přírodních zdrojů
4. Zajištění aktuálních a relevantních informací

Relevantními cíli Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR pro OP Rybářství jsou:

Dílčí cíl 2.3.2 Zabránit či utlumit rozšíření nových invazních druhů.

Dílčí cíl 3.3.5 Snížit negativní vliv intenzivního rybářství / chovu ryb v rybnících, jehož gestorem je MZe, ve spolupráci s MŽP, měla být podporována opatření minimalizující dopady intenzivního chovu na biodiverzitu a sledován nárůst podílu rybníků fungujících jako přírodě blízké ekosystémy.

Dílčí cíl 3.3.6. Zvýšit retenční schopnosti krajiny.

Hodnocení:

OP Rybářství 2021 – 2027 se na ochranu biologické rozmanitosti zaměřuje v rámci cíle 1.6 - Přispívání k ochraně a obnově vodní biologické rozmanitosti a ekosystémů a cíle 2.1 - Podpora udržitelných činností v oblasti akvakultury, zejména posilování konkurenceschopnosti produkce akvakultury při současném zajištění toho, aby tyto činnosti byly dlouhodobě environmentálně udržitelné. OP Rybářství 2021 – 2027 je s cíli Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR v souladu.

5.2.10 Koncepce ochrany před následky sucha pro území ČR

Cílem Koncepce je vytvořit strategický rámec pro přijetí účinných legislativních, organizačních, technických a ekonomických opatření k minimalizaci dopadů sucha a nedostatku vody na životy a zdraví obyvatel, hospodářství, životní prostředí a na celkovou kvalitu života v České republice.

Strategické cíle koncepce jsou následující:

- Zabezpečit udržení rovnováhy mezi vodními zdroji a potřebou vody napříč sektory i v měnících se klimatických a socioekonomických podmínkách.
- Zmírňovat dopady sucha na akvatické i terestrické ekosystémy prostřednictvím obnovy přirozeného vodního režimu krajiny.

Hodnocení:

Do OP Rybářství 2021 – 2027 se cíle Koncepce ochrany před následky sucha pro území ČR promítají v rámci cíle 2.1 - Podpora udržitelných činností v oblasti akvakultury, zejména posilování konkurenceschopnosti produkce akvakultury při současném zajištění toho, aby tyto činnosti byly dlouhodobě environmentálně udržitelné. OP Rybářství 2021 – 2027 je s cíli Koncepce ochrany před následky sucha pro území ČR v souladu.

5.2.11 Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020 – 2025

Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky (SPOPK ČR) pro období 2020–2025 je de facto akčním plánem pro plnění cílů a opatření vymezených ve Strategii ochrany biologické rozmanitosti České republiky z roku 2016. Program je zaměřen na zastavení pokračujícího úbytku biologické rozmanitosti a zároveň na konkrétní opatření, která povedou ke zlepšení stavu biodiverzity. Je zde definováno 36 cílů a 120 specifických opatření, k naplňování ochrany přírodně cenných území a druhů, udržitelnému využívání jednotlivých typů ekosystémů a také adaptací přírody a krajiny na změny klimatu.

Hodnocení:

OP Rybářství 2021 – 2027 se na ochranu biologické rozmanitosti a adaptací přírody a krajiny na změny klimatu zaměřuje v rámci cíle 1.6 - Přispívání k ochraně a obnově vodní biologické rozmanitosti a ekosystémů a cíle 2.1 - Podpora udržitelných činností v oblasti akvakultury, zejména posilování konkurenceschopnosti produkce akvakultury při současném zajištění toho, aby tyto činnosti byly dlouhodobě environmentálně udržitelné. OP Rybářství 2021 – 2027 je s relevantními cíli Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020 – 2025 v souladu.

5.2.12 Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (2015)

Adaptační strategie ČR uvádí do kontextu adaptační opatření, navrhovaná v různých strategických sektorových dokumentech, a doplňuje směry adaptačních opatření v oblastech, pro které taková opatření zpracována nebyla. Adaptační strategie ČR svým obsahem doplňuje Politiku ochrany klimatu v ČR. Oba tyto dokumenty umožňují komplexní přístup k problematice změny klimatu, k možnostem aktivního předcházení změnám a ke zmírnění nebo eliminaci negativních dopadů na Českou republiku.

Cílem Strategie je zmírnit dopady změny klimatu přizpůsobením se této změně v co největší míře, zachovat dobré životní podmínky a uchovat a vylepšit hospodářský potenciál pro příští generace.

Hodnocení:

Problematika přizpůsobení se změně klimatu se do OP Rybářství promítá v rámci Specifického cíle 2.1 – Podpora udržitelných činností v oblasti akvakultury, zejména posilování konkurenceschopnosti produkce akvakultury při současném zajištění toho, aby tyto činnosti byly dlouhodobě environmentálně udržitelné. Součástí tohoto cíle je typová aktivita Inovace, která mimo jiné umožní budovat odolnost vůči klimatickým změnám, a to prostřednictvím zavádění inovací v oblasti energeticky účinných technologií chovu s nízkým dopadem na životní prostředí, které umožní reagovat na nedostatek vody nebo např. inovace zaměřené na optimalizaci využívání vody v podnicích akvakultury nebo ve zpracovnách ryb, OP Rybářství 2021 – 2017 je se strategií přizpůsobení se změně klimatu v souladu.

5.2.13 Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR

Strategie je základním dokumentem státní správy pro udržitelný rozvoj a zvyšování kvality života obyvatel. Strategický rámec je českou reakcí na přijetí globální rozvojové agendy Valným shromážděním OSN v New Yorku v září 2015 a přenáší do domácího prostředí 17 Cílů udržitelného rozvoje (Sustainable Development Goals).

Uskutečňování cílů Strategického rámce ČR 2030 leží na jednotlivých ministerstvech (rámec nenahrazuje dokumenty jednotlivých ministerstev) a měly by se promítnout do krajských a obecních politik i do každodenního života všech obyvatel.

V rámci části **Odolné ekosystémy**, je poukázáno na zhoršující se stav životního prostředí a odklon od tradičního hospodaření v kombinaci se změnou klimatu, kdy výsledkem je zrychlený odtok vody a její horší kvalita, zesílení eroze a celková degradace půd, výrazné snížení biodiverzity a obecněji vznik fádňů a špatně prostupné krajiny.

V rámci **Voda v krajině** se konstatuje, že bude nezbytné doprovodit obnovu samotných říčních koryt a jejich bezprostředního okolí, mokřadů a malých vodních nádrží dalšími dlouhodobými opatřeními v celém povodí. K lepší kvalitě vody přispěje také podpora ekologického zemědělství a takzvané integrované produkce jako mezistupně mezi konvenčním a ekologickým zemědělstvím.

Hodnocení:

Relevantním cílem OP Rybářství 2021 – 2017 ke Strategickému rámci udržitelného rozvoje je Specifický cíl 2.1 – Podpora udržitelných činností v oblasti akvakultury, zejména posilování konkurenceschopnosti produkce akvakultury při současném zajištění toho, aby tyto činnosti byly dlouhodobě environmentálně udržitelné. Jedná se o typové aktivity zaměřené například na zlepšení retenční schopnosti zadržování vody v krajině, na optimalizaci využívání vody v rybochovných zařízeních a na využívání srážkové vody (Aktivity: Inovace, Investice do akvakultury, Investice do intenzivních akvakulturních systémů, Kompenzace).

5.2.14 Národní akční plán adaptace na změnu klimatu (2017)

Národní akční plán adaptace na změnu klimatu je implementačním dokumentem Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (2015). Akční plán je strukturován podle projevů změny klimatu, a to z důvodu významných mezisektorových přesahů jednotlivých projevů změny klimatu a potřeby mezesortní spolupráce při předcházení či řešení jejich negativních dopadů:

- Dlouhodobé sucho
- Povodně a přívalové povodně
- Zvyšování teplot
- Extrémní meteorologické jevy
 - Vydatné srážky
 - Extrémně vysoké teploty (vlny veder)
 - Extrémní vítr
- Přírodní požáry

Akční plán rozpracovává opatření uvedená v Adaptační strategii ČR do konkrétních úkolů, kterým přiřazuje gesci, termíny plnění, relevanci opatření k jednotlivým projevům změny klimatu a zdroje financování. Akční plán obsahuje 33 specifických cílů a 1 průřezový cíl věnovaný vzdělávání, výchově a osvětě. Jednotlivé cíle jsou naplňovány 52 prioritními opatřeními, respektive 160 prioritními úkoly.

Hodnocení:

Problematika adaptace na změnu klimatu se do OP Rybářství promítá v rámci Specifického cíle 2.1 – Podpora udržitelných činností v oblasti akvakultury, zejména posilování konkurenceschopnosti produkce akvakultury při současném zajištění toho, aby tyto činnosti byly dlouhodobě environmentálně udržitelné. Součástí tohoto cíle je typová aktivita Inovace, která mimo jiné umožní budovat odolnost vůči klimatickým změnám, a to prostřednictvím zavádění inovací v oblasti energeticky účinných technologií chovu s nízkým dopadem na životní prostředí, které umožní reagovat na nedostatek vody nebo například inovace zaměřené na optimalizaci využívání vody v podnicích akvakultury nebo ve zpracovnách ryb a typová aktivita Investice do akvakultury, která se mimo jiné zaměřuje na opatření za účelem ochrany před suchem. OP Rybářství 2021 – 2017 je s Národním akčním plánem adaptace na změnu klimatu v souladu.

5.2.15 Politika územního rozvoje ČR (úplné znění závazné od 1. 9. 2021)

Politika územního rozvoje ČR (PÚR ČR) je nástrojem územního plánování, který určuje požadavky a rámce pro konkretizaci úkolů územního plánování v republikových, přeshraničních a mezinárodních souvislostech, zejména s ohledem na udržitelný rozvoj území. Stanovuje také republikové priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území.

Pro OP Rybářství jsou v částečně relevantní níže uvedené priority PÚR ČR (uvedeny pouze relevantní části priorit):

- (19) Hospodárně využívat zastavěné území (podpora přestaveb revitalizací a sanací území) a zajistit ochranu nezastavěného území (zejména zemědělské a lesní půdy) a zachování veřejné zeleně, včetně minimalizace její fragmentace.
- (20) Rozvojové záměry, které mohou významně ovlivnit charakter krajiny, umísťovat do co nejméně konfliktních lokalit a následně podporovat potřebná kompenzační opatření.
- (25) Vytvářet podmínky pro zvýšení přirozené retence srážkových vod v území a využívání přírodě blízkých opatření pro zadržování a akumulaci povrchové vody tam, kde je to možné s ohledem na strukturu osídlení a kulturní krajinu, jako jedno z adaptačních opatření v případě dopadů změny klimatu. V území vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání srážkových vod jako zdroje vody a s cílem zmírňování účinků povodní a sucha.....

Hodnocení:

OP Rybářství není zaměřen na územní plánování, nicméně v obecné rovině výše uvedená témata, která jsou součástí cílů PÚR ČR bere v úvahu. OP Rybářství 2021 – 2027 reflektuje PÚR ČR především prostřednictvím specifického cíle 2.1 – Podpora udržitelných činností v oblasti akvakultury, zejména posilování konkurenceschopnosti produkce akvakultury při současném zajištění toho, aby tyto činnosti byly dlouhodobě environmentálně udržitelné. Jedná se o typovou aktivitu Inovace (například inovace umožňující budovat odolnost vůči klimatickým změnám, a to prostřednictvím zavádění inovací, které umožní reagovat na nedostatek vody nebo např. inovace zaměřené na optimalizaci využívání vody v podnicích akvakultury nebo ve zpracovných ryb) a typovou aktivitu Investice do akvakultury (například výstavba nebo modernizace rybochovných zařízení a vybavení, odbahňování rybníků, investice na optimalizaci využívání vody).

5.2.16 Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030 (akt. 2019)

Strategický rámec Zdraví 2030 je koncepčním materiálem s meziresortním přesahem, který udává směr rozvoje péče o zdraví občanů České republiky v příštím desetiletí. Strategický rámec Zdraví 2030 soustřeďuje specifické cíle Strategického rámce Česká republika 2030 do 3 strategických cílů:

- Zlepšení zdravotního stavu populace
- Optimalizace zdravotnického systému
- Podpora vědy a výzkumu.

Tyto strategické cíle se pak dělí na 7 specifických cílů, které kopírují investiční a neinvestiční priority ministerstva zdravotnictví pro programové období politiky hospodářské, sociální a územní soudržnosti EU 2021+ a které budou realizovány prostřednictvím 7 navazujících implementačních plánů.

Gestor: Ministerstvo zdravotnictví

Časový rámec: 2021-2030

Hodnocení:

OP Rybářství není zaměřen na péči o zdraví, nicméně v obecné rovině reflektuje cíle Strategického rámce rozvoje péče o zdraví v České republice v rámci specifického cíle. 2.2 - Podpora uvádění na trh, kvality a přidané hodnoty produktů rybolovu a akvakultury, jakož i zpracování těchto produktů. Jedná se o typovou aktivitu Propagační kampaně (podporovány jsou aktivity související zejména s informovaností spotřebitelů o přínosech konzumace rybího masa a výrobků z ryb) a typovou aktivitu Zpracování produktů (činnosti zaměřené na zvýšení podílu i sortimentu zpracovaných ryb). OP Rybářství 2021 – 2027 je se Strategickým rámcem rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030 v souladu.

5.3 Způsob stanovení referenčního hodnotícího rámce v oblasti ŽP

Základní rámec pro vyhodnocení souladu rozvojových cílů koncepce s požadavky na ochranu životního prostředí tvoří referenční cíle ochrany životního prostředí. Referenční cíle ochrany životního prostředí především umožňují posoudit, jak mohou jednotlivé cíle koncepce ovlivnit naplnění cílů ochrany životního prostředí a zda je ovlivňují pozitivně, negativně nebo jsou vůči nim neutrální². Následně mohou sloužit jako základ pro sledování (monitoring) dopadů implementace koncepce na životní prostředí pomocí stanovených indikátorů a jako rámec pro určení environmentálních kritérií výběru potenciálních projektů.

² Analogie platí i pro referenční cíle ochrany veřejného zdraví

Obvykle se pro stanovení referenčního hodnotícího rámce, a tím i sestavení vybrané sady referenčních cílů pro konkrétní strategický dokument, postupuje tím způsobem, že se vychází především z cílů a priorit komunitárních, regionálních a národních koncepčních dokumentů, které mají k předmětnému strategickému dokumentu vztah (viz výše). Dalším zdrojem pro formulaci referenčního hodnotícího rámce je také analýza stavu životního prostředí dotčeného území, která je podkladem pro identifikaci významných problémů životního prostředí.

V případě posuzované koncepce bylo postupováno v souladu s obvyklým, výše uvedeným, postupem. Všechny referenční cíle respektují problémové okruhy koncepce a jejich strukturu ovlivnily také požadavky závěru zjišťovacího řízení. Tímto způsobem byl sestaven seznam referenčních cílů, u nichž byla nalezena relevantní vazba k jednotlivým cílům a typovým aktivitám koncepce.

5.4 Sada referenčních cílů životního prostředí

Níže uvedená sada referenčních cílů ochrany životního prostředí představuje rámec pro Vyhodnocení koncepce. Při vyhodnocování rozvojových cílů prostřednictvím opatření je ve Vyhodnocení v tabelární formě posouzeno, nakolik mohou jednotlivá opatření ovlivnit naplňování referenčních cílů ochrany životního prostředí, to znamená, zda je ovlivňují pozitivně, negativně či jsou vůči nim neutrální.

Při hodnocení byly dále vzaty v úvahu relevantní požadavky dotčených orgánů z předchozích procedur SEA, na nichž se autoři Vyhodnocení podíleli, požadavky závěru zjišťovacího řízení, připomínky dotčených orgánů státní správy a hodnocení cílů některých koncepcí na národní, krajské a místní úrovni.

Stanovené cíle vychází z výše uvedených dokumentů a z požadavků závěru zjišťovacího řízení.

Tabulka 4 Referenční cíle ochrany životního prostředí

Č.	Oblast životního prostředí	Referenční cíl	Charakteristika referenčního cíle
1.	Voda	Chránit zdroje povrchových a podzemních vod, podporovat přirozenou retenční funkci krajiny.	Zajišťovat obecnou ochranu povrchových a podzemních vod, respektovat ochranná pásma vodních zdrojů, podporovat přirozenou retenční funkci krajiny.
2.	Ovzduší a klima	Adaptovat území a volnou krajinu na změnu klimatu.	Podporovat adaptaci na změnu klimatu, zejména prostřednictvím eliminace sucha a podporou vodního režimu v krajině
3.	Krajina	Omezovat fragmentaci krajiny, chránit krajinný ráz.	Omezit fragmentaci krajiny, dbát na zachování krajinného rázu, ochranu významných krajinných prvků a ÚSES.
4.	Biodiverzita a ochrana přírody	Chránit přírodní hodnoty v území, zvyšovat kvalitu přírodního prostředí.	Zajistit zejména ochranu zvláště chráněných území, chránit ohniska biodiverzity.
5.	Půda	Omezit zábory a degradaci půdy (ZPF a PUPFL), zamezovat vodní a větrné erozi půdy.	Především ochrana před zábory ZPF, ochrana lesa, lesní půdy a pozemků zejména před plošně většími zábory, ochrana před důsledky intenzivního hospodaření.
6.	Kulturní památky	Chránit kulturní a přírodní dědictví	Dbát na ochranu kulturních a přírodních památek.
7.	Odpady	Aplikovat prvky oběhového hospodářství s cílem prevence vzniku odpadů.	Aplikovat prvky oběhového hospodářství (zejména při výstavbě). Primárně omezovat vznik odpadů, zvýšit jejich materiálové a energetické využití.

Č.	Oblast životního prostředí	Referenční cíl	Charakteristika referenčního cíle
8.	Zdraví, bezpečnost a EVVO	Zajistit zdravé a bezpečné prostředí	Chránit před negativními vlivy na zdraví. Podporovat domácí produkce kvalitních potravin, podporovat zdravý životní styl a přecházení vzniku civilizačních chorob.

6 ZÁVAŽNÉ VLIVY (VČETNĚ SEKUNDÁRNÍCH, SYNERGICKÝCH, KUMULATIVNÍCH, KRÁTKODOBÝCH, STŘEDNĚDOBÝCH A DLOUHODOBÝCH, TRVALÝCH A PŘECHODNÝCH, POZITIVNÍCH A NEGATIVNÍCH VLIVŮ) NAVRHOVANÝCH VARIANT KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.

Operační program Rybářství 2021-2027 je předkládán v jedné variantě. Tato varianta byla zpracována v souladu s požadavky EK v rámci neformálního vyjednávání (především byly doplněny vazby na horizontální a environmentální priority EU – EGD a podobně) a vznikla na základě komplexního procesu přípravy koncepce ve spolupráci s klíčovými aktéry rozvoje území, ve spolupráci s odbornou skupinou pro Operační program Rybářství (OS OP Rybářství), jejíž složení je uvedeno výše v tomto Vyhodnocení. Hlavní činností OS OP Rybářství byla spolupráce na přípravě SWOT analýzy, včetně analýzy potřeb, spolupráce při přípravě Rámcové pozice k návrhu nařízení ENRAF, aktualizace strategie akvakultury a přípravě OP Rybářství 2021–2027 a dále bude následovat spolupráce při samotné implementaci OP Rybářství 2021–2027.

Vedle navržené varianty OP Rybářství lze definovat také variantu nulovou (stav bez realizace koncepce). Protože hodnocená koncepce byla předložena jen v jedné variantě, byl stav životního prostředí bez realizace koncepce východiskem pro hodnocení jejích případných vlivů. To znamená, že v tabulce 5 v kapitole 6 byly vlivy koncepce na životní prostředí zjišťovány porovnáním se stavem bez realizace koncepce.

Vzhledem k obecnému charakteru koncepce se variantní vývoj může projevit až na úrovni projektů (záměrů/intervencí). Jejich realizace ovlivní způsob provádění koncepce i její vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví. Tuto situaci řeší obligatorní sledování a rozbor koncepce dle § 10h zákona číslo 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, i posouzení vlivů záměrů na životní prostředí, EVL a PO ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb. a zákona č. 114/1992 Sb., respektive stavebního zákona, pokud záměry posuzování dle výše uvedených právních předpisů, nepodléhají.

Klíčovými prvky Operačního programu Rybářství 2021-2027 jsou priority (jiné než technická pomoc), specifické cíle, související typy činností a indikativní aktivity.

6.1 Postup hodnocení

Základní jednotkou pro hodnocení vlivů Operačního programu Rybářství 2021-2027 na životní prostředí a veřejné zdraví, i související naturové hodnocení, jsou související typy činností. Hodnocení na úrovni souvisejících činností je pro vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí zcela dostatečné, protože hodnocení na nižší úrovni by již nepřineslo nové poznatky a hodnocení na úrovni souvisejících činností by se nezměnilo. Nicméně je třeba podotknout, že typové aktivity, kterými budou související typy činností při realizaci koncepce naplňovány, byly při jejich hodnocení, respektive při hodnocení vyšších úrovní programu (specifických cílů, priorit), brány jako celek v úvahu.

Na základě hodnocení typových aktivit pak byly agregací verbálně vyhodnoceny specifické cíle a na základě souhrnu výsledků tohoto hodnocení pak byly ohodnoceny potenciální vlivy priorit. Následně bylo na základě již provedených hodnocení formulováno verbální hodnocení vize koncepce a na závěr je opět verbálně provedeno shrnující hodnocení celé koncepce.

V rámci hodnocení typů činností byly rovněž zohledňovány jejich charakteristiky, to znamená, především jejich popis a specifické typy činností, které obsahují. Pokud se v koncepci vyskytovaly takové typy činností (s ohledem na indikativní aktivity), které by mohly představovat potenciální negativní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví, byly v souladu s principem předběžné opatrnosti rovněž popsány a vyhodnoceny, a to v komentáři pod bodovým hodnocením relevantního typu činnosti.

Tam, kde by dle názoru zpracovatele mohlo dojít během implementace typů činností (respektive souvisejících typů aktivit) k nepříznivým vlivům, byla níže v tabulce 5 Hodnocení specifických cílů formulována doporučení, jak těmto nepříznivým vlivům předcházet, případně k nim byla navržena doporučení pro zmírnění nebo kompenzaci vlivů na životní prostředí.

6.2 Hodnocení typových činností

Pro hodnocení typových činností byla použita následující stupnice hodnocení, která byla převzata z Metodického doporučení pro posuzování vlivů obecných koncepcí na životní prostředí (Věstník MŽP č. 1/2019). V níže uvedeném je pouze termín opatření uvedený v metodice nahrazen termínem typová aktivita a termín hodnotící kritérium uvedený v metodice je nahrazen termínem referenční cíl.

Stupnice významnosti:

- +2 potenciálně významný pozitivní vliv (velkého rozsahu) typové aktivity na hodnotící referenční cíl
Realizace daného opatření je s vysokou pravděpodobností spojena s potenciálně významným pozitivním vlivem na sledovaný referenční cíl ochrany životního prostředí.
- +1 potenciálně mírně pozitivní (přímý či nepřímý, lokální) vliv typové aktivity na daný referenční cíl ochrany životního prostředí
Realizaci daného opatření lze předpokládat mírně pozitivní vlivy na sledovaný referenční cíl ochrany životního prostředí.
- 0 zanedbatelný nebo komplikovaně zprostředkovatelný potenciální vliv typové aktivity na daný referenční cíl ochrany životního prostředí (velmi malý rozsah)
V podrobnosti zpracování OP Rybářství nebyl identifikován negativní či pozitivní vliv na sledovaný referenční cíl ochrany životního prostředí, popřípadě byl identifikován v nevýznamném měřítku. Zpracovatel hodnocení nepředpokládá ovlivnění sledovaného referenčního cíle ochrany životního prostředí.
- 1 potenciálně mírně negativní vliv typové aktivity na daný referenční cíl ochrany životního prostředí (přímý či nepřímý, lokální)
Realizaci daného opatření se předpokládá mírně negativní vliv na sledovaný referenční cíl ochrany životního prostředí.
- 2 potenciálně významný negativní vliv typové aktivity na daný referenční cíl ochrany životního prostředí (velkého rozsahu)
Realizace daného opatření může významně negativně ovlivnit pozitivně ovlivnit sledovaný referenční cíl ochrany životního prostředí.
- ? nebyla identifikována potenciální vazba mezi referenčním cílem ochrany životního prostředí a navrhovanou typovou aktivitou nebo vliv nelze vyhodnotit
V podrobnosti zpracování OP Rybářství nelze přesně identifikovat interakce mezi sledovaným referenčním cílem ochrany životního prostředí a změnou vyvolanou prováděním dané intervence. Vždy je žádoucí odhadnout míru rizika, pokud riziko nevidíme, je vhodným stupněm 0.

Jako **přímé vlivy** jsou chápány takové vlivy způsobené hodnocenou činností, které se vyskytují ve stejném čase a na stejném místě jako tato činnost. Přímé dopady tedy nastávají přímou interakcí činnosti s dotčenou složkou životního prostředí. Příkladem může být vypouštění odpadních vod z čistírny odpadních vod do řeky může vést ke snížení kvality vody v toku.

Jako **nepřímé vlivy** jsou chápány takové vlivy způsobené hodnocenou činností, které nejsou přímým důsledkem hodnocené činnosti a často vznikají na jiném místě než hodnocená činnost nebo jsou výsledkem složité cesty vlivu. Příkladem nepřímého vlivu může být zvýšení teploty vodních útvarů

přijímajících oteplenou chladicí vodu. To může následně vést k nepřímému vlivu na vodní flóru a může v důsledku způsobit snížení populace ryb.

Rozsah vlivu:

- B bodový (působící v místě realizovaného opatření)
- L lokální (působící v rámci širšího území např. v rozsahu správního území obce, kraje)
- R regionální (působící na území 2 a více krajů v případě celostátní koncepce)
- M mezinárodní (vlivy přesahující hranice ČR, identifikace možného přeshraničního rozsahu vlivu by měla vždy vést k úvaze o nezbytnosti mezistátního posuzování koncepce)

(při překryvu mezi rozsahem územní působnosti vlivů je užívána pomlčka k vyjádření přechodu mezi jednotlivými úrovněmi, např. L–R čili lokální až regionální rozsah vlivů)

Spolupůsobení vlivu:

- K kumulativní působení vzhledem k již existujícím nebo uvažovaným záměrům a opatřením, resp. jejich známým vlivům
Kumulativní vliv (hromadící se vliv) je dán součtem vlivů stejného druhu z různých zdrojů, přičemž při posuzování jednotlivých zdrojů izolovaně by takový vliv nemusel být shledán.
 - Sy synergické působení vzhledem k již existujícím nebo uvažovaným záměrům a opatřením, resp. jejich známým vlivům
Synergický (společný vliv) vzniká působením vlivů různého druhu (např. současné působení více zdrojů různých emisí) na danou složku životního prostředí.
 - Sk sekundární působení vzhledem k již existujícím nebo uvažovaným záměrům a opatřením, resp. jejich známým vlivům
Sekundární vliv je vliv působící na danou složku životního prostředí nepřímo přes jinou (druhou) složku životního prostředí.
- +/- pozitivní/negativní

Na základě principu přiměřenosti ve vztahu k detailu v jakém byl OP Rybářství zpracován a vzhledem k tomu, že intervence OPR nemají žádný konkrétní územní průmět, časovou projekci a současně jsou uvedeny jen jako typové aktivity, je hodnocení kumulativních a synergických vlivů založeno na kvalifikovaném expertním odhadu, který využívá výsledky hodnocení jednotlivých intervencí z hlediska jejich potenciálního vlivu na sledované referenční cíle ochrany životního prostředí a současně jejich potenciálních vlivů z pohledu územní působnosti a časový rozsah.

Spolupůsobení vlivů

V rámci OP Rybářství nemají navrhované intervence žádný konkrétní územní průmět (lokalizaci), a proto nelze určit místo spolupůsobení a existující referenční základ spolupůsobení případných vlivů. Spolupůsobení proto není v rámci hodnocení vlivů koncepce na životní prostředí uvažováno.

Časový horizont působení:

- Kp krátkodobé (dočasné) působení vlivu respektive působení občasně
krátkodobý (dočasný) vliv je vliv působící na sledovaný referenční cíl ochrany životního prostředí po dobu provádění realizace aktivity; občasný vliv je vliv působící opakovaně krátkodobě s pravidelným nebo nepravidelným intervalem
- Dt dlouhodobé působení vlivu respektive působení kontinuální (trvalé)
dlouhodobý vliv je vliv působící na sledovaný referenční cíl ochrany životního prostředí po dobu implementace celou dobu realizace koncepce, případně i po naplnění koncepce

Tyto vlivy jsou uvedeny v posledním sloupci tabulky s označením RSC (Rozsah, Spolupůsobení, Časový horizont).

Při hodnocení vlivu rozvojových cílů a typových opatření na životní prostředí a veřejné zdraví se postupovalo tak, že vybraní členové týmu zpracovatele SEA provedli vlastní kompletní hodnocení rozvojových cílů, zohledňující typová opatření, která je naplňují. Úkolem každého experta bylo samostatně a nezávisle ohodnotit (na základě detailního studia koncepce) rozvojové cíle a typová opatření vzhledem k referenčním cílům ochrany životního prostředí a výsledky svého hodnocení zaznamenat do matice (tabulky).

Pokud existovaly velké rozdíly mezi jednotlivými hodnotiteli, byly sjednoceny v diskusi nad výsledky. Je však třeba zdůraznit, že cílem diskuse nebyla unifikace individuálních názorů expertů na danou problematiku, ale rozbor daného problému a vyjasnění individuálních názorů. Výsledkem diskuse tak mohla být korekce původního expertního hodnocení a do určité míry potlačení subjektivity hodnocení.

Na základě hodnocení jednotlivých členů týmu bylo pro každé pole matice zpracováno agregované hodnocení jako aritmetický průměr hodnocení všech členů týmu. Výsledná hodnota pak byla zaokrouhlena na celé číslo a vložena do příslušného pole odpovídající matice agregovaných (výsledných) hodnocení.

Hodnocení vlivů koncepce na životní prostředí vychází jak z provedeného zkoumání, tak i z rozsáhlé diskuse týmu posuzovatele k vlivům koncepce na naplňování referenčních cílů ochrany životního prostředí.

V následující tabulce je uvedeno číselné hodnocení typových činností v rámci jednotlivých specifických cílů, které je v komentáři doplněno o slovní hodnocení. Ke konkrétnímu specifickému cíli jsou okomentovány související typy činností, kterým je potřeba věnovat zvýšenou pozornost.

Tabulka 5 Hodnocení specifických cílů

Specifický cíl 1 (1.4): Podpora účinné kontroly a vynucování, včetně boje proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu, jakož i spolehlivých údajů pro rozhodování založené na znalostech										
Priorita 1 - Podpora udržitelného rybolovu a obnova a zachování vodních biologických zdrojů		Referenční cíle životního prostředí								Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	
		Voda	Ovzduší a klima	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Půda	Kulturní památky	Odpady	Zdraví bezpečnost a EVVO	
Související typy činností	Shromažďování údajů	0	0	0	0	0	0	0	+1	R/-/Dt
<i>komentář</i>	<p>Podporované typy aktivit se týkají shromažďování údajů, jejich správy a poskytování vědeckých poznatků. Bude vyvinut jednotný elektronický nástroj a webový portál, za účelem jednotného shromažďování údajů o akvakultuře (centralizace na národní úrovni). Aktivita se také zaměřuje na poskytování vědeckých poznatků a zpracování odborných studií v oblasti akvakultury (patří sem například monitoring úhoře říčního a vyhodnocování a popř. revize Plánů managementu úhoře říčního). Zároveň budou podporovány aktivity sběru dat za účelem vyhodnocování plnění environmentálních cílů EU a ČR (např. monitoring živin a nežádoucích látek ve vodách, užití antimikrobiálních látek v akvakultuře). Byl identifikován mírně pozitivní vliv v oblasti EVVO, kdy podporou digitalizace a sběru dat, jakožto i podporou aktivit v oblasti nových vědeckých poznatků a odborných studií, lze v budoucnu očekávat sekundární pozitivní vliv na ochranu biodiverzity (management úhoře říčního) a stav a kvalitu povrchových vod (monitoring nežádoucích látek ve vodách, popř. mikropolutantů).</p> <p>Negativní vlivy specifického cíle na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.</p> <p>Doporučení: Bez doporučení.</p>									

Specifický cíl 1 (1.4): Podpora účinné kontroly a vynucování, včetně boje proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu, jakož i spolehlivých údajů pro rozhodování založené na znalostech										
Priorita 1 - Podpora udržitelného rybolovu a obnova a zachování vodních biologických zdrojů		Referenční cíle životního prostředí								
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		Voda	Ovzduší a klima	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Půda	Kulturní památky	Odpady	Zdraví bezpečnost a EVVO	
Související typy činností	Sledovatelnost produktů	0	0	0	0	0	0	0	+1	R/-/Dt
<i>komentář</i>	<p>Aktivity budou zaměřeny na monitorování, kontroly, posílení institucionální kapacity (např. školení inspektorů, sdílení dobré praxe, spolupráce s partnerskými organizacemi) aniž by se zvýšila administrativní zátěž, poskytování vědeckých poznatků a odborných studií (za účelem zlepšení sledovatelnosti produktů akvakultury), vývoj nových postupů a metodik, podpora digitalizace a investice do technologií, které umožní zlepšení sledovatelnosti, za podpory inovativních postupů. Byl identifikován mírně pozitivní vliv v oblasti EVVO, kdy podporou spolupráce, školení, partnerskou spoluprací, zaváděním nových metodik a postupů za podpory digitalizace procesů a podporou nových vědeckých poznatků a odborných studií, dojde ke zlepšení vzdělání a efektivity lidských kapacit a tudíž bude podpořena sledovatelnost produktů akvakultury (monitoring, kontroly).</p> <p>Negativní vlivy specifického cíle na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.</p> <p>Doporučení: Bez doporučení.</p>									

Specifický cíl 2 (1.6): Přispívání k ochraně a obnově vodní biologické rozmanitosti a ekosystémů										
Priorita 1 - Podpora udržitelného rybolovu a obnova a zachování vodních biologických zdrojů		Referenční cíle životního prostředí								
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		Voda	Ovzduší a klima	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Půda	Kulturní památky	Odpady	Zdraví bezpečnost a EVO	
Související typy činností	Vysazování úhoře říčního	0	0	0	+2	0	0	0	0	R/-/Dt
<i>komentář</i>	<p>Aktivity jsou zaměřeny na vysazování úhoře říčního (ve formě monté, nebo rozkrmeného mladého úhoře) do vodních toků v povodí řek Labe a Odry a zároveň jsou aktivity zaměřeny na úhradu nákladů souvisejících s vysazováním úhoře říčního. Vysazováním tohoto druhu dojde ke zvýšení biologické rozmanitosti a zároveň k podpoře biodiverzity sladkovodních ekosystémů. Současně bude na národní úrovni probíhat monitoring stavu populací úhoře říčního a vyhodnocování managementu. Populace úhořů jsou ohroženy nejen úmrtím či zraněním při migraci, ale také komerčním odlovem na udici a potenciálně také nelegálním vývozem do zahraničí. Na základě výše uvedených skutečností lze identifikovat potenciálně významný pozitivní vliv na biodiverzitu a druhovou ochranu přírody podporou vysazování původního druhu úhoře říčního, který je kriticky ohroženým druhem dle IUCN, dle Červeného seznamu ryb a mihulí ČR je řazen mezi druhy vymizelé ve volné přírodě, a má statut ochrany dle přílohy II Úmluvy o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES).</p> <p>Negativní vlivy rozvojového cíle na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.</p> <p>Doporučení: Bez doporučení.</p>									

Specifický cíl 3 (2.1): Podpora udržitelných činností v oblasti akvakultury, zejména posilování konkurenceschopnosti produkce akvakultury při současném zajištění toho, aby tyto činnosti byly dlouhodobě environmentálně udržitelné										
Priorita 2 – Podpora udržitelných akvakulturních činností, zpracování produktů rybolovu a akvakultury a jejich uvádění na trh, čímž se přispívá k potravinovému zabezpečení v Unii		Referenční cíle životního prostředí								
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		Voda	Ovzduší a klima	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Půda	Kulturní památky	Odpady	Zdraví, bezpečnost a EVO	
Související typy činností	Inovace	+1	+1	0	+1	0	0	+1	+1	R/-/Dt
<i>komentář</i>	<p>V rámci činností budou podporovány inovace, které snižují dopad na životní prostředí (např. zelené investice, udržitelné obaly, redukce používání plastů a jejich recyklace, užití alternativních krmiv) a umožní budovat odolnost vůči klimatickým změnám (inovace v oblasti energeticky účinných technologií chovu s nízkým dopadem na životní prostředí, optimalizace využívání vody v podnicích akvakultury nebo ve zpracovnách ryb). Dále za podpory investic do environmentálně šetrných technologií a alternativních zdrojů energie, a tedy za celkové podpory udržitelné a environmentálně šetrné akvakultury pomohou inovace ke zlepšení welfare chovaných zvířat, prevenci jejich nemocí, uváděním nových akvakulturních druhů (s dobrým tržním potenciálem), zdokonalených produktů a postupů, to vše, za podpory digitalizace, vědecké spolupráce a sdílení poznatků. V případě výše uvedených aktivit v oblasti Inovací byly identifikovány mírně pozitivní vlivy na vodu, klima, ochranu biodiverzity, oblast oběhového hospodářství (nakládání s odpady) a zdraví.</p> <p>Negativní vlivy rozvojového cíle na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.</p> <p>Doporučení: Bez doporučení.</p>									

Specifický cíl 3 (2.1): Podpora udržitelných činností v oblasti akvakultury, zejména posilování konkurenceschopnosti produkce akvakultury při současném zajištění toho, aby tyto činnosti byly dlouhodobě environmentálně udržitelné										
<p>Priorita 2 – Podpora udržitelných akvakulturních činností, zpracování produktů rybolovu a akvakultury a jejich uvádění na trh, čímž se přispívá k potravinovému zabezpečení v Unii</p>		Referenční cíle životního prostředí								Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	
		Voda	Ovzduší a klima	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Půda	Kulturní památky	Odpady	Zdraví, bezpečnost a EVO	
Související typy činností	Investice do akvakultury	0	?	0	-1	-1	-1	-1	+1	R/K-1/Dt
<i>komentář</i>	<p>Aktivity jsou zaměřeny na posilování konkurenceschopnosti a odolnosti podniků s cílem zachovat tradiční akvakulturu poskytující environmentální služby. Z hlediska vlivů na životní prostředí se jedná zejména o: výstavbu nebo modernizaci rybochovných zařízení, odbahňování rybníků, optimalizaci využívání vody (například zadržování a znovuvyužívání srážkové vody), podporu inovativních investic. Rovněž budou podporovány investice zajišťující environmentálně šetrnou akvakulturu a aktivity podporující environmentálně šetrné (zelené) investice.</p> <p>Dopady na referenční cíle životního prostředí mohou být mírně pozitivní i mírně negativní. Pokud se týká výstavby rybochovných zařízení (nových rybníků) a odbahňování rybníků, zvýší se retenční schopnost rybníků a tím se sníží potenciální dopady povodní a zlepší se ochrana před suchem. Současně může dojít k úpravě podmínek pro život organismů (vytvoření litorálu). Na druhé straně mohou vznikat střety s ochranou přírody například při rekonstrukcích hrází (požadavky na kácení stromů), dopady odbahňování na život vodních organismů, nakládání s odtěženým bahnem a vlivy v období stavby (doprava, hluk, prašnost). V případě nové výstavby rybníků potenciální negativní vlivy mohou nabývat na významu. V této době však nelze určit kapacity a územní rozložení podporovaných záměrů, takže není možné kvantifikovat jejich potenciální negativní vlivy na životní prostředí dle lokalizace, rozlohy, výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů a podobně. Nelze vyloučit mírné negativní kumulativní vlivy v oblasti ochrany přírody a na půdu a odpady.</p> <p>Doporučení: Eventuální nová výstavba musí být během projektové přípravy stavby vyhodnocena především z hlediska dopadů na přírodu, krajinu a biodiverzitu. V případě revitalizací a odbahnění musí být věnována pozornost ochraně dřevin na hrázích, v případě nezbytnosti jejich kácení z důvodu zdravotního stavu by mělo být dřevo ponecháno pro vývoj bezobratlých. V případě úprav rybníků je potřeba vytvořit dostatečnou rozlohu litorálního pásma a během výstavby minimalizovat dopady hluku, emisí a zemních prací. Zásahy je nutno konzultovat s orgány ochrany přírody a rovněž, v případě dotčení kulturních památek s orgány státní památkové péče. V případě investic do výstavby či modernizace rybochovných zařízení, je nutné dbát na ochranu zemědělského půdního fondu, optimalizaci využívání vody, šetrného nakládání s přírodními zdroji, případného využití obnovitelných zdrojů energie a řídit se principy oběhového hospodářství při vzniku odpadů a nakládání s nimi.</p>									

Specifický cíl 3 (2.1): Podpora udržitelných činností v oblasti akvakultury, zejména posilování konkurenceschopnosti produkce akvakultury při současném zajištění toho, aby tyto činnosti byly dlouhodobě environmentálně udržitelné										
Priorita 2 – Podpora udržitelných akvakulturních činností, zpracování produktů rybolovu a akvakultury a jejich uvádění na trh, čímž se přispívá k potravinovému zabezpečení v Unii		Referenční cíle životního prostředí								
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		Voda	Ovzduší a klima	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Půda	Kulturní památky	Odpady	Zdraví, bezpečnost a EVO	
Související typy činností	Investice do intenzivních akvakulturních systémů	+1	+1	0	0	-1	0	+1	0	R/K-1/Dt
<i>komentář</i>	<p>Aktivity jsou zaměřeny na realizaci nových moderních intenzivních zařízení a modernizaci stávajících zařízení, za podpory snižování negativních vlivů na životní prostředí a zvyšování účinnosti využívání zdrojů (např. investice snižující spotřebu energie, optimalizace využívání vody, environmentálně šetrné investice). Investice povedou také k posilování konkurenceschopnosti a odolnosti podniků. Důležitou aktivitou je také diverzifikace produkce s cílem snížit závislost na omezeném počtu druhů. Byly identifikovány mírně pozitivní vlivy na vodu (optimalizace využívání vody v RAS), podpora obnovitelných zdrojů, podpora oběhového hospodářství (udržitelné nakládání s odpady) a potenciálně mírně negativní vlivy na půdu, pokud by nová zařízení byla realizována na zemědělské půdě. Nelze vyloučit mírné negativní kumulativní vlivy na půdu.</p> <p>Doporučení: V případě investic do výstavby či modernizace zařízení, je nutné dbát na ochranu zemědělského půdního fondu, optimalizaci využívání vody, šetrného nakládání s přírodními zdroji, případného využití obnovitelných zdrojů energie a řídit se principy oběhového hospodářství při vzniku odpadů a nakládání s nimi. Eventuální nová výstavba musí být během projektové přípravy stavby vyhodnocena především z hlediska dopadů na přírodu, krajinu a biodiverzitu. Zásahy je nutno konzultovat s orgány ochrany přírody a rovněž, v případě dotčení kulturních památek s orgány státní památkové péče.</p>									

Specifický cíl 3 (2.1): Podpora udržitelných činností v oblasti akvakultury, zejména posilování konkurenceschopnosti produkce akvakultury při současném zajištění toho, aby tyto činnosti byly dlouhodobě environmentálně udržitelné										
Priorita 2 – Podpora udržitelných akvakulturních činností, zpracování produktů rybolovu a akvakultury a jejich uvádění na trh, čímž se přispívá k potravinovému zabezpečení v Unii		Referenční cíle životního prostředí								
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		Voda	Ovzduší a klima	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Půda	Kulturní památky	Odpady	Zdraví, bezpečnost a EVO	
Související typy činností	Kompenzace	+1	+1	+1	+1	0	0	0	0	R/-/Dt
<p>Kompenzace mají poskytnout náhrady za ušlý příjem či dodatečné náklady. Aktivity mají za cíl zachování konkurenceschopnosti, odolnosti akvakultury, posílení biodiverzity a snížení dopadů klimatických změn. Dále se jedná o náhradu ztrát produkce způsobených rybožravými predátory (vydra říční, kormorán velký apod.) a náhradu škod způsobených suchem. Lze identifikovat mírně pozitivní vlivy na vodu, klima, krajinu, biodiverzitu a ochranu přírody, za předpokladu plnění vodohospodářské funkce rybníků zajišťované manipulací s vodou (akumulace vody v krajině, retence vody v krajině, zajišťování sportovních a rekreačních účelů) a za předpokladu plnění péče nařízené rozhodnutím orgánů ochrany přírody (omezení vysazování amura bílého, omezení krmení ryb krmnými směsmi a ostatními krmivými, omezení používání organických a minerálních hnojiv popř. další omezení z rozhodnutí orgánů ochrany přírody a krajiny).</p> <p>Negativní vlivy rozvojového cíle na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány.</p> <p>Doporučení: Bez doporučení.</p>										

Specifický cíl 4 (2.2): Podpora uvádění na trh, kvality a přidané hodnoty produktů rybolovu a akvakultury, jakož i zpracování těchto produktů										
Priorita 2 - Podpora udržitelných akvakulturních činností, zpracování produktů rybolovu a akvakultury a jejich uvádění na trh, čímž se přispívá k potravinovému zabezpečení v Unii		Referenční cíle životního prostředí								Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	
		Voda	Ovzduší a klima	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Půda	Kulturní památky	Odpady	Zdraví, bezpečnost a EVVO	
Související typy činností	Propagační kampaně	0	0	0	0	0	0	0	+2	R/-/Dt
<i>komentář</i>	Aktivity jsou zaměřeny na informování o kvalitě a prospěšnosti konzumace rybního masa (včetně produktů organické akvakultury a produktů s chráněným označením původu) a o environmentálních přínosech akvakultury a dále na propagačních kampaně, prezentaci produktů a odvětví akvakultury na výstavách a veletrzích, pořádání seminářů a konferencí, podporu na sociálních sítích a webových stránkách a podporu internetového obchodu. Byl identifikován potenciální mírně pozitivní vliv v oblasti zdraví, kdy podporou komunikace a propagace produktů akvakultury lze předpokládat přínosy konzumace rybního masa, produktů z ryb a udržitelné akvakultury na lidské zdraví. Pozitivní vlivy konzumace rybích produktů na lidské zdraví jsou úzce spojeny s osvětou široké veřejnosti, kdy za využití moderních přístupů (webové stránky, sociální média, internetový obchod) lze docílit zvýšení atraktivity akvakultury pro větší počet obyvatel. Negativní vlivy specifického cíle na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány. Doporučení: Bez doporučení.									

Specifický cíl 4 (2.2): Podpora uvádění na trh, kvality a přidané hodnoty produktů rybolovu a akvakultury, jakož i zpracování těchto produktů										
Priorita 2 - Podpora udržitelných akvakulturních činností, zpracování produktů rybolovu a akvakultury a jejich uvádění na trh, čímž se přispívá k potravinovému zabezpečení v Unii		Referenční cíle životního prostředí								Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	
		Voda	Ovzduší a klima	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Půda	Kulturní památky	Odpady	Zdraví, bezpečnost a EVVO	
Související typy činností	Zpracování produktů	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-/-
<i>komentář</i>	Aktivity jsou zaměřeny na podporu zelené (environmentálně šetrné) a digitální transformace a posílení konkurenceschopnosti zpracovatelských podniků pomocí investic do výstavby, modernizace, technologického rozvoje a digitalizace zpracovatelských činností. Druhotně lze identifikovat pozitivní vliv na vodu a odpady za předpokladu použití environmentálně šetrných postupů, investic a modernizace zpracovatelských podniků při zpracování produktů akvakultury. Negativní vlivy specifického cíle na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány. Doporučení: Bez doporučení.									

Specifický cíl 4 (2.2): Podpora uvádění na trh, kvality a přidané hodnoty produktů rybolovu a akvakultury, jakož i zpracování těchto produktů										
Priorita 2 - Podpora udržitelných akvakulturních činností, zpracování produktů rybolovu a akvakultury a jejich uvádění na trh, čímž se přispívá k potravinovému zabezpečení v Unii		Referenční cíle životního prostředí								
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Rozsah/ spolupůsobení/ časový horizont
		Voda	Ovzduší a klima	Krajina	Biodiverzita a ochrana přírody	Půda	Kulturní památky	Odpady	Zdraví, bezpečnost a EVO	
Související typy činností	Organizace producentů	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
komentář	Aktivity zaměřené na vytvoření organizací producentů, sdružení producentů, či mezioborových organizací, aktivity zaměřené na provádění plánů produkce a plánů uvádění produktů, zefektivnění organizace, plánování a uvádění produkce akvakultury na trh a aktivity zajišťující rovnováhu nabídky a poptávky na trhu. Negativní vlivy specifického cíle na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány. Doporučení: Bez doporučení.									
Související typy činností	Opatření pro neočekávané události	0	0	0	0	0	0	0	0	-/-
komentář	Cílem aktivit jsou kompenzace (ušlého příjmu či dodatečných nákladů) spojené s krizemi v oblasti veřejného zdraví (viz například pandemie a její vliv na zahraniční trh) nebo životního prostředí (extrémní jevy počasí). Negativní vlivy specifického cíle na životní prostředí a veřejné zdraví nebyly identifikovány. Doporučení: Bez doporučení.									

V rámci výše uvedeného hodnocení nebyly navrženy takové typové aktivity, respektive specifické cíle, které by znemožňovaly schválení OP Rybářství.

6.3 Hodnocení specifických cílů

Specifický cíl 1 (1.4): Podpora účinné kontroly a vynucování, včetně boje proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu, jakož i spolehlivých údajů pro rozhodování založené na znalostech

Nebyly identifikovány žádné negativní vlivy specifického cíle na životní prostředí a veřejné zdraví. Současně byl indikován mírný pozitivní vlivy specifického cíle na EVVO.

Doporučení zpracovatele: Bez doporučení úpravy specifického cíle.

Specifický cíl 2 (1.6): Přispívání k ochraně a obnově vodní biologické rozmanitosti a ekosystémů

Nebyly identifikovány žádné významné negativní vlivy specifického cíle na životní prostředí a veřejné zdraví. Současně byl indikován mírný pozitivní vlivy specifického cíle na biodiverzitu a ochranu přírody.

Doporučení zpracovatele: Bez doporučení úpravy specifického cíle.

Specifický cíl 3 (2.1): Podpora udržitelných činností v oblasti akvakultury, zejména posilování konkurenceschopnosti produkce akvakultury při současném zajištění toho, aby tyto činnosti byly dlouhodobě environmentálně udržitelné

Byly identifikovány převažující mírně pozitivní vlivy na všechny referenční cíle životního prostředí s výjimkou kulturních památek a v případě investic do akvakultury a investic do intenzivních akvakulturních systémů byly indikovány potenciální mírné negativní vlivy na biodiverzitu a ochranu přírody, půdu, kulturní památky a odpady.

Doporučení zpracovatele: Bez doporučení úpravy specifického cíle. V případě investic do akvakultury a investic do intenzivních akvakulturních systémů byly pro typy činností s potenciálně negativními vlivy na životní prostředí formulována doporučení minimalizačních opatření – viz tabulka číslo 5 výše.

Specifický cíl 4 (2.2): Podpora uvádění na trh, kvality a přidané hodnoty produktů rybolovu a akvakultury, jakož i zpracování těchto produktů

Nebyly identifikovány žádné negativní vlivy specifického cíle na životní prostředí a veřejné zdraví. Současně byl indikován významný pozitivní vlivy specifického cíle na zdraví a EVVO.

Doporučení zpracovatele: Bez doporučení úpravy specifického cíle.

V rámci tohoto hodnocení nebyly navrženy takové specifické cíle, které by znemožňovaly schválení OP Rybářství.

6.4 Hodnocení priorit

Priorita 1 - Podpora udržitelného rybolovu a obnova a zachování vodních biologických zdrojů Hodnocení Vize koncepce

Nebyly identifikovány žádné významné negativní vlivy priority na životní prostředí a veřejné zdraví. Současně byly indikovány mírné až významné pozitivní vlivy priority na životní prostředí.

Doporučení zpracovatele: Bez doporučení úpravy priority.

Priorita 2 – Podpora udržitelných akvakulturních činností, zpracování produktů rybolovu a akvakultury a jejich uvádění na trh, čímž se přispívá k potravinovému zabezpečení v Unii

Byly identifikovány převažující mírně pozitivní vlivy na všechny referenční cíle životního prostředí s výjimkou kulturních památek a v případě investic do akvakultury a investic do intenzivních akvakulturních systémů byly indikovány potenciální mírné negativní vlivy na biodiverzitu a ochranu přírody, půdu, kulturní památky a odpady.

Doporučení zpracovatele: Bez doporučení úpravy priority.

V rámci tohoto hodnocení nebyly navrženy takové typové priority, které by znemožňovaly schválení OP Rybářství.

6.5 Vize české akvakultury v roce 2030

Vize české akvakultury v roce 2030 byla definována ve schváleném Víceletém národním strategickém plánu pro akvakulturu pro léta 2021 až 2030 (VNSPA). Vize české akvakultury v roce 2030 byla do OP Rybářství převzata beze změny.

Vize budoucího vývoje a stavu českého rybářství musí reflektovat současný stav a zaměření produkčního rybářství v České republice. Dále je nezbytné vzít v úvahu i další mimoprodukční funkce, které rybníky a rybáři plní na straně jedné a na straně druhé environmentální a klimatické cíle včetně cílů Společné rybářské politiky. Ve Víceletém národním strategickém plánu pro akvakulturu pro léta 2021 až 2030, k plnění jehož cílů OP Rybářství přispívá, byla definována následující vize:

- Posílení významu tradičních a moderních forem akvakultury,
- Udržení produkce z tradiční akvakultury minimálně na stávající úrovni prostřednictvím modernizace a inovace stávajících technologií a chovných zařízení, včetně zachování environmentálních přínosů rybníkářství,
- Zvýšení produkce dalších druhů ryb, zejména dravých, prostřednictvím budování nových moderních rybích farem šetrných k životnímu prostředí,
- Zvýšení podílu i sortimentu zpracovaných sladkovodních ryb, modernizace, inovace a koncentrace zpracovatelských kapacit,
- Silné postavení rybářských podniků na trhu,
- Sektor akvakultury odolný vůči změnám klimatu, krizím v oblasti veřejného zdraví a v oblasti životního prostředí.

Celkově je vize VNSPA formulována obecně (posílení tradičních a moderních forem akvakultury, udržení produkce z tradiční akvakultury, zvýšení produkce dalších druhů ryb, zvýšení podílu i sortimentu zpracovaných sladkovodních ryb pro český trh, postavení rybářských podniků na trhu). Vize je podrobněji rozvedena prostřednictvím cílů prioritních oblastí a nástrojů k realizaci aktivit, v nich uvedených.

Vize je navržena přiměřeně svému účelu. Podrobněji je popsána prostřednictvím prioritních oblastí.

Doporučení zpracovatele: Bez doporučení úprav vize.

6.6 Hodnocení koncepce jako celku

Při hodnocení vlivů Operačního programu Rybářství 2021-2027 na životní prostředí je potřeba vzít v úvahu nejen potenciální dopady koncepce na životní prostředí ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ale také vzájemnou interakci stavu životního prostředí s celkovou ambicí

vývoje v navrženém scénáři předpokládaného vývoje akvakultury v České republice do roku 2030 ve Víceletém národním strategickém plánu pro akvakulturu.

V této souvislosti se jedná především o to, že současná kvalita životního prostředí v České republice (zejména sucho, extrémní meteorologické, zvláště pak hydrologické jevy, dopady změn klimatu, hospodaření s vodou a půdou, intenzifikace zemědělství) může být jedním z limitů dalšího rozvoje území, a to ať už přímo – omezením možností realizace opatření, které by mohly mít další negativní vliv na životní prostředí v zatížených částech území - tak i zprostředkovaně, tedy možným negativním vývojem oblasti bez ohledu na realizaci koncepce (sucho, vliv povodní, výskyt nepůvodních druhů, environmentální udržitelnost produkce a další).

1)

V kapitole OP Rybářství „Strategie programu: hlavní problémy související s rozvojem a politická reakce“ byl analyzován současný stav akvakultury v České republice, zejména pokud jde o produkci, uvádění produkce na trh, spotřebu a propagaci spotřeby, s ohledem na pozitivní i negativní environmentální aspekty akvakultury. Byla popsána vazba na nadřazené strategické dokumenty a vztah návrhu OP Rybářství 2021 – 2027 k horizontálním politikám EU. Byly vypracovány SWOT analýzy, v Prioritě 1: Podpora udržitelného rybolovu a obnova a zachování vodních biologických zdrojů a v Prioritě 2: Podpora udržitelných akvakulturních činností, zpracování produktů rybolovu a akvakultury a jejich uvádění na trh, čímž se přispívá k potravinovému zabezpečení v Unii. Jsou zde shrnuty slabé a silné stránky současného stavu akvakultury v České republice a definovány potenciální hrozby a příležitosti do budoucna. Na základě SWOT analýzy byly identifikovány klíčové problémy, se kterými se sektor akvakultury potýká

Analytická část je zpracována v odpovídajícím rozsahu.

Doporučení zpracovatele: Bez doporučení úprav.

2)

Na analytická zjištění první kapitoly OP Rybářství reaguje jeho kapitola 2. Priority. Naplňování hlavního cíle OP Rybářství bude realizováno prostřednictvím 2 hlavních prioritních oblastí (2.A. Priority jiné než technická pomoc, 2.B. Priorita technická pomoc). Každá z priorit uvedených prioritních oblastí má definovány vlastní specifické cíle, které budou naplňovány prostřednictvím aktivit, na které budou následně navázány jednotlivé realizační nástroje. Nástroje byly formulovány s ohledem na možnosti České republiky (kombinace peněžních a nepeněžních podpor, administrativních opatření, různé podpory vybraných subjektů v daných oblastech).

Z hodnocení OP rybářství provedeného výše v tomto Vyhodnocení vyplývá, že **specifické cíle prioritních oblastí a aktivity** (a nástroje k realizaci aktivit) **nejsou v rozporu s požadavky na ochranu životního prostředí a veřejného zdraví a mezi cíli prioritních oblastí a aktivitami není žádný, který by měl potenciálně významný negativní vliv na životní prostředí**. Nicméně jsou v kapitole 10 tohoto Vyhodnocení navržena opatření ke zmírnění potenciálních negativních dopadů.

V případě některých opatření byly identifikovány potenciální možné mírné negativní vlivy na jednotlivé složky životního prostředí, a to zejména v případě umístování nových rybochovných zařízení (rybníků pro polointenzivní chov ryb, zařízení pro intenzivní chov - RAS, případně revitalizace a odbahnění stávajících vodních děl (viz komentáře výše v tabulkách). Dále je nutné také upozornit na to, že se na území České republiky nachází řada kulturních památek a lokalit s prokázanými archeologickými nálezy, které by mohly být potenciálně při nové výstavbě dotčeny.

V případě hodnocených specifických cílů prioritních oblastí a aktivit budou skutečné vlivy na životní prostředí záviset především na konkrétním provedení a lokalizaci záměrů, kterými budou naplňovány, a které musí být vyhodnoceny prostřednictvím procedur hodnocení vlivů projektů na životní prostředí

(EIA, naturové hodnocení, biologické hodnocení, požadavky stavebního řízení, požadavky vodního zákona, a další), které musí schválení projektů podmiňovat.

Podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, byl samostatně vyhodnocen rovněž vliv koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy Natura 2000 (Příloha č. 1 Vyhodnocení). V rámci hodnocení Natura 2000 bylo konstatováno, že předložený operační program ani jednotlivé priority, specifické cíle a typy aktivit v něm uvedené nebudou mít významně negativní vliv na celistvost a předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí v rámci soustavy Natura 2000. Opatření pro předcházení, eliminaci a zmírnění možných negativních vlivů jsou uvedena v kapitole 10 tohoto Vyhodnocení.

V rámci hodnocení byly rovněž zvažovány kumulativní, sekundární a synergické vlivy. Jelikož jsou typové aktivity v koncepci uvedeny v širším rozsahu a současně velmi obecně (bez uvedení konkrétních záměrů, konkrétních parametrů a charakteristik, lokalizace, rozsahu, účelu a podobně), bylo možné vyhodnotit kumulaci vlivů OP Rybářství 2021 – 2027 pouze odborným odhadem.

Na základě výše provedeného hodnocení OP Rybářství je možno konstatovat, že:

- **Koncepce jako celek nebude mít žádný významný negativní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví**
- **Koncepce jako celek bude mít řadu mírně až významně pozitivních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví**
- **Pozitivní vlivy koncepce jako celku významně převáží nad vlivy negativními.**
- **Nebyly zjištěny žádné objektivně vyhodnotitelné (významné) kumulativní vlivy koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví s vlivy jiných koncepcí nebo záměrů. Nebyly identifikovány žádné objektivně vyhodnotitelné synergické vlivy koncepce.**
- **OP Rybářství je možno schválit a implementovat.**

7 VYHODNOCENÍ MOŽNÝCH PŘESHraniČNÍCH VlivŮ Koncepce Na Životní Prostředí

V rámci hodnocení vlivů návrhu Operačního programu Rybářství 2021-2027 na životní prostředí, provedených v předchozí kapitole, byly brány v úvahu také potenciální přeshraniční vlivy. Protože v rámci hodnocení nebyly identifikovány žádné významné negativní vlivy koncepce na území ČR, lze konstatovat, že lze vyloučit také potenciální významné negativní vlivy koncepce na životní prostředí přesahující hranice ČR. Potenciální přímé vlivy Operačního programu Rybářství 2021-2027 se týkají území České republiky.

Na základě znalostí obsahu návrhu koncepce a provedeného hodnocení jeho potenciálních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví není žádný důvod předpokládat významný negativní přeshraniční vliv koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a provádět přeshraniční posouzení koncepce ve smyslu § 14a zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. A to zejména v situaci, kdy potenciální vlivy na životní prostředí budou dále eliminovány, případně zmírňovány vhodnými doporučenými opatřeními.

8 VÝČET DŮVODŮ PRO VÝBĚR ZKOUMANÝCH VARIANT A POPIS, JAK BYLO POSUZOVÁNÍ PROVEDENO, VČETNĚ PŘÍPADNÝCH PROBLÉMŮ PŘI SHROMAŽDOVÁNÍ POŽADOVANÝCH ÚDAJŮ

8.1 Výběr zkoumaných variant

Operační program Rybářství 2021-2027 je předkládán v jedné variantě. Vedle navržené varianty lze definovat také variantu nulovou (stav bez realizace koncepce). Vzhledem ke skutečnosti, že hodnocená koncepce byla předložena jen v jedné variantě, byl stav životního prostředí bez realizace koncepce východiskem pro hodnocení jejích případných vlivů. To znamená, že v tabulce 5 v kapitole 6 byly vlivy koncepce na životní prostředí zjišťovány porovnáním se stavem bez realizace koncepce.

V případě nulové varianty by vývoj životního prostředí nebyl ovlivněn aktivitami koncepce. Je však třeba poznamenat, že koncepce může stav životního prostředí ovlivnit pouze částečně, protože životní prostředí může být současně významně ovlivňováno řadou dalších vlivů, včetně vlivů jiných celostátních, případně krajských koncepcí.

Na základě hodnocení provedených v rámci předchozích kapitol tohoto Vyhodnocení lze konstatovat, že byly zjištěny převážně pozitivní vlivy koncepce a nebyly zjištěny žádné potenciální významné negativní vlivy koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví. V případě dvou typových aktivit (Investice do akvakultury a Investice do intenzivních akvakulturních systémů) byly identifikovány mírné negativní vlivy, které však nezakládaly potřebu navrhnout variantní řešení koncepce.

Vzhledem k obecnému charakteru dokumentu Operační program Rybářství 2021-2027 mohou varianty nastat při realizaci koncepce, na úrovni přípravy a zpracování záměrů/projektů s konkrétními charakteristikami. Je proto nezbytné, aby při výběru projektů k podpoře v rámci koncepce, které v současnosti koncepce neuvádí, byla dostatečně zohledněna environmentální kritéria a aby systém monitorování realizace koncepce obsahoval environmentální indikátory (viz příslušné kapitoly Vyhodnocení). A to jak při výběru projektů předkladatelem koncepce, tak při výběru projektů v rámci rozhodnutí o jejich financování z jiných zdrojů.

V této souvislosti je zřejmé, že tam kde to bude relevantní, musí být záměry podrobeny hodnocení dle zákonů č. 100/2001 Sb. (EIA), č. 114/1992 Sb. (naturové a biologické hodnocení), respektive musí být aplikovány environmentální požadavky stavebního zákona. Dále je nutno upřednostňovat taková řešení, která budou předcházet případným kolizím se zájmy ochrany životního prostředí, přírody a krajiny a veřejného zdraví, či je budou minimalizovat.

8.2 Popis provedení posouzení vlivů koncepce na životní prostředí

Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí bylo zpracováno na základě § 10e až § 10f zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, v rozsahu jeho přílohy č. 9. Obsah a rozsah Vyhodnocení dále vychází ze Závěru zjišťovacího řízení podle § 10d citovaného zákona, vydaného Ministerstvem životního prostředí – odborem posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, dne 8. 2. 2021 (č. j.: MZP/2021/710/694).

Podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, bylo provedeno také Posouzení vlivů koncepce na předmět ochrany a celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti podle § 45i odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, plynoucí z vyhlášky č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhodnocení Operačního programu Rybářství 2021-2027 vychází z následujících zdrojů a metodických kroků:

- Analýza stavu životního prostředí dotčeného území, včetně charakteristik hlavních trendů vývoje,
- Analýza relevantních strategických koncepčních rozvojových dokumentů na národní, krajské i místní úrovni,
- Stanovení referenčního hodnotícího rámce (sady referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejné zdraví) na základě vybraných koncepčních dokumentů (včetně dokumentů doporučených ze strany orgánů veřejné správy),
- Tabulkové a slovní hodnocení cílů priorit koncepce a souvisejících aktivit ve vztahu k referenčním cílům ochrany životního prostředí.
- Opatření k vyloučení, minimalizaci, zmírnění nebo kompenzaci potenciálně negativních vlivů a doporučení úprav koncepce na základě výše uvedených kroků.
- Návrh environmentálních indikátorů pro sledování vlivů realizace koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví,
- Návrh environmentálních kritérií pro výběr projektů, jako pomůcku pro výběr projektů.
- Vypořádání připomínek mezirezortního řízení

Hodnocení analýzy a vize bylo provedeno slovně. Hodnocení specifických cílů dvou základních prioritních oblastí proběhlo prostřednictvím podrobného hodnocení souvisejících typů činností. To bylo provedeno v tabulce porovnáním s vybranými referenčními cíli a následně slovně komentováno (viz kapitola 6.3. Hodnocení vlivů).

8.3 Problémy při shromažďování požadovaných údajů

Předkladatel i zpracovatel Operačního programu Rybářství 2021-2027 poskytli zpracovateli Vyhodnocení SEA pro jeho hodnocení dostatečné množství relevantních údajů, týkajících se samotné koncepce.

K posouzení koncepce, respektive specifických cílů a souvisejících typů činností uvedených v koncepci, bylo k dispozici dostatečné množství údajů. K dispozici byl návrh koncepce a rovněž také relevantní dokumenty, mapové podklady, s jejichž pomocí bylo hodnocení prováděno (například Natura 2000 a další). Nenastaly tedy žádné problémy při shromažďování údajů.

Vzhledem k rozsahu a charakteru koncepce je možno konstatovat, že se při zpracování tohoto Vyhodnocení nevyskytly takové obtíže nebo nejistoty, které by mohly negativně ovlivnit rozsah a obsah posouzení realizovaného v rámci Vyhodnocení nebo které by znemožňovaly jeho zpracování.

9 STANOVENÍ MONITOROVACÍCH UKAZATELŮ (INDIKÁTORŮ) VLIVU KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, zavazuje v § 10h předkladatele koncepce, aby zajistil sledování a rozbor vlivů schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví. Pokud předkladatel na základě tohoto sledování zjistí, že provádění koncepce má nepředvídané závažné negativní vlivy na životní prostředí nebo veřejné zdraví, je povinen zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění těchto vlivů, informovat o tom příslušný úřad a dotčené orgány a současně rozhodnout o změně koncepce. Stanovení indikátorů navazuje na určení referenčních cílů životního prostředí a musí s nimi být v souladu, obdobně jako následně environmentální kritéria pro výběr projektů.

9.1 Monitorování vlivů realizace koncepce na životní prostředí

Návrh systému monitorování vlivů Operačního programu Rybářství 2021-2027 vychází ze skutečnosti, že obsah koncepce musí být natolik obecný, aby umožnil intervence dané rámcem priorit specifických cílů, respektive aktivit. Nástrojem realizace koncepce budou až projekty, realizované v rámci navazujícího operačního programu Rybářství a naplňujícího navržené cíle a aktivity. Realizace těchto souvisejících typů činností prostřednictvím projektů či záměrů přitom může mít – dle jejich konkrétního charakteru, kapacity a lokalizace – rozdílné dopady na životní prostředí a veřejné zdraví.

V souvislosti s tím je třeba upozornit na to, že při monitorování realizace koncepce nebude možno zcela rozlišit, zda a v jaké míře byl vývoj stavu životního prostředí a veřejného zdraví ovlivněn intervencemi koncepce, nebo jinými procesy (například intervence v rámci dalších koncepčních dokumentů ČR, dalších OP, případně komplementárních národních dotačních titulů, dynamika “přirozeného vývoje” společnosti, globální vlivy, dopady aktuální ekonomické situace a podobně).

9.2 Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátorů) životního prostředí

Pro sledování vlivů koncepce na životní prostředí na úrovni obecnosti v jaké pracuje posuzovaná koncepce, doporučuje zpracovatel SEA zařadit do obecného systému monitoringu realizace koncepce níže uvedenou sadu environmentálních indikátorů. Klíčové je, že pro sledování vlivů realizace koncepce na jednotlivé referenční cíle ochrany životního prostředí mohou být navrženy jen takové indikátory, které budou měřitelné/hodnotitelné. Jejich sledování by pak mělo být prováděno v celém období platnosti koncepce a vychází mimo jiné z výše uvedených požadavků ustanovení §10h, zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (povinnost předkladatele koncepce).

Návrh mechanismu monitorování koncepce předkladatelem je uveden v následujícím textu.

9.3 Návrh mechanismu monitorování

Realizace koncepce, především vlivy realizovaných aktivit specifických cílů, na životní prostředí, bude vyhodnocena 2x za období platnosti koncepce (četnost bude upřesněna na základě finální verze Strategických zásad EU pro akvakulturu) na základě podmínek a požadavků Stanoviska příslušného úřadu k Vyhodnocení koncepce dle § 10 g) citovaného zákona a dále také na základě environmentálních indikátorů (vybraných monitorovacích ukazatelů vlivu na životní prostředí). Sběr dat a jejich agregace bude probíhat průběžně.

Výsledky vyhodnocení budou zveřejňovány na internetových stránkách předkladatele v sekci, v níž bude zveřejněna schválená koncepce, Stanovisko a Prohlášení. Monitorováním a agregací dat pak bude

možné vyhodnotit celkový dopad realizace koncepce na referenční cíle ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.

9.4 Návrh environmentálních indikátorů

V následující tabulce jsou navrženy monitorovací ukazatele (indikátory) pro hodnocení vlivu Operační program Rybářství 2021-2027 (tzn. projektů realizovaných v rámci koncepce OP Rybářství) na životní prostředí. Návrh monitorovacích indikátorů vlivů koncepce na životní prostředí vychází jak ze samotného vyhodnocení koncepce na základě referenčních cílů ochrany životního prostředí, viz kapitola č. 5.3 Sada referenčních cílů životního prostředí, tak i z návrhu koncepce samotné.

Tabulka 6 Návrh environmentálních indikátorů

Oblast životního prostředí	Referenční cíl	Indikátor	Jednotka
Biodiverzita a ochrana přírody	Chránit přírodní hodnoty v území, zvyšovat kvalitu přírodního prostředí.	Projekty zaměřené na ochranu a obnovu přírody, ochranu ekosystémů a biologickou rozmanitost	počet
Půda	Omezit zábory a degradaci půdy (ZPF a PUPFL), zamezovat vodní a větrné erozi půdy.	Projekty zaměřené na odbahňování, kdy je vytěžený sediment přímo použitelných na zemědělský půdní fond.	počet
Odpady	Aplikovat prvky oběhového hospodářství s cílem prevence vzniku odpadů.	Projekty, které implementují prvky oběhového hospodářství (znovuvyužívání odpadů, recyklace odpadů atd.)	počet
Kulturní památky	Chránit kulturní a přírodní dědictví	Projekty, jejichž předmětem je výstavba, rekonstrukce nebo odbahnění s pozitivními dopady na krajinný ráz, kulturní a přírodní dědictví?	počet

Všechny výše uvedené environmentálních indikátory budou zjišťovány z evidence realizovaných projektů a z hodnocení realizovaných projektů. Environmentální indikátory bude vyhodnocovat interní hodnotitel programu.

10 POPIS NAVRHOVANÝCH OPATŘENÍ PRO PŘEDCHÁZENÍ, VYLOUČENÍ, SNÍŽENÍ A KOMPENZACI VÝZNAMNÝCH NEGATIVNÍCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ ZJIŠTĚNÝCH NEBO PŘEDPOKLÁDANÝCH PŘI PROVÁDĚNÍ KONCEPCE

Z provedeného vyhodnocení priorit, cílů a typových opatření vyplývá, že **nebyl identifikován žádný významný negativní vliv na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví, respektive na lokality soustavy Natura 2000**, vyplývající z provedení koncepce.

V případě mírných negativních vlivů se jedná především o dopady spojené s výstavbou vodních nádrží, rybníků a revitalizací rybníků (ať už vyvolanou ekonomickými či havarijními důvody). Může se jednat především o následující potenciální mírné negativní dopady:

- Záběr ZPF a ohrožení biodiverzity, předmětů ochrany a krajinného rázu při výstavbě vodních nádrží a rybníků
- Ohrožení vodních organismů při odbahňování rybníků (rozsah, nevhodné načasování)
- Ovlivnění předmětů ochrany ZCHÚ, případně EVL a PO
- Kácení dřevin při rekonstrukcích hrází, včetně odvozu dřeva starých stromů
- Ohrožení zemědělské půdy deponováním bahna kontaminovaného těžkými kovy
- Dopady při stavbě (zvýšení hluku, emise a přesuny zemin), včetně šíření nepůvodních druhů ryb a vodních organismů, případně i terestrických rostlin

Na druhé straně byla zjištěna řada pozitivních vlivů, které by budoucí realizace koncepce měla přinést. Jedná se především o pozitivní dopady

- Opatření na podporu biodiverzity původních druhů ryb (úhoře říčního)
- Zvýšení akumulace vody v krajině a retenčního účinku zvláště pak v období dlouhotrvajícího sucha, podpora litorálních pásem a mokřadů při revitalizaci rybníků
- Podpora mimoprodukčních funkcí rybníků, včetně ochrany před povodněmi a adaptace na dopady změny klimatu
- Podpora významných krajinných prvků
- Pozitivní vliv na hydrologické poměry v oblasti

Hlavním nástrojem ochrany životního prostředí bude předcházení, omezování, snižování či kompenzace případných vlivů (vhodná lokalizace, technické provedení, hodnocení záměrů, dopady na zájmy ochrany přírody ad.). V případě projektů, které vycházejí z oblastí podpory koncepce, se jedná o zajištění souladu jejich umístování s platnou územně-plánovací dokumentací a v navazujících fázích jejich přípravy posouzení prostřednictvím EIA, naturového hodnocení, biologického hodnocení, nebo podle požadavků stavebního a vodního zákona, tam kde nejsou procedury dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, nebo zákona na ochranu přírody, relevantní.

Základním opatřením k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci potenciálně negativních vlivů zjištěných při provádění koncepce bude – vedle pečlivého a kvalifikovaného výběru podporovaných aktivit na základě kritérií pro výběr projektů - pravidelná kontrola (monitoring) realizace provádění Koncepce (viz kapitola 9 Vyhodnocení).

V případě zjištění závažných negativních vlivů na životní prostředí nebo veřejné zdraví během realizace Operačního programu Rybářství 2021-2027 je předkladatel na základě požadavků zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, povinen zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění takových vlivů a informovat o tom příslušný úřad, tedy Ministerstvo životního

prostředí a dotčené orgány a současně rozhodnout o adekvátní změně koncepce. Opatření mohou být různého charakteru, od zvýšení dohledu při výběru podporovaných opatření po uložení nápravných opatření, až po případné zastavení podpory.

10.1 Opatření k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci významných negativních vlivů činností/typových aktivit na životní prostředí

Jak již bylo uvedeno výše, hlavní jednotkou struktury koncepce, jejímž prostřednictvím byly posouzeny vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví, jsou specifické cíle, naplňované činnostmi, respektive typovými aktivitami. Při jejich vyhodnocování nebyly zjištěny žádné významné negativní vlivy na referenční cíle životního prostředí a veřejného zdraví.

Část činností/typových aktivit je organizačního nebo administrativního charakteru, tedy zcela bez identifikovaných negativních vlivů na referenční cíle ochrany životního prostředí.

V případě činností/typových aktivit, v jejichž rámci se budou realizovat záměry či projekty s potenciálním vlivem na životní prostředí, budou nejvýznamnějším nástrojem k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů procedura EIA, případně biologické hodnocení a tam, kde to není relevantní, požadavky stavebního zákona.

S ohledem na lokality soustavy Natura 2000, je teoreticky u některých projektů možné – pokud tak určí orgán ochrany přírody svým stanoviskem – posoudit také vlivy záměrů na lokality soustavy Natura 2000 dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

V případě záměrů/projektů, které spadají do některých již dříve identifikovaných rozvojových cílů/aktivit s mírně potenciálním vlivem na životní prostředí (viz kapitola 6), navrhujeme opatření ke snížení potenciálních negativních vlivů těchto aktivit/projektů. Níže navrhovaná opatření budou uvedena v pravidlech pro žadatele:

- Pokud se předmět podpory nachází na území oblasti NATURA 2000, musí příjemce postupovat v souladu s podmínkami stanovenými orgánem ochrany přírody.
- Ve zvláště chráněných územích musí být zásahy v souladu s Rozhodnutím vydaným dle plánu péče.
- Vždy je třeba vyhovět ekologickým nárokům zvláště chráněných a ohrožených druhů, předmětů ochrany lokalit NATURA 2000, přírodních biotopů a zachovat biodiverzitu.
- Žadatel doloží souhlasné odborné stanovisko příslušného orgánu ochrany přírody, ne starší 12 měsíců k datu podání Žádosti o podporu, v případě realizace projektů s výstavbou, rozšířením, nebo odbahněním rybníků a s výstavbou, nebo rozšířením výrobních zařízení bez dočišťování vyjma rybníků. Pokud je tato příloha součástí stavebního povolení, žadatel tuto přílohu nedokládá.
- Žadatel doloží povolení orgánů ochrany přírody podle § 5 odst. 4 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů v případě realizace projektů týkajících se dosud nevyužívaných a geograficky nepůvodních druhů rostlin či živočichů a při jejich rozšiřování do krajiny.
- V případě, že předmětem projektu je stavba či stavební práce, které podléhají řízení stavebního úřadu či ohlašovací povinnosti vůči stavebnímu úřadu, pak pravomocné (pokud při vyhlášení výzvy není ministrem zemědělství stanoveno jinak) a platné stavební povolení nebo ohlášení stavby nebo jiné opatření stavebního úřadu nahrazující stavební povolení bude součástí žádosti o podporu.

- Při výstavbě rybochovných zařízení (vodních nádrží a rybníků) dbát na ochranu zemědělské a lesní půdy, minimalizovat zábory ZPF především v I. a II. třídě ochrany ZPF, omezit fragmentaci krajiny, zachovávat krajinný ráz a migrační prostupnost území.
- Nové stavby umisťovat mimo ZCHÚ, EVL, PO a jejich ochranná pásma, migrační trasy, zachovávat krajinný ráz, mimo vysoce produkční půdy a respektovat požadavky orgánů ochrany přírody.
- Při revitalizaci a odbahnění rybníků minimalizovat dopady na vodní režim a vodní organismy vhodným načasováním stavebních prací, s ohledem na předměty ochrany, v případě potřeby provést záchranný průzkum a z něj vyplývající opatření na ochranu živočichů, ohrožených stavebními činnostmi. Dbát na úpravu retenčního prostoru s vytvořením litorálu, omezit kácení stromů při rekonstrukcích hrází na nezbytné minimum.
- Případné zásahy do kulturních památek a jejich ochranných pásem konzultovat s Národním památkovým ústavem.

Z posouzení vlivů na soustavu Natura 2000 vyplynula tato doporučení/požadavky:

- Záměry směřující k rekonstrukci a odbahnění rybníků a vodních nádrží v nebo blízkosti EVL nebo PO řešit ve spolupráci s příslušnými orgány ochrany přírody a s ohledem na předměty ochrany v nich.
- Projekty lokalizované do evropsky významných lokalit a/nebo ptačích oblastí řešit ve spolupráci s orgány ochrany přírody.

11 STANOVENÍ INDIKÁTORŮ (KRITÉRIÍ) PRO VÝBĚR PROJEKTŮ

Hlavním kritériem pro výběr projektů k realizaci bude, kromě souladu se specifickými cíli priorit Operačního programu Rybářství 2021-2027, také konkrétní aktuální potřeba v území a finanční a technické možnosti. Avšak při výběru a realizaci konkrétního projektu v rámci jednotlivých rozvojových cílů/aktivit musí být zohledněno environmentální hledisko. Pro tuto potřebu vyhodnocení environmentálních dopadů předkládaných a vybíraných projektů jsou navrženy indikátory/kritéria pro výběr projektů na základě stanovených referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.

11.1 Environmentální kritéria pro výběr projektů

Zpracovatel SEA navrhl pro jednotlivé referenční cíle ochrany životního prostředí (viz kapitola 5) následující environmentální kritéria pro výběr projektů realizovaných v rámci Operačního programu Rybářství 2021-2027. Tato kritéria by měla být vhodným způsobem začleněna do systému hodnocení a výběru projektů v rámci Programu. Předkladatel programu přitom může provést jejich výběr, úpravu či změny dle svých potřeb a požadavků tak, aby kritéria co nejlépe reflektovala zaměření předkládaných a hodnocených projektů. Návrh environmentálních kritérií je pro odpovídající proceduru doporučením, které by mělo být respektováno v dalších fázích realizace Programu. Tučně jsou označeny pozitivní odpovědi při hodnocení.

Tabulka 7 Referenční cíle a environmentální kritéria pro výběr projektů

Referenční cíl	Otázky pro hodnocení a výběr projektů z hlediska životního prostředí	Pozitivní hodnocení tučně
Adaptovat krajinu na změnu klimatu.	Je předmětem projektu výstavba, rekonstrukce nebo odbahnění s pozitivními dopady na změnu klimatu?	ano /ne
Chránit zdroje povrchových a podzemních vod, podporovat přirozenou retenční funkci krajiny.	Je předmětem projektu výstavba, rekonstrukce nebo odbahnění s pozitivními dopady na retenční funkci krajiny?	ano /ne
Omezovat fragmentaci krajiny, chránit krajinný ráz, kulturní a přírodní dědictví.	Je předmětem projektu výstavba, rekonstrukce nebo odbahnění s pozitivními dopady na krajinný ráz, kulturní a přírodní dědictví?	ano /ne
Chránit přírodní hodnoty v území, zvyšovat kvalitu přírodního prostředí.	Dojde realizací projektu k podpoře biodiverzity, například výsadbou druhu s cenným genofondem (úhoř říční)?	ano /ne
Omezit zábory a degradaci půdy (ZPF a PUPFL), zamezovat vodní a větrné erozi půdy.	Je vytěžený sediment přímo použitelných na zemědělský půdní fond?	ano /ne
Aplikovat prvky oběhového hospodářství s cílem prevence vzniku odpadů, snižovat produkci odpadů.	Je v rámci projektu nově budovaný RAS, který snižuje množství spotřebované vody a implementuje principy oběhového hospodářství v chovu ryb?	ano /ne
Podpořit zlepšení veřejného zdraví úpravou životního stylu a kvality potravin	Je v rámci hodnoceného projektu realizována kampaň, která je zaměřena na propagační a komunikační aktivity?	ano /ne

12 VLIVY KONCEPCE NA VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

12.1 Zdravotní stav obyvatelstva

Zdravotní stav obyvatelstva je v rozsahu odpovídajícím charakteru OP Rybářství popsán výše v kapitole 2.1.12 Veřejné zdraví.

12.2 Determinanty vlivů koncepce na veřejné zdraví a jejich výběr

OP Rybářství není zaměřen na péči o zdraví a jediným strategickým dokumentem v oblasti veřejného zdraví na vnitrostátní úrovni, který je zčásti relevantní pro OP Rybářství, je Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030 a jeho strategický cíl Zlepšení zdravotního stavu populace.

Faktory ovlivňující veřejné zdraví jsou pro účely vyhodnocení vlivů koncepcí na veřejné zdraví nazývány determinanty. Světová zdravotnická organizace za významné považuje následující determinanty:

- Sociální a ekonomické prostředí
- Životní prostředí (physical environment)
- Individuální charakteristiku a chování jednotlivců (životní styl)

Vzhledem k tomu, že v kapitole 6 Vyhodnocení koncepce byly indikovány výhradně mírně až významně pozitivní vlivy OP Rybářství na zdraví obyvatelstva, které souvisejí výlučně s konzumací ryb a výrobků z ryb, jeví se z hlediska OP Rybářství jako jediný relevantní determinant z hlediska veřejného zdraví kvalita života (životní styl).

12.3 Vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na determinanty veřejného zdraví

Tabulka 8 Vztah zdravotních determinant a oblastí podpory koncepce

Zdravotní determinanty	Typy činností s možným negativním vlivem na danou determinantu	Typy činností s možným pozitivním vlivem na danou determinantu
kvalita života (životní styl)	nejsou	Priorita 2, typ činnost Inovace (aktivity zaměřené na uvádění nových akvakulturních druhů, zdokonalených produktů). Priorita 2, typ činnosti Propagační kampaně (aktivity zaměřené na informování o kvalitě a prospěšnosti konzumace rybního masa; propagačních kampaně zaměřené na prezentaci produktů akvakultury).

12.4 Potenciální dopady jednotlivých opatření na veřejné zdraví

V rámci hodnocení vlivů koncepce na životní prostředí v kapitole 6 Vyhodnocení nebyly identifikovány žádné činnosti nebo aktivity, které by mohly negativně ovlivnit veřejné zdraví.

V kapitole 6 Vyhodnocení koncepce byly indikovány dva typy činností (a v nich zahrnutých aktivit), které mohou pozitivně ovlivnit veřejné zdraví, pokud zvýší konzumaci ryby a produktů akvakultury:

- Priorita 2 – Podpora udržitelných akvakulturních činností, zpracování produktů rybolovu a akvakultury a jejich uvádění na trh, čímž se přispívá k potravinovému zabezpečení v Unii; typ činnosti Inovace; typové aktivity jako například uvádění nových akvakulturních druhů (s dobrým tržním potenciálem) a zdokonalených produktů a postupů.

- Priorita 2 – Podpora udržitelných akvakulturních činností, zpracování produktů rybolovu a akvakultury a jejich uvádění na trh, čímž se přispívá k potravinovému zabezpečení v Unii; typ činnosti Propagační kampaně; typové aktivity jako například informování o kvalitě a prospěšnosti konzumace rybního masa (včetně produktů organické akvakultury a produktů s chráněným označením původu) propagačních kampaně na prezentaci produktů a odvětví akvakultury.

12.5 Shrnutí

Na základě všech výše uvedených poznatků vyplývajících z vyhodnocení je možno konstatovat, že problematika ochrany veřejného zdraví byla v rámci Vyhodnocení akcentována průběžně v dostatečné podrobnosti a že realizace některých aktivit uvedených v koncepci může vést ke zlepšení veřejného zdraví. Současně **nebyly zjištěny žádné významné negativní vlivy na veřejné zdraví.**

Z hlediska strategického cíle Zlepšení zdravotního stavu populace je tedy možno konstatovat, že vliv OP Rybářství je jednoznačně pozitivní.

13 NETECHNICKÉ SHRNUTÍ VÝŠE UVEDENÝCH ÚDAJŮ

Předmětem Vyhodnocení je návrh „Operačního programu Rybářství 2021-2027“ (dále též koncepce). Hodnocení koncepce je strukturováno dle požadavků Přílohy 9 k zákonu č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, a jeho součástí je rovněž hodnocení vlivů na lokality evropsky významných chráněných území soustavy Natura 2000 dle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny.

V **kapitole 1** Vyhodnocení je popsán obsah, výchozí principy a cíle koncepce a její vztah k jiným koncepcím. Koncepce obsahuje vizi, cíle hlavních prioritních oblastí a typové aktivity, kterými bude naplňována.

V **kapitole 2** Vyhodnocení je popsán současný stav životního prostředí v České republice. Jsou identifikovány hlavní problémy životního prostředí, což je jedním ze zdrojů pro formulaci referenčních cílů ochrany životního prostředí, s nimiž je koncepce při hodnocení konfrontována.

V **kapitole 3** Vyhodnocení jsou vymezeny oblasti, které by mohly být prováděním koncepce zvláště ovlivněny. Jedná se především o oblasti se zvýšenými požadavky na ochranu přírody a krajiny (zvláště chráněná území, lokality soustavy Natura 2000, ÚSES a další cenné části přírody a krajiny).

V **kapitole 4** Vyhodnocení jsou shrnuty hlavní problémy životního prostředí, které vyplynuly z analýzy v kapitole 2, a které mají vztah k uvedené koncepci. Týká se to zejména vody, půdy, klimatu, přírody a krajiny, ovzduší, lesů a odpadů.

V rámci **kapitoly 5** jsou formulovány referenční cíle ochrany životního prostředí, které vycházejí jak z analýzy životního prostředí v kapitolách 2 a 4 Vyhodnocení, tak z identifikace cílů relevantních národních a krajských koncepcí. Výše uvedeným způsobem bylo stanoveno 8 referenčních cílů, které jsou v rámci dané kapitoly dále charakterizovány.

V **kapitole 6** je tabulkově hodnocen vliv všech cílů hlavních prioritních oblastí a typových aktivit, generujících potenciálně negativní či pozitivní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví, a to jak pomocí číselného hodnocení vůči všem stanoveným referenčním cílům ochrany životního prostředí (viz tabulka hodnocení v kapitole 6), tak i prostřednictvím slovního komentáře. Každý rozvojový cíl a typová aktivita jsou v textové části kapitoly 6 stručně charakterizovány, je uvedeno hodnocení jejich potenciálních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví pomocí textového hodnocení a v relevantních případech jsou doplněna také doporučení zpracovatele pro snížení možných vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví.

Prostřednictvím tohoto detailního vyhodnocení rozvojových cílů a typových aktivit byly vyhodnoceny prioritní oblasti koncepce. Víze koncepce je vyhodnocena slovně, a také jsou souhrnně komentovány analytická a návrhová část. Vzhledem k významu této části Vyhodnocení jsou v následujícím textu uvedeny informace ve větší podrobnosti, než v jiných částech této shrnující kapitoly.

Z provedeného hodnocení vyplývá, že specifické cíle hlavních prioritních oblastí OP Rybářství 2021-2027 **nejsou v rozporu s požadavky na ochranu životního prostředí a veřejného zdraví a nejsou mezi nimi žádné, které by měly potenciálně významný negativní vliv na životní prostředí**. Nicméně jsou v kapitole 10 tohoto Vyhodnocení navržena opatření ke zmírnění potenciálních negativních dopadů.

Konkrétní vlivy na životní prostředí budou záviset především na konkrétním provedení, rozsahu a lokalizaci projektů, kterými bude koncepce naplňována.

Specifické cíle prioritních oblastí a související typy aktivit s potenciálně mírnými negativními vlivy na životní prostředí představují dle hodnocení v kapitole 6 zejména ty, které se zaměřují na realizaci staveb (budování nových rybochovných zařízení, vodních nádrží a rybníků), případně na odbahnění a rekonstrukce hrází. Jde tedy o projekty, které mohou mít potenciální mírně negativní vliv na zábor zemědělské půdy, dřeviny, odpady, případně biodiverzitu a krajinu. A to zejména v případech, kdy by se

jednalo o stavby či revitalizace v přírodně cenných lokalitách (ZCHÚ, ÚSES, VKP, lokality soustavy Natura 2000). Dále může docházet k fragmentaci krajiny, vlivům na krajinný ráz, kulturní památky, ad.

Většina typových aktivit však může mít potenciálně pozitivní vliv na životní prostředí, například v souvislosti s podporou adaptací na změnu klimatu, podpory retence vody v krajině, osvěty (například aktivita Specifického cíle 3 (2.1.) Inovace, Investice do akvakultury, kompenzace).

Podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny byl samostatně vyhodnocen rovněž vliv OP Rybářství 2021-2027 na evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy Natura 2000 (Příloha č. 1 Vyhodnocení). V rámci tohoto naturového hodnocení bylo konstatováno, že předložený operační program ani jednotlivé priority, specifické cíle a typy aktivit v něm uvedené nebude mít významně negativní vliv na celistvost a předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí v rámci soustavy Natura 2000.

Kapitola 7 Vyhodnocení posuzuje možné přeshraniční vlivy koncepce na životní prostředí. Z hodnocení vyplývá, že k významnému ovlivnění území okolních států nedojde.

Kapitola 8 Vyhodnocení obsahuje informaci o tom, že návrh koncepce byl předložen v jedné variantě. Je popsán způsob hodnocení.

V **kapitole 9** Vyhodnocení jsou navrženy monitorovací ukazatele (indikátory), které odpovídají referenčním cílům ochrany životního prostředí, které byly stanoveny v kapitole 5 Vyhodnocení. Indikátory budou sloužit mimo jiné ke sledování a rozboru vlivů provádění koncepce na životní prostředí. Způsob monitorování je v kapitole navržen.

V **kapitole 10** Vyhodnocení jsou popsána opatření pro předcházení, eliminaci a kompenzaci vlivů koncepce. V kapitole jsou navržena opatření, týkající se všech částí koncepce, zejména však cílů hlavních prioritních oblastí a typových aktivit, které jsou hlavními jednotkami koncepce. Kapitola 10 shrnuje nevýznamnější opatření pro snížení potenciálních negativních vlivů koncepce na životní prostředí.

V rámci **kapitoly 11** Vyhodnocení jsou navržena environmentální kritéria pro výběr projektů. Hlavním kritériem pro výběr projektů či aktivit k realizaci bude soulad s OP Rybářství 2021-2027, konkrétní aktuální potřeba v území a finanční a technické možnosti. Při výběru a realizaci konkrétního záměru či projektu v rámci jednotlivých cílů prioritních oblastí musí být zohledněno environmentální hledisko. Tato kritéria tvoří jednotný systém se stanovenými referenčními cíli životního prostředí a souvisejícími indikátory pro monitorování provádění koncepce.

Kapitola 12 Vyhodnocení shrnuje vlivy koncepce na veřejné zdraví. Na základě všech výše uvedených poznatků vyplývajících z vyhodnocení je zde konstatováno, že realizace koncepce povede k celkovému zlepšení podmínek a ochraně veřejného zdraví. Současně nebyly zjištěny žádné významné negativní vlivy na veřejné zdraví.

Kapitola 13 (tedy tato kapitola) představuje netechnické shrnutí obsahu Vyhodnocení.

Kapitola 14 Vyhodnocení obsahuje vypořádání vyjádření obdržovaných ke koncepci.

Kapitola 15 Vyhodnocení obsahuje závěry a doporučení včetně návrhu souhlasného stanoviska a podmínek, které jsou zaměřeny na eliminaci a snížení vlivů Operačního programu Rybářství 2021-2027 na životní prostředí.

14 SOUHRNNÉ VYPOŘÁDÁNÍ POŽADAVKŮ STANOVENÝCH ZÁVĚREM ZJIŠŤOVACÍHO ŘÍZENÍ A VYJÁDŘENÍ OBDRŽENÝCH KE KONCEPCI Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ.

Přehled vyjádření obdržených ke koncepci

Zpracovateli Vyhodnocení byla prostřednictvím příslušného úřadu, Ministerstva životního prostředí, Odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, předána vyjádření obdržená k Oznámení ve smyslu § 10c, odstavec 3 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Všechna předaná vyjádření jsou podle data jejich vydání přehledně uvedena v následující tabulce. V následujícím vypořádání jsou pak vyjádření rozdělena na vyjádření obsahující připomínky a doporučení a vyjádření neobsahující ani připomínky ani doporučení.

Tabulka 9 Přehled obdržených vyjádření

	Odesílatel vyjádření	Kontaktní adresa	Č. j.	Ze dne
1.	Olomoucký kraj náměstek hejtmána	Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc	KUOK 135897/2020	23. 12. 2020
2.	Ministerstvo životního prostředí, Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, odbor odpadů	Vršovická 1442/65 100 10 Praha 10	MZP/2020/720/5375	4. 1. 2021
3.	Ústecký kraj, Krajský úřad Odbor životního prostředí a zemědělství	Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem	KUUK/000652/2021/ZPZ	5. 1. 2021
4.	Ústecký kraj, Krajský úřad Členka Rady Ústeckého kraje pro oblast životního prostředí	Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem	KUUK/000656/2021/ZPZ	5. 1. 2021
5.	Ministerstvo životního prostředí Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, Odbor zvláštní územní ochrany přírody a krajiny	Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10	ENV/2020/114952	5. 1. 2021
6.	Ministerstvo životního prostředí Odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků	Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10	MZP/2021/630/2972	7. 1. 2021
7.	Krajský úřad Královehradeckého kraje	Pivovarské náměstí 1245 500 03 Hradec Králové	KUHKK-28560/ZP/2020	7.1.2021

	Odesílatel vyjádření	Kontaktní adresa	Č. j.	Ze dne
8.	Ministerstvo životního prostředí Odbor ochrany vod	Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10	MZP/2021/740/25	8. 1. 2021
9.	Správa Krkonošského národního parku	Dobrovského 3, 543 01 Vrchlabí	KRNAP 11644/2020	11. 1. 2021
10.	Krajský úřad Libereckého kraje, ředitel	U Jezu 642/2a 461 80 Liberec	KULK 91567/2020	11. 1. 2021
11.	KRAJSKÝ ÚŘAD MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ Odbor životního prostředí a zemědělství	28. října 117, 702 18 Ostrava	MSK 161288/2020	15. 1. 2021
12.	Krajský úřad Zlínského kraje	tř. Tomáše Bati 21 761 90 Zlín	KUZL/3015/2021	15. 1. 2021
13.	Krajský úřad Olomouckého kraje Odbor životního prostředí a zemědělství	Jeremenkova 40a 779 00 Olomouc	KUOK 135732/2020	18. 1. 2021
14.	Ministerstvo kultury	Maltézské náměstí 471/1 118 11 Praha 1	MK 3918/2021 OPP	19. 1. 2021
15.	Krajský úřad Jihomoravského kraje Odbor životního prostředí	Žerotínovo nám. 449/3 601 82 Brno	JMK/8406/2020	19. 1. 2021
16.	Středočeský kraj	Zborovská 11, 150 21 Praha 5	176241/2020/KUSK	20. 1. 2021
17.	Hlavní město Praha MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY Odbor ochrany prostředí Oddělení posuzování vlivů na životní prostředí	Mariánské nám. 2/2, 110 01 Praha 1 Pracoviště: Jungmannova 35/29, 110 00 Praha 1	MHMP 14694/2021	20. 1. 2021
18.	Česká inspekce životního prostředí ředitelství	Na Břehu 267/1a 190 00 Praha 9	ČIŽP/OTOIP/2020/3431	21. 1. 2021
19.	Středočeský kraj radní pro oblast životního prostředí a zemědělství	Zborovská 11 150 21 Praha 5	010338/2021/KUSK	21.1. 2021
20.	Krajský úřad Pardubického kraje OŽPZ – oddělení integrované prevence	Komenského náměstí 125 532 11 Pardubice	KrÚ 274/2021/OŽP/VA	21. 1. 2021
21.	Hlavní město Praha, náměstek primátora pro oblast životního prostředí, infrastruktury, technické vybavenosti a bezpečnosti	Mariánské nám. 2/2 110 01 Praha 1	MHMP/94888/2021	25. 1. 2021
22.	Agentura ochrany přírody a krajiny	Kaplanova 1193/1 148 00 Praha 11 - Chodov	19288/SOPK/20	25. 1. 2021

	Odesílatel vyjádření	Kontaktní adresa	Č. j.	Ze dne
23.	Jihomoravský kraj náměstek hejtmána	Žerotínovo nám. 449/3 601 82 Brno	JMK 6828/2021	25. 1. 2021

14.1 Vypořádání vyjádření obsahujících náměty, připomínky a doporučení

V následujícím přehledu jsou postupně uvedeny **podstatné relevantní údaje** z vyjádření podaných ke zveřejněnému Oznámení a jejich vypořádání zpracovatelem Vyhodnocení. Zbývající vyjádření (vyjádření číslo 1 – 4, 7, 9, 11 – 13, 15, 17, 21) neobsahovala připomínky ani návrhy, a proto nejsou předmětem tohoto vypořádání.

Ad 5) Ministerstvo životního prostředí, Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, Odbor zvláštní územní ochrany přírody a krajiny, Odbor 620

Vyjádření:

- a) Vyhodnotit, zda je koncepce, včetně dále navrhovaných priorit, opatření a cílů, v souladu s již schválenými koncepčními dokumenty v ochraně přírody a krajiny národní úrovně - Státním programem ochrany přírody a krajiny ČR 2020 - 2025, Státní politikou životního prostředí ČR na období 2012-2020 a Strategii ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016–2025.
- b) V rámci vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí vyhodnotit vliv koncepce na zvláště chráněná území, respektive zda realizací koncepce nemůže dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany soustavy zvláště chráněných území.
- c) S ohledem na výše uvedený bod a s ohledem na navržené činnosti, týkající se především inovací zpracovatelských kapacit, výstavby a modernizace rybochovných zařízení, investic do intenzivních akvakulturních systémů či uvádění nových akvakulturních druhů na trh, požadujeme navrhnout ve vyhodnocení případná opatření k předcházení, vyloučení či snížení negativních vlivů těchto činností na soustavu zvláště chráněných území.

Vypořádání vyjádření

a) *Soulad koncepce s již schválenými strategickými dokumenty v ochraně přírody a krajiny národní úrovně: Státním programem ochrany přírody a krajiny ČR 2020 – 2025, Státní politikou životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050, Strategií ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016 – 2025, je podrobně rozpracován v kapitole 5. Vyhodnocení: „Cíle ochrany životního prostředí stanovené na mezinárodní, komunitární nebo vnitrostátní úrovni, které mají vztah ke koncepci a způsob, jak byly tyto cíle vzaty v úvahu během její přípravy, zejména při porovnání variantních řešení“.*

b) *Vliv naplňování specifických cílů koncepce na zvláště chráněná území, respektive zda realizací koncepce nemůže dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany soustavy zvláště chráněných území je vyhodnocen v kapitole 6.2 Vyhodnocení: „Hodnocení prioritních oblastí“ (Tabulka 5: Hodnocení specifických cílů). Přičemž doporučení pro předcházení, eliminaci a zmírnění potenciálně negativních vlivů jsou uvedena v kapitole 4 a kapitole 10 tohoto Vyhodnocení.*

c) *Naplňování specifických cílů koncepce prostřednictvím činností v oblasti inovací zpracovatelských kapacit, výstavby a modernizace rybochovných zařízení, investic do intenzivních akvakulturních systémů či uvádění nových akvakulturních druhů na trh je vyhodnocen v kapitole 6.2 Vyhodnocení: „Hodnocení prioritních oblastí“ (Tabulka 5: Hodnocení specifických cílů). Přičemž doporučení pro předcházení,*

eliminaci a zmírnění potenciálně negativních vlivů jsou uvedena v kapitole 4 a kapitole 10 tohoto Vyhodnocení.

Ad 6) Ministerstvo životního prostředí, Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, Odbor 630

Vyjádření:

a) Přenastavení podporovaných aktivit.

Podporované aktivity by měly skutečně vést k naplnění cíle „přispívání k ochraně a obnově vodní biologické rozmanitosti a ekosystémů“ (viz příložené vyjádření bod a)). V současném znění OP není vůbec reflektována mimoprodukční funkce rybníků (ať již absencí podporovaných aktivit s vazbou na tuto funkci, tak také např. z hlediska identifikovaných problémů v sektoru na str. 11, které mají vazbu na hospodářské zájmy a není zmíněn např. „úbytek biodiverzity způsobený intenzivním hospodařením na rybnících“ apod.).

b) Úpravu vylučující konflikt rámce pro podporovaná opatření s ochranou lokalit soustavy Natura 2000, popř. dalšími zájmy ZOPK již na úrovni tohoto koncepčního dokumentu.

Zejm. se jedná o vyloučení negativního dopadu na lokality soustavy Natura 2000, ohrožení ekologicko stabilizační funkce VKP, porušení základních ochranných podmínek ZCHD a ZCHÚ apod. (v případě dotčení daných limitů by byla podpora dále podmíněna příslušnými správními akty - stanoviskem dle § 45i ZOPK u projektů, které jsou zároveň záměry ve smyslu § 45h a § 45i ZOPK, výjimkou dle § 43, § 56 ZOPK aj.).

V chráněných územích je nutné zajistit možnost podpory jen takových aktivit, které nejsou v rozporu s cíli jejich ochrany, resp. plánovací dokumentací (plán péče, souhrn doporučených opatření).

c) Z jednotlivých bodů koncepce by mělo být naturové posouzení zaměřeno na tyto:

Cíl Podpora udržitelné akvakultury

Inovace a investice v akvakultuře mohou vyvolat tlak na zintenzivnění rybářského hospodářství v rybnících, které se nalézají v lokalitách soustavy Natura 2000, což může vést k poškození předmětů ochrany. Potenciálně rizikové je pro předměty ochrany uvádění nových akvakulturních druhů na trh. Problematická může být rovněž výstavba a modernizace rybochovných zařízení a odbahňování rybníků.

d) Z jednotlivých bodů koncepce by mělo být naturové posouzení zaměřeno na tyto:

Cíl Rozvoj konkureschopných, transparentních a stabilních trhů pro produkty rybolovu a akvakultury včetně jejich zpracování

- a) Propagace produktů akvakultury, činnosti zaměřené na zvýšení podílu i sortimentu zpracovaných ryb, výstavba, modernizace, technologický rozvoj a inovace zpracovatelských kapacit může vést ke zvýšené poptávce a tím i k tlaku na zintenzivnění chovu v rybnících, včetně těch, které se nalézají v lokalitách soustavy Natura 2000.

Vypořádání vyjádření

a) *Návrh OP Rybářství je zaměřen na konkureschopnou, odolnou a udržitelně se rozvíjející akvakulturu. Cílem je rozvoj udržitelného chovu ryb v České republice, včetně kompenzací za zajištění mimoprodukčních funkcí rybníků a další náhrady (akumulace a retence vody v krajině, omezování přikrmování ryb krmnými směsmi a ostatními krmivy, zajišťování sportovních a rekreačních účelů, omezení aplikace minerálních a organických hnojiv, zachování přirozeného litorálního pásma a mokřadů, omezení vysazení amura orgány ochrany přírody, další omezení rozhodnutím orgánů ochrany přírody - omezení aplikace vápenatých prostředků). Tyto aktivity (Inovace, Investice, Kompenzace), jsou součástí specifického cíle 2.1 - Podpora udržitelných činností v oblasti akvakultury, zejména posilování*

konkurenceschopnosti produkce akvakultury při současném zajištění toho, aby tyto činnosti byly dlouhodobě environmentálně udržitelné.

b) *Požadavek, aby byl vyloučen konflikt rámce pro podporovaná opatření s ochranou lokalit soustavy Natura 2000, popřípadě dalšími zájmy ZOPK již na úrovni OP Rybářství 2021 – 2027, to znamená vyloučení negativního dopadu na lokality soustavy Natura 2000, ohrožení ekologicko stabilizační funkce VKP, porušení základních ochranných podmínek ZCHD a ZCHÚ (tj. závazné stanovisko k zásahům do VKP), byl zpracován mezi doporučení ve Vyhodnocení (kapitola 6) a do opatření pro předcházení či zmírňující případných negativních vlivů koncepce v kapitole 10 (podkapitole 10.2) tohoto Vyhodnocení.*

c) *Zhodnocení možných vlivů návrhu koncepce na lokality soustavy Natura 2000 bylo provedeno v rámci samostatného Posouzení vlivu koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (tzv. „naturové hodnocení“), které je přílohou č. 1. tohoto Vyhodnocení. Vyhodnocení bylo zaměřeno také na uvedené aspekty a byla navržena zmírňující opatření. Uváděním nových akvakulturních druhů na trh není míněna introdukce nových nepůvodních rybích druhů do českých rybníků, ale širší využití původních druhů ve zpracovatelském odvětví = rozšíření spektra rybích výrobků pro koncového zákazníka.*

d) *Zhodnocení možných vlivů návrhu koncepce na lokality soustavy Natura 2000 bylo provedeno v rámci samostatného Posouzení vlivu koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (tzv. „naturové hodnocení“), které je přílohou č. 1. tohoto Vyhodnocení. Vyhodnocení bylo zaměřeno také na uvedené aspekty a byla navržena zmírňující opatření. Podniky akvakultury vycházejí při plánování chovu ryb v rybnících v chráněných územích soustavy NATURA 2000 z vydaných stanovisek orgánů ochrany přírody a řídí se jimi.*

Ad 8) Ministerstvo životního prostředí, Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, Odbor ochrany vod, Odbor 740

Vyjádření:

Vyhodnocení by se v rámci zpracovávané a posuzované koncepce mělo zejména zaměřit:

a) *V rámci vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí vyhodnotit vliv koncepce na jakost povrchových vod, zejména z pohledu vnosu fosforu a dalších živin způsobujících eutrofizaci vod a nedosažení dobrého ekologického stavu/potenciálu vodních útvarů.*

b) *S ohledem na navržené činnosti, týkající se především inovací zpracovatelských kapacit, výstavby a modernizace rybochovných zařízení, investic do intenzivních akvakulturních systémů či uvádění nových akvakulturních druhů na trh, požadují navrhnout ve vyhodnocení případná opatření k předcházení, vyloučení či snížení negativních vlivů těchto činností na vodní útvary, jejich ekologický stav/potenciál a nedosažení environmentálních cílů daných Rámcovou směrnicí o vodách.*

Vypořádání vyjádření

a) *Vliv OP Rybářství 2021 – 2027 na jakost povrchových vod, zejména z pohledu vnosu živin způsobujících eutrofizaci vod bylo možno s ohledem na obecnost návrhu koncepce a v ní obsažených typových opatření (v koncepci nejsou uvedeny konkrétní záměry ani jejich lokalizace, nejsou popsány podrobnější charakteristiky záměrů) vyhodnotit v kapitole 6 pouze kvalitativně (odborným odhadem). Doporučení pro předcházení, eliminaci a zmírnění potenciálně negativních vlivů jsou uvedena kapitole 10 tohoto Vyhodnocení.*

b) *Opatření k předcházení, vyloučení či snížení negativních vlivů inovací zpracovatelských kapacit, výstavby a modernizace rybochovných zařízení, investic do intenzivních akvakulturních systémů či uvádění nových akvakulturních druhů na trh jsou navržena v kapitole 6.2 Vyhodnocení v rámci*

„Hodnocení prioritních oblastí“ (Tabulka 5: Hodnocení specifických cílů, konkrétně aktivity Inovace, Investice do akvakultury, Investice do intenzivních akvakulturních systémů a Kompenzace). Doporučení pro předcházení, eliminaci a zmírnění potenciálně negativních vlivů jsou uvedena rovněž kapitole 10 tohoto Vyhodnocení.

Ad 10) Krajský úřad Libereckého kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství

Vyjádření:

- a)** Oznámení koncepce neobsahuje aktuální data o zvláště chráněných územích – odkazuje se na zastaralá data z roku 2016. Současný stav dat lze jednoduše doplnit dle dat spravovaných AOPK ČR.
- b)** Koncepce se omezuje zejména na vodní plochy, velice malá část je věnována stavu a podpoře zarybnění vodních toků, a to zejména mizejícími druhy ryb a zvláště chráněnými druhy ryb. Velký úbytek je zjištěn v podhorských oblastech Libereckého kraje zejména u lipana podhorního.
- c)** Koncepce se nedostatečně věnuje problematice zarybňování rybníků nepůvodními hospodářskými druhy ryb, a to zejména druhy býložravými, jako je např. amur bílý či tolstolobik.
- d)** Koncepce vůbec nezohledňuje druhy ryb, které jsou chráněné také z hlediska evropského práva v rámci soustavy Natura 2000 a jejichž ochrana se nepřekrývá s národní legislativou – např. bolen dravý.
- e)** Koncepce nezmiňuje plán reintrodukce lososa atlantského.
- f)** Koncepce se nezmiňuje o způsobu kompenzace škod rybožravými predátory, a to zejména z jakých programů by měly být škody kompenzovány a kdo by měl tyto náhrady poskytovat či distribuovat. Z hlediska ochrany přírody a krajiny je třeba upozornit, že tyto kompenzace se vztahují pouze na vybrané druhy zvláště chráněných druhů predátorů (dle platné legislativy vydrů říční) a dále na kormorána velkého chráněného dle směrnice EU O ptácích (a to poslední rok, tedy dočasně).
- g)** V koncepci zcela chybí zdůraznění problematiky omezení šíření nepůvodních a invazivních druhů, např. karase stříbřitého
- h)** V hodnocení vlivů na soustavu Natura 2000 je třeba jasně specifikovat možné negativní vlivy na jednotlivé prvky soustavy, resp. předměty ochrany, a to zejména negativní vliv druhového složení rybí obsádky, přerybnění, intenzity hospodaření (přikrmování, vápnění, letnění), reziduí a znečištění vodního prostředí, způsobu manipulace s vodami, staveb průtočných vodních děl na tocích měnících charakteru toků a jejich migrační propustnost pro ryby.
- i)** Je třeba jednoznačně uvést, že k plánům vysazování rybí obsádky a hospodaření na vodních dílech spadajících do prvků soustavy Natura 2000 je třeba stanovisko orgánu ochrany přírody. Toto stanovisko je třeba jak u vod tekoucích, tak u vod stojatých, a to jak z hlediska druhového, tak z hlediska množství vysazovaných ryb. Tyto údaje je třeba vztahovat k předmětům ochrany příslušných prvků soustavy Natura 2000 a zejména k aktuálním vodohospodářským údajům o objemech vod v příslušných úsecích toků či vod stojatých.
- j)** Dále krajský úřad doporučuje věnovat pozornost nejen kompenzaci škod rybožravými predátory, ale zakotvit také kompenzace, případně dotační tituly, např.:
- na zarybnění toků v případě prokazatelných ekologických škod (např. typu vytrávení Bečvy),
 - na státem garantovaný průzkum nových technologií používaných v oblasti rybářství (zejména AV ČR – Ústav biologie obratlovců, vysoké školy a střední školy se zaměřením na rybářství) v oblasti migrační propustnosti nově používaných technologií – např. vírové MVE apod

Vypořádání vyjádření

a) Akceptováno. Text byl v příslušných částech Vyhodnocení (kap. 2.1.10. na str. 46,47, 48) aktualizován s ohledem na aktuální zveřejněná data o zvláště chráněných územích.

b) OP Rybářství 2021 – 2027 je nástrojem pro čerpání prostředků dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1139 ze dne 7. července 2021, kterým se zřizuje Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a mění nařízení (EU) 2017/1004 (ENRAF), koncepce je tedy primárně zaměřena na produkční sladkovodní akvakulturu České republiky, kterou se rozumí a) tradiční rybníkářství, které je z 93,5 % zabezpečováno v rybnících (příčemž hlavní zastoupenou rybou je kapr obecný) a dále b) intenzivní systémy (chov ryb v RAS, nejčastěji lososovité ryby, nebo teplomilné druhy např. keříčkovec červenoploutvý). V případě vodních toků je OP Rybářství 2021 – 2027 zaměřen pouze na vysazování úhoře říčního (monté nebo rozkrmený úhoř) v povodí Labe a Odry.

c) OP Rybářství 2021 – 2027 je program nástrojem pro čerpání prostředků dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1139 ze dne 7. července 2021, kterým se zřizuje Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a mění nařízení (EU) 2017/1004 (ENRAF). Koncepce je tedy zaměřena primárně na produkční sladkovodní akvakulturu České republiky (viz výše bod b). V rámci Vyhodnocení a naturového posouzení byla vzata v úvahu rizika týkající se nepůvodních druhů ryb. Potenciální vlivy nepůvodních druhů ryb (amura, tolstolobika), které mohou poškozovat předměty ochrany a ekosystémy (rovnováhu druhové skladby) jsou zohledněny doporučením příslušných opatření (viz kapitoly 10 a 15). Ve chráněných lokalitách jsou standardně vydávány zákazy chovu amura bílého - stanoviska orgánů ochrany přírody.

d) OP Rybářství 2021 – 2027 je program nástrojem pro čerpání prostředků dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1139 ze dne 7. července 2021, kterým se zřizuje Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a mění nařízení (EU) 2017/1004 (ENRAF). Koncepce je tedy primárně zaměřena na produkční sladkovodní akvakulturu České republiky a v případě vodních toků na aktivity vysazování úhoře říčního. Na aktivity vysazování dravých ryb do vodních toků není koncepce OP Rybářství 2021 – 2027 nezaměřena.

e) OP Rybářství 2021 – 2027 je nástrojem pro čerpání prostředků dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1139 ze dne 7. července 2021, kterým se zřizuje Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a mění nařízení (EU) 2017/1004 (ENRAF). Koncepce je tedy primárně zaměřena na produkční sladkovodní akvakulturu České republiky a v případě vodních toků na aktivity vysazování úhoře říčního. Pro reintrodukcii lososa atlantského prostřednictvím OP Rybářství 2021 – 2027 není nastaven plán managementu. Dle ENRAF je tak vysazování lososa atlantského nezpůsobilým výdajem.

f) V programovém dokumentu jsou uvedeny náhrady škod způsobených rybožravými predátory. S placením náhrady škody vydrou na rybách ŘO (MZe) nepočítá. Pouze uvažuje o placení náhrady škody kormoránem velkým na rybách a to pouze za předpokladu, že by náhrada nebyla placena z národních zdrojů.

g) OP Rybářství 2021 – 2027 je program nástrojem pro čerpání prostředků dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1139 ze dne 7. července 2021, kterým se zřizuje Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a mění nařízení (EU) 2017/1004 (ENRAF), koncepce je tedy zaměřena primárně na produkční sladkovodní akvakulturu České republiky (viz bod. b). V rámci Vyhodnocení a naturového posouzení byla vzata v úvahu rizika šíření nepůvodních druhů ryb (mj. karase stříbřitého) v souladu s reálným obsahem související podpory, tedy programu vysazování úhoře říčního do volné přírody. V případě chovu v RAS se únik do volné přírody neočekává, avšak na místě je obezřetnost při manipulaci s nepůvodními druhy vodních živočichů, které mají potenciál invazního šíření ve volné přírodě. Současně je ve Vyhodnocení posouzen vliv potenciálního úniku nepůvodních druhů ryb s invazním potenciálem, případně druhů, které mohou poškozovat předměty ochrany, ekosystémy (rovnováhu druhové skladby), viz kapitola 6 a jsou doporučena příslušná opatření (viz kapitoly 10 a 15). Tato skutečnost byla rovněž respektována v naturovém hodnocení.

h) Zhodnocení možných vlivů návrhu koncepce na lokality soustavy Natura 2000 bylo provedeno v rámci samostatného Posouzení vlivu koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (tzv. „naturové hodnocení“), které je přílohou č. 1. tohoto Vyhodnocení. Možné negativní vlivy na jednotlivé prvky soustavy Natura 2000, resp. předměty ochrany, byly zohledněny, a byla doporučena opatření zmírňující potenciální negativní vlivy. Současně je nutné doplnit, že operační program a typy aktivit v něm jsou nastaveny velmi obecně, což ovlivňuje i míru konkrétnosti posouzení. Chov ryb v rybnících v chráněných územích soustavy NATURA 2000 vždy vychází z platných vydaných Rozhodnutí (stanovisek) orgánů ochrany přírody.

i) Zhodnocení možných vlivů návrhu koncepce na lokality soustavy Natura 2000 bylo provedeno v rámci samostatného Posouzení vlivu koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (tzv. „naturové hodnocení“), které je přílohou č. 1. tohoto Vyhodnocení. Z něj také vyplývá i požadavek aby bylo konkrétních projektů, v relevantních případech postupováno dle ZOPK (a ve spolupráci s orgány ochrany přírody. Současně je nutné doplnit, že operační program a typy aktivit v něm jsou nastaveny velmi obecně, což ovlivňuje i míru konkrétnosti posouzení.

j) Migrační prostupnost toků bude podporována prostřednictvím OP Životní prostředí. Pro náklady spojené s vypořádáním ekologických katastrof nelze využít podpory z OP Rybářství 2021–2027 (není způsobilým výdajem dle ENRAF).

Ad 14) Ministerstvo kultury

Vyjádření:

a) Žádáme o aktualizaci celého textu v Kapitole C.3.10. Kulturní památky na str. 51 a 52.

b) Navrhované doplnění se týká zajištění ochrany kulturních hodnot - kulturních památek, památkově chráněných území rezervací a zón, ochranných pásem národních kulturních památek a ÚAN, které jsou součástí krajinného rázu a životního prostředí. Navrhované strategické cíle lze uplatnit v lokalitách, vlastních památkách kulturního dědictví pouze za předpokladu, že nebude záměrem dotčena jejich památková hodnota, pro kterou byly prohlášeny. Mnohá vodní díla (hráze, kanály, rybníční soustavy, vodní elektrárny, mlýny) jsou vyhlášenými kulturními památkami. Jejich případná obnova, odstraňování havarijních situací na vodních dílech, nebo odstraňování povodňových škod musí probíhat za dozoru a účasti orgánů státní památkové péče.“

Vypořádání vyjádření

a) Akceptováno. Text byl v příslušných částech Vyhodnocení (kap. 2.1.10 na str. 46 a 47) upraven v rozsahu uvedeném ve vyjádření Ministerstva kultury.

b) Akceptováno. Text byl v příslušných částech Vyhodnocení (kap. 2. na stranách 46 a 47) upraven. Operační program Rybářství je zpracován pro celou Českou republiku obecně, a nejsou zde uvedeny konkrétní záměry ani jejich lokalizace, nejsou popsány podrobnější charakteristiky záměrů, které by se přímo dotýkaly ať už výstavby nových vodních nádrží a rybníků či kulturních památek (jimiž mohou být i vodní díla), nelze tudíž přímo uvádět konkrétní opatření, která by byla navržena tak aby nedošlo k negativnímu ovlivnění památkově chráněných území v České republice. Pro realizaci výše uvedených aktivit je ve většině případů vyžadováno stavební povolení, jehož součástí je i vyjádření orgánů státní památkové péče. Stavební povolení bude povinnou přílohou pro realizaci projektů z OP Rybářství 2021–2027. Vliv na kulturní památky byl vyhodnocen s ohledem na referenční cíl ochrany životního prostředí: Kulturní památky (kapitola 6) a zpracován mezi doporučení pro předcházení či zmírňující opatření případných negativních vlivů koncepce v kapitole 10 (podkapitole 10.2) tohoto Vyhodnocení.

Ad 16) Středočeský kraj, z hlediska zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Vyjádření:

Pro všechny níže uvedené zájmy ochrany přírody se předložená koncepce jeví konfliktní zejména v rámci činností a aktivit pro specifický cíl 3 – Podpora udržitelné akvakultury:

- s ochranou zvláště chráněných území v kategorii přírodní památka a přírodní rezervace
- střet s ochrannými podmínkami zvláště chráněných územích;
- s ochranou zvláště chráněných živočichů a rostlin
- likvidace či poškození jedinců i populací, přímý zásah do biotopu, negativní ovlivnění stavu biotopu - např. kvality vody, migrační prostupnosti apod.;
- s ochranou předmětů ochrany a celistvosti evropsky významných lokalit a ptačích oblastí (viz stanovisko Krajského úřadu č. j. 047028/2020/KUSK ze dne 1. 4. 2020);
- s ochranou prvků územního systému ekologické stability nadregionální a regionální úrovně - negativní dopad na jejich ekologicko stabilizační funkce v krajině;
- s ochranou významných krajinných prvků na území evropsky významných lokalit (zejm. vodních toků, rybníků, jezer, údolních niv vodních toků) - poškození či zničení významného krajinného prvku, ohrožení či oslabení jejich ekologicko -stabilizační funkce.

Orgán ochrany přírody požaduje, aby v rámci procesu posuzování vlivů koncepce byly vyhodnoceny možné vlivy na výše uvedené dotčené zájmy ochrany přírody a do koncepce byly zapracovány mechanismy, které minimalizují rizika negativních dopadů na zájmy ochrany přírody. Smyslem požadavků orgánu ochrany přírody je, aby poskytovaná podpora v oblasti akvakultury vytvářela podmínky k dlouhodobě udržitelnému rybářskému hospodaření, a tedy dlouhodobě udržitelnému rovněž hlediska zájmů ochrany přírody a krajiny, které jsou významnou složkou životního prostředí.

Vypořádání vyjádření

Vliv naplňování specifických cílů koncepce na zájmy ochrany přírody, (respektive zda realizací koncepce nemůže dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany soustavy zvláště chráněných území) je podrobněji vyhodnocen v kapitole 6.2 Vyhodnocení: „Hodnocení prioritních oblastí“ (Tabulka 5: Hodnocení specifických cílů). Doporučení pro předcházení, eliminaci a zmírnění potenciálně negativních vlivů jsou uvedena v kapitole 4 a kapitole 10 tohoto Vyhodnocení.

Na základě analýzy souvisejících strategických dokumentů a analýzy stavu životního prostředí byly identifikovány referenční cíle životního prostředí. Mezi nimi také referenční cíl, zaměřený na ochranu přírody a krajiny, mimo jiné na „hot spoty“ biodiverzity, tedy především na zvláště chráněná území. Tento referenční cíl byl pak použit pro klíčovou část vyhodnocení, tedy porovnání cílů priorit a typových aktivit OP Rybářství s požadavky na ochranu přírody (včetně ochrany ZCHD), ochranu krajiny, zachování krajinného rázu, zabránění její fragmentace, ÚSES, VKP a další klíčové podmínky zachování biodiverzity. V uvedeném případě byly hodnoceny zejména možné střety v oblasti podpory původních živočišných druhů ryb a důraz byl kladen na mimoprodukční funkce vodních nádrží a rybníků.

Ve Vyhodnocení je upozorněno na potenciální rizika výstavby nových nádrží či jejich revitalizace (odbahnění, rekonstrukce hrází) na předměty ochrany, a jsou navrženy konkrétní podmínky eliminace či zmírnění takového rizika. Navíc je zřejmé, že v případě EVL (pokud by docházelo k odbahnění či výstavbě v takových lokalitách) bude u podobných zásahů nezbytné naturové hodnocení záměru dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Potenciálním rizikem může být například nerespektování předmětu ochrany EVL, intenzifikace rybníčního hospodaření nebo odbahňování v nevhodnou dobu.

Ad 18) Česká inspekce životního prostředí, ředitelství

Vyjádření:

a) K jednotlivým částem koncepce: K prioritám a opatřením ve vztahu k naplňování primárního záměru předkládané koncepce (kapitola B. 4 a identifikace hlavních problémů sektoru), jako takovým, ČIŽP **zásadní připomínky nemá**, neboť zaměření Operačního programu Rybářství odpovídají.

Výhrady se týkají výhradně deklarovaného plnění priorit souvisejících s ochranou přírody a podpory biodiverzity, přičemž dlouhodobá udržitelnost akvakultur z hlediska životního prostředí je základním cílem Společné rybářské politiky EU, se kterým by předkládaná koncepce měla být v souladu.

- Z pohledu trvalé udržitelnosti ve vztahu k ŽP a zachování vodních biologických proto až úsměvně působí například formulace specifického cíle č. 2 (Ochrana a obnova vodní biodiverzity a ekosystémů) v rámci Priority 1 (Podpora udržitelného rybolovu a zachování vodních biologických zdrojů) v kontextu jediné uvedené aktivity, kterou je vysazování úhoře říčního. Z pohledu rybářského hospodaření se bezesporu jedná o významný počin, bez kterého by tento druh ryby nebyl v českých tocích dlouhodobě vůbec přítomen, nicméně prezentovat tuto aktivitu jako ochranu a obnovu vodní biodiverzity a ekosystémů je z globálního pohledu poněkud nadnesené. V rámci podpory vodní biodiverzity a ekosystémů by jistě bylo žádoucí formulovat i další cíle, které by více směřovaly do oblasti fungování celých vodních ekosystémů nebo ekostabilizační funkce významných krajinných prvků.

Poněkud nereálně či spíše až jako nonsens působí z pohledu ochrany životního prostředí soubor dílčích aktivit a cílů v rámci specifického cíle č. 3 (Podpora udržitelné akvakultury). Mezi uvažovanými předměty podpory jsou uvedeny inovace nebo investice, které by měly podporovat trvalou udržitelnost a tradiční akvakulturu, přičemž je zřejmý akcent na investice do intenzivních akvakulturních systémů se záměrem zvýšit produkci a též „účinnost využívání zdrojů“, což je (při vši úctě k modernizaci a inovacím) v dosti příkrém rozporu s trvalou udržitelností akvakultur z pohledu ŽP či s podporou jejich mimoprodukčních funkcí.

V současnosti výrazně převažují intenzivní rybochovná zařízení, která se vyznačují často až zanedbatelnou úrovní mimoprodukčních funkcí, nezřídka (vzhledem k objemu rybí obsádky) narážejí na limity dané přírodními podmínkami, zvýrazněné klimatickou změnou či výkyvy počasí. Technologie, které by umožnily ještě větší „efektivitu využívání zdrojů“, nemají nic společného s (trvalou) udržitelností akvakultur v obecném smyslu (tedy nejen ve smyslu přežití rybí obsádky ale ve smyslu fungování vodního ekosystému) nebo tradičním pojetím akvakultur. Naopak budou mít za následek ještě výraznější eliminaci případných mimoprodukčních funkcí rybochovných zařízení a těžko je lze v konečném důsledku považovat za šetrnější k životnímu prostředí (nehodnotíme-li pouze životní podmínky chovaných ryb ...).

b) V oblasti ochrany přírody a krajiny a biologické rozmanitosti by kromě předpokládaných pozitivních vlivů v podobě zvýšení informovanosti odborné veřejnosti a podpory populace úhoře říčního bylo žádoucí brát v úvahu i další (často negativní) dopady naplňování zmiňovaných cílů koncepce na biologickou rozmanitost, ať už v samotné akvakultuře nebo v navazujících tocích. Typicky jde o přímé či nepřímé vlivy samotné intenzifikace či změny technologie akvakultury na litorál či vodní ekosystém, včetně eutrofizace nebo zákalu (například při vypouštění rybníků) na biologickou rozmanitost.

V následujícím okruhu (ochrana přírody, krajiny a biodiverzity, ochrana lesa, přírodě blízké zemědělství, ochrana ovzduší a nakládání s odpady) jsou dokonce definovány problémové okruhy, které vyplynuly z analýzy (zhoršování průchodnosti krajiny, degradace, fragmentace a ubývání přírodních biotopů, šíření invazních druhů ...), tedy bezesporu ožehavé problémy související s řešenou oblastí, ale stanovené relevantní cíle a související typy činností se prakticky žádnému z uvedených problémů nevěnují. Většina uvedených cílů a aktivit vlastně vůbec neodpovídá zaměření převážné části deklarovaného okruhu, ale v souladu s námětem celé koncepce směřuje především do oblasti produkce a konkurenceschopnosti.

Sebelepší inovace, aniž by bylo specifikováno, v jakém smyslu mají být šetrné k životnímu prostředí, nemohou generovat pozitivní vliv na uvedené problémy, jsou-li tyto technologie spojeny se stávající nebo dokonce vyšší intenzifikací produkce akvakultur. Podobným způsobem je nutno vnímat snahu o efektivní využití zdrojů, tedy opět především jako zajištění nejvyšší únosné úrovně produkce (vzhledem k podmínkám), což je ve zjevném rozporu s trvalou udržitelností akvakultur ve smyslu zajištění souladu produkce ryb a ochrany vodních ekosystémů.

Stejně tak kompenzace či náhrady za dodatečné náklady spojené se zajišťováním mimoprodukčních funkcí rybníků jsou bezpředmětné, pokud neexistuje motivace mimoprodukční funkce akvakultur vůbec připustit, například prostřednictvím extenzivnějších forem hospodaření nebo vyloučením intenzivních technologií. Uvedené cíle a činnosti nebudí dojem, že by v souvislosti s naplňováním koncepce bylo možno očekávat pozitivní vliv kompenzací a náhrad, přinejmenším vzhledem k uvedenému tematickému okruhu.

Ani investice ve smyslu vzniku nových akvakultur a chovatelských subjektů automaticky nelze vnímat jako obecné pozitivum pro oblast ochrany přírody a krajiny. Samotná existence „rybníka“ nepředstavuje příliš velký přínos z hlediska podpory přírodních biotopů nebo biodiverzity, je-li provozován jako intenzivní akvakultura, která případně mimoprodukční funkce či ekostabilizační funkci vodní plochy jako významného krajinného prvku spíše velmi efektivně eliminuje.

Převážná část na tomto místě definovaných cílů a činností by měla být uvedena spíše v jiném tematickém okruhu a na tomto místě uvést aktivity, které skutečně směřují do oblastí, které definovala analýza životního prostředí ve vztahu k OP Rybářství. Ve vztahu k ochraně přírody a krajiny lze ocenit v zásadě pouze riziko případného úniku nových akvakulturních druhů do vnějšího prostředí, naopak mnohá reálná či potenciální rizika akvakultur ve vztahu k ochraně přírody, krajiny a biodiverzity nejsou zohledněna vůbec.

Vypořádání vyjádření

Ad a)

K prvnímu odstavci:

Název Priority 1 a Specifického cíle vychází z Nařízení EP a Rady (EU) 2021/1139, kterým se zřizuje Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond. Toto nařízení zároveň definuje oblasti (aktivity), kterým je možné se v rámci dané Priority a Specifického cíle věnovat. Po analýze potřeb (v rámci Víceletého národního strategického plánu pro akvakulturu) bylo pro tuto Prioritu a Specifický cíl identifikováno pouze vysazování úhoře říčního. Vysazování ryb je dle výše uvedeného nařízení nezpůsobilým výdajem, s výjimkou druhů, které mají na národní úrovni vyhotovený „Plán managementu“. Ten je v ČR vyhotoven pouze pro úhoře říčního. Další aktivity, jako například zprůchodňování toků pro migraci živočichů, budou podporovány z OP Životní prostředí 2021–2027. V OP Rybářství 2021-2027 není pro tyto aktivity dostatečná alokace (OP Rybářství 2021-2027 má nejmenší alokaci ze všech programů).

K druhému odstavci

Hlavní podpora OP Rybářství je určena pro rybníční akvakulturu, která zde už funguje několik století. Pro intenzivní akvakulturní systémy je určena menší alokace. Intenzivní systémy jsou potom nejčastěji uzavřené recirkulační akvakulturní systémy (RAS), ve kterých se voda čistí pomocí biofiltrů, ozónu a sedimentací. Systémy jsou velmi často vybaveny vlastní líhni. Ačkoliv tyto systémy neposkytují takové mimoprodukční funkce jako rybníční akvakultura (také za ně nejsou kompenzovány), jsou dalším krokem pro rozvoj akvakultury a k omezení využívání vyčerpaných mořských druhů.

K třetímu odstavci

S tvrzením „V současnosti výrazně převažují intenzivní rybochovná zařízení, která se vyznačují často až zanedbatelnou úrovní mimoprodukčních funkcí, nezřídka (vzhledem k objemu rybí obsádky)“ nelze souhlasit. Intenzivní akvakulturní systémy představují pouze cca 10 % produkce ryb v ČR (1000 – 1500

t/rok). Zbytek produkce pochází z rybníční akvakultury, ve které neprobíhá intenzivní hospodaření. Hospodaření na rybnících podléhá přísné kontrole ze strany orgánů ochrany přírody.

Ad b)

Vzhledem k obecnosti sdělení uvádíme následující: Rybníční akvakultura je v současné době pod dohledem orgánů ochrany přírody. Ty velmi často stanovují obsádky, možnost přikrmování a další parametry chovu ryb. Úkolem OP Rybářství 2021–2027 je podpora investic do tohoto odvětví. Míra intenzifikace je záležitostí chovatele a orgánů ochrany životního prostředí. Cílem programu v oblasti rybníční akvakultury není zvyšování produkce, ale její udržení. Jinak riskujeme, že rybníky zaniknou a s nimi i ohniska biodiverzity. Intenzivní systémy jsou potom ve většině případů uzavřené systémy s minimálním množstvím vypouštěné vody, u kterých zvýšení produkce očekáváme.

Ad 19) Středočeský kraj radní pro oblast životního prostředí a zemědělství

Vyjádření:

a) Středočeský kraj požaduje k oznámení koncepce „Operační program Rybářství 2021 – 2027“ další posuzování dle zákona č. 100/2001 Sb. se zaměřením na konkrétní lokality Ptačích oblastí ve smyslu povolení rozsahu, zejména stavebních činností spojených s modernizací rybochovných zařízení a odbahňováním rybníků, s návrhem podmínek tak, aby nedocházelo k zásahům do vázaných ekosystémů.

Vypořádání vyjádření

a) Zhodnocení možných vlivů návrhu koncepce na lokality soustavy Natura 2000 bylo provedeno v rámci samostatného Posouzení vlivu koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti podle §45i zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (tzv. „naturové hodnocení“), které je přílohou č. 1. tohoto Vyhodnocení. Byly posouzeny vlivy jednotlivých typů aktivit, identifikovány potenciální vlivy na lokality soustavy Natura 2000 a doporučena opatření pro předcházení nebo zmírnění těchto negativních vlivů. S ohledem na obecnost operačního programu budou požadavky uvedené ve vyjádření řešitelné při přípravě a hodnocení konkrétních projektů žádajících o podporu

Ad 21) Hlavní město Praha, Ing. Petr Hlubuček, náměstek primátora pro oblast životního prostředí, infrastruktury, technické vybavenosti a bezpečnosti

Vyjádření:

a) Výhrady máme k celkovému pojetí OP, které sice ve své kapitole B.6 proklamuje udržitelně se rozvíjející akvakulturu jako jeden z hlavních cílů a ochranu a obnovu vodní biodiverzity a ekosystémů jako jeden ze specifických cílů, ovšem snaží se ho naplnit pouze vysazováním úhoře říčního. Akvakultura nemůže udržitelně fungovat výhradně na základě vysazování rybích druhů, tím méně v případě vysazování jednoho druhu, a je nutno přikročit k celkové revizi rybářského hospodaření v ČR, zejména pak hospodaření na stojatých vodách, tedy vodních plochách a rybnících. Tento požadavek vyplývá zejména z kapitoly C.3 „Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území“, kde se v kapitole C.3.3.1. „Vodní plochy a rybníky“ na stranách 32–34 správně upozorňuje na problémy spojené s přikrmováním ryb či hnojením rybníků, jejichž důsledkem jsou nadměrné vnosy živin do vodního prostředí a související eutrofizace. Požadujeme proto, aby se další posouzení detailně věnovalo hledáním možností, jak zlepšit kvalitu vody hospodářsky využívaných rybníků a vodních nádrží, a to včetně potřebného zvýšení průhlednosti vody.

b) Str. 14: SC 2 – Ochrana a obnova vodní biodiverzity a ekosystémů. U této priority postrádáme podporu udržitelnosti samotného vodního ekosystému. V předloženém OP jsou zmiňovány kompenzace za dopady sucha, a proto je potřeba podpořit udržitelný rozvoj těchto ekosystémů například prostřednictvím rozšiřování mokřadů okolo vodních ploch, přírodě blízké revitalizace vodních toků, odbahňování rybníků, či využívání dešťové vody a vyčištěné odpadní vody, jako zdroje vody pro zasakování do půdy, či pro mokřady v těsném kontaktu s vodními ekosystémy. Pouhá podpora vysazení úhoře říčního je naprosto nedostatečná.

c) Str. 15: Investice do intenzivních akvakulturních systémů. Není vůbec jisté, zda intenzifikace akvakultury přinese deklarované zkvalitnění výstupů (potravin). Podpora by se proto měla vztahovat jen na případy, kdy bude zkvalitnění doloženo a zároveň bude zaručena ochrana vodní biodiverzity a ekosystémů.

d) Str. 35: odstavec pod obr. 7. Doporučujeme použít tento text: *...Proto je v současné době nutné dbát na to, aby tam, kde je to technicky možné, byly splaškové vody řádně odděleny od vod srážkových, tedy splaškové vody odvádět k centrálnímu čištění a srážkové regulovaně odvádět do vod povrchových, to ale pouze v případě, že je nebude možné zasakovat nebo retenovat na místě.*

e) Kapitola C.3.3.4. „Jakost vody“ se v části nazvané „Povrchové vody“ věnuje pouze vodním tokům, nikoli jakosti vody ve stojatých vodách. Tento nedostatek je třeba odstranit. Považujeme za potřebné se také detailněji věnovat kvalitě vody pro rekreační účely, viz informace o postupném zhoršení vod ke koupání uvedené na stranách 36–37 této kapitoly

f) Str. 45: Dalším zásadním problémem pro diverzitu a dobrý stav populací původních vodních organismů v ČR je výskyt a rozšíření některých invazních druhů, které jsou uvedeny v textu na straně 45 oznámení. Požadujeme proto v posouzení OP stanovit konkrétní zásady, jak bude tento problém eliminován.

g) Kapitola C.4 na straně 53 a dále: V souhrnu nejvýznamnějších relevantních problémů životního prostředí postrádáme zásadní problém pro kvalitu vody v ČR, který představuje přikrmování ryb a hnojení v míře zcela neadekvátní rozloze rybníků a vodních nádrží, respektive objemu vody v nich zadržené. Nemá-li být posouzení vlivů na životní prostředí pouhou formalitou, je nutno v něm formulovat a do koncepce skutečně promítnout sadu opatření, která naplní hlavní cíl v podobě udržitelně se rozvíjející akvakultury a specifický cíl v podobě obnovení (zvýšení) biodiverzity českých vod.

h) Mezi opatření, u kterých bude nutné individuální posouzení dané lokality, lze například zařadit investice do akvakultury, případnou výstavbu nebo modernizaci rybochovných zařízení a vybavení nebo odbahňování rybníků. Odstraňování sedimentů ze dna rybníků může negativně ovlivnit rostlinné i živočišné druhy, třeba i evropsky významné, vázané na ekosystém rybníků.

i) Předběžné posuzování je rovněž nezbytné při obnově či výstavbě rybníků, nelze totiž zcela vyloučit, že se na místě plánované výstavby vyvinou jiné, třeba i cennější ekosystémy. Dalším sporným opatřením mohou být investice do intenzivních akvakulturních systémů, zejména vybudování moderních intenzivních zařízení k produkci ryb. Intenzifikace chovu ryb vedoucí ke zvýšené zátěži rybníků může způsobit změnu, případně i likvidaci stávajícího biotopu, nelze také vyloučit ovlivnění kvality vody některých chovných nádrží. Současné trendy ve vývoji společenstev vázaných na vodní plochy jsou spíše nepříznivé. Ekostabilizační funkce rybníků je závislá zejména na vhodném vodohospodářském uspořádání díla, na jeho příznivém tvarování a zasazení do krajiny.

j) V rámci zjišťovacího řízení několik příslušných orgánů ochrany přírody nevyloučilo významný negativní vliv na ptáčích oblastech nebo evropsky významné lokality soustavy Natura 2000, z tohoto důvodu bude nutno koncepci podrobit posouzení ve všech dalších fázích ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb. Hlavní město požaduje, aby se zpracovatelé OP i posouzení jeho vlivu na životní prostředí zabývali vznesenými připomínkami.

Vypořádání vyjádření

Ad a) Nařízení EP a Rady (EU) 2021/1139, kterým se zřizuje Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond definuje oblasti (aktivity), které je možné podporovat. Vysazování ryb je dle uvedeného nařízení nezpůsobilým výdajem, s výjimkou druhů, které mají na národní úrovni vyhotovený „Plán managementu“. Ten je v ČR vyhotoven pouze pro úhoře říčního. Další aktivity, jako například zprůchodňování toků pro migraci živočichů, budou podporovány z OP Životní prostředí 2021-2027.

Co se týče chovu ryb v rybnících, tak v rámci ČR probíhá chov ryb buď extenzivním, či polointenzivním způsobem. Rybníční akvakultura je v současné době pod dohledem orgánů ochrany přírody. Ty velmi často stanovují obsádky, možnost přikrmování a další parametry chovu ryb. Úkolem OP Rybářství 2021-2027 je podpora investic do tohoto odvětví. Míra intenzifikace je záležitostí chovatele a orgánů ochrany životního prostředí. Cílem programu v oblasti rybníční akvakultury není zvyšování produkce, ale její udržení. Jinak riskujeme, že rybníky zaniknou a s nimi i ohniska biodiverzity.

Do příslušných částí textu Vyhodnocení (Kap. 2) byly doplněny informace o nadměrném přísunu živin dusíku a fosforu a jejich vlivu na ekosystémy (eutrofizace vod), které se dostávají do povrchových vod mimo jiné v důsledku přikrmování ryb či hnojení rybníků. Doporučení pro zmírnění těchto vlivů jsou zpracována ve Vyhodnocení (kapitola 6) a doporučení pro předcházení či zmírňující opatření případných negativních vlivů koncepce v kapitole 10 (podkapitole 10.2) tohoto Vyhodnocení.

Ad b) Název Priority 1 a Specifického cíle vychází z Nařízení EP a Rady (EU) 2021/1139, kterým se zřizuje Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond. Toto nařízení potom definuje oblasti (aktivity), kterým je možné se v rámci dané Priority a Specifického cíle věnovat. Po analýze potřeb (v rámci Víceletého národního strategického plánu pro akvakulturu) bylo pro tuto Prioritu a Specifický cíl identifikováno pouze vysazování úhoře říčního. Vysazování ryb je dle výše uvedeného nařízení nezpůsobilým výdajem, s výjimkou druhů, které mají na národní úrovni vyhotovený „Plán managementu“. Ten je v ČR vyhotoven pouze pro úhoře říčního.

V OP Rybářství 2021 – 2027 jsou zmiňovány nejen kompenzace za dopady sucha, ale také na podporu mimoprodukčních funkcí rybníků, zachování přirozeného litorálního pásma a mokřadů a dále je aktivit Inovace zahrnuta např. optimalizace využívání dešťové vody.

Ad c) Hlavní podpora OP Rybářství je určena pro rybníční akvakulturu, která zde už funguje několik století. Pro intenzivní akvakulturní systémy je určena menší alokace. Intenzivní systémy jsou potom nejčastěji uzavřené recirkulační akvakulturní systémy (RAS), ve kterých se voda čistí pomocí biofiltrů, ozónu a sedimentací. Toto jsou systémy, kde probíhá intenzivní chov ryb s minimálním dopadem na životní prostředí. Tato technologie má velkou výhodu v nízké spotřebě vody. Již použitá, ale vyčištěná voda, je opětovně obohacena o kyslík (aerace nebo oxygenace) a pomocí čerpadla nebo airliftu přiváděná zpět do nádrže s rybou.

V roce 2018 bylo v EU vyrobeno více než 27 tis. tun v recirkulačních systémech. Dánsko, Nizozemsko, Německo, Francie a Polsko jsou vedoucími členskými státy s více než 90 % produkce RAS v EU. Dánská produkce ryb z RAS v roce 2018 byla na úrovni 11,8 tis. tun, Nizozemská na úrovni 4,9 tis. tun, Francie 3,7 tis. tun, Německo 2,3 tis. tun a Polsko 2 tis. tun. Česká republika v zavádění RAS značně zaostává.

S ohledem na současnou situaci sladkovodního a mořského rybolovu, lze předpokládat, že intenzifikace akvakultury je prozatím jediným možným přístupem, který pokryje poptávku po rybím mase a produktech z nich v budoucnu. OP Rybářství 2021 – 2027 podporuje udržitelnost akvakultury, cesty k posílení biodiverzity, plnění mimoprodukčních funkcí rybníků a aktivity na snížení dopadu klimatických změn.

Ad d) Připomínka se týká textu Oznámení. Ve Vyhodnocení byl příslušný text upraven ve smyslu připomínky v dílčí kapitole 2.1.3.3. Čištění odpadních vod .

Ad e) V kapitole číslo 2 Vyhodnocení (dílčí kapitola 2.1.3.4 Jakost vody) byla ve smyslu připomínky rozšířena o informace k jakosti povrchových vod a podzemních vod, zmíněna byla i problematika povrchových vod určených ke koupání.

Ad f) Problematice invazních druhů je v kapitolách 6 a 10 Vyhodnocení věnována příslušná pozornost a jsou navržena doporučení k eliminaci a snížení potenciálních negativních vlivů rozšiřování invazních druhů.

Ad g) Rybníční akvakultura je pod podrobným dohledem orgánů ochrany přírody. Ty velmi často stanovují obsádky, možnost přikrmování a další parametry chovu ryb. Povinnosti o omezení pro chovatele ryb jsou uvedeny v Rozhodnutí o nakládání s vodami dle ze zákona č. 254/2001 Sb. o vodách a dále v dalších Rozhodnutích nebo vyjádřeních příslušných úřadů například o zachování litorálu, který stanoví rozsah litorálu a podmínky o jeho péči, dále kterým se stanoví omezení vysazování amura bílého, kterým je specifikováno opatření na vyloučení či omezení minerálního a organického hnojení a specifikováno opatření na vyloučení či omezení možnosti aplikace vápenatých přípravků. MZe (ŘO) nemůže zasahovat do kompetencí jiných úřadů. Podpora mimoprodukčních funkcí rybníků je zařazena v programu.

Do příslušných částí textu Vyhodnocení byly doplněny informace k nadměrnému přísunu živin dusíku a fosforu a jejich vlivu na ekosystémy (eutrofizace vod), které se dostávají do povrchových vod v důsledku přikrmování ryb a hnojení rybníků. V OP Rybářství 2021 – 2027 je zahrnuta aktivita specifického cíle (3) 2.1. Podpora udržitelných činností v oblasti akvakultury, zejména posilování konkurenceschopnosti produkce akvakultury při současném zajištění toho, aby tyto činnosti byly dlouhodobě environmentálně udržitelné, ve které jsou zahrnuty kompenzace pro podporu mimoprodukčních funkcí rybníků mimo jiné pokud budou nařízena omezení krmení ryb krmnými směsmi a ostatními krmivy a rovněž omezení aplikace minerálních a organických hnojiv. Pokud orgán ochrany přírody svým rozhodnutím stanoví tato omezení, a bude možné žádat kompenzace, tuto aktivitu lze chápat jako cestu vedoucí k zachování konkurenceschopnosti a posílení biodiverzity.

Ad h) Před zahájením realizace konkrétních projektů je doporučeno, aby byly minimalizovány nebo zcela vyloučeny negativní vlivy na rostlinné a živočišné druhy (např. odbahňováním sedimentů rybníků, investicemi do výstavby nebo modernizace rybochovných zařízení), aby bylo postupováno dle stanovisek orgánů ochrany přírody. Doporučení jsou zapracována ve Vyhodnocení (kapitola 6) a pro předcházení či zmírňující opatření případných negativních vlivů koncepce v kapitole 10 (podkapitole 10.2) tohoto Vyhodnocení.

Ad i) Vlivy při obnově či výstavbě rybníků nebo při investicích do intenzivních akvakulturních systémů, zejména při budování moderních intenzivních zařízení k produkci ryb může mít potenciálně vliv na EVL a na předměty ochrany, VKP, ZCHÚ, například vzhledem ke změně složení vody v souvislosti se zvýšeným přísunem živin. Ve Vyhodnocení jsou tyto vlivy posouzeny v rámci referenčního cíle ochrana biodiverzity a současně jsou navržena opatření k eliminaci či snížení negativních vlivů na předměty ochrany, včetně povinnosti spolupracovat při návrhu řešení s orgány ochrany přírody.

Ad j) Zhodnocení možných vlivů návrhu koncepce na lokality soustavy Natura 2000 bylo provedeno v rámci samostatného Posouzení vlivu koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti podle §45i zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (tzv. „naturové hodnocení“), které je přílohou č. 1. tohoto Vyhodnocení.

Ad 22) Agentura ochrany přírody a krajiny

Vyjádření:

a) Inovace a investice do akvakultury, modernizace tradiční akvakultury a propagace produktů akvakultury budou vytvářet tlak na zintenzivnění rybářského hospodaření, což ovlivní jak evropsky

významné lokality, tak maloplošná chráněná území, přičemž znečištění povrchových vod lze předpokládat i mimo chráněná území.

b) Uvádění nových akvakulturních druhů na trh může mít možný vliv na životní prostředí v případě úniku těchto nových druhů z chovu do okolních vodních ekosystémů. Toto se netýká jen ryb, ale obecně produkce vodních organismů, vč. korýšů, měkkýšů či řas. Agentura v této souvislosti doporučuje v případě zavádění nových druhů do akvakultury pečlivě vážit jejich invazní potenciál, vč. rizika přenosu patogenů na přirozeně se vyskytující druhy, a preferuje využití těchto druhů v uzavřených recirkulačních systémech, kde lze všem těmto rizikům mnohem efektivněji bránit.

c) Ve specifickém cíli Ochrana a obnova vodní biodiverzity a ekosystémů je jako související typ činnosti uvedeno pouze vysazování úhoře říčního. Agentura doporučuje rozšířit tuto část o problematiku invazních druhů či migrační překážky.

d) V rámci inovací uváděné odbahňování pokud je správně provedeno, je žádoucí, ale pokud ne, hrozí negativní vliv na litorály, bentos, makrofyta, a také kontaminace místa, kam se sediment následně uloží.

e) Je potřeba celkově prověřit vliv koncepce na toky, rybníky a vodní nádrže jako významné krajinné prvky i jako součást zvláště chráněných území a lokalit soustavy Natura 2000 a rovněž vliv koncepce na biodiverzitu vodních společenstev.

f) Agentura dále upozorňuje, že ve strategických dokumentech není uveden Prioritní akční rámec (PAF) pro soustavu Natura 2000 na období 2021-2027 (dostupný zde: https://www.mzp.cz/cz/akcni_ramec_natura_2000). Jedná se o zásadní strategický dokument pro integraci cílů směrnice o stanovištích a směrnice o ptácích do dotačních politik. V předloženém dokumentu téměř nejsou potřebná opatření předmětem podpory. Viz PAF zejm. kap. D.3, E.2.8 a E.3.2

g) Na str. 57 v tabulce 4 jsou zvláště chráněná území a území soustavy Natura 2000 zmíněna pouze v prvním řádku, a to pouze v souvislosti se specifickým cílem 1.4, který je hodnocen pouze s pozitivními vlivy. Jsou zde tedy zcela opomenuty ostatní specifické cíle, na které upozorňovaly některé dotčené orgány ve svých stanoviscích podle § 45i, kde nemohl být vyloučen vliv na území soustavy Natura 2000 a kde lze předpokládat, bez stanovení rámcových zásad, negativní vliv.

h) Dále Agentura požaduje vyjasnění či odstranění duplicitního placení náhrady škody vydrou na rybách ze státního rozpočtu a evropských dotací. V této souvislosti je na zvážení potřeba novely zákon č. 115/2000 Sb., o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy.

i) Agentura upozorňuje na nutnost podrobit zjišťovacímu řízení všechny navazující záměry, které by mohly mít potenciálně významný vliv na příznivý stav předmětů ochrany, nebo celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí nebo naplní charakteristiky a limity stanovené zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí. Před zahájením realizace jednotlivých opatření je nezbytné postupovat dle ZOPK (závazné stanovisko k některým činnostem ve zvláště chráněných územích dle § 44, závazné stanovisko k zásahu do VKP dle § 4, udělení výjimek z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů dle § 56, stanovisko dle § 45i, využití institutu biologického hodnocení dle § 67, posouzení vlivu na krajinný ráz dle § 12 apod.).

Vypořádání vyjádření

Ad a) Cílem programu v oblasti rybníční akvakultury není zvyšování produkce, ale její udržení. Hlavní podpora OP Rybářství je určena pro rybníční akvakulturu, která už funguje několik století. Intenzivní systémy jsou nejčastěji uzavřené recirkulační akvakulturní systémy (RAS), ve kterých se voda čistí pomocí biofiltrů, ozónu a sedimentací. To jsou systémy, kde probíhá intenzivní chov ryb s minimálním dopadem na životní prostředí. Tato technologie má velkou výhodu v nízké spotřebě vody. Již použitá, ale vyčištěná voda, je opětovně obohacena o kyslík (aerace nebo oxygenace) a pomocí čerpadla nebo airliftu přiváděná zpět do nádrže s rybou.

Ve Vyhodnocení je vliv intenzifikace sladkovodní akvakultury i souvisejících aktivit posouzen v rámci referenčního cíle ochrana biodiverzity a současně jsou navržena opatření k eliminaci či snížení negativních vlivů na předměty ochrany, včetně povinnosti spolupracovat při návrhu řešení s orgány ochrany přírody.

Ad b) *V rámci Vyhodnocení a naturového posouzení byl posouzen vliv potenciálního úniku nepůvodních druhů ryb s invazním potenciálem, případně druhů, které mohou poškozovat předměty ochrany, ekosystémy (rovnováhu druhové skladby), viz kapitola 6, a jsou doporučena příslušná opatření (viz kapitoly 10 a 15). Tato skutečnost byla rovněž respektována v naturovém hodnocení.*

Ad c) *Nařízení EP a Rady (EU) 2021/1139, kterým se zřizuje Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond definuje oblasti (aktivity), které je možné podporovat. Vysazování ryb je dle uvedeného nařízení nezpůsobilým výdajem, s výjimkou druhů, které mají na národní úrovni vyhotoven „Plán managementu“. Ten je v ČR vyhotoven pouze pro úhoře říční. Další aktivity, jako např. zprůchodňování toků pro migraci živočichů, budou podporovány z OP ŽP 2021-2027. Migrační prostupnost toků bude podporována prostřednictvím OP Životní prostředí. Problematice invazních druhů je věnována odpovídající pozornost a v kapitolách 6 a 10 Vyhodnocení jsou navržena doporučení k eliminaci a snížení potenciálních negativních vlivů rozšiřování invazních druhů.*

Ad d) *Ve Vyhodnocení je upozorněno na rizika spojená s odbahněním rybníků (popř. i rekonstrukcí hrází) na předměty ochrany, a jsou navrženy konkrétní podmínky eliminace či zmírnění uvedeného rizika. Navíc je zřejmé, že v případě EVL bude u podobných zásahů nezbytné naturové hodnocení záměru dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Potenciálním rizikem může být nerespektování předmětu ochrany EVL, intenzifikace rybníčního hospodaření, a například odbahňování v nevhodnou dobu.*

Ad e) *Zhodnocení možných vlivů návrhu koncepce na soustavu Natura 2000, ZCHÚ, ÚSES, VKP bylo provedeno vyhodnocením v kapitole 6.2 Vyhodnocení: „Hodnocení prioritních oblastí“ (Tabulka 5: Hodnocení specifických cílů). Zhodnocení možných vlivů návrhu koncepce na lokality soustavy Natura 2000 bylo vedle toho provedeno v rámci samostatného Posouzení vlivu koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti podle §45i zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (tzv. „naturové hodnocení“), které je přílohou č. 1. tohoto Vyhodnocení. Také v samotném Vyhodnocení byla provedena identifikace možných rizik, která se týkají zjednodušení legislativy takovým způsobem, který by mohl potenciálně ohrozit předměty ochrany zvláště chráněných území i naturových lokalit.*

Ad f) *Prioritní akční rámec (PAF) pro soustavu Natura 2000 na období 2021-2027 není pro OP Rybářství 2021–2027 relevantní, neboť z OP Rybářství nebudou podporována opatření zaměřená na ochranu a obnovu soustavy Natura 2000. Toto konstatování je v PAF uvedeno. Vzhledem k výše uvedenému není PAF v kapitole Vyhodnocení 1.3 „Vztah k jiným koncepcím“ zařazen mezi koncepce, ke kterým má OP Rybářství vztah.*

Ad g) *Připomínka se týká Oznámení. Zhodnocení možných vlivů návrhu koncepce na lokality soustavy Natura 2000 bylo provedeno v rámci zpracování Posouzení vlivu koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti podle §45i zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (tzv. „naturové hodnocení“), které je Přílohou č. 1 k Vyhodnocení. Také v samotném Vyhodnocení byla provedena identifikace možných rizik, která se týkají zjednodušení legislativy takovým způsobem, který by mohl potenciálně ohrozit předměty ochrany zvláště chráněných území i naturových lokalit.*

Ad h) *V programovém dokumentu jsou uvedeny náhrady škod způsobených rybožravými predátory. S placením náhrady škod vydrou na rybách ŘO (MZe) nepočítá. Pouze uvažuje o placení náhrady škod způsobených kormoránem velkým, a to pouze za předpokladu, že by náhrada nebyla placena z národních zdrojů.*

Ad i) *Ve Vyhodnocení je upozorněno na potenciální rizika u záměrů, které by mohly mít potenciálně významný vliv na příznivý stav předmětů ochrany, nebo celistvost evropsky významných lokalit a ptačích*

oblastí nebo naplní charakteristiky a limity stanovené zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí. Ve Vyhodnocení jsou navrženy konkrétní podmínky eliminace či zmírnění takového rizika, včetně skutečnosti, že u relevantních záměrů bude nezbytné naturové hodnocení záměru dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, či stanoviska orgánů ochrany přírody a krajiny dle ZOPK (závazné stanovisko k některým činnostem ve zvláště chráněných územích dle § 44, závazné stanovisko k zásahu do VKP dle § 4, udělení výjimek z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů dle § 56, stanovisko dle § 45i, využití institutu biologického hodnocení dle § 67, posouzení vlivu na krajinný ráz dle § 12 a další, dle konkrétního záměru).

Ad 23) Jihomoravský kraj, náměstek hejtmána

Vyjádření:

a) Požaduje, aby v návrhu koncepce, vč. Vyhodnocení byly používány u neregionálních skladebných částí ÚSES údaje vycházející z platné legislativy (tj. zásady územního rozvoje, § 36 odst. 5 zákona č. 183/2006 Sb., „stavební zákon“). Umístění NRBC a NRBK musí vycházet ze závazných zásad územního rozvoje jednotlivých krajů a jejich aktualizací.

Vypořádání vyjádření

a) Výše uvedený požadavek byl akceptován.

VYJÁDŘENÍ NEOBSAHUJÍCÍ ANI PŘIPOMÍNKY ANI DOPORUČENÍ

Níže uvedená vyjádření neobsahovala žádné námítky k návrhu Operačního programu Rybářství 2021-2027 ani k Oznámení dotčené koncepce ve smyslu § 10c) zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, případně obsahovala souhlasná vyjádření. Vyjádření jsou očíslována stejně jako ve výše uvedené tabulce (Tabulka 9).

Ad 1) Krajský úřad Olomouckého kraje, náměstek hejtmána Ing. Jan Šafařík, MBA

Ad 2) Ministerstvo životního prostředí, Odbor odpadů, Odbor 720

Ad 3) Ústecký kraj, Krajský úřad, Odbor životního prostředí a zemědělství

Ad 4) Ústecký kraj, Krajský úřad, Rada Ústeckého kraje pro oblast životního prostředí

Ad 7) Krajský úřad Královehradeckého kraje

Ad 9) Správa Krkonošského národního parku

Ad 11) Krajský úřad Moravskoslezský kraj, Odbor životního prostředí a zemědělství

Ad 12) Krajský úřad Zlínského kraj, Odbor stavebního řádu a životního prostředí, Oddělení hodnocení ekologických rizik

Ad 13) Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství

Ad 15) Krajský úřad Jihomoravského kraje

Ad 17) Hlavní město Praha, Magistrát hlavního města Prahy, Odbor ochrany prostředí, Oddělení posuzování vlivů na životní prostředí

Ad 21) Krajský úřad Pardubického kraje

14.2 Vypořádání požadavků vyplývajících ze zjišťovacího řízení

Níže je uveden soupis požadavků ze zjišťovacího řízení a stručné vyhodnocení jejich naplnění.

<p>1) Vyhodnotit, zda je koncepce včetně v ní navržených priorit, cílů a aktivit v souladu se schválenými koncepčními dokumenty v oblasti ochrany přírody a krajiny na národní úrovni, např. se Státním programem ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020 – 2025, Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050, Strategií ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016 – 2025 a s republikovými prioritami v oblasti ochrany přírody a krajiny stanovenými Politikou územního rozvoje ČR, ve znění Aktualizací č. 1, 2, 3 a 5.</p>
<p>Vyhodnocení souladu předloženého návrhu koncepce s uvedenými koncepcemi v oblasti ochrany přírody a krajiny na národní, regionální a místní úrovni bylo provedeno v kapitole 5 Vyhodnocení. OPR je se schválenými koncepčními dokumenty v oblasti ochrany přírody a krajiny v souladu.</p>
<p>2) Vyhodnotit soulad koncepce se schválenými celostátními koncepčními dokumenty v oblasti adaptace na změnu klimatu a ochrany ovzduší, např. se Strategií přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, Koncepcí na ochranu před následky sucha pro území České republiky, Politikou ochrany klimatu v ČR, Aktualizací Národního programu snižování emisí ČR.</p>
<p>Vyhodnocení souladu předloženého návrhu koncepce s relevantními koncepcemi v oblasti adaptace na změnu klimatu a ochrany ovzduší na národní, regionální a místní úrovni bylo provedeno v kapitole 5 Vyhodnocení. V případě Politiky ochrany klimatu a Aktualizace Národního programu snižování emisí nebyla shledána relevance cílů programu pro OP Rybářství.</p>
<p>3) Vyhodnotit, zda Program zohledňuje cíle a opatření Dlouhodobého programu zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století a Strategického rámce rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030.</p>
<p>Vyhodnocení souladu předloženého návrhu koncepce se Strategickým rámcem rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030 bylo provedeno v kapitole 5 Vyhodnocení. V případě Dlouhodobého programu zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století nebyla shledána relevance cílů programu pro OP Rybářství.</p>
<p>4) Vyhodnotit soulad koncepce se strategickými dokumenty a programy v oblasti udržitelného rozvoje a v oblasti odpadů, např. Strategický rámec Česká republika 2030, Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+, Evropa 2020, Agenda 2030, Plán odpadového hospodářství ČR 2015 – 2024.</p>
<p>Vyhodnocení souladu předloženého návrhu koncepce s relevantními koncepcemi v oblasti udržitelného rozvoje a v oblasti odpadů na národní, regionální a místní úrovni bylo provedeno v kapitole 5 Vyhodnocení. V případě Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+, Strategie Evropa 2020 nebyla shledána relevance cílů programu pro OP Rybářství. Protože Plán odpadového hospodářství ČR 2015 – 2024 není pro OP Rybářství relevantní, není vyhodnocen v Kap. 5, avšak některé principy nakládání s odpady v budoucnu jsou v Programu zohledněny (Specifický cíl 2.1: Podpora udržitelných činností v oblasti akvakultury, zejména posilování konkurenceschopnosti produkce akvakultury při současném zajištění toho, aby tyto činnosti byly dlouhodobě environmentálně udržitelné; typová aktivita zaměřená na inovace, které zejména: snižují dopad na životní prostředí (např. zelené investice, užití zlepšených udržitelných obalů nebo snížení používání plastů včetně jejich recyklace).</p>
<p>5) Vyhodnotit vliv koncepce ve vztahu k obecné ochraně přírody a krajiny, zejména vlivy na VKP, územní systém ekologické stability, krajinný ráz či fragmentaci krajiny a navrhnout opatření k předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných negativních vlivů.</p>
<p>Součástí Vyhodnocení koncepce je posouzení jejich potenciálních vlivů na obecnou ochranu přírody a krajiny, významné krajinné prvky, územní systém ekologické stability, krajinný ráz či fragmentaci krajiny a další v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíle ochrany životního prostředí č.3 – Krajina a č. 4 –biodiverzita a ochrana přírody).</p>

6) Vyhodnotit vliv Programu (zejména navržené činnosti, týkající se především inovací zpracovatelských kapacit, výstavby a modernizace rybochovných zařízení, investic do intenzivních akvakulturních systémů či uvádění nových akvakulturních druhů na trh) na ZCHÚ včetně lokalit soustavy Natura 2000, resp. zda realizací Programu a uvedených činností nemůže dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany soustavy ZCHÚ a soustavy Natura 2000 a navrhnout opatření k předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci těchto potenciálních negativních vlivů. Významné investice přednostně lokalizovat mimo veškerá ZCHÚ a území lokalit soustavy Natura 2000.

Vyhodnocení vlivu OP Rybářství na ZCHÚ včetně lokalit soustavy Natura 2000, respektive vyhodnocení, zda realizací koncepce a v ní uvedených typových aktivit může dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany soustavy ZCHÚ a soustavy Natura 2000 bylo provedeno v kapitole 6 Vyhodnocení. V rámci Vyhodnocení a naturového hodnocení koncepce nebyly identifikovány významné negativní vlivy na ZCHÚ a lokality soustavy Natura 2000. V rámci Vyhodnocení koncepce jsou v kapitole 6 uvedena doporučení, která se promítla také do opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů navržených v rámci kapitoly 10 Vyhodnocení.

Součástí Vyhodnocení je samostatné Posouzení vlivů koncepce na předmět ochrany a celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti podle § 45i odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, plynoucí z vyhlášky č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (Příloha č. 1 Vyhodnocení).

7) Posouzení zaměřit zejména na vyhodnocení vlivů SC 3 Podpora udržitelné akvakultury (kde inovace a investice v akvakultuře mohou vyvolat tlak na zintenzivnění rybářského hospodářství v rybnících, které se mohou nalézat také v „naturových“ územích, což může vést k poškození předmětů ochrany, potenciálně rizikové je pro předměty ochrany rovněž uvádění nových akvakulturních druhů na trh a stejně tak problematická může být rovněž výstavba a modernizace rybochovných zařízení a odbahňování rybníků) a SC 4 Rozvoj konkurenceschopných, transparentních a stabilních trhů pro produkty rybolovu a akvakultury včetně jejich zpracování (kde se jeví jako problematická propagace produktů akvakultury, činnosti zaměřené na zvýšení podílu i sortimentu zpracovaných ryb, výstavba, modernizace, technologický rozvoj a inovace zpracovatelských kapacit, což může vést ke zvýšené poptávce a tím i k tlaku na zintenzivnění chovu v rybnících, včetně těch, které se nalézají v lokalitách soustavy Natura 2000). Dále vyhodnotit aktivity těchto cílů a jejich možné dopady na životní prostředí a stanovit takové podmínky Programu, které budou eliminovat přípravu a realizaci projektů s negativním dopadem na přírodní prostředí.

Vlivy SC 3 Podpora udržitelné akvakultury a SC 4 Rozvoj konkurenceschopných, transparentních a stabilních trhů pro produkty rybolovu a akvakultury včetně jejich zpracování na životní prostředí včetně předmětů ochrany v „naturových“ územích je provedeno v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíl ochrany životního prostředí č. 4 – Biodiverzita, ochrana přírody a krajiny). Součástí Vyhodnocení je samostatné Posouzení vlivů koncepce na předmět ochrany a celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti podle § 45i odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, plynoucí z vyhlášky č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (Příloha č. 1 Vyhodnocení). V rámci Vyhodnocení koncepce jsou v kapitole 6 uvedena doporučení, která se promítla také do opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů navržených v rámci kapitoly 10 Vyhodnocení.

8) Vyhodnotit rizika a možné dopady na životní prostředí spojené s intenzitou chovu ve vodních nádržích a tocích, obnovou či výstavbou nových nádrží, odstraňováním sedimentů, šířením invazních druhů ryb, migrační průchodností vodních toků, možným zhoršením mimoprodukčních funkcí rybníčních ekosystémů, zvýšenou produkcí dravých ryb na populaci obojživelníků a vodních bezobratlých, vysazováním úhoře říčního na celkové složení rybiho společenstva, kvalitou povrchové (i podzemní) vody (především v souvislosti s intenzifikací akvakultur, s ohledem na odbahňování a aplikaci krmiv).

<p>Vliv OP Rybářství 2021 – 2027 bylo možno, s ohledem na obecnost návrhu koncepce a v ní obsažených typových opatření (v koncepci nejsou uvedeny konkrétní záměry ani jejich lokalizace, nejsou popsány podrobnější charakteristiky záměrů jako kapacity a podobně), vyhodnotit v kapitole 6 pouze kvalitativně (odborným odhadem). Doporučení pro předcházení, eliminaci a zmírnění potenciálně negativních vlivů jsou uvedena v kapitole 4 a kapitole 10 tohoto Vyhodnocení.</p> <p>Součástí Vyhodnocení koncepce je posouzení vlivu OP Rybářství na biodiverzitu v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíl ochrany životního prostředí č. 1 – Biodiverzita, ochrana přírody a krajiny), kde jsou uvedena také doporučení. Doporučení se promítla také do opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů navržených v rámci kapitoly 10) Vyhodnocení.</p>
<p>9) Vyhodnotit vliv Programu na ZPF, respektive zda realizací koncepce nemůže dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany ZPF, především ve vztahu k velikosti záborů zemědělské půdy a také záborům nejkvalitnější půdy v I. a II. třídě ochrany, případně navrhnout opatření vůči těmto negativním vlivům.</p>
<p>Součástí Vyhodnocení koncepce je posouzení vlivu OP Rybářství na půdu. Ochrana půdy je v rámci kapitoly 6 Vyhodnocení posuzována pomocí příslušného referenčního cíle ochrany životního prostředí (referenční cíl č. 5 – Půda), ve vztahu ke kterému jsou rozvojové cíle a opatření uvedené v koncepci hodnoceny. U žádného cíle ani typové aktivity OP Rybářství nebyl v rámci Vyhodnocení identifikován významný negativní vliv na půdu. Pro případ, že s některým cílem nebo typovou aktivitou OP Rybářství souvisí zábor ZPF, jsou navržena zmírňující opatření.</p>
<p>10) Vyhodnotit vliv Programu na PUPFL, a to nejen z pohledu záboru PUPFL, ale i z pohledu dalšího možného negativního dopadu realizace cílů koncepce na lesní porosty a jednotlivé složky lesního prostředí a navrhnout opatření, která by možné negativní vlivy koncepce na les vhodnými způsoby umožnila eliminovat.</p>
<p>Vliv OP Rybářství na PUPFL (i z pohledu dalších možných negativních dopadů) je provedeno v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíle ochrany životního prostředí č. 5 – Půda a č. 4 – Biodiverzita, ochrana přírody a krajiny). V rámci Vyhodnocení koncepce jsou v kapitole 6 uvedena doporučení, která se promítla také do opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů navržených v rámci kapitoly 10 Vyhodnocení.</p>
<p>11) Vyhodnotit vliv koncepce na jakost povrchových vod, zejména z pohledu vnosu fosforu a dalších živin způsobujících eutrofizaci vod a nedosažení dobrého ekologického stavu/potenciálu vodních útvarů. S ohledem na navržené činnosti, týkající se především inovací zpracovatelských kapacit, výstavby a modernizace rybochovných zařízení, investic do intenzivních akvakulturních systémů či uvádění nových akvakulturních druhů na trh, navrhnout případná opatření k předcházení, vyloučení či snížení negativních vlivů těchto činností na vodní útvary, jejich ekologický stav/potenciál a nedosažení environmentálních cílů daných tzv. Rámcovou směrnicí o vodách.</p>
<p>Vliv OP Rybářství 2021 – 2027 na jakost povrchových vod, zejména z pohledu vnosu živin způsobujících eutrofizaci vod bylo možno, s ohledem na obecnost návrhu koncepce a v ní obsažených typových opatření (v koncepci nejsou uvedeny konkrétní záměry ani jejich lokalizace, nejsou popsány podrobnější charakteristiky záměrů), vyhodnotit v kapitole 6 pouze kvalitativně (odborným odhadem). Opatření pro předcházení, eliminaci a zmírnění potenciálně negativních vlivů jsou uvedena v kapitole 10 tohoto Vyhodnocení.</p>
<p>12) Vyhodnotit vliv Programu na povrchové a podzemní vody, vodní režim v krajině, citlivé a zranitelné oblasti, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a ochranná pásma vodních zdrojů a navrhnout opatření k minimalizaci případných negativních vlivů. Vyhodnotit vliv Programu ve vztahu k ochraně a zlepšování stavu povrchových a podzemních vod a vodních ekosystémů.</p>
<p>Vliv OP Rybářství 2021 – 2027 na povrchové a podzemní vody, vodní režim v krajině, citlivé a zranitelné oblasti, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a ochranná pásma vodních zdrojů bylo možno, s ohledem na obecnost návrhu koncepce a v ní obsažených typových opatření (v koncepci nejsou uvedeny konkrétní záměry ani jejich lokalizace, nejsou popsány podrobnější charakteristiky záměrů), vyhodnotit v kapitole 6 pouze kvalitativně (odborným odhadem). Doporučení pro předcházení, eliminaci a zmírnění potenciálně negativních vlivů jsou uvedena v kapitole 4 a kapitole 10 tohoto Vyhodnocení.</p>
<p>13) Vyhodnotit, zda a do jaké míry přispívají aktivity SC 2 Ochrana a obnova vodní biodiverzity a ekosystémů a SC 3 Podpora udržitelné akvakultury k dosažení trvalé udržitelnosti ve vztahu k životnímu prostředí.</p>

<p>Součástí Vyhodnocení koncepce je posouzení vlivu Programu na biodiverzitu v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíl ochrany životního prostředí č. 1 – Biodiverzita, ochrana přírody a krajiny), kde jsou uvedena doporučení, které se promítly také do opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů navržených v rámci kapitoly 10) Vyhodnocení.</p>
<p>14) Vyhodnotit vliv koncepce na suchozemské i vodní ekosystémy, biotopy a krajinu, dále na zábor přírodních biotopů, vytváření migračních bariér, synantropizaci okolí staveb.</p>
<p>Vliv OP Rybářství 2021 – 2027 na suchozemské i vodní ekosystémy, biotopy a krajinu, dále na zábor přírodních biotopů, vytváření migračních bariér a synantropizaci okolí staveb bylo možno, s ohledem na obecnost návrhu koncepce a v ní obsažených typových opatření (v koncepci nejsou uvedeny konkrétní záměry ani jejich lokalizace, nejsou popsány podrobnější charakteristiky záměrů), vyhodnotit v kapitole 6 pouze kvalitativně (odborným odhadem). Doporučení pro předcházení, eliminaci a zmírnění potenciálně negativních vlivů jsou uvedena v kapitole 10 tohoto Vyhodnocení.</p>
<p>15) Vyhodnotit vlivy navržených cílů a opatření Programu na klima.</p>
<p>Součástí Vyhodnocení koncepce je posouzení jejich potenciálních vlivů na klima v kapitole 6 Vyhodnocení (referenční cíl ochrany životního prostředí č. 1 – Klima), ve které jsou uvedena také doporučení, která se promítla také do opatření pro předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných mírných negativních vlivů navržených v rámci kapitoly 10) Vyhodnocení.</p>
<p>16) Ve vyhodnocení SEA zohlednit strukturu, rozsah a význam architektonického dědictví ČR a souvislosti s kulturními hodnotami daného prostředí, specifika územních celků v návaznosti na ochranu krajiny v souladu s implementací evropské Úmluvy o ochraně kulturního a přírodního dědictví a Úmluvy o ochraně architektonického dědictví Evropy. Vyhodnotit, zda případná konkrétní opatření či investiční záměry vyplývající z koncepce jsou navržena tak, aby nedošlo k negativnímu ovlivnění všech památkově chráněných území ležících v České republice.</p>
<p>Vliv OP Rybářství 2021 – 2027 na strukturu, rozsah a význam architektonického dědictví ČR a souvislosti s kulturními hodnotami daného prostředí, specifika územních celků v návaznosti na ochranu krajiny bylo možno, s ohledem na obecnost návrhu koncepce a v ní obsažených typových opatření (v koncepci nejsou uvedeny konkrétní záměry ani jejich lokalizace, nejsou popsány podrobnější charakteristiky záměrů), zohlednit pouze způsobem reflektujícím podrobnost koncepce. Vlivy OP Rybářství bylo možno vyhodnotit v kapitole 6 pouze kvalitativně (odborným odhadem) v rámci referenčního cíle ochrany životního prostředí č. 6 – Kulturní památky.</p>
<p>17) Vyhodnotit, jaký vliv má Program na památkovou hodnotu území chráněnou dle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, na dochované kulturní dědictví (architektonické i archeologické) a na hodnoty kulturně-historické krajiny České republiky.</p>
<p>Vliv OP Rybářství 2021 – 2027 na památkovou hodnotu území bylo možno vyhodnotit, s ohledem na obecnost návrhu koncepce a v ní obsažených typových opatření (v koncepci nejsou uvedeny konkrétní záměry ani jejich lokalizace, nejsou popsány podrobnější charakteristiky záměrů), zohlednit pouze kvalitativně (odborným odhadem). Vlivy OP Rybářství bylo možno vyhodnotit v kapitole 6 pouze kvalitativně (odborným odhadem) v rámci referenčního cíle ochrany životního prostředí č. 6 – Kulturní památky.</p>
<p>18) V případě, že by v návrhu koncepce byly uvedeny konkrétní investiční záměry, požadujeme vyhodnotit jejich dopad na životní prostředí a veřejné zdraví, včetně synergických a kumulativních vlivů, a zda a jak je zohledněn ekologický potenciál a ekologické zatížení dotčeného území a přírodní hodnoty krajiny a doporučit takovou lokalitu v dotčeném území, která bude vhodná pro jejich možné budoucí umístění s ohledem na limity využití území. Dále požadujeme, aby se naturové posouzení zaměřilo zejména na konkrétní předměty ochrany či jednotlivé EVL a PO dle jejich charakteru, které mohou být koncepcí ovlivněny a na to, jaké změny může koncepce v jejich ekosystémech způsobit z pohledu cílů ochrany EVL, tedy dlouhodobého udržení dotčených přírodních stanovišť a populací druhů, které tvoří jejich předměty ochrany. Toto by mělo být rovněž reflektováno ve zmírňujících opatřeních, resp. v návrhu stanoviska SEA, které by mělo jasně stanovit limity z hlediska ekologických nároků jednotlivých druhů a přírodních stanovišť.</p>
<p>Konkrétní investiční záměry nejsou v návrhu koncepce uvedeny.</p>

19) Požadavky stanovené v závěru zjišťovacího řízení a všechna vyjádření, která MŽP obdrželo v průběhu zjišťovacího řízení, je nezbytné ve vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví náležitě vypořádat s odkazem na konkrétní čísla stran a akceptovaná vyjádření zapracovat do návrhu koncepce a vyhodnocení SEA.

Požadavky závěru zjišťovacího řízení a vypořádání vyjádření jsou uvedeny v kap. 14.1.

15 ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ VČETNĚ NÁVRHU STANOVISKA KE KONCEPCI

Na základě předloženého vyhodnocení vlivů Operačního programu Rybářství 2021-2027 na životní prostředí a veřejné zdraví lze konstatovat, že nebyly identifikovány žádné významné negativní vlivy této koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví, které by znemožňovaly její schválení. To se týká jak celkového vyhodnocení koncepce, tak i vyhodnocení jednotlivých rozvojových cílů a typových aktivit. Byly identifikovány převážně potenciální pozitivní vlivy a pouze u dvou typových aktivit byly identifikovány potenciální mírně negativní vlivy, respektive potenciální rizika, u kterých byla navržena doporučení k jejich předcházení, vyloučení či snížení.

Na základě všech výše uvedených skutečností je možno konstatovat, že předložená koncepce „Operační program Rybářství 2021-2027“.

nebude mít významně negativní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví.

Současně bylo podle § 45i odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů zpracováno posouzení vlivu koncepce na předmět ochrany a celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, a to v rozsahu dle Vyhlášky 142/2018 o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. V jeho závěrech bylo konstatováno, že:

předložený operační program ani jednotlivé priority, specifické cíle a typy aktivit v něm uvedené nebude mít významně negativní vliv na celistvost a předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí v rámci soustavy Natura 2000.

Na základě všech informací výše uvedených doporučujeme vydat následující stanovisko:

Česká republika – Ministerstvo zemědělství

Těšnov 17, 110 00 Praha 1

IČ: 00020478

V Praze, dne: 2021

Č.j.:

STANOVISKO K NÁVRHU KONCEPCE Operační program Rybářství 2021-2027

podle § 10 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Předkladatel koncepce: Česká republika – Ministerstvo zemědělství

Zpracovatel koncepce: Ministerstvo zemědělství

Zpracovatel vyhodnocení: Ing. Bohumil Sulek, CSc. (odpovědný řešitel)
Na Pláni 2863/9
150 00 Praha 5 - Smíchov
telefon: 602 353 194
e-mail: bob.sulek@seznam.cz

držitel osvědčení odborné způsobilosti ke zpracování dokumentací a posudků ve smyslu § 19 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů; číslo osvědčení: 11038/1710/OHRV/93. Platnost osvědčení odborné způsobilosti prodloužena do 31. 12. 2021 Rozhodnutím o prodloužení autorizace ke zpracování dokumentace a posudku č. j.: 37981/ENV/16 vydaným MŽP dne 28. 6. 2016.

Řešitelský tým (v abecedním pořadí):

Blahová Martina

Mgr. Zdenek Frélich - Autorizovaná osoba k provádění posouzení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (číslo osvědčení 101346/ENV/09), které bylo prodlouženo dne 21. 10. 2014, č. j. 73460/ENV/14. Platnost osvědčení odborné způsobilosti do 11. 12. 2024 (č.j.: MZP/2019/630/2565).

Mgr. Karkoszková Zuzana

RNDr. Radim Misiáček

Mgr. Vojkovská Renata

Průběh posuzování:

Oznámení koncepce ve smyslu § 10c) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, bylo příslušnému úřadu, Ministerstvu životního prostředí – Odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, předloženo předkladatelem koncepce. Oznámení bylo v souladu s požadavkem odstavce 2, § 10c) citovaného zákona příslušným úřadem zasláno dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům a zveřejněno. Zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 4. 1. 2021.

Na základě vyjádření doručených k Oznámení byl příslušným úřadem vydán 9. 2. 2021 Závěr zjišťovacího řízení, který mimo jiné stanovil obsah a rozsah Vyhodnocení nejen v rozsahu základních zákonných požadavků, daných § 2 a 10b) a přílohou č. 9 zákona, ale také nad tento rámec, se zaměřením na aspekty plynoucí ze zjišťovacího řízení. V souladu s požadavky zákona byl tento dokument zveřejněn.

Příslušný úřad – Ministerstvo životního prostředí – Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, obdržel vyjádření celkem od 23 subjektů, přičemž 12 vyjádření bylo bez připomínek. Vyjádření týkající se obsahu a rozsahu posouzení (vyhodnocení) byla využita jako podklad pro vydání závěru zjišťovacího řízení.

Na podkladě oznámení koncepce a vyjádření k němu obdržených provedlo Ministerstvo životního prostředí – Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, podle kritérií uvedených v příloze č. 8 k zákonu č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“) zjišťovací řízení ve smyslu § 10d) výše uvedeného zákona s následujícím závěrem:

„Operační program Rybářství 2021-2027“ je koncepcí naplňující dikci ustanovení § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, a proto bude předmětem procesu posuzování vlivů na životní prostředí.

Dne 2021 byl příslušnému úřadu předložen návrh koncepce „Operační program Rybářství 2021-2027“ (dále také koncepce), včetně Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví, ve smyslu § 10f) citovaného zákona.

Návrh koncepce včetně vyhodnocení SEA byl dne 2021 zveřejněn podle § 16 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Veřejné projednání Operačního programu Rybářství 2021-2027 včetně vyhodnocení SEA se konalo dne 2021 v Zápis z veřejného projednání obdrželo Ministerstvo životního prostředí – Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence dne 2020. (Alternativně: Od veřejného projednání Operačního programu Rybářství 2021-2027 bylo na základě vyjádření došlých v rámci zjišťovacího řízení upuštěno).

Způsob posuzování

Vyhodnocení SEA bylo zpracováno v souladu se zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí, v rozsahu přílohy č. 9 zákona, která stanoví náležitosti vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, a dle požadavků na jeho obsah a rozsah uvedených v závěru zjišťovacího řízení vydaného podle § 10d zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Pro posouzení byla využita metoda referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví, vytvořených na základě platných strategických dokumentů na regionální a národní úrovni, a to především porovnáním možného vlivu cílů a typových aktivit koncepce se stanovenými referenčními cíli ochrany životního prostředí a veřejného zdraví a dále s možnými vlivy na jednotlivé složky životního prostředí. Hodnocen byl rovněž rozsah vlivů, spolupůsobení a časový horizont působení.

Hodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví vycházelo z:

- Analýzy stavu životního prostředí dotčeného území (včetně charakteristik hlavních trendů vývoje).
- Analýzy relevantních strategických koncepčních dokumentů na národní a mezinárodní úrovni.
- Stanovení referenčního hodnotícího rámce (sady referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví) na základě vybraných koncepčních dokumentů (včetně dokumentů doporučených ze strany orgánů veřejné správy).
- Tabulkového a slovního hodnocení cílů a typových aktivit koncepce ve vztahu k referenčním cílům ochrany životního prostředí včetně hodnocení rozsahu vlivů, jejich spolupůsobení a časového rozsahu atd.
- Doporučení k vyloučení, minimalizaci, zmírnění nebo kompenzaci potenciálně negativních vlivů a návrhů úprav textu koncepce na základě výše uvedených kroků.
- Návrhu environmentálních indikátorů pro sledování vlivů realizace koncepce na ŽP a veřejné zdraví
- Metodického doporučení pro posuzování vlivů obecných koncepcí na životní prostředí (Věstník MŽP č. 1/2019).

Hodnocení analýzy a vize bylo provedeno slovně. Hodnocení specifických cílů proběhlo prostřednictvím podrobného hodnocení rozvojových cílů a typových opatření, které bylo provedeno tabulárně porovnáním s vybranými 8 referenčními cíli a následným slovním komentářem. Pro identifikaci vlivů, resp. potenciálních rizik negativních dopadů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví byly využity hodnotící tabulky. Při hodnocení strategických a specifických cílů bylo posouzeno očekávané ovlivnění jednotlivých složek životního prostředí a veřejné zdraví, přičemž byla použita stupnice zahrnující hodnoty od -2, -1, 0, +1 do +2.

Rozlišovány tedy byly vlivy potenciálně pozitivní (+) a negativní (-) a jejich významnost byla kvantifikována číselně hodnotami 1 a 2. Hodnota „0“ indikuje žádné či zanedbatelné vlivy. Vlivy byly rovněž rozlišovány z hlediska rozsahu (bodový, lokální a regionální) a doby působení (krátkodobé, střednědobé, dlouhodobé). Rovněž byly zvažovány kumulativní, sekundární a synergické vlivy. Protože jsou aktivity v koncepci uvedeny v širším rozsahu a současně velmi obecně (bez uvedení konkrétních záměrů, lokalizace, rozsahu, účelu a podobně), nebyly zjištěny žádné objektivně vyhodnotitelné (významné) kumulativní vlivy koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví s vlivy jiných koncepcí nebo záměrů. Nebyly identifikovány ani konkrétní negativní synergické a kumulativní vlivy na soustavu Natura 2000.

Stručný popis koncepce:

Vize OP Rybářství je formulována následovně:

Hlavním cílem českého rybářství do roku 2030 je: konkurenceschopná a udržitelně se rozvíjející akvakultura, čímž strategický plán naplňuje jak obecný cíl politiky hospodářské a sociální soudržnosti, tak dva relevantní cíle SRP EU.

Cíle prioritní oblasti definují základní soubory témat, pro které byly definovány aktivity díky činnosti pracovních skupin.

V rámci jednotlivých prioritních oblastí byly definovány následující cíle a aktivity:

Priorita	Specifický cíl	Související typy činností
Priorita 1 – Podpora udržitelného rybolovu a obnova a zachování vodních biologických zdrojů	<i>SC 1 (1.4) – Podpora účinné kontroly rybolovu a vynucování, včetně boje proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu, jakož i spolehlivých údajů pro rozhodování založené na znalostech</i>	Shromažďování údajů Sledovatelnost produktů
	<i>SC 2 (1.6) – Přispívání k ochraně a obnově vodní biologické rozmanitosti a ekosystémů</i>	Vysazování úhoře říčního
Priorita 2 – Podpora udržitelných akvakulturních činností, zpracování produktů rybolovu a akvakultury a jejich uvádění na trh, čímž se přispívá k potravinovému zabezpečení v Unii	<i>SC 3 (2.1) – Podpora udržitelných činností v oblasti akvakultury, zejména posilování konkurenceschopnosti produkce akvakultury při současném zajištění toho, aby tyto činnosti byly dlouhodobě environmentálně udržitelné</i>	Inovace
		Investice do akvakultury
		Investice do intenzivních akvakulturních systémů
		Kompenzace
<i>SC 4 (2.2) – Podpora uvádění na trh, kvality a přidané hodnoty produktů rybolovu a akvakultury, jakož i zpracování těchto produktů</i>	Propagační kampaně	
	Zpracování produktů	
	Organizace producentů	
Technická pomoc (čl. 36(4), CPR)	5.1. Technická pomoc	Technická pomoc

Závěr:

Na základě návrhu koncepce, oznámení koncepce, závěru zjišťovacího řízení, vyhodnocení koncepce podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, vyjádření dotčených územně samosprávných celků, dotčených správních úřadů a veřejnosti a veřejného projednání

v y d á v á

Ministerstvo životního prostředí – Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, jako příslušný úřad podle § 22 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,

souhlasné stanovisko

k návrhu koncepce

Operační program Rybářství 2021-2027

a stanoví podle ustanovení § 10g odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí následující požadavky a doporučení, kterými bude zároveň zajištěna minimalizace možných dopadů realizace koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví.

Obecná část

Níže uvedené požadavky a doporučení (část A až C) zpracovat v rámci implementace Operačního programu Rybářství jako podmínky podpory pro jednotlivé relevantní výzvy, respektive zohlednit v návrhu obecných kritérií přijatelnosti Pravidel pro žadatele a příjemce podpory z OPŽP.

Část A. Podmínky souhlasného stanoviska

- Pořizovatel koncepce zajistí pečlivý a kvalifikovaný výběr podporovaných aktivit na základě kritérií pro výběr projektů
- Pořizovatel koncepce zajistí 2x za období platnosti koncepce vyhodnocení její realizace, především vyhodnocení vlivů realizovaných aktivit a specifických cílů, na životní prostředí
- Pořizovatel koncepce zajistí vhodným způsobem v systému hodnocení a výběru projektů k podpoře v rámci implementace Operačního programu Rybářství zohlednění environmentálních kritérií.

V pravidlech pro žadatele uvést níže navrhovaná opatření k předcházení, eliminaci, minimalizaci a kompenzaci významných negativních vlivů činností/typových aktivit na životní prostředí:

- Pokud se předmět podpory nachází na území oblasti NATURA 2000, musí příjemce postupovat v souladu s podmínkami stanovenými orgánem ochrany přírody.
- Ve zvláště chráněných územích musí být zásahy v souladu s Rozhodnutím vydaným dle plánu péče.
- Vždy je třeba vyhovět ekologickým nárokům zvláště chráněných a ohrožených druhů, předmětů ochrany lokalit NATURA 2000, přírodních biotopů a zachovat biodiverzitu.
- Žadatel doloží souhlasné odborné stanovisko příslušného orgánu ochrany přírody, ne starší 12 měsíců k datu podání Žádosti o podporu, v případě realizace projektů s výstavbou, rozšířením, nebo odbahněním rybníků a s výstavbou, nebo rozšířením výrobních zařízení bez dočišťování vyjma rybníků. Pokud je tato příloha součástí stavebního povolení, žadatel tuto přílohu nedokládá.
- Žadatel doloží povolení orgánů ochrany přírody podle § 5 odst. 4 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů v případě realizace projektů týkajících se dosud nevyužívaných a geograficky nepůvodních druhů rostlin či živočichů a při jejich rozšiřování do krajiny.

- V případě, že předmětem projektu je stavba či stavební práce, které podléhají řízení stavebního úřadu či ohlašovací povinnosti vůči stavebnímu úřadu, pak pravomocné (pokud při vyhlášení výzvy není ministrem zemědělství stanoveno jinak) a platné stavební povolení nebo ohlášení stavby nebo jiné opatření stavebního úřadu nahrazující stavební povolení bude součástí žádosti o podporu.
- Při výstavbě rybochovných zařízení (vodních nádrží a rybníků) dbát na ochranu zemědělské a lesní půdy, minimalizovat zábory ZPF především v I. a II. třídě ochrany ZPF, omezit fragmentaci krajiny, zachovávat krajinný ráz a migrační prostupnost území.
- Nové stavby umisťovat mimo ZCHÚ, EVL, PO a jejich ochranná pásma, migrační trasy, zachovávat krajinný ráz, mimo vysoce produkční půdy a respektovat požadavky orgánů ochrany přírody.
- Při revitalizaci a odbahnění rybníků minimalizovat dopady na vodní režim a vodní organismy vhodným načasováním stavebních prací, s ohledem na předměty ochrany, v případě potřeby provést záchranný průzkum a z něj vyplývající opatření na ochranu živočichů, ohrožených stavebními činnostmi. Dbát na úpravu retenčního prostoru s vytvořením litorálu, omezit kácení stromů při rekonstrukcích hrází na nezbytné minimum.
- Případné zásahy do kulturních památek a jejich ochranných pásem konzultovat s Národním památkovým ústavem.
- Přílohou žádosti musí být, v případě projektů odpovídajících svým charakterem definici záměru dle § 3 písm. a) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, závěr zjišťovacího řízení (rozhodnutí) či souhlasné stanovisko EIA, kde bude významný (negativní) vliv vyloučen.

Část B. Podmínky souhlasného stanoviska z hlediska vlivů na lokality soustavy Natura 2000

- Záměry směřující k rekonstrukci a odbahnění rybníků a vodních nádrží v nebo blízkosti EVL nebo PO řešit ve spolupráci s příslušnými orgány ochrany přírody a s ohledem na předměty ochrany v nich.
- Projekty lokalizované do evropsky významných lokalit a/nebo ptačích oblastí řešit ve spolupráci s orgány ochrany přírody.

Část C. Doporučení

Při přípravě dalších koncepcí týkajících se sektoru rybářství a akvakultury v gesci Ministerstva zemědělství ČR navrhnout a realizovat ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí konkrétní kroky směřující ke komplexnímu řešení klíčových environmentálních problémů souvisejících s odvětvím rybářství, zejména:

- Migrační nepropustnost toků (přehrad, jezy), přerušení migračních tras ryb
- Nevhodné úpravy koryt toků a odběry vody (hydroelektrárny, umělé zasnežování atd.)
- Klesající stavy původních druhů ryb ve volných vodách působením negativních faktorů především antropogenní povahy
- Omezení podpory mimoprodukčních funkcí rybníků z národních zdrojů
- Tlak chráněných rybožravých predátorů na rybí obsádky a bobrů způsobujících škody na rybníčních stavbách
- Zvyšující se ekologická zátěž rybníčními sedimenty, pokračující zabahňování, hypertrofizace vod apod.
- Zavlečení invazních druhů do nových lokalit a nekontrolovatelný nárůst jejich populací
- Výskyt nebezpečných nákaz ryb a případných reziduí z jejich léčení (masivnější šíření nemocí ryb, zejména virového a bakteriálního původu)
- Smyv ornice do toků a nádrží

- Vnos a perzistence mikropolutantů v tocích a nádržích (rezidua léčiv, pesticidů, mikroplastů aj.).

Toto stanovisko není závazným stanoviskem ani rozhodnutím vydaným ve správním řízení a nelze se proti němu odvolat.

Datum vydání stanoviska:

Otisk razítka příslušného úřadu:

Jméno, příjmení a podpis pověřeného zástupce příslušného úřadu:

.....

SEZNAM POUŽITÝCH PODKLADŮ

ZÁKLADNÍ PODKLADY

- AOPK ČR (2020): Dotační programy podporující péči o přírodu a krajinu. <online>. [cit. 2. 3. 2020] Dostupné na <<http://wfd.skfww.dotace.nature.cz/prehled-programu.html>>.
- CENIA (2019). *Zpráva o životním prostředí České republiky v roce 2019*. ISBN 978-80-87770-79-5. <online>. [cit. 20. 8. 2021] Dostupné na <<https://www.cenia.cz/publikace/zpravy-o-zp/>>.
- CENIA (2018). *Zpráva o životním prostředí České republiky v roce 2018*. ISBN 978-80-87770-79-5. <online>. [cit. 20. 8. 2021] Dostupné na <[https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zpravy_o_stavu_zivotniho_prostredi_publikace/\\$FILE/OPZPUR-Zprava_ZP_CR_2018_20200207.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zpravy_o_stavu_zivotniho_prostredi_publikace/$FILE/OPZPUR-Zprava_ZP_CR_2018_20200207.pdf)>.
- CENIA (2017): *Zpráva o životním prostředí České republiky v roce 2017*. ISBN 978-80-87770-67-2. <online>. [cit. 20. 8. 2021] Dostupné na <[https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zpravy_o_stavu_zivotniho_prostredi_publikace/\\$FILE/OPZPUR-Zprava_ZP_CR_2017-20190116.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zpravy_o_stavu_zivotniho_prostredi_publikace/$FILE/OPZPUR-Zprava_ZP_CR_2017-20190116.pdf)>.
- CENIA (2016). *Zpráva o životním prostředí České republiky v roce 2016*. ISBN 978-80-87770-29-0. <online>. [cit. 20. 8. 2021] Dostupné na <[https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zpravy_o_stavu_zivotniho_prostredi_publikace/\\$FILE/SOPSP-Zprava_ZP_CR_2016-20171211.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zpravy_o_stavu_zivotniho_prostredi_publikace/$FILE/SOPSP-Zprava_ZP_CR_2016-20171211.pdf)>.
- ČSÚ (2018): *ČSÚ a územně analytické podklady*. [cit. 8. 3. 2020] Dostupné na <https://www.czso.cz/csu/czso/csu_a_uzemne_analyticke_podklady>.
- ČHMÚ (2018a): *Znečištění ovzduší na území České republiky v roce 2018*. <online>. [cit. 8. 3. 2020]. Dostupné na <http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/grafroc/18groc/gr18cz/Obsah_CZ.html>.
- ČHMÚ (2018b): *Znečištění ovzduší na území České republiky. Grafická ročenka 2017*. <online>. [cit. 2. 3. 2020]. Dostupné na <http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/grafroc/17groc/gr17cz/Obsah_CZ.html>.
- ČÚZK / Český úřad zeměměřický a katastrální (2020): *Souhrnné přehledy o půdním fondu z údajů katastru nemovitostí České republiky*.
- MZe (2007): *Národní strategický plán pro oblast rybářství na období 2007 – 2013*. <online>. [cit. 2. 3. 2020]. Dostupné na <http://eagri.cz/public/web/file/39753/Narodni_strategicky_plan_pro_oblast_rybarstvi__27_7_07.pdf>.
- Národní památkový ústav. *MonumNet*. <online>. [cit. 4. 3. 2020]. Dostupné na <<http://monumnet.npu.cz/monumnet.php>>.
- Pretel, J., Metelka, L., Novický, O., Daňhelka, J., Rožnovský, J., Janouš, D., others. (2011). *Zpřesnění dosavadních odhadů dopadů klimatické změny v sektorech vodního hospodářství, zemědělství a lesnictví a návrhy adaptačních opatření*. TECHNICKÉ SHRNU TÍ VÝSLEDKŮ PROJEKTU VaV SP/1a6/108/07 v letech 2007–2011. Praha: ČHMÚ. <online>. [cit. 4. 3. 2020] Dostupné na <http://www.chmi.cz/files/portal/docs/meteo/ok/klimazmena/files/vav_TECHNICKE_SHRNU TI_2011.pdf>

Silvarium (2019): *Nahodilá těžba v roce 2018 v ČR: 23 milionů kubíků*. Internetový článek. <online>. [cit. 5. 3. 2020]. Dostupné na <<http://www.silvarium.cz/lesnictvi/nahodila-tezba-v-roce-2018-v-cr-23-milionu-kubiku>>.

Quitt, E. (1971): *Atlas klimatických oblastí*

VISOH (2020): *Veřejné informace o produkci a nakládání s odpady*. <online>. [cit. 5. 3. 2020]. Dostupné na <<https://isoh.mzp.cz/visoh>>.

VÚLHM (2019): *Škodliví činitelé v lesích Česka 2018/2019 Historie a současnost kůrovcových kalamit ve střední Evropě. Zpravodaj ochrany lesa. Svazek 22 2019*. <online> cit. [4. 3. 2020]. Dostupné na <https://www.vulhm.cz/files/uploads/2019/06/ZOL_22_2019.pdf>

VÚLHM (2017): *Škodliví činitelé v lesích Česka 2016/2017. Zpravodaj ochrany lesa. Svazek 20 2017*. <online> cit. [4. 3. 2020]. Dostupné na <http://www.vulhm.cz/zpravodaj_ochrany_lesa>.

VÚMOP (2013): *Nabídka mapových a datových produktů – Ohroženost větrnou erozí*. <online> cit. [4. 3. 2020]. Dostupné na <https://www.vumop.cz/sites/default/files/20130529_katalogmap_ohrozenost_vetrnou_erozi.pdf>.

VNSPA (2020): *Víceletý národní strategický plán pro akvakulturu pro léta 2021 až 2030. Verze k dubnu 2020*.

OP Rybářství (2020): *Operační program Rybářství 2021 – 2027. Verze k 6. 8. 2021*.

Nařízení vlády č. 40/1978 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Beskydy, Jeseníky, Jizerské hory, Krkonoše, Orlické hory, Šumava a Žďárské vrchy

Nařízení vlády č. 10/1979 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Brdy, Jablunkovsko, Krušné hory, Novohradské hory, Vsetínské vrchy a Žamberk – Králíky

Nařízení vlády č. 85/1981 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Chebská pánev a Slavkovský les, Severočeská křída, Východočeská křída, Polická pánev, Třeboňská pánev a Kvartér řeky Moravy

Nařízení vlády č. 10/1979 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod

EUR-Lex (2020): *Regulation (EU) No 508/2014 of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014 on the European Maritime and Fisheries Fund and repealing Council Regulations (EC) No 2328/2003, (EC) No 861/2006, (EC) No 1198/2006 and (EC) No 791/2007 and Regulation (EU) No 1255/2011 of the European Parliament and of the Council*. 02014R0508 — EN — 16.07.2019 — 003.001. <online>. [cit. 5. 3. 2020]. Dostupné na <<https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2014/508/2019-07-16>>.

Společná rybářská politika EU. <online>. [cit. 5. 3. 2020]. Dostupné na <https://ec.europa.eu/fisheries/cfp_cs>.

OSN (2015): *Agenda OSN pro udržitelný rozvoj 2030*. <online>. [cit. 5. 3. 2020]. Dostupné na <<https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/21252030%20Agenda%20for%20Sustainable%20Development%20web.pdf>>.

MZe (2016): *Strategie resortu Ministerstva zemědělství České republiky s výhledem do roku 2030*. <online>. [cit. 5. 3. 2020]. Dostupné na <<http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/koncepce-a-strategie/strategie-resortu-ministerstva-1.html>>.

MZe (2013): *Plány managementu úhoře v ČR*. <online>. [cit. 5. 3. 2020]. Dostupné na <<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/dobihajici-a-ukoncene-dotace/operacni-program-rybarstvi-na-obdobi/opatreni-osy-iii/opatreni-na-ochranu-a-rozvoj-vodnich/plany-managementu-uhore-v-cr.html>>.

MMR (2019): *Strategie regionální rozvoje ČR 2021+*. <online>. [cit. 5. 3. 2020]. Dostupné na <<https://mmr.cz/getmedia/58c57a22-202d-4374-af5d-cbd8f9454adb/SRR21.pdf.aspx?ext=.pdf>>.

Úřad vlády České republiky (2017): *Strategický rámec udržitelného rozvoje - Česká republika 2030*. <online>. [cit. 5. 3. 2020]. Dostupné na <<https://www.cr2030.cz/strategie/dokumenty-ke-stazeni/>>.

MMR (2019): *Politika územního rozvoje ČR* (úplné znění závazné od 1. 9. 2021). Dostupné na <<https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/stavebni-pravo/koncepce-strategie/politika-uzemniho-rozvoje-ceske-republiky>>.

MŽP (2012, akt. 2016): *Státní politika životního prostředí České republiky na období 2012 – 2020*. <online>. [cit. 5. 3. 2020]. Dostupné na <[https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/statni_politika_zivotniho_prostredi/\\$FILE/SOPSPZP-Aktualizace_SPZP_2012-2020-20161123.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/statni_politika_zivotniho_prostredi/$FILE/SOPSPZP-Aktualizace_SPZP_2012-2020-20161123.pdf)>

MŽP (2016): *Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016 – 2025*. <online>. [cit. 5. 3. 2020]. Dostupné na <[https://www.mzp.cz/web/edice.nsf/4A46CA81084E521FC1258050002DAE0C/\\$file/SOBR_CR_2016-2025.pdf](https://www.mzp.cz/web/edice.nsf/4A46CA81084E521FC1258050002DAE0C/$file/SOBR_CR_2016-2025.pdf)>.

MŽP (2009): *Aktualizace Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR*. <online>. [cit. 5. 3. 2020]. Dostupné na <<http://www.ochranaprirody.cz/res/archive/107/014758.pdf?seek=1373448734>>.

MŽP (2019). *Aktualizace Národního programu snižování emisí ČR*. <online>. [cit. 5. 3. 2020]. Dostupné na <[https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/strategicke_dokumenty/\\$FILE/OOO-Aktualizace_NPSE_2019-final-20200217.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/strategicke_dokumenty/$FILE/OOO-Aktualizace_NPSE_2019-final-20200217.pdf)>.

MŽP (2015): *Střednědobá strategie zlepšení kvality ovzduší v ČR*. <online>. [cit. 5. 3. 2020]. Dostupné na <[https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/strategicke_dokumenty/\\$FILE/OOO-Strategie_ochrany_ovzdusi-20190621.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/strategicke_dokumenty/$FILE/OOO-Strategie_ochrany_ovzdusi-20190621.pdf)>.

MŽP (2015). *Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR*. <online>. [cit. 5. 3. 2020]. Dostupné na <[https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zmena_klimatu_adaptacni_strategie/\\$FILE/OEOK-Adaptacni_strategie-20151029.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zmena_klimatu_adaptacni_strategie/$FILE/OEOK-Adaptacni_strategie-20151029.pdf)>.

MŽP (2017c): *Národní akční plán adaptace na změnu klimatu, 2017*. <online>. [cit. 5. 3. 2020]. Dostupné na <[https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/narodni_akcni_plan_zmena_klimatu/\\$FILE/OEOK-NAP_cely_20170127.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/narodni_akcni_plan_zmena_klimatu/$FILE/OEOK-NAP_cely_20170127.pdf)>.

MZČR (2014): *Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí*. <online>. [cit. 5. 3. 2020]. Dostupné na <https://www.mzcr.cz/Verejne/dokumenty/zdravi-2020-narodni-strategie-ochrany-a-podpory-zdravi-a-prevence-nemoci_8690_3016_5.html>.

MZČR (2006): *Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR - Zdraví pro všechny v 21. století*. <online>. [cit. 5. 3. 2020]. Dostupné na <https://www.mzcr.cz/dokumenty/zdravi-pro-vsechny-v-stoleti_2461_1101_5.html>.

MZe (2017): *Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky*. <online>. [cit. 5. 3. 2020]. Dostupné na <http://eagri.cz/public/web/file/545860/Koncepce_ochrany_pred_nasledky_sucha_pro_uzemi_CR.pdf>

MZe, MŽP (2015): *Národní plány povodí*. <online>. [cit. 5. 3. 2020]. Dostupné na <<http://eagri.cz/public/web/mze/voda/planovani-v-oblasti-vod/priprava-planu-povodi-pro-2-odobi/narodni-plany-povodi/>>..

MŽP (2017b). *Politika ochrany klimatu ČR*. <online>. [cit. 5. 3. 2020] Dostupné na <[https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/politika_ochrany_klimatu_2017/\\$FILE/OEOK-POK-20170329.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/politika_ochrany_klimatu_2017/$FILE/OEOK-POK-20170329.pdf)>.

INTERNETOVÉ STRÁNKY

www.chmi.cz, www.aopk.cz, www.geoportal.cenia.cz, www.csu.cz, www.veronika.cz, www.mzp.cz,
www.vlada.cz, www.strukturalni-fondy.cz, www.lesy-cr.cz, www.kurovcoveinfo.cz, www.szif.cz,
www.czechinvest.org, www.visoh.cz, www.incien.org, www.unesco-czech.cz/, www.issar.cenia.cz